

**UCHWAŁA NR LXXIX/47/23
RADY MIEJSKIEJ W NOWEJ SŁUPI**

z dnia 23 sierpnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030.

Na podstawie art. 10f ust. 4 oraz art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1259), uchwała się co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się i przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030.

2. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia, o której mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowa Słupia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Nowej Słupi

Rafał Piasecki

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nowa Słupia, Wrzesień 2022

Spis Treści

Wstęp.....	3
I Wnioski z diagnozy społeczno - gospodarczo – przestrzennej	5
1. Wnioski z diagnozy przestrzennej.....	6
2. Wnioski z diagnozy społecznej.....	8
3 Wnioski z diagnozy gospodarczej.....	11
4. Kluczowe wyzwania	12
II Cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.....	13
III Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych oraz oczekiwane rezultaty	16
IV Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	34
V Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.....	44
VI Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 oraz z 2021 r. poz. 1038), wraz z zakresem planowanych działań.....	58
VII Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano wraz z zakresem planowanych działań	62
VIII System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	65
IX Ramy finansowe i źródła finansowania.....	70
X Zgodność z dokumentami strategicznymi.....	74
XI Streszczenie Prognozy o oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 w języku niespecjalistycznym	93
XII Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	98
XIII Podsumowanie i wnioski z Prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030	102
Spis tabel	103

Wstęp

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest priorytetowym dokumentem planistycznym, który poprzez swój zakres, a także sposób dochodzenia do ujętych w nim rozwiązań systematyzuje wiedzę o gminie, określa długoletnie kierunki jej rozwoju oraz wskazuje działania, których wykonanie przyczyni się do rozwoju newralgicznych dla samorządu obszarów.

Strategię Rozwoju Gminy można również określić jako długookresowy proces wytyczania i uzyskania celów wspólnoty samorządowej. Określa ona kierunki działania, dążenia i kluczowe preferencje rozwoju społeczno – gospodarczego gminy oraz ukazuje sposoby i narzędzia wdrożeniowe. Dokument jest również odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o Strategię oraz efektywną próbą adaptacji do standardów europejskich. Samo tworzenie Strategii rozwoju, a następnie jej wdrożenie jest procesem bardzo złożonym, obejmującym kilka etapów. Uchwalenie strategii nie zamyka możliwości wprowadzania zmian, prowadzenia konsultacji społecznych i składania propozycji działań inwestycyjnych, zgodnie z pojawiającymi się uzasadnionymi potrzebami oraz dopasowywania jej zapisów do zmieniających się warunków zewnętrznych i potrzeb mieszkańców. Realizacja wyznaczonych celów pozwoli na osiągnięcie możliwie najlepszej efektywności wydatkowanych środków, stworzy odpowiednie warunki do zrównoważonego rozwoju Gminy Nowa Słupia oraz wpłynie na ogólną poprawę poziomu życia społeczności lokalnej.

Najważniejszym punktem Strategii rozwoju jest wykaz celów strategicznych, wyznaczających docelowe kierunki rozwoju gminy. Zostały one uzgodnione w oparciu o wyniki rozpoznania zasobów i otoczenia samorządu, opinie mieszkańców, przedstawicieli Rady Miejskiej i pracowników Urzędu Miasta i Gminy Nowa Słupia.

Ogólne założenia dotyczące dokumentu Strategii:

- perspektywa planowania: 2030 r.
- decyzje zawarte w Strategii Rozwoju służą mieszkańcom Gminy,
- strategia jest priorytetowym dokumentem planistycznym Miasta i Gminy Nowa Słupia i zarazem nadrzędnym w stosunku do pozostałych dokumentów przyjętych przez władze lokalne,
- końcową akceptację Strategii podejmuje Rada Miejska w drodze Uchwały,
- przygotowanie Strategii i jej realizacja uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju,
- zadaniem Strategii rozwoju jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych długookresowych kierunków rozwoju lokalnego,
- Strategia wskazuje zadania wspólne partnerów społecznych,

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- realizacją Strategii kierują władze Gminy Nowa Słupia – Rada Miejska oraz Burmistrz.

Opracowanie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia opierało się głównie na analizie zasobów, specyfiki i otoczenia gminy na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy, Głównego Urzędu Statystycznego oraz ogólnie dostępnych informacji i dokumentów na temat Gminy Nowa Słupia. Poza analizą czynników wewnętrznych, dokonano także analizy czynników zewnętrznych, czyli tych nie zależnych od władz gminy. Ponadto, w celu uzupełnienia pozyskanych informacji i wyciągniętych wniosków, przeprowadzone zostały konsultacje społeczne. Dodatkowo na podstawie przeprowadzonej diagnozy określono misję i wizję rozwoju Gminy Nowa Słupia wraz z uszeregowaniem wybranych do realizacji celów.

Osiągnięcie założonych celów wymaga regularnego monitorowania zmian wewnętrznych i zewnętrznych okoliczności rozwoju samorządu. Wobec tego, żeby proces ten przebiegał w usystematyzowany i kontrolowany sposób, opracowano - w niniejszej Strategii - koncepcję docelowego systemu wdrażania, monitorowania i ewaluacji Strategii. Koncepcja ta uwzględnia przykłady mierników efektywności procesu realizacji założeń i celów strategicznych, jakie postawione zostały do realizacji.

UWARUNKOWANIA PROGRAMOWE

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój gminy, przede wszystkim w sferze infrastrukturalnej, społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi załącznik do Strategii.

I Wnioski z diagnozy społeczno - gospodarczo – przestrzennej

Sposób podejścia do formułowania wniosków

Podstawowym źródłem dla formułowania wniosków była analiza potencjałów i barier rozwojowych wynikających z uwarunkowań wewnętrznych obszaru. Wykorzystano analizę poszczególnych czynników w sferze gospodarczej, społecznej, środowiskowej, a także przestrzennej (w tym określenie podstawowych cech struktury przestrzennej obszaru oraz różnicowań wewnętrznych terytorium, analiza powiązań funkcjonalnych).

Drugim elementem było uwzględnienie uwarunkowań zewnętrznych, które mogą wspierać wykorzystanie atutów obszaru i przyspieszać pozytywne zmiany, ale mogą też stanowić zagrożenie dla rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia. Do najistotniejszych uwarunkowań zewnętrznych należą:

- procesy globalne (zmiany klimatyczne oraz powiązane z tym zagadnieniem stan powietrza oraz kurczące się zasoby wody; zmiany technologiczne w tym rewolucja cyfrowa, wpływające nie tylko na procesy gospodarcze ale również funkcjonowanie społeczeństwa; rosnące nierówności społeczne; zjawiska kryzysowe w tym wciąż trwająca pandemia SARS-COV-2 i jej skutki);
- polityki Unii Europejskiej, w tym Nowy Zielony Ład oraz istotne z punktu widzenia partnerstwa polityki wspierające rozwój jak Polityka Spójności, Wspólna Polityka Rolna;
- kierunki polityki rozwojowej kraju oraz Województwa Świętokrzyskiego.

W formułowaniu wniosków zastosowano podejście funkcjonalne. Podejmując dany wątek tematyczny nie odniesiono się wyłącznie do uwarunkowań wewnętrznych obszaru gminy, ale i do szans, i zagrożeń wynikających z otoczenia zewnętrznego.

Pogłębiony materiał analityczny, będący podstawą dla sformułowania wniosków diagnostycznych, jest zawarty w dokumencie „Diagnoza strategiczna sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta i Gminy Nowa Słupia”¹.

¹ Ostateczna wersja po konsultacjach społecznych opublikowana 04.02.2022r. na: <https://www.nowaslupia.pl/aktualnosci/4870>

1. Wnioski z diagnozy przestrzennej

Obszar gminy jest zróżnicowany pod względem ukształtowania terenu. Położenie jest atrakcyjne pod względem rozwoju turystyki. Na terenie gminy znajduje się wiele atrakcyjnych turystycznie miejsc (m.in. klasztor na Świętym Krzyżu, Łysa Góra, Gołoborze). Przez teren gminy przebiegają trzy ważne drogi wojewódzkie o znaczeniu regionalnym przez co gmina jest dobrze skomunikowana z większymi ośrodkami miejskimi tj. Ostrowcem Świętokrzyskim, Kielcami i Starachowicami. Większość dróg na terenie gminy jest w dobrym stanie. Sukcesywnie drogi gminne są poddawane remontom, co znacznie poprawia bezpieczeństwo na tych odcinkach.

W całej Gminie Nowa Słupia jest dostęp do internetu, który dostarczają prywatni dostawcy. Jakość internetu jest dobra, w wielu miejscowościach dostępny jest już internet światłowodowy. Stan zwodociągowania gminy wynosi 99% (pozostały jeden procent to miejsca, gdzie powstają nowe domy). Sieć i urządzenia wodociągowe znajdują się w dobrym stanie technicznym i pod względem funkcjonalnym i są na dzień dzisiejszy wystarczające dla zaspokajania wszystkich potrzeb mieszkańców oraz przedsiębiorstw. Stan skanalizowania gminy wynosi ok. 55%. Dla miejscowości, w których nie ma jeszcze sieci kanalizacyjnych opracowywane są projekty budowlane.

W gminie prowadzi się segregację odpadów - funkcjonuje Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) zlokalizowany w Rudkach przy oczyszczalni ścieków.

Na terenie Gminy Nowa Słupia brak jest obecnie sieci gazowej, jednakże trwają prace koncepcyjne nad budową sieci z terenu Gminy Pawłów w kierunku miejscowości Rudki i Serwis.

W gminie istnieje dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna (w aż 11 miejscowościach jest dostęp do placów zabaw, boisk sportowych, świetlic).

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Tabela 1. Analiza SWOT Gminy Nowa Słupia w sytuacji przestrzennej

Mocne strony	Słabe strony
<p style="text-align: center;"><u>Czynniki przestrzenne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowana dobrej jakości sieć dróg • 99% zwodociągowania gminy • Dobry dostęp do internetu (w tym szerokopasmowego) • Wysoka atrakcyjność turystyczna gminy • Dobre skomunikowanie gminy między większymi miastami • Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna • Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru gminy 	<p style="text-align: center;"><u>Czynniki przestrzenne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające skanalizowanie gminy • Niewystarczający transport zbiorowy • Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy • Niewystarczająca ilość chodników oraz ścieżek rowerowych • Brak zgazyfikowania gminy
Szanse	Zagrożenia
<p style="text-align: center;"><u>Czynniki przestrzenne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwości techniczne zgazyfikowania gminy • Dalszy rozwój turystyki (w szczególności po zakończeniu inwestycji związanych z przebudową Centrum Kulturowo – Archeologiczne w Nowej Słupi, Muzeum Starożytnego Hutnictwa im. Mieczysława Radwana w Nowej Słupi) • Upowszechnienie szerokopasmowego internetu • Udział w programach typu „Czyste powietrze” 	<p style="text-align: center;"><u>Czynniki przestrzenne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Coraz większe zanieczyszczenie środowiska • Coraz większa produkcja śmieci w gospodarstwach domowych • Kataklizmy związane ze zmianami klimatu typu: susza, powódzie, trąby powietrzne, gwałtowne burze, itp.

źródło: Opracowanie własne

2. Wnioski z diagnozy społecznej

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Słupia stale maleje – do 9 361 osób w 2020 r. Ludność gminy stanowi 4,4% ludności powiatu kieleckiego. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 4,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,4 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego (43 lata) oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski (42 lata). Gmina Nowa Słupia ma ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji. 16,0 % ludności gminy jest w wieku przedprodukcyjnym, 61,2 % w wieku produkcyjnym, natomiast 22,8% w wieku poprodukcyjnym. Prognoza demograficzna do 2030r. wskazuje, iż liczba ludności na terenie powiatu kieleckiego, a co za tym idzie również i w Gminie Nowa Słupia będzie sukcesywnie spadać w całym okresie objętym prognozą.

Na terenie gminy funkcjonuje instytucja kultury nastawiona na animację środowiska lokalnego i edukację kulturalną – Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Rudkach. Wszystkie najważniejsze imprezy kulturalne, edukacyjne, sportowe oraz turystyczne, organizowane są przez tę jednostkę. Poza tym w jej ramach funkcjonuje:

- zespół pieśni i tańca,
- kapela ludowa,
- wielopokoleniowe koło teatralne,
- grupy taneczne,
- amatorska liga piłkarska.

Na terenie gminy funkcjonuje Muzeum Starożytnego Hutnictwa oraz Gminna Biblioteka Publiczna. Działają liczne koła, organizacje i stowarzyszenia, których celem jest działalność kulturalna i pielęgnowanie lokalnych tradycji. Poza tym na terenie gminy zlokalizowane jest szereg atrakcji turystycznych. Działa klub sportowy GKS Rudki.

Pozytywnymi zjawiskami w sferze społecznej jest to, że maleje liczba przestępstw oraz osób korzystających z pomocy społecznej. Najczęstszymi powodami jakim w 2020r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowe Słupi udzielił pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba, następnie bezrobocie oraz ubóstwo. Gmina zaspokaja podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie opieki zdrowotnej poprzez działalność 2 Ośrodków Zdrowia – w Nowej Słupi i Rudkach.

Na terenie gminy funkcjonuje 8 placówek szkolnych z czego 2 prowadzi samorząd, a dla pozostałych organem prowadzącym są organizacje pozarządowe. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkół nr 8 w Nowej Słupi, która prowadzi nabór do szkół ponadpodstawowych. Większość budynków szkolnych jest - w miarę - zmodernizowana i odnowiona. Samorząd systematycznie inwestuje

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

i ponosi nakłady finansowe na poprawę bazy oświatowej. Ogólna liczba dzieci dla całej gminy nieznacznie się zmniejsza z roku na rok.

Mieszkańcy gminy utożsamiają się z jej problemami i angażują się w życie społeczne na co wskazuje wysoka frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (65,5%).

„Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030” sporządzona przez GUS w 2017r. przewiduje dla gminy miejsko-wiejskich Nowa Słupia dalszy spadek liczby ludności do ok. 8 875 osób, tj. o 5,2%. Dalszy ubytek mieszkańców gminy nastąpi w wyniku utrzymania się w całym okresie prognozowanym ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji.

Tabela 2. Analiza SWOT Gminy Nowa Słupia w obszarze społecznym

Mocne strony	Słabe strony
<p style="text-align: center;"><u>Czynniki społeczne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrze działający Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach z szeroką ofertą różnorodnych zajęć dla różnych grup wiekowych • Działalność Muzeum Starożytnego Hutnictwa (w trakcie rozbudowy) • Funkcjonowanie Biblioteki Publicznej • Działalność licznych stowarzyszeń, Kół gospodyń wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych • Atrakcyjność turystyczna • Duża liczba imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy w tym największa impreza w regionie – Dymarki Świętokrzyskie • Malejąca przestępczość • Malejąca liczba osób korzystających z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej • Rozbudowana sieć szkół podstawowych • Oferta kształcenia ponadpodstawowego • Spadek liczby bezrobotnych • Atrakcyjne położenie Gminy, zwłaszcza dla zamieszkiwania i rozwoju turystyki • Dobra promocja Gminy • Poszanowanie tradycji ludowych • Umiejętność współpracy w związkach międzygminnych • Pozyskiwanie środków unijnych pozabudżetowych 	<p style="text-align: center;"><u>Czynniki społeczne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Spadek ogólnej liczby ludności • Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym • Słaby dostęp do lekarzy specjalistów • Emigracja młodych ludzi do większych miast • (Nadal mimo spadku) duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej MGOPS • Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach • Niedostateczna liczba usług opiekuńczych dla seniorów
Szanse	Zagrożenia
<p style="text-align: center;"><u>Czynniki społeczne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach • Dostępność środków krajowych i unijnych • Położenie gminy w centrum Regionu u stóp Św. Krzyża 	<p style="text-align: center;"><u>Czynniki społeczne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Malejąca liczba mieszkańców • Ujemny przyrost naturalny • Spadająca liczba osób w wieku produkcyjnym • Starzenie się społeczeństwa • Zagrożenia przestępczością

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Rosnący popyt na usługi turystyczne• Stworzenie imprez sezonowych• Współpraca z innymi gminami• Tworzenie grup producenckich• Dobrze zorganizowany Urząd Miasta i Gminy• Rosnący poziom cywilizacyjny i wzrost poziomu życia mieszkańców• Wykorzystanie mocnych stron przy sprawnym zarządzaniu rozwojem gminy	<ul style="list-style-type: none">• Ujemne saldo migracji

źródło: Opracowanie własne

3 Wnioski z diagnozy gospodarczej

W roku 2020r. w Gminie Nowa Słupia odnotowano 534 aktywne podmioty gospodarcze. Najwięcej podmiotów prowadzi działalność w zakresie sekcji G tj. handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów mechanicznych, włączając motocykle oraz w zakresie sekcji F tj. budownictwo.

Najmniej podmiotów prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sekcji L tj. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości oraz E tj. Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją. Najwięcej firm na terenie gminy zatrudnia do 9 pracowników. Na przestrzeni ostatnich 5 lat można zaobserwować wzrost liczby małych firm. Dużych przedsiębiorstw (zatrudniających od 50 do 249 osób) w 2020 r. było 3.

Na terenie Gminy Nowa Słupia przeważają gospodarstwa rolne o powierzchni od 1 ha do 15 ha. Zbyt duże rozdrobnienie gospodarstw nie sprzyja planowaniu produkcji rolnej towarowej.

Spadająca stopa bezrobocia, która na koniec grudnia 2020 roku, wyniosła:

- w Polsce 6,2%,
- w województwie świętokrzyskim 8,5%,
- w powiecie kieleckim 9,5%.

Tabela 3. Analiza SWOT sytuacji gospodarczej

Mocne strony	Słabe strony
<p style="text-align: center;"><u>Czynniki gospodarcze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dysponowanie terenami o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych • Bardzo dobre powiązanie sieci drogowej oraz ich dobry stan • Bardzo dobrej jakości gleby (70% zaliczana jest do I-IV klasy bonitacyjnej), a wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej waha się w przedziale 71,0-80,0 pkt. (w skali 120,0 pkt. stosowanej przez JUNG Puławy) • Dobra infrastruktura techniczna i społeczna • Rosnąca ilość przedsiębiorstw działających na terenie gminy • Bardzo dobry stan zwodociągowania • Dobra baza sportowa • Niski poziom urbanizacji, niewielkie zanieczyszczenie środowiska naturalnego <p>Stworzenie warunków do inwestowania poprzez posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych</p>	<p style="text-align: center;"><u>Czynniki gospodarcze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne skanalizowanie gminy • Słabo opłacalne rolnictwo o niskiej przeciętnej powierzchni gospodarstw, mała ilość punktów skupu produktów rolnych, ich niska opłacalność

Szanse	Zagrożenia
<p style="text-align: center;"><u>Czynniki gospodarcze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Spadająca liczba osób bezrobotnych • Rozwój sieci gazowej • Rozwój turystyki • Rozwój sieci internetowej • Modernizacja rolnictwa • Rozwój agroturystyki • Rozwijająca się baza gastronomiczna 	<p style="text-align: center;"><u>Czynniki gospodarcze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Deficyt wód podziemnych • Zaśmiecanie terenów zielonych • Niska dochodowość produkcji rolnej

Źródło: Opracowanie własne

4. Kluczowe wyzwania

Do głównych wyzwań rozwojowych Miasta i Gminy Nowa Słupia należą:

- podniesienie atrakcyjności zamieszkania na terenie gminy, szczególnie dla ludzi młodych (w wymiarze gospodarczym, społecznym i infrastrukturalnym);
- bardziej efektywne wykorzystanie zasobów gminy do generowania opłacalnych działalności gospodarczych;
- zapewnienie dostępu do usług publicznych w warunkach obserwowanych zmian demograficznych (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa);
- zachowanie i poprawa walorów środowiskowych istotnych z punktu widzenia życia mieszkańców, działalności rolniczej oraz rozwoju turystyki;
- budowanie kultury współpracy (zamiast konkurencji) sprzyjającej podnoszeniu efektywności działań (w tym współpracy instytucjonalnej).

II Cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Część projekcyjna strategii została wypracowana w trybie partycypacyjno-eksperyckim. Formułując wizję i cele strategiczne wykorzystano podejście zintegrowane, łączące i grupujące różne wątki i obszary wyzwań zidentyfikowanych w trakcie procesu. Wizja przedstawia pożądany obraz w danym okresie. Powinna być ona motywująca, określając pozytywny obraz uwzględniający lokalne uwarunkowania. Na ostateczny kształt wizji oraz celów wpłynęły:

- wyniki analizy danych społeczno-gospodarczych, które pokazały atuty obszaru, ale i istniejące luki i potrzeby interwencji;
- opinie mieszkańców na temat tego w jakim otoczeniu chcieliby żyć i jakie aspekty wymagają istotnych i pilnych zmian;
- wnioski z dyskusji prowadzonych podczas spotkań z sołtysami, Radnymi.

Wizja

W wyniku przeprowadzonego procesu warsztatowego i podjętych **decyzji strategicznych** określona została wizja Miasta i Gminy Nowa Słupia w 2030 roku

Gmina Nowa Słupia do 2030 roku osiąga pozycję regionalnego lidera w dziedzinie turystyki i rekreacji oraz warunków do życia mieszkańców poprzez szereg inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i gospodarczych realizowanych przy współudziale Partnerów społecznych.

Misja

Misja stanowi syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania. W Strategii tworzonej z udziałem partnerów społecznych, misja określa też wspólne zobowiązania wobec przyszłości.

Określenie misji gminy sprowadza się do sprecyzowania istoty działalności gminy ze względu na jej rolę i zasadnicze funkcje, jakie ma ona spełniać na rzecz społeczności gminnej i otoczenia gminy.

Misją Gminy Nowa Słupia jest optymalne zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców poprzez wykonanie zadań publicznych z poszanowaniem środowiska i racjonalnym wykorzystaniem jego zasobów oraz wspieraniem tworzenia aktywnego ośrodka gospodarczego, kulturowego i turystyczno-rekreacyjnego.

Cele strategiczne

Wizja rozwoju gminy będzie urzeczywistniana dzięki koncentracji na osiągnięciu 5 celów strategicznych. Zostały one sformułowane na podstawie zidentyfikowanych problemów i potencjałów. Zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych celów jest w dużej mierze komplementarny i stanowi jeden z wymiarów zintegrowanego podejścia do kształtowania polityki rozwoju obszaru gminy. Kierunki działań wszystkich celów strategicznych **dotyczą obszaru Miasta i Gminy Nowa Słupia.**

Ryc. 1. Schemat wizji i celów strategicznych

Źródło: opracowanie własne

Poniższe cele strategiczne i przypisane do nich cele operacyjne służą osiągnięciu misji Gminy. Cele strategiczne określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie. Przypisane im cele operacyjne wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji rozwoju gminy.

Cele strategiczne i operacyjne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów gminy, w tym również zasobów będących w posiadaniu sektora prywatnego oraz pozarządowego.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cel strategiczny	Wymiar/y	Cele operacyjne
1. Rozwój kapitału społecznego	społeczny/ gospodarczy	1, 2, 3, 4
2. Konkurencyjna Gmina Nowa Słupia – rozwój lokalnej gospodarki i wzrost znaczenia lokalnych produktów	gospodarczy	4, 9
3. Gmina Nowa Słupia – perłą turystyczną województwa świętokrzyskiego	przestrzenny/gospodarczy	4, 9
4. Poprawa jakości infrastruktury technicznej	przestrzenny	1, 5, 7, 8, 10
5. Zielona Gmina Nowa Słupia	przestrzenny	6

Wymiar społeczny:

Cel operacyjny nr 1: „Zwiększenie jakości służby zdrowia”

Cel operacyjny nr 2: „Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych”

Cel operacyjny nr 3 „Rozwój usług informatycznych na terenie gminy”

Wymiar gospodarczy:

Cel operacyjny nr 4: „Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy”

Wymiar przestrzenny:

Cel operacyjny nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”

Cel operacyjny nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”

Cel operacyjny nr 7: „Poprawa jakości infrastruktury drogowej”

Cel operacyjny nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”

Cel operacyjny nr 9 „Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego”

Cel operacyjny nr 10 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki”

III Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych oraz oczekiwane rezultaty

Prace nad wyłonieniem projektów

Proces definiowania projektów pozwolił przejść od fazy diagnostycznej (jakimi potencjałami dysponuje gmina i z jakimi wyzwaniami musi się zmierzyć) po opisanie ogólnych założeń projektów (jakie działania należy podjąć). Proces ten przeprowadzony został w kilku etapach:

- Refleksja na temat problemów, potrzeb i potencjałów prowadzona była głównie w fazie diagnostycznej. Informacje w tym zakresie pozyskiwane były poprzez analizę danych statystycznych, dyskusję podczas spotkań, konsultacje społeczne poprzez publikowanie roboczych wersji Diagnozy oraz Startegii. Powyższe formy interakcji z mieszkańcami pozwoliły na określenie dziedzin wymagających podjęcia szczególnej interwencji oraz zidentyfikowanie konkretnych (choć jeszcze bardzo ogólnych) pomysłów realizacyjnych.
- Zgłaszanie wstępnych propozycji projektowych przez mieszkańców, Radnych, Sołtysów, pracowników Urzędu Miasta i Gminy.
- Analiza i ocena wstępnych propozycji projektowych pod kątem zgodności z zaproponowaną wizją i misją.

Kierunki działań

Cel operacyjny nr 1: „Zwiększenie jakości służby zdrowia”

Planowane kierunki działań:

1. Remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi;
2. Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny;
3. Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi;
4. Rozwój e-usług zdrowotnych;
5. Lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla Seniorów.

Cel operacyjny nr 2: „Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych”

Planowane kierunki działań:

1. Remonty i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne
2. Budowa żłobka i przedszkola w Nowej Słupi
3. Projekty edukacyjne szkół obejmujące:
 - zajęcia pozalekcyjne, w tym przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty,
 - wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi,

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- wsparcie w obszarze edukacji włączającej,
 - doradztwo zawodowe,
 - podnoszenie kwalifikacji nauczycieli,
 - rozwijanie kompetencji kluczowych w szczególności cyfrowych (zajęcia z wykorzystaniem TIK)
4. Świetlice środowiskowe jako element pomocy Rodzinom w codziennym funkcjonowaniu
 5. Zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i inne wyposażenie
 6. Poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej m.in. w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupii i budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach
 7. Kształcenie kadr urzędniczych organizacja szkoleń
 8. Wsparcie dla seniorów:
 - usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym,
 - organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+,
 - posiłki z dowozem do domu,
 - pomoc sąsiedzka,
 - lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii,
 - rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach,
 - wprowadzenia „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką
 9. Usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. z powodu: długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osoby bierne zawodowo. W ramach usług społecznych planuje się kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem:
 - wsparcie psychologiczne,
 - wsparcie zdrowotne,
 - kursy i doradztwo zawodowe,
 - staże zawodowe,
 - wsparcie w podjęciu zatrudnienia.

10. Działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej:
 - wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży,
 - zatrudnienie psychologów dziecięcych,
 - prowadzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów,
 - warsztaty i doradztwo dla rodziców,
 - szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych.
11. Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę/przebudowę/ remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. budowa remizy OSP Sosnówka.

Cel operacyjny nr 3: „Rozwój usług informatycznych na terenie gminy”

Planowane kierunki działań:

1. wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu Libra;
2. modernizacja serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia;
3. rozwój e-administracji (usług świadczonych cyfrowo).

Cel operacyjny nr 4: „Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy”

Planowane kierunki działań:

1. uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki;
2. wsparcie działań rolników (m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy);
3. wspólny system promocji produktów lokalnych, promocja gospodarstwa.

Cel operacyjny nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”

Planowane kierunki działań:

Projekty, które znajdują się w obszarach Aglomeracji Nowa Słupia i Rudki:

1. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia
2. Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków
3. Wsparcie działań dotyczących gospodarki wodnej - ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych.
4. Prowadzenie prac przeciwoerozyjnych oraz ochrona i odtworzenie oczek wodnych i mokradł.
5. Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach.

Projekty, które znajdują się poza Aglomeracjami:

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

1. Budowa ok. 2000 mb wodociągu;
2. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice;
3. Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice;
4. Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skąły, Włochy.

Inwestycje dotyczące obszarów Aglomeracji jak i poza nimi:

- Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej.

W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Cel operacyjny nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”

Planowane kierunki działań:

1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynków OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Mirocicach oraz Zespołu Szkół w Nowej Słupi;
2. Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania (ok. 10 km);
3. Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego;
4. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE;
5. Budowa farmy fotowoltaicznej pokrywającej zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo;
6. Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych;
7. Magazyny energii elektrycznej instytucji publicznych na terenie gminy;
8. Wsparcie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkańców. Projekt zakładałby dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych montowanych na prywatnych obiektach mieszkańców.

W związku z planowanymi zadaniami związanymi z pracami termomodernizacyjnymi Gmina/Inwestorzy przed przystąpieniem do ich realizacji dokonają rozpoznania, czy w budynkach występują chronione gatunki zwierząt (ptaki/nietoperze). W przypadku stwierdzenia obecności takich gatunków prace będą prowadzone poza ich okresem lęgowo-rozrodczym. Jeżeli chronione gatunki będą występowały w rejonie prowadzenia prac, przed ich rozpoczęciem, może być konieczne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142). Po zakończeniu prac w obiektach, w których wcześniej gniazdowały ptaki lub nietoperze, zostanie umożliwione im dalsze bytowanie lub zapewnione siedliska zastępcze. Realizując inwestycje związane z termomodernizacją budynków Gmina/Inwestorzy będą uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Cel operacyjny nr 7: „Poprawa jakości infrastruktury drogowej”

Planowane kierunki działań:

- Rozbudowa i/lub modernizacja dróg:

Lp.	Drogi gminne	Długość odcinka ok.
1.	Poz. 1: Przebudowa dróg gminnych zlokalizowanych na dz. nr ewid. 881, 282, 274, 263, w miejscowości Skąty	831 mb
2.	Budowa drogi gminnej od ul. Kieleckiej na wysokości Agronomówki , przez drogę oznaczoną w ewid. gruntów jako działka 1841/1 do drogi oznaczonej w ewid. gruntów jako działka 1217/6 położonej w obrębie Nowa Słupia.	ok.700m
3.	Przebudowa ulicy Słonecznej w miejscowości Rudki zlokalizowanej na działkach nr ewid. 212/7, 212/10, 212/18, 212/19, 580/2, 212/15, 213/7, 234, 229/2, 239.	383 mb
4.	Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jeziorko, zlokalizowanej na działkach nr ewid. 342, 321 w miejscowości Jeziorko .	689 mb
5.	Przebudowa dróg gminnych nr 352010T (Hucisko) oraz nr 352006 T (Mirocice)	2400 mb
7.	Rozbudowa drogi wewnętrznej w msc. Dębno (dz. nr ewid. 215, 163) .	1068 mb
8.	Budowa drogi wewnętrznej w msc. Wólka Milanowska (dz. nr ewid. 167/2)	720 mb
9.	Przebudowa drogi gminnej nr 352008T w msc. Trzcianka (dz. nr ewid. 59) .	890 mb
10.	Budowa drogi wewnętrznej od drogi powiatowej nr 0599T w kierunku lasu w msc. Dębno .	500 mb
11.	Budowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352044T do pól uprawnych w msc. Wólka Milanowska .	164 mb
12.	Rozbudowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352075T Rudki ul. Spółdzielcza w kierunku drogi wewnętrznej ul. Kościelnej dł.ok.330mb; dz.nr.589/1,591,592,645/4,647/1	296 mb
13.	Rozbudowa drogi gminnej, zlokalizowanej na dz. nr ewid. 99 obręb Stara Słupia w kierunku oczyszczalni.	690 mb
14.	Budowa łącznika drogi gminnej nr 352061T (dz. nr ewid. 429 obręb Sosnówka) z drogą gminną nr 352062T (dz. nr ewid. 476 obręb Sosnówka).	190 mb
15.	Rozbudowa drogi gminnej przy cmentarzu w msc. Nowa Słupia – odcinek od drogi wojewódzkiej DW756 do drogi wojewódzkiej DW751.	450 mb
16.	Budowa drogi gminnej – ul. Kwiatowa w msc. Nowa Słupia .	750 mb
17.	Rozbudowa drogi łącznika drogi gminnej nr 352005 T (dz. nr ewid. 152 obręb Serwis) z drogą gminną nr 352041T (dz. nr ewid. 79 obręb Serwis)	820 mb
18.	Przebudowa drogi wewnętrznej ul.Łazy od ronda -I Etap	ok 261 mb
19.	Przebudowa drogi wewnętrznej ulicy Ogrodowej w msc. Nowa Słupia.	252 mb
20.	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej niezbędnej do	ok.1300 mb

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Drogi gminne	Długość odcinka ok.
	remontu drogi dojazdowej do pól, zlokalizowanej na działce nr ewid. 61, 120/2 obręb Bartoszowiny.	
Drogi powiatowe		Długość odcinka ok.
1.	Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia”.	1 km 215 mb
2.	Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skały”.	3 km 143 mb

Modernizacja dróg wewnętrznych/dróg dojazdowych do pól:

1. podsypywanie dróg kruszywem, poprawa jakości nawierzchni dróg we wszystkich miejscowościach gminy, gdzie jest to niezbędne m.in. Stara Słupia, Cząstków, Rudki ul. Kolejowa, Jeleniów, Pokrzywianka;
2. utwardzenie dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy.

Inne w obszarze infrastruktury drogowej:

1. Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis

Cel operacyjny nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”

Planowane kierunki działań:

1. Modernizacja i/lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach
 - budowa w ramach PSZOK centrum napraw i ponownego użycia,
 - budowa wiaty magazynowej nad kontenerami i pojemnikami,
 - budowa części informacyjno-edukacyjnej - stworzenie ścieżki edukacyjnej,
 - przebudowa lub utwardzenie drogi dojazdowej do PSZOK,
2. Dopuszaenie obecnego PSZOK w Rudkach m.in.
 - zakup wagi najazdowej o dużym tonażu,
 - zakup komputera i oprogramowania do obsługi PSZOK, w tym wprowadzenie tzw. „paszportów odpadowych” – kart magnetycznych dla właścicieli nieruchomości chcących korzystać z PSZOK,
 - zakup pojemników i kontenerów na odpady,
 - zakup myjki do mycia i dezynfekcji pojemników,
 - wymiana monitoringu.
3. Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców (pojemniki 120l, 240l i 1100l, w tym zakup specjalnych pojemników na bioodpady), zakup przydomowych kompostowników,
4. Działalność edukacyjna z zakresu gospodarowania odpadami – kampanie edukacyjne

Cel operacyjny nr 9 „Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego”

Planowane kierunki działań:

1. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak;
2. Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna- Mirocice);
3. Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo;
4. Promocja gminy w regionie;
5. Remont obiektu zabytkowego „Opatówka”;
6. Doposażenie świetlic wiejskich;
7. Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach;
8. Poprawa stanu pomników i miejsc pamięci;
9. Organizacja międzygminnych imprez kulturalnych, promocja kultury, organizacja różnego rodzaju imprez typu dożynki;
10. Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego;
11. Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo;
12. Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum;
13. Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny;
14. Budowa wieży widokowej w miejscowości Skąty na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo;
15. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów infrastruktury kulturalnej na obszarze gmin Gór Świętokrzyskich (w ramach inwestycji zostanie przebudowane m.in. poddasze Domu Kultury w Rudkach).

Cel operacyjny nr 10 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki”

Planowane kierunki działań:

1. Rewitalizacja Miasta Nowej Słupi
 - a) Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka. – zadanie dominujące,
 - b) Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”,
 - c) Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu Kieleckiego

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- d) Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów -Bodzentyn-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski.
 - e) Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi,
 - f) Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi,
 - g) Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole,
 - h) Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi,
 - i) Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi.
2. Rewitalizacja miejscowości Rudki

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Tabela 4. Cele operacyjne, kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty i wskaźniki ich osiągnięcia oraz źródła finansowania

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
<p>1 Zwiększenie jakości służby zdrowia</p>	<p>1 Remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi 2 Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny 3 Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi 4 Rozwój e-usług zdrowotnych 5 Lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla Seniorów.</p>	<p>1 Polepszenie jakości usług zdrowotnych świadczonych na terenie gminy, w tym e-usług. 2 Zwiększenie liczby świadczonych usług zdrowotnych.</p>	<p>Liczba wyremontowanych budynków POZ - 1 Liczba wdrożonych projektów z zakresu e-usług zdrowotnych – 1 Liczba POZ wyposażonych w nowoczesny sprzęt medyczny – 2 Liczba wykonanych zabiegów rehabilitacji (zwłaszcza dla Seniorów) – ok. 200/rocznie</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia Krajowy Plan Odbudowy (KPO) Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych</p>
<p>2 Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych</p>	<p>1 Remonty i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne 2 Budowa żłobka i przedszkola w Nowej Słupi 3 Projekty edukacyjne szkół obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia pozalekcyjne, w tym przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty, • wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, • wsparcie w obszarze edukacji włączającej, • doradztwo zawodowe, • podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, • rozwijanie kompetencji kluczowych w szczególności cyfrowych (zajęcia z wykorzystaniem TIK) <p>4 Świetlice środowiskowe jako element pomocy Rodzinom w codziennym funkcjonowaniu 5 Zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i inne wyposażenie 6 Poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej m.in. w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupi i budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach</p>	<p>1 Szkoły na terenie gminy są wyremontowane oraz doposażone w nowoczesny sprzęt i wyposażenie. 2 Powstaje żłobek na terenie gminy. 3 Szkoły realizuje projekty podnoszące kompetencje kluczowe uczniów. 4 Przy szkołach działają świetlice środowiskowe skierowane do rodzin wykluczonych społecznie i zagrożonych takim wykluczeniem. 5 Jednostki OSP są dobrze wyposażone. 6 Budynki użyteczności publicznej są dostosowane do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami. 7 Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy stale podnoszą</p>	<p>Liczba wyremontowanych szkół – 5 Liczba doposażonych szkół – 8 Liczba zrealizowanych projektów w zakresie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych z wykorzystaniem TIK – 5 Liczba funkcjonujących świetlic środowiskowych przy szkołach – 5 Liczba doposażonych jednostek OSP – 3 Liczba budynków, w których nastąpiła poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej – 4 Liczba projektów z zakresu kształcenia kadr urzędniczych – 1 Liczba projektów zrealizowanych na rzecz wsparcia dla seniorów – 2 Liczba działających Klubów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+ - 2 Liczba wprowadzonych kart dla seniora – 1 Liczba projektów skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym - 2</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 5.1 Infrastruktura edukacyjna oraz priorytet 8 i 9 EFS w ramach RPO WŚ 2021-2027 Krajowy Plan Odbudowy (KPO) Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Środki różnych fundacji i stowarzyszeń.</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>7 Kształcenie kadr urzędniczych organizacja szkoleń</p> <p>8 Wsparcie dla seniorów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym, • organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+, • posiłki z dowozem do domu, • pomoc sąsiedzka, • lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii, • rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach, • wprowadzenia „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką <p>9 Usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. z powodu: długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osoby bierne zawodowo. W ramach usług społecznych planuje się kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie psychologiczne, - wsparcie zdrowotne, - kursy i doradztwo zawodowe, - staże zawodowe, - wsparcie w podjęciu zatrudnienia. <p>10 Działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży, • zatrudnienie psychologów dziecięcych, 	<p>swoje kompetencje stanowiąc wzór dla innych JST.</p> <p>8 Gmina pomaga Seniorom poprzez m.in. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, wprowadzenie „Karty Seniora”</p> <p>9 MGOPS realizuje przedsięwzięcia nakierowane na pomoc osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym pomagając podopiecznym w ich usamodzielnieniu.</p> <p>10 Wybudowanie remizy dla OSP Sosnówka oraz przebudowa/remont innych obiektów OSP, które tego wymagają.</p> <p>11 Realizacja w szkołach projektów pomagającym dzieciom i młodzieży na ograniczenie negatywnych skutków związanych z nauką zdalną.</p>	<p>Liczba projektów przeciwdziałających skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej – 1</p> <p>Liczba wybudowanych/ przebudowanych/wyremontowanych budynków OSP – 3</p> <p>Liczba wybudowanych żłobków – 1,</p> <p>Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami – 10.</p>	

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów, • warsztaty i doradztwo dla rodziców, • szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych. <p>11 Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę/przebudowę/ remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. budowa remizy OSP Sosnówka</p>			
<p>3 Rozwój usług informatycznych na terenie gminy</p>	<p>Planowane kierunki działań:</p> <p>1 wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu</p> <p>2 modernizacja serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia</p> <p>3 rozwój e-administracji (usług świadczonych cyfrowo)</p>	<p>1 Na terenie całej gminy działa system zdalnego odczytu wodomierzy.</p> <p>2 UMiG posiada zmodernizowaną sieć i serwerownię.</p> <p>3 UMiG świadczy większość swoich usług w sposób cyfrowy.</p>	<p>Liczba projektów mających na celu wymianę wodomierzy na system zdalnego odczytu – 1</p> <p>Liczba zmodernizowanych serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia – 1</p> <p>Liczba wdrożonych nowych e-usług dla mieszkańców – 10</p>	<p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)</p>
<p>4 Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy</p>	<p>Planowane kierunki działań:</p> <p>1 uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki</p> <p>2 wsparcie działań rolników (m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy)</p> <p>3 wspólny system promocji produktów lokalnych, promocja gospodarcza</p>	<p>1 Na terenach inwestycyjnych Gminy Nowa Słupia prężnie działają firmy zatrudniając m.in. mieszkańców gminy.</p> <p>2 W gminie funkcjonuje nowoczesne rolnictwo z łańcuch dostaw do Klienta docelowego.</p> <p>3 Gmina szeroko promuje produkty lokalne.</p>	<p>Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych – 5 ha</p> <p>Liczba opracowanych wspólnych systemów promocji produktów lokalnych – 1</p> <p>Liczba projektów mających na celu wsparcia dla rolników ((m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy) – 1</p> <p>Liczba zrealizowanych projektów z zakresu promocji gospodarczej i promocji produktów lokalnych - 1</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027</p> <p>Działanie 1.3 Promocja gospodarcza regionu i doradztwo dla MŚP</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
<p>5 Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej</p>	<p>Planowane kierunki działań: Projekty, które znajdują się w obszarach Aglomeracji Nowa Słupia i Rudki: 1 Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia 2 Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków Projekty, które znajdują się poza Aglomeracjami: 1 Budowa ok. 2000 mb wodociągu 2 Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice 3 Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice 4 Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skąty, Włochy Inwestycje dotyczące obszarów Aglomeracji jak i poza nimi: 1 Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej Pozostałe inwestycje: 1. Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach.</p>	<p>1 W pełni skanalizowanie Aglomeracji Nowa Słupia i Rudki. 2 Uporządkowanie gospodarki wod-kan w kolejnych 7 miejscowościach: Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice, Włochy i Skąty. 3 Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej.</p>	<p>Liczba wybudowanych ujęć wody – 1 Liczba mb wybudowanego wodociągu – 2000 Liczba projektów nakierowanych na modernizację sieci wodociągowej – 3 Liczba wyremontowanych ujęć wody – 1 Liczba miejscowości, w których wybudowano sieć kanalizacyjną – 14 Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków – 3 Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków – 1 Liczba miejscowości, w których wybudowano indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków – 2 Liczba projektów z zakresu rozbudowy monitoringu sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej – 1 Liczba rozbudowanych/ przebudowanych zbiorników małej retencji - 1</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 2.4 Infrastruktura wodno-ściekowa (dla aglomeracji) Działanie 2.3 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym Działanie 2.6 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej Krajowy Plan Odbudowy (KPO) dla inwestycji poza aglomeracjami Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p>
<p>6 Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii</p>	<p>Planowane kierunki działań: 1 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynków OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Mirocicach oraz Zespołu Szkół w Nowej Słupi 2 Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania (ok. 10 km)</p>	<p>1/ 6 budynków użyteczności publicznej zostało poddane termomodernizacji. 2/ Gmina posiada optymalną strukturę (ilość i jakość) oświetlenia ulicznego. 3/ Wybudowanie fermy fotowoltaicznej oraz magazynów energii -</p>	<p>Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji: 6 Liczba projektów nakierowanych na rozbudowę oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania – 2 Liczba projektów z zakresu modernizacji</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 2.1 Efektywność energetyczna Działanie 2.2 Zielona energia Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>3 Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego.</p> <p>4 Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE.</p> <p>5 Budowa farmy fotowoltaicznej pokrywającej zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo.</p> <p>6 Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych.</p> <p>7 Magazyny energii elektrycznej instytucji publicznych na terenie gminy.</p> <p>8 Wsparcie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkańców. Projekt zakładałby dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych montowanych na prywatnych obiektach mieszkańców.</p>	<p>pokrywających zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej</p> <p>4/ Zdecydowana większość budynków użyteczności publicznej posiada PV.</p> <p>5/ Realizacja przez samorząd projektów parasolowych związanych z zakupem i montażem PV i innych elementów OZE na prywatnych budynkach mieszkańców.</p>	<p>istniejącego oświetlenia ulicznego - 2</p> <p>Liczba projektów z zakresu termomodernizacji budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE – 2</p> <p>Liczba projektów z zakresu montażu instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych – 3</p> <p>Liczba wybudowanych magazynów energii elektrycznej – 2</p> <p>Liczba projektów parasolowych w zakresie OZE na budynkach mieszkalnych – 1.</p>	<p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p>
<p>7 Poprawa jakości infrastruktury drogowej</p>	<p>Planowane kierunki działań:</p> <p>Rozbudowa i/lub modernizacja dróg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa dróg gminnych zlokalizowanych na dz. nr ewid. 881, 282, 274, 263, w miejscowości Skały - 831 mb 2. Przebudowa drogi gminnej ok.700m od ul. Kieleckiej na wysokości Agronomówki, przez drogę oznaczoną w ewid. gruntów jako działka 1841/1 do drogi oznaczonej w ewid. gruntów jako działka 1217/6 położonej w obrębie Nowa Słupia. 3. Przebudowa ulicy Słonecznej w miejscowości Rudki (383 mb) zlokalizowanej na działkach nr ewid. 212/7, 212/10, 212/18, 212/19, 580/2, 212/15, 213/7, 234, 229/2, 239. 4. Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jezioroko o dł. 689 mb zlokalizowanej na działkach nr ewid. 342, 321 w miejscowości Jezioroko. 5. Przebudowa dróg gminnych nr 352010T (Hucisko) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyremontowanie, przebudowa, rozbudowa 14 454 mb dróg gminnych. 2. Rozbudowa 4358 mb dróg powiatowych. 3. Zdecydowana większość dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy jest utwardzona. 4. Przejście dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis zostało przebudowane. 	<p>Liczba przebudowanych, rozbudowanych, dróg gminnych: 21</p> <p>Liczba zmodernizowanych dróg wewnętrznych/dojazdowych do pól – 200</p> <p>Liczba przebudowanych dróg powiatowych: 2</p> <p>Liczba przebudowanych przejść dla pieszych przy drogach wojewódzkich – 1</p>	<p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p> <p>Środki Urzędu Wojewódzkiego Województwa Świętokrzyskiego</p> <p>Fundusz Samorządowych Dróg</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>oraz nr 352006 T (Mirocice) (łącznie długość 2400 mb)</p> <p>6. Rozbudowa drogi wewnętrznej w msc. Dębno (dz. nr ewid. 215, 163) o dł. 1068 mb</p> <p>7. Budowa drogi wewnętrznej w msc. Wólka Milanowska (dz. nr ewid. 167/2) o dł. 720 mb</p> <p>8. Przebudowa drogi gminnej nr 352008T w msc. Trzcianka (dz. nr ewid. 59) o dł. 890 mb</p> <p>9. Budowa drogi wewnętrznej od drogi powiatowej nr 0599T w kierunku lasu w msc. Dębno o dł. 500 mb</p> <p>10. Budowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352044T do pól uprawnych w msc. Wólka Milanowska o dł. 164 mb</p> <p>11. Rozbudowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352075T Rudki ul. Spółdzielcza w kierunku drogi wewnętrznej ul. Kościelnej dł.ok.330mb; dz.nr.589/1,591,592,645/4,647/1 o dł. 296 mb</p> <p>12. Rozbudowa drogi gminnej, zlokalizowanej na dz. nr ewid. 99 obręb Stara Słupia w kierunku oczyszczalni o dł. 690 mb</p> <p>13. Budowa łącznika drogi gminnej nr 352061T (dz. nr ewid. 429 obręb Sosnówka) z drogą gminną nr 352062T (dz. nr ewid. 476 obręb Sosnówka (o łącznej dł. 190 mb)</p> <p>14. Rozbudowa drogi gminnej przy cmentarzu w msc. Nowa Słupia – odcinek od drogi wojewódzkiej DW756 do drogi wojewódzkiej DW751 o łącznej dł. 450 mb</p> <p>15. Budowa drogi gminnej – ul. Kwiatowa w msc. Nowa Słupia o dł. 750 mb</p> <p>16. Rozbudowa drogi łącznika drogi gminnej nr 352005 T (dz. nr ewid. 152 obręb Serwis) z drogą gminną nr 352041T (dz. nr ewid. 79 obręb Serwis)</p>			

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>o łącznej dł. 820 mb</p> <p>17. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Łazy od ronda -I Etap (dł. ok. 261 mb)</p> <p>18. Przebudowa drogi wewnętrznej ulicy Ogrodowej w msc. Nowa Słupia (dł. 252 mb)</p> <p>19. Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jeziorki, zlokalizowanej na działkach nr. ewid. 342, 321 w miejscowości Jeziorko o dł. 680 mb</p> <p>20. Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej niezbędnej do remontu drogi dojazdowej do pól, zlokalizowanej na działce nr ewid. 61, 120/2 obręb Bartoszowiny (łączna dł. ok. 1300 mb)</p> <p>Rozbudowa dróg powiatowych:</p> <p>1. Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia” o dł. 1215 mb</p> <p>2. Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skały” o dł. 3143 mb</p> <p>Modernizacja dróg wewnętrznych/dróg dojazdowych do pól:</p> <p>1. podsypywanie dróg kruszywem, poprawa jakości nawierzchni dróg we wszystkich miejscowościach gminy, gdzie jest to niezbędne m.in. Stara Słupia, Cząstków, Rudki ul. Kolejowa, Jeleniów, Pokrzywianka</p> <p>2. Utwardzenie dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy.</p> <p>Inne w obszarze infrastruktury drogowej:</p> <p>1. Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis</p>			

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
<p style="text-align: center;">8 Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami</p>	<p>Planowane kierunki działań:</p> <p>1 Modernizacja lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa w ramach PSZOK centrum napraw i ponownego użycia, • budowa wiaty magazynowej nad kontenerami i pojemnikami, • budowa części informacyjno-edukacyjnej - stworzenie ścieżki edukacyjnej, • przebudowa lub utwardzenie drogi dojazdowej do PSZOK, <p>2 Dopuszaenie obecnego PSZOK w Rudkach m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup wagi najazdowej o dużym tonażu, • zakup komputera i oprogramowania do obsługi PSZOK, w tym wprowadzenie tzw. „paszportów odpadowych” – kart magnetycznych dla właścicieli nieruchomości chcących korzystać z PSZOK, • zakup pojemników i kontenerów na odpady, • zakup myjki do mycia i dezynfekcji pojemników, • wymiana monitoringu. <p>3 Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców (pojemniki 120l, 240l i 1100l, w tym zakup specjalnych pojemników na bioodpady), zakup przydomowych kompostowników,</p> <p>4 Działalność edukacyjna z zakresu gospodarowania odpadami – kampanie edukacyjne</p>	<p>1 PSZOK w Rudkach zostaje zmodernizowany i doposażony.</p> <p>2 Gmina oraz jej jednostki organizacyjne realizują projekty z zakresu edukacji ekologicznej (zwłaszcza wśród najmłodszych).</p> <p>3 Gmina posiada własne pojemniki na odpady przekazane mieszkańcom.</p>	<p>Liczba zmodernizowanych PSZOK – 1</p> <p>Liczba doposażonych PSZOK – 1</p> <p>Liczba projektów związanych z zakupem pojemników na odpady dla mieszkańców – 1</p> <p>Liczba projektów z zakresu edukacji ekologicznej - 10</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 2.5 Gospodarowanie odpadami</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p>
<p style="text-align: center;">9 Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak 2. Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna- Mirocice) 3. Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W wyniku realizacji szeregu inwestycji w infrastrukturę turystyczną nastąpił rekordowy wzrost osób odwiedzających Miasto i Gminę Nowa Słupia. 	<p>Liczba wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych – 2</p> <p>Liczba zagospodarowanych terenów wokół zbiornika wodnego – 1</p> <p>Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych – min. 2</p> <p>Liczba doposażonych świetlic wiejskich - 7</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 5.4 Infrastruktura w turystyce i kulturze Działanie 6.1 Rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych (ZIT)</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<ol style="list-style-type: none"> 4. Promocja gminy w regionie 5. Remont obiektu zabytkowego „Opatówka” 6. Doposażenie świetlic wiejskich 7. Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach 8. Poprawa stanu pomników i miejsc pamięci 9. Organizacja międzygminnych imprez kulturalnych, promocja kultury, organizacja różnego rodzaju imprez typu dożynki. 10. Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego. 11. Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo. 12. Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum. 13. Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny. 14. Budowa wieży widokowej w miejscowości Skały na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo 15. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów infrastruktury kulturalnej na obszarze gmin Gór Świętokrzyskich (w ramach inwestycji zostanie przebudowane m.in. poddasze Domu Kultury w Rudkach). 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Teren wokół zbiornika w Baszowicach został zagospodarowany turystycznie. 3. „Opatówka” została w pełni wyremontowana i oddana do użytku. 4. Wybudowano 2 świetlice wiejskie (Baszowice, Dębno). 5. Przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” utworzono tereny rekreacyjne. 6. Wybudowano wieżę widokową w miejscowości Skały. 7. Zespół Klasztorny na Św. Krzyżu przechodzi kolejne etapy rewitalizacji. 	<p>Liczba wybudowanych i doposażonych świetlic wiejskich – 2 Liczba wyremontowanych pomników i miejsc pamięci - 5 Liczba zorganizowanych międzygminnych imprez kulturalnych – 20</p>	<p>Działanie 6.3 Wzmacnianie lokalnych potencjałów Działanie 6.4 Rozwój Lokalny kierowany przez społeczność (EFRR)</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p>
10 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki	<p>Planowane kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Rewitalizacja Miasta Nowej Słupi <ol style="list-style-type: none"> 1) Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka. – zadanie dominujące, 2) Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasta Nowa Słupia po rewitalizacji stanowi wizytówkę gminy oraz perłę Gór Świętokrzyskich przyciągając do siebie 	<p>Powierzchnia zrewitalizowanych terenów – 10ha Liczba obiektów poddanych rewitalizacji – 3 Liczba zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych - 2</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 6.2 Rewitalizacja miast</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

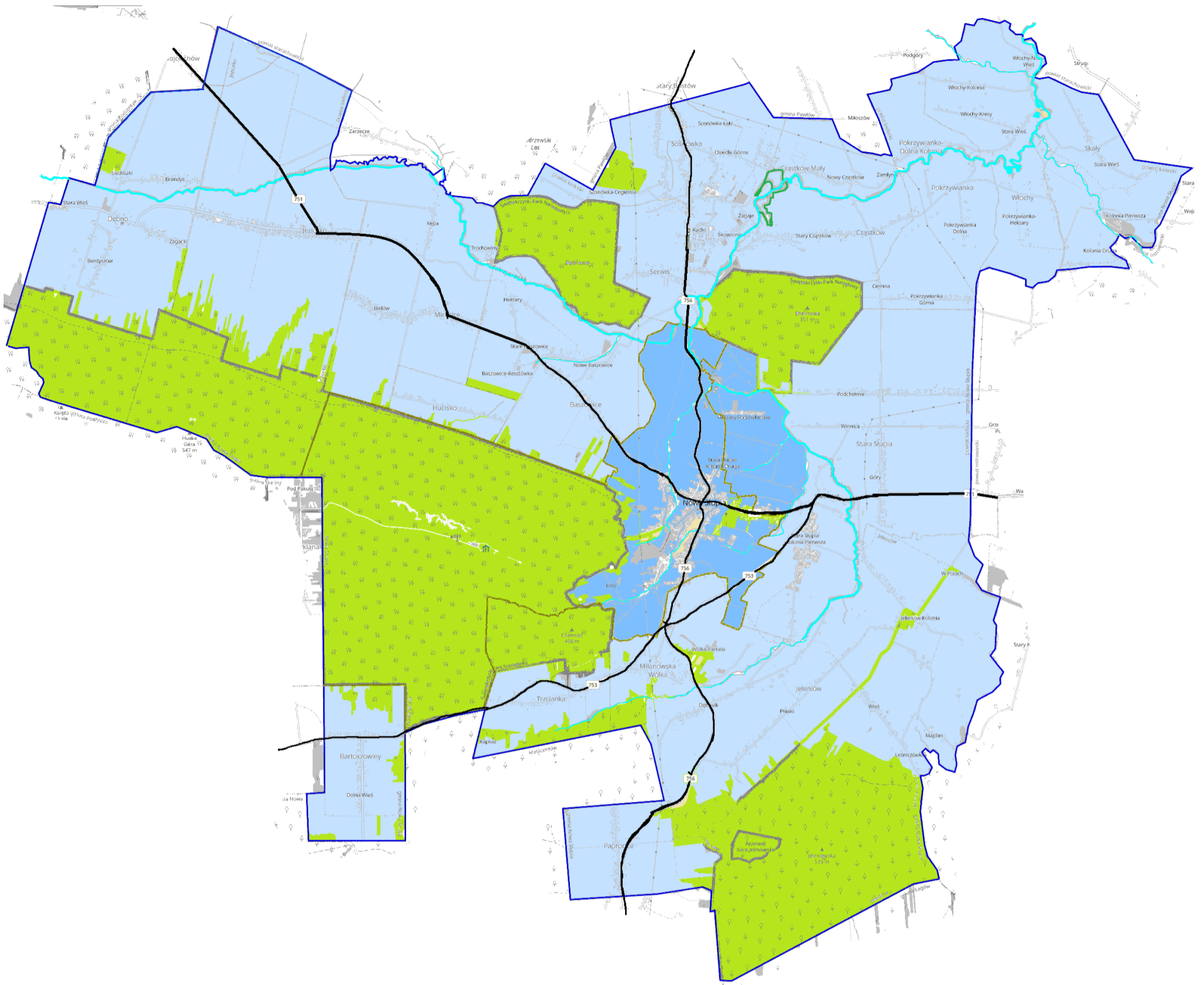
Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>3) Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu Kieleckiego</p> <p>4) Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów -Bodzentyn-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski.</p> <p>5) Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi,</p> <p>6) Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi.</p> <p>7) Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole,</p> <p>8) Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi,</p> <p>9) Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi.</p> <p>2 Rewitalizacja miejscowości Rudki</p>	<p>rekordową liczbę turystów.</p> <p>2.</p> <p>3. Miejscowość Rudki zostaje zrewitalizowana.</p>		<p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p>

źródło: opracowanie własne

IV Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy musi być opracowywana z wykorzystaniem zintegrowanego podejścia. Tego rodzaju podejście wymusza konieczność planowania i jednoczesnego łączenia ze sobą zagadnień z różnych sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej. Kompleksowy dokument ma zapewnić koordynację przestrzenną wszelkich planowanych działań w zgodzie ze zrównoważonym rozwojem i ładem przestrzennym.

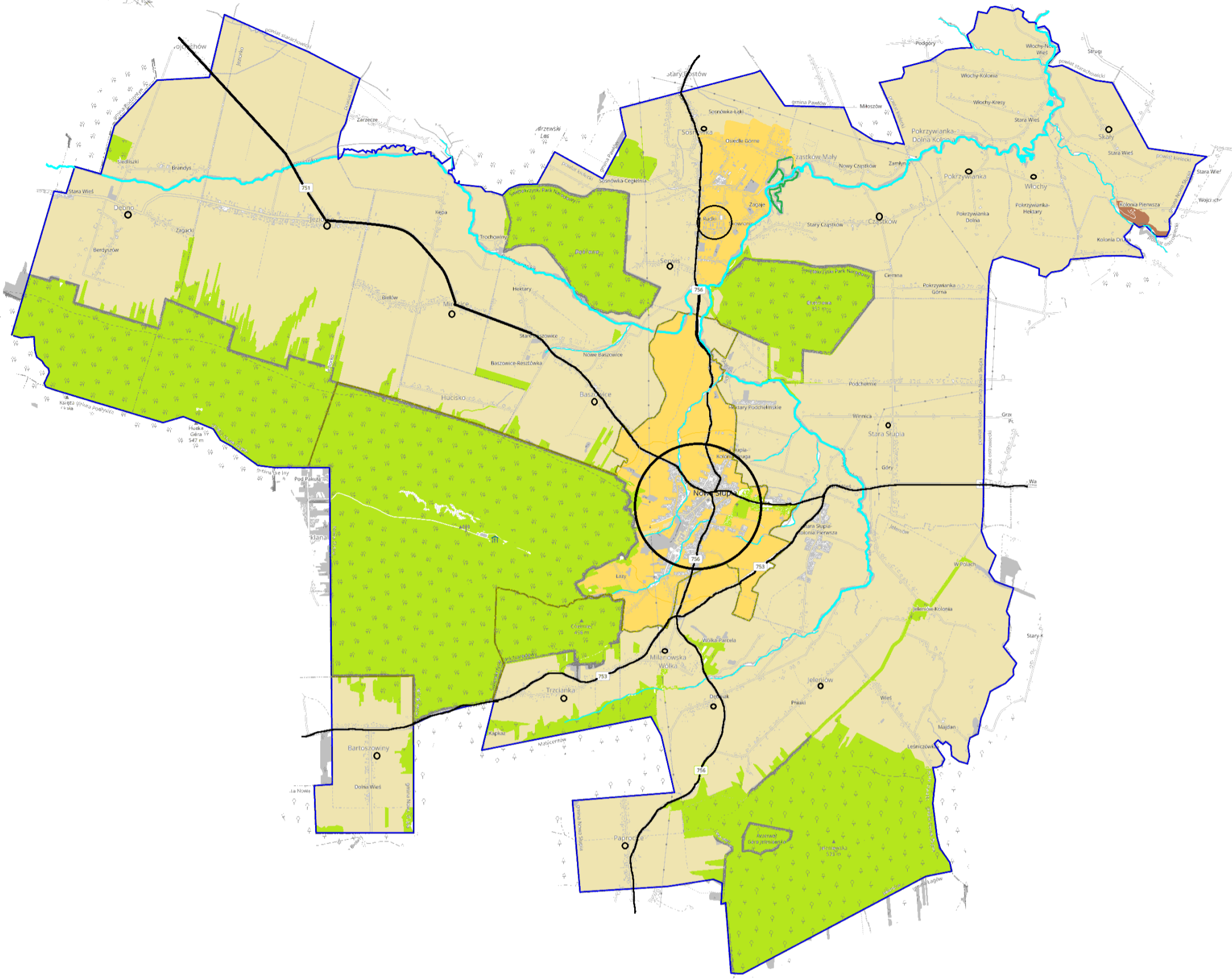
Mapa 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – podział administracyjny

źródło: opracowanie własne

Legenda: obszar miejski obszar wiejski drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751,
 główne drogi gminne granice sołectw wody
 lasy granice obszaru Gminy Nowa Słupia Dębno, Jeleniów – nazwy miejscowości

Mapa 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – gospodarowanie przestrzenią

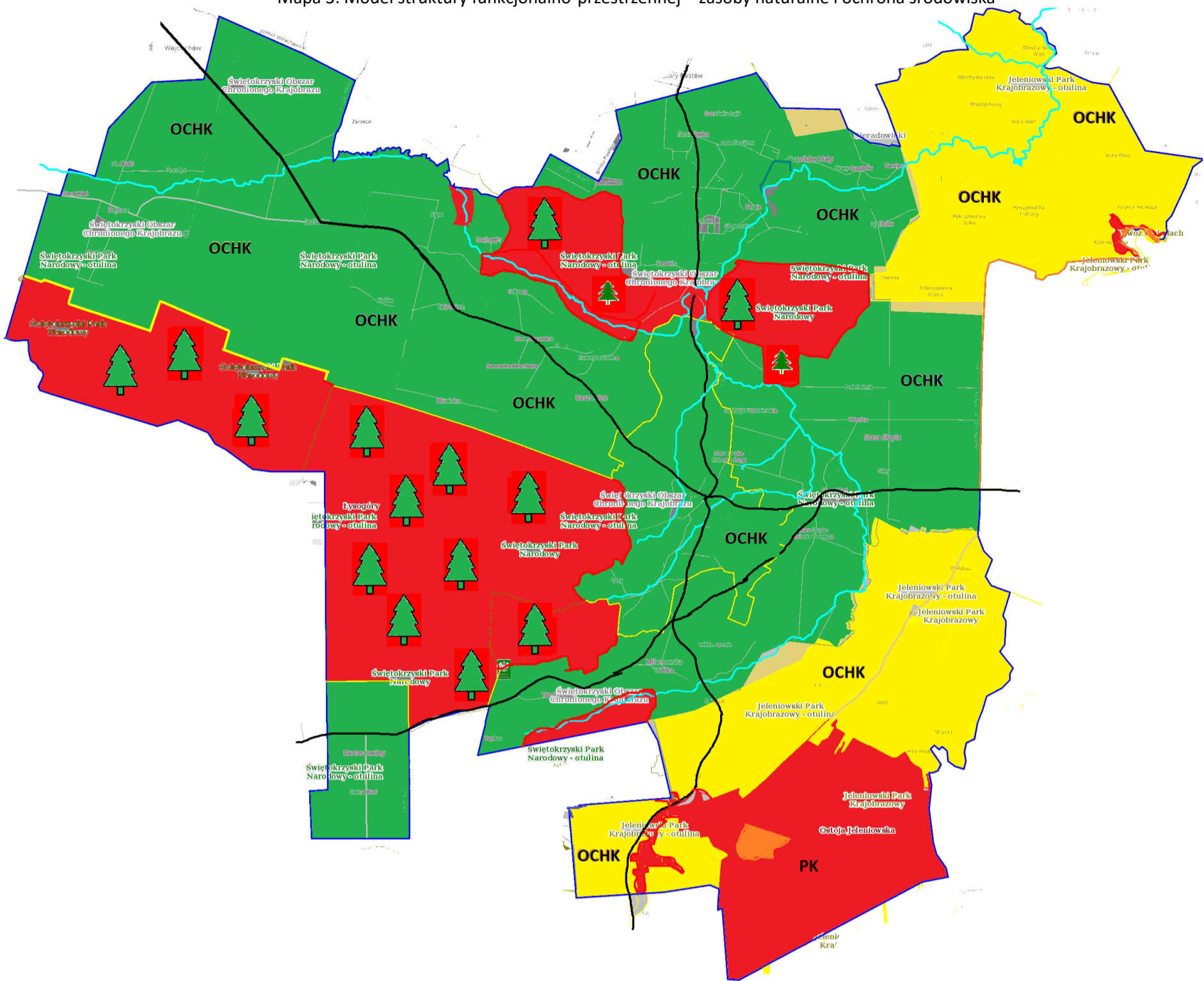

źródło: opracowanie własne

Legenda:

- Funkcje terenu:** tereny zabudowane lasy wody obszar rolniczy
 obszary usługowe kamieniołom skały
- Układ transportowy:** drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751 główne drogi gminne, powiatowe
- Struktura osadnicza:** ośrodek centralny ośrodki lokalne granice obszaru Gminy Nowa Słupia
- Dębno, Jeleniów – nazwy miejscowości**

Mapa 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – zasoby naturalne i ochrona środowiska

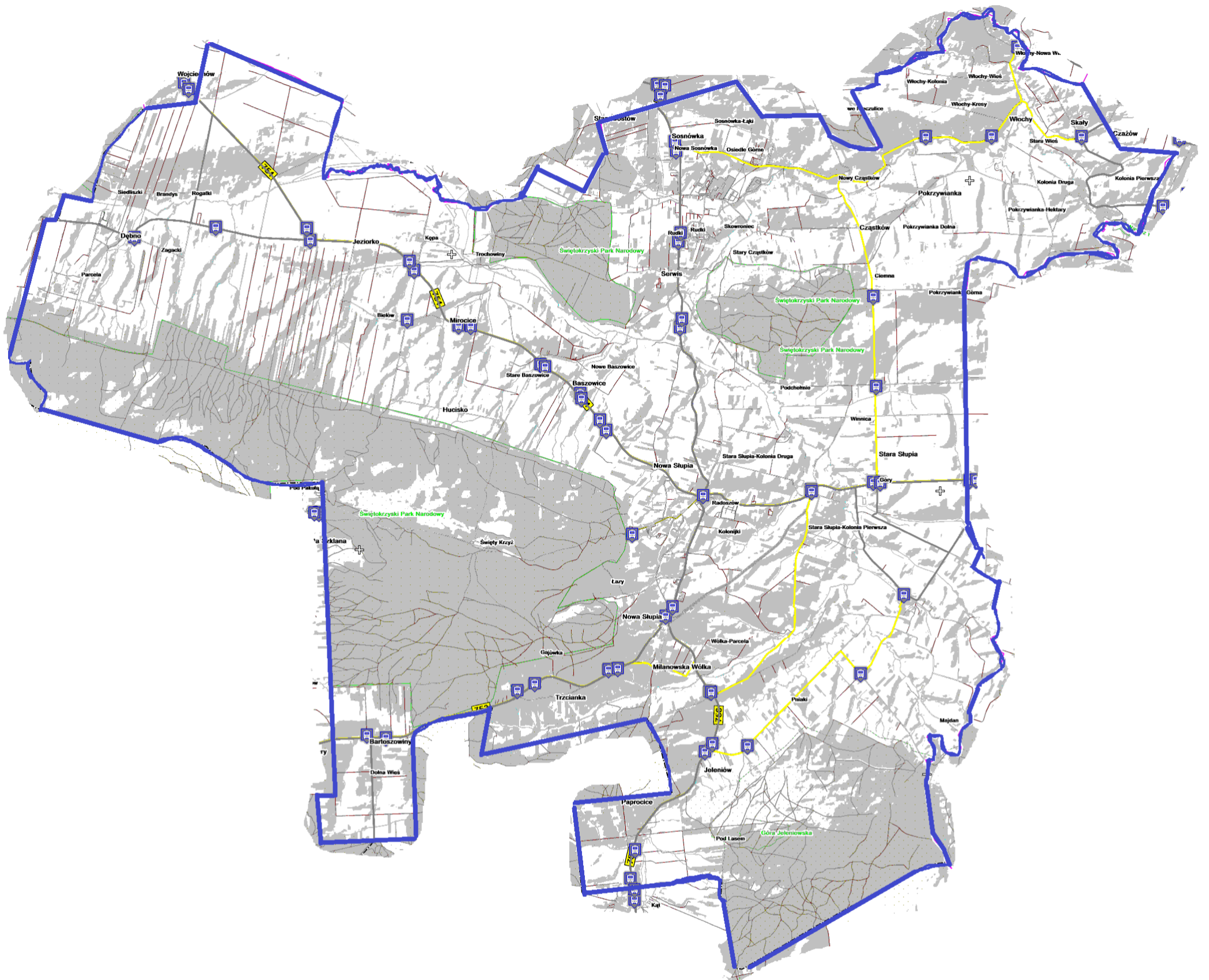

źródło: opracowanie własne

Legenda:

- Obszary chronione:** obszary NATURA 2000 ■ parki narodowe 🌲
 parki krajobrazowe PK ■ OCHK obszar chronionego krajobrazu ■ rezerваты przyrody ■
 przyrody pomniki 🏛️
- Elementy zielonej infrastruktury:** lasy ■
Elementy niebieskiej infrastruktury: zbiorniki wodne ■ rzeki 🌊
Infrastruktura uzupełniająca: tereny zabudowane ■ drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751 —
 główna drogi gminne, powiatowe — granice sołectw —
 granice obszaru Gminy Nowa Słupia — **Dębno, Jeleniów** – nazwy miejscowości

Mapa 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – komunikacja

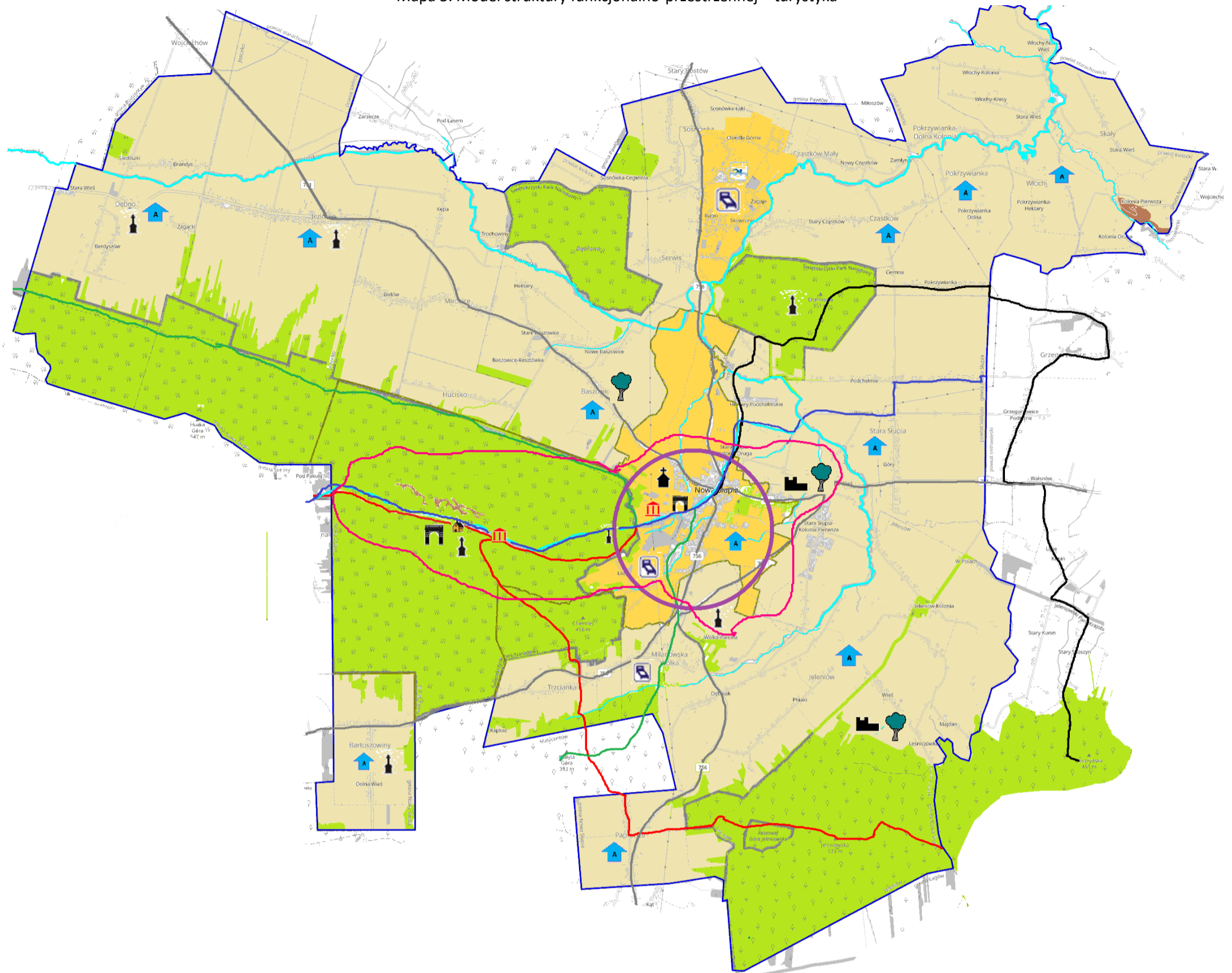

źródło: opracowanie własne

Legenda:

- Infrastruktura drogowa drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751**
 pozostałe drogi gminne i powiatowe przystanek autobusowy
 granice obszaru Gminy Nowa Słupia **Dębno, Jeleniów** – nazwy miejscowości

Mapa 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – turystyka

źródło: opracowanie własne

Legenda:

Główne obszary i kompleksty turystyczno rekreacyjne:

obszar turystyczno rekreacyjny miejscowości turystyczne

Wybrane szlaki turystyczne: szlak zielony szlak czerwony szlak niebieski
Szlak czarny

muzeum infrastruktura sportowa i rekreacyjna hotele agroturystyka
pływnia Klasztor Misjonarzy Olatów Maryi Niepokalanej na Św. Krzyżu

pomniki obiekty zabytkowe kościoły zabytkowe pałace i dwory zabytkowe
zabytkowe parki

lasy obszary rolne obszary usługowe/ obszar miejski

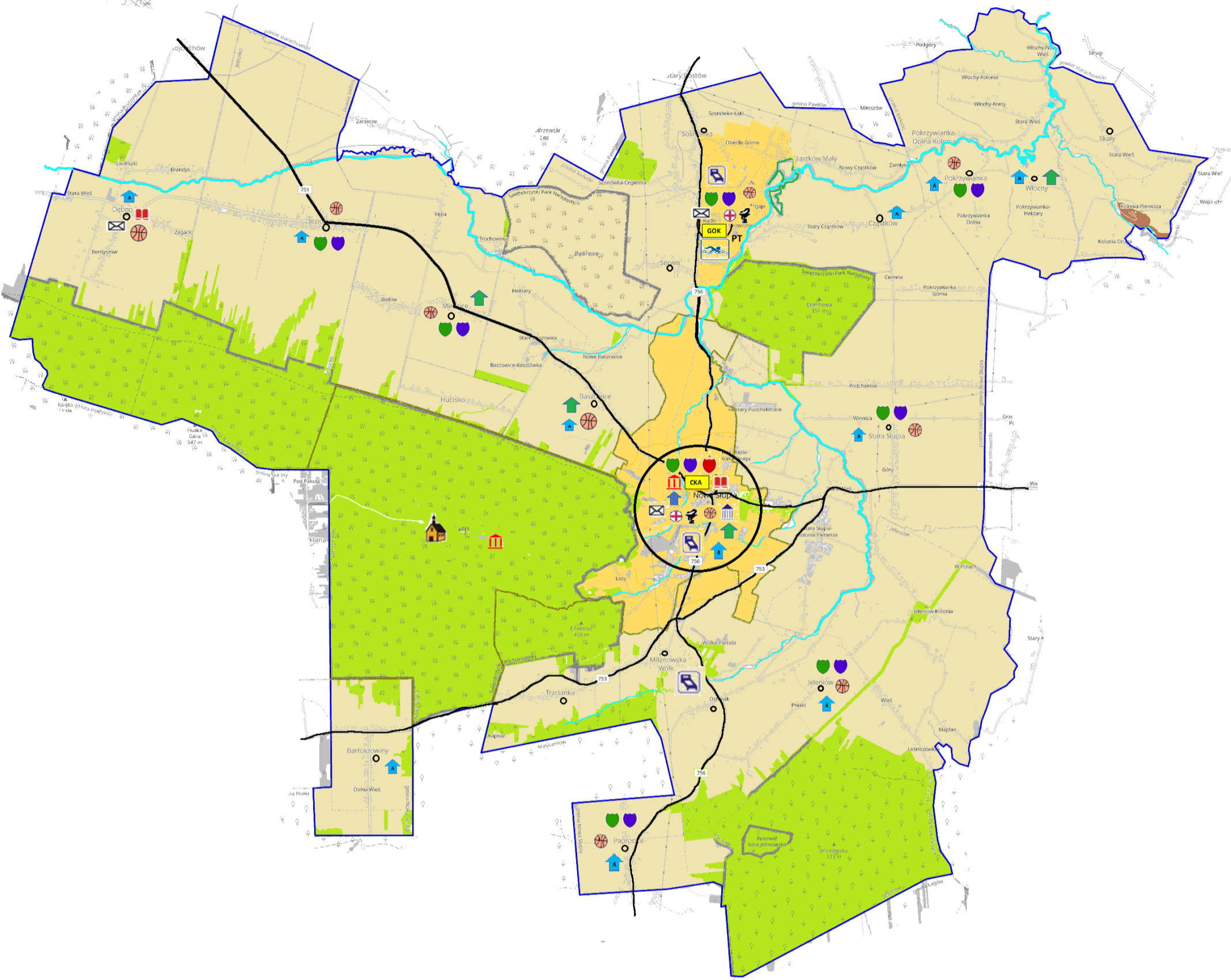
Elementy niebieskiej infrastruktury: zbiorniki wodne rzeki

Infrastruktura uzupełniająca: tereny zabudowane drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751

pozostałe drogi gminne i powiatowe granice sołectw

granice obszaru Gminy Nowa Słupia **Dębno, Jeleniów** – nazwy miejscowości

Mapa 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – ochrona zdrowia, opieka społeczna, usługi społeczne

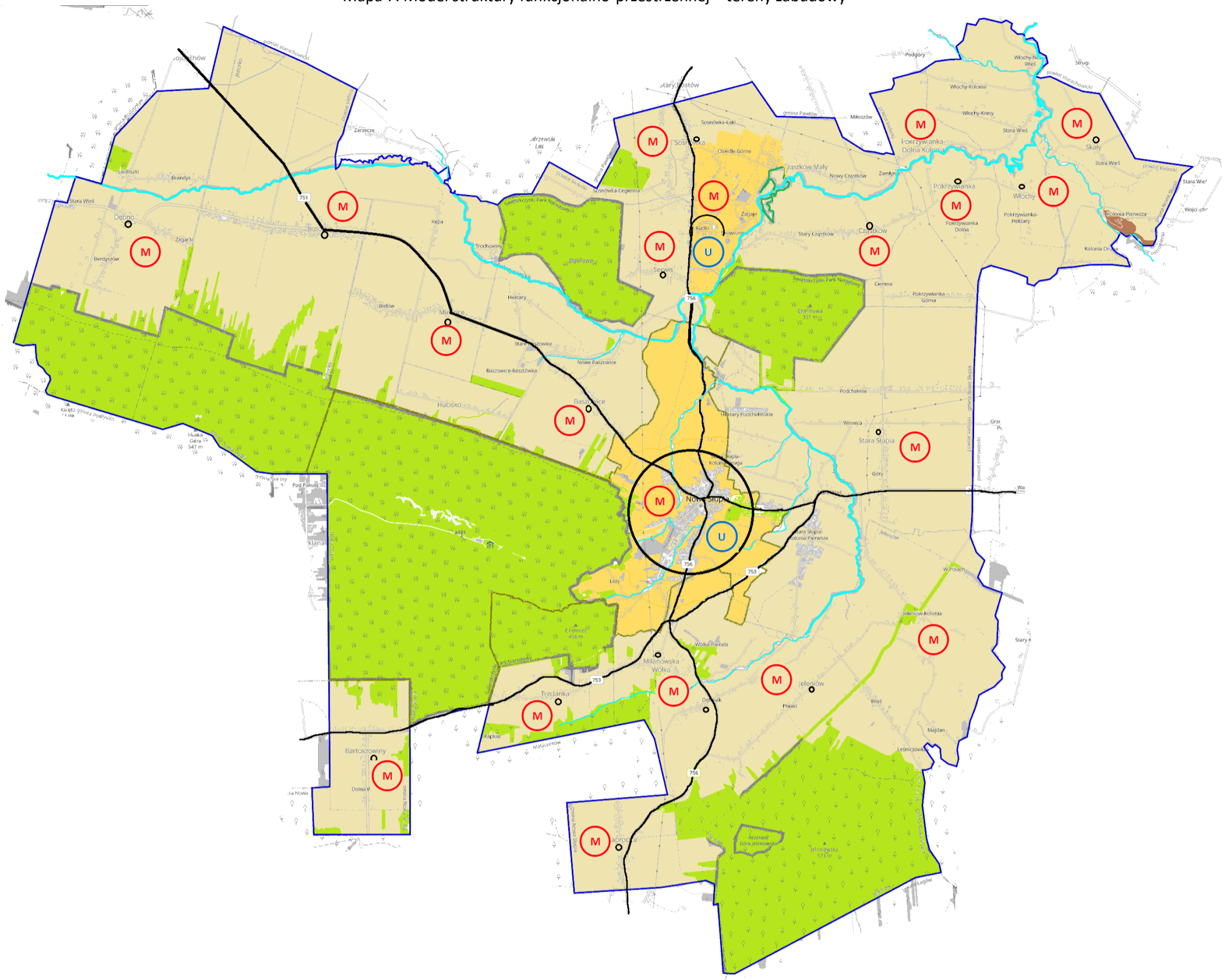

źródło: opracowanie własne

Legenda:

- Ochrona zdrowia:** ośrodki zdrowia apteka
- Opieka społeczna:** Ośrodek Pomocy Społecznej
- Usługi społeczne:** przedszkola, szkoły podstawowe, licealne poczta
- Urząd Miasta i Gminy** Biblioteka Gminny Ośrodek Kultury
- Centrum Kulturalno -Archeologiczne muzeum
- infrastruktura sportowa i rekreacyjna świetlice wiejskie hotele
- Klasztor Misjonarzy Olatów Maryi Niepokalanej na Św. Krzyżu
- Agroturystyka Pływalnia PT – plac targowy
- Elementy niebieskiej infrastruktury:** zbiorniki wodne rzeki
- Infrastruktura uzupełniająca:** tereny zabudowane drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751
- pozostałe drogi gminne i powiatowe granice sołectw
- granice obszaru Gminy Nowa Słupia **Dębno, Jeleniów – nazwy miejscowości**

Mapa 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – tereny zabudowy

źródło: opracowanie własne

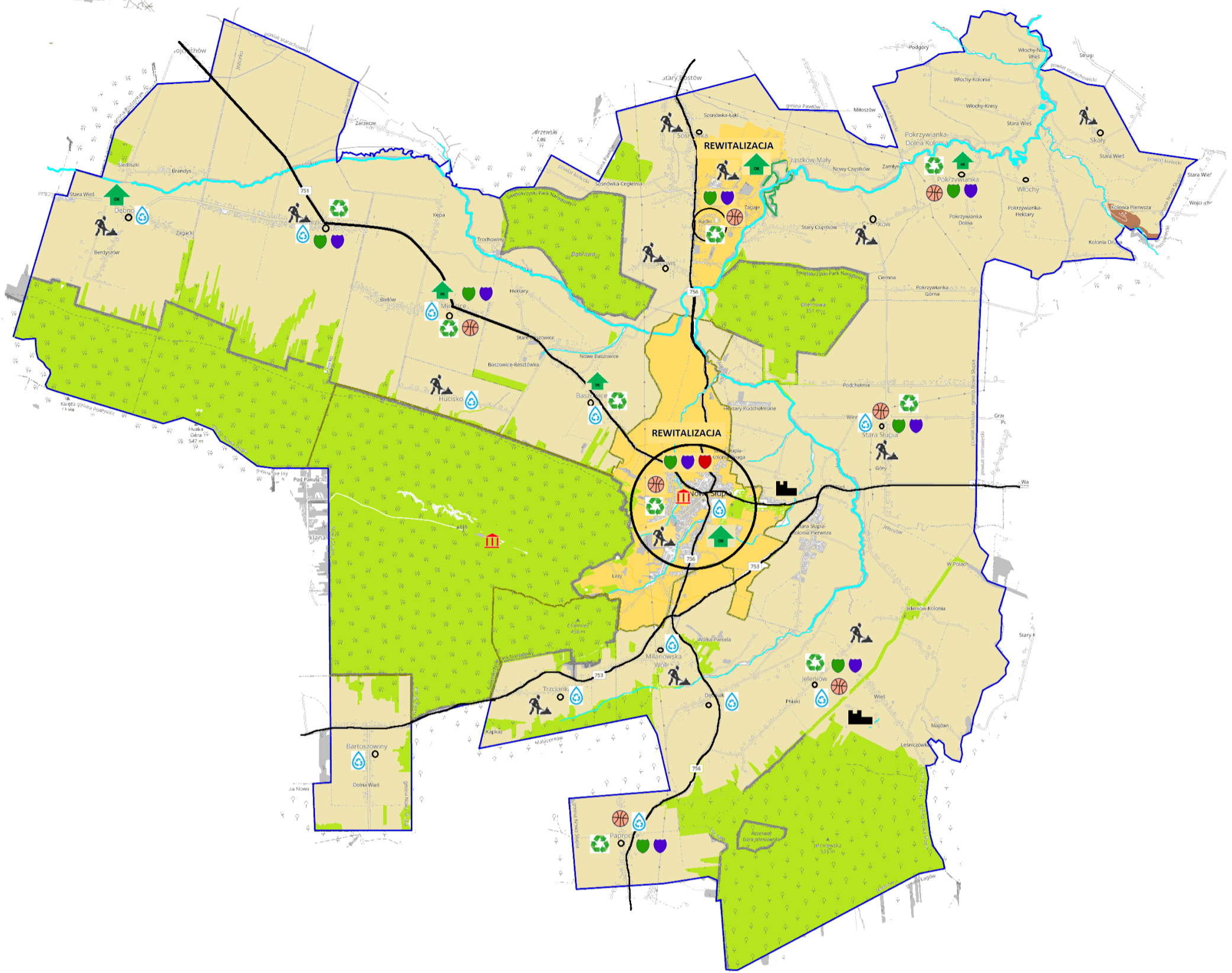
Legenda:

Teren zagospodarowania: tereny mieszkalne tereny zabudowy mieszkalnej i usług podstawowych tereny usługowe

Infrastruktura uzupełniająca: tereny zabudowane drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751 główne drogi gminne i powiatowe lasy rzeki

granice obszaru Gminy Nowa Słupia **Dębno, Jeleniów** – nazwy miejscowości

Mapa 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – planowane kluczowe działania

źródło: opracowanie własne

Legenda:

W zakresie usług społecznych: modernizacja infrastruktury szkolnej, przedszkolnej
modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej

w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (budowa, rozbudowa, przebudowa)

w zakresie infrastruktury technicznej: termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w tym zastosowanie OZE

REWITALIZACJA – działania rewitalizacyjne obejmujące miasto Nowa Słupia i miejscowość Rudki

w zakresie infrastruktury drogowej **modernizacja (przebudowa) świetlicy wiejskiej i jej wyposażenie** **zachowanie dziedzictwa kulturowego**

Infrastruktura uzupełniająca: tereny zabudowane drogi wojewódzkie nr 756, 753, 751
pozostałe drogi gminne i powiatowe granice sołectw

granice obszaru Gminy Nowa Słupia **Dębno, Jeleniów** – nazwy miejscowości

W sferze rozwoju przestrzennego, gmina nie posiada występujących znaczących przeszkód ograniczających rozwój sieci osadniczej tzn. nie ma jednoznacznych obszarów intensywnej zabudowy mieszkaniowej. Większość wsi posiada znaczące możliwości rozwojowe w ramach istniejącej zwartej zabudowy oraz w formie zabudowy uzupełniającej, wypełniającej niezainwestowane przestrzenie. Rozwój tego typu zabudowy jest najbardziej pożądanym ze względów ekonomicznych, ekologicznych i związanych z racjonalizacją zarządzania gminą (realizacja zadań własnych).

Obecnie do najważniejszych determinantów warunkujące rozwój gminy należą:

- miejsko-wiejskie położenie warunkujące przebieg większości procesów społeczno-gospodarczych na terenie gminy. W szczególności na terenie gminy wykształcił się ośrodek centralny – miasto Nowa Słupia, który jest miejscem koncentracji działalności prowadzonych dla ludności całej gminy,
- typowa hierarchia sieci osadniczej – wynikająca z rozmieszczenia usług. Najwięcej usług funkcjonuje na terenie miasta Nowa Słupia oraz w miejscowości Rudki. Mieszkańcy gminy w zakresie załatwiania codziennych potrzeb w zakresie usług komercyjnych i publicznych w dużym stopniu uzależnieni są od w/w miejscowości (to w nich zlokalizowane są m.in. Urząd Miasta i Gminy, Ośrodki Zdrowia, itp.);
- zdecydowana większość miejscowości cechuje się zabudową stosunkowo mało intensywną, rozmieszczoną wzdłuż dróg, bez wykształcenia lokalnych centrów (wsie typu „ulicówka”). Miejscowości te zazwyczaj są także stosunkowo słabo wyposażone w zakresie usług. Podkreślić należy, że przy tego typu osadnictwie, nie ma w praktyce większego znaczenia liczba ludności poszczególnych miejscowości – bowiem przy braku koncentracji zabudowy, co ma miejsce w większości miejscowości, ludność ta jest stosunkowo silnie rozproszona w przestrzeni. Taki charakter zabudowy powoduje utrudnienia w sprawnej realizacji zadań samorządowych np. w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej (wymóg przy projektach z dofinansowaniem unijnym wskaźnik koncentracji 120 osób/km sieci; 90 osób/km sieci na terenach cennych przyrodniczo),
- duża liczba małych miejscowości oznacza w praktyce brak możliwości wyposażenia większości z nich w instytucje usług publicznych – mogą one działać tylko w niewielkiej ich liczbie, co oznacza, że mieszkańcy większości miejscowości muszą wyjechać poza swoje miejsce zamieszkania dla zaspokojenia podstawowych potrzeb;
- większość miejscowości posiada dobre warunki rozwoju rolnictwa,
- warunki fizyczno-geograficzne, są w dużym stopniu zróżnicowane – krajobraz gminy jest górzysty z przewagą lasów.

V Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie kierunków rozwoju i zasad polityki przestrzennej wyznaczonych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowa Słupia.

Osiągnięcie określonych celów zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga prowadzenia zdecydowanej, świadomej i kompleksowej polityki przestrzennej obejmującej wszystkie dziedziny gospodarowania oraz systemy budujące te działania. Polityka ta powinna być nakierowana przede wszystkim na ochronę bezcennych wartości naturalnego środowiska, do których zaliczają się wartości krajobrazowe i kulturowe oraz zapewnienie niezbędnych uzasadnionych rezerw terenowych dla realizacji funkcji związanych z różnymi formami zabudowy. Obserwowana w ostatnich latach ekspansja zabudowy wiąże się z uruchomieniem szeregu niekorzystnych zmian w środowisku przyrodniczym np. wzmoczoną penetracją terenu przez zwierzęta domowe, niekontrolowane zaśmiecanie, zmiany warunków siedliskowych szaty roślinnej, a przede wszystkim zmniejszanie się powierzchni biologicznie czynnej terenu. Równocześnie z rozwojem funkcji mieszkaniowych i usługowych łączy się potrzeba realizacji układów komunikacyjnych służących ich obsłudze, co powoduje zwiększenie natężenia ruchu samochodowego, powodując tym samym wzrost zanieczyszczenia powietrza i pogorszenie klimatu akustycznego. Zmiany dotyczące struktury wizualnej spowodowane są głównie niedostosowaniem gabarytów budynków do skali przestrzeni. Intensywność przekształceń związanych z ekspansją zabudowy może okazać się znacząca, zwłaszcza dla bardziej wrażliwych komponentów środowiska. Negatywne skutki, szczególnie w zakresie „zamykania” terenów otwartych, mogą przynieść wznoszenie ogrodzeń nieruchomości niezabudowanych. Planowanie przestrzenne jest procesem ciągłym, polega na sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ich realizacji w drodze podejmowania stosownych decyzji administracyjnych, dokonywaniu okresowych ocen ich aktualności, a także wprowadzaniu do ich ustaleń zmian gwarantujących tworzenie prawa miejscowego, umożliwiającego realizację bieżących celów społeczno-gospodarczych, zgodnie z oczekiwaniami społeczności lokalnej, przy równoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego i wymogów przepisów szczególnych.

Instrumentem wdrażania polityki przestrzennej w Gminie Nowa Słupia jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Słupia” wraz z uchwalonymi 2 zmianami.

Rekomendacje *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Słupia*

1. Gminny system terenów chronionych tworzą na terenie gminy:

- tereny Świętokrzyskiego Parku Narodowego i jego otuliny,
- tereny Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- rezerваты przyrody,
- pomniki przyrody,
- tereny zabytkowych parków podworskich wraz z drzewostanem o cechach pomnikowych,
- lasy ochronne.

Przyjęte kierunki ochrony środowiska przyrodniczego w obrębie terenów chronionych gminy zgodne są z zasadami przyjętymi w planach ochrony Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego.

Dla w/w form ochrony przyjmuje się obowiązek respektowania istniejących zakazów i ograniczeń, służących ich ochronie oraz konieczność dokonywania uzgodnień ze stosownymi instytucjami.

2. Dla terenów położonych poza Świętokrzyskim Parkiem Narodowym oraz Jeleniowskim Parkiem Krajobrazowym w obrębie ich otulin w syntetycznym ujęciu określa się zasady ochrony środowiska dla:

- istniejących form geomorfologicznych,
- gleb,
- zasobów wodnych,
- ekosystemów leśnych oraz terenów zieleni urządzonej,
- ekosystemów nieleśnych, flory i fauny,
- powietrza.

3. Zasadniczymi elementami struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy o znaczeniu ponadlokalnym wymienić należy:

- rozbudowę systemu zaopatrzenia gminy w wodę i kanalizację (co stanowi element ponadgminnego programu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na obszarze kompleksu przyrodniczo-krajobrazowego Gór Świętokrzyskich),
- aktywizację gospodarczą korytarza drogi nr 756 Łagów – Nowa Słupia – Starachowice,
- rozwój turystyki przyjaznej dla środowiska,

4. Zakłada się rozwój zagospodarowania przestrzennego gminy i utrzymuje istniejący układ terenów z preferencjami dla rozwoju przestrzennego miasta Nowa Słupia jako głównego ośrodka

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

dyspozycyjno-usługowego i gospodarczego. Określa się podstawowe funkcje poszczególnych miejscowości jak poniżej:

Tabela 5. Planowane funkcje poszczególnych miejscowości wg Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowa Słupia

Lp.	Miejscowość	Funkcja
1.	Nowa Słupia	gminny ośrodek dyspozycyjno-usługowy II stopnia o funkcjach obsługi ludności i produkcji rolnej, centralny ośrodek techniczno-gospodarczy gminy oraz obsługi ruchu turystycznego
2.	Bartoszewiny	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
3.	Baszowice	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
4.	Cząstków	produkcja rolna i mieszkalnictwo
5.	Dębno	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
6.	Dębniak	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
7.	Hucisko	produkcja rolna i mieszkalnictwo
8.	Jeleniów	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
9.	Jeziorko	ośrodek lokalny I stopnia o funkcjach obsługi ludności rolnej
10.	Milanowska Wólka	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
11.	Mirocice	produkcja rolna i mieszkalnictwo
12.	Pokrzywianka	produkcja rolna i mieszkalnictwo
13.	Paprocice	produkcja rolna i mieszkalnictwo
14.	Rudki	ośrodek lokalny I stopnia o funkcjach obsługi ludności rolnej
15.	Serwis	produkcja rolna i mieszkalnictwo
16.	Skały	produkcja rolna i mieszkalnictwo
17.	Sosnówka	produkcja rolna i mieszkalnictwo
18.	Stara Słupia	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
19.	Trzcianka	produkcja rolna i mieszkalnictwo + turystyka
20.	Włochy	produkcja rolna i mieszkalnictwo

źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowa Słupia, s. 40

5. Dla terenów gminy przyjmuje się następujące zasady kształtowania zabudowy:

- koncentracji nowych inwestycji mieszkalno–usługowych oraz produkcyjnych dla zmniejszenia społecznych kosztów ich realizacji oraz eksploatacji w obrębie granic dopuszczalnego rozwoju osadnictwa, wskazanych na mapie nr 2,
- wprowadzenia nowych zespołów zabudowy w obręb terenów ustalonych w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego w sposób nie prowadzący do gruntownych zmian historycznie ukształtowanego krajobrazu poszczególnych wsi i ich otoczenia,
- prowadzenia wyprzedzającego w stosunku do w/w inwestycji zbrojenia terenów (poza terenami zabudowy realizowanej w lokalizacjach nie mieszczących się w granicach dopuszczalnego rozwoju osadniczego),
- wspierania najlepszych przykładów konserwacji i adaptacji obiektów zabytkowych dla utrzymania charakterystycznych elementów układu urbanistycznego poszczególnych wsi,
- przywrócenia wysokiej wartości walorów architektoniczno-estetycznych wiejskim zespołom zabudowy zagrodowej i mieszkalnej w trakcie przeprowadzonych remontów i modernizacji,
- wdrażania zaleceń kształtowania nowej zabudowy oraz detalu architektonicznego w nawiązaniu do lokalnych tradycji wg zasad określonych w planach ochrony Świętokrzyskiego Parku Narodowego i Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego,
- wyeliminowanie powtarzalnych, typowych rozwiązań architektonicznych na rzecz indywidualnie kształtowanych nowych obiektów zagrodowych, mieszkalnych i produkcyjno-usługowych oraz ich zespołów, uwzględniających specyfikę terenu i lokalne tradycje budowania.

6. Przedmiotem ochrony form przyrody nieożywionej w obszarze gminy są następujące obiekty geomorfologiczne:

- doliny rzek Pokrzywianki i Słupianki oraz Dobruchny a zwłaszcza ich przełomowe odcinki,
- lokalne układy wąwozów i jarów.

Celem ochrony w/w obiektów jest zachowanie ich w istniejącej postaci, uformowanej przez naturę.

7. Przedmiotem ochrony gleb są kompleksy glebowe o wysokiej bonitacji, zaś jej celem zachowanie występujących na terenie gminy jednostek podziałowych gleb i przeciwdziałanie ich degradacji. Dla realizacji tego celu zakłada się w szczególności:

- powstrzymanie procesów erozji głównie wodnej,
- ograniczenie odpływu powierzchniowego wód oraz zwiększenie naturalnej retencji, leśnej i glebowej,

- stosowanie w zależności od potrzeb wapnowania podstawowego lub zachowawczego dla podniesienia żyzności użytków rolnych.

8. Przedmiotem ochrony zasobów wodnych w obszarze gminy są następujące podstawowe obiekty hydrograficzne:

- rzeki, potoki, cieki wodne oraz ich bezpośrednie otoczenie,
- źródła i tereny źródłiskowe.

Celem ochrony w/w zasobów wodnych jest zachowanie obecnej struktury układu hydrograficznego, ukształtowanej w wyniku oddziaływania naturalnych procesów obiegu wody i skorygowanej antropogenicznie w nieznacznym stopniu.

Wskazany wyżej cel osiągnięty będzie poprzez realizację następujących zadań:

- kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz likwidację lokalnych źródeł zanieczyszczenia wód na terenie gminy,
- ochronę źródeł i stref źródłiskowych rzek i potoków oraz ujęć wodnych,
- wspomaganie naturalnych procesów wzbogacania oraz samooczyszczania się rzek i potoków,
- budowę systemu małych zbiorników retencyjnych.

9. Zgodnie z przyjętymi celami rozwoju przestrzennego gminy w jego ukierunkowaniu równie ważną rolę jak ochrona środowiska przyrodniczego pełnić będzie **ochrona środowiska kulturowego**.

Przedmiotem ochrony w tym zakresie są pojedyncze obiekty i zespoły obiektów zabytkowych, objęte rejestrem Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i wykazem zabytków gminnych, a zwłaszcza:

- zabytkowe założenia sakralne,
- założenia parkowo-dworskie, •
- historycznie ukształtowane układy zabudowy miejskiej i wiejskiej,
- pojedyncze obiekty zabytkowe,
- cmentarze,
- stanowiska archeologiczne.

Celem ochrony wartościowych dóbr kultury jest utrwalenie jej tożsamości i odrębności kulturowej oraz ochrona i rehabilitacja historycznie ukształtowanych zespołów zabytkowych lub pojedynczych obiektów. Dla ochrony tych wartości ustala się następujące działania i zasady:

- przeprowadzenie pełnej rewaloryzacji kompleksu klasztornej na Św. Krzyżu,
- utrzymanie oraz odnowa historycznie ukształtowanego układu urbanistycznego miasta Nowa Słupia,

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- ochronę obszarów historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego gminy oraz rygorystyczne utrzymanie wyznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego granic urbanistycznego rozwoju miejscowości, skala i gabaryty wprowadzonych w obszar gminy obiektów nie może zdegradować jej walorów krajobrazowych,
- łączne rozwiązywanie problemów i sposobów ochrony oraz odnowy zabytkowych założeń parkowych oraz towarzyszących im zabytkowych układów zabudowy,
- ochronę stanowisk archeologicznych w obrębie rozpoznanych obszarów eksploracji archeologicznej.

10. Kierunki rozwoju terenów produkcji i usług

1. Aktywizacja gospodarcza wybranych terenów gminy wiąże się z przyjętymi celami jej rozwoju przestrzennego. Szczególne znaczenie w tej sferze mają:

- rozbudowa gminnego ośrodka dyspozycyjno-usługowego w mieście Nowej Słupi z utrzymaniem istniejącej sieci placówek usługowych oraz z możliwością wprowadzenia dodatkowych terenów usługowo-produkcyjnych,
- wprowadzenie uzupełniającego programu usług w lokalnych ośrodkach usługowych we wsiach Jeleniów oraz Rudki,
- powstanie obiektów produkcyjnych i usługowych we wsiach Rudki i Nowa Słupia i w otoczeniu drogi nr 751 Nowa Słupia – Ostrowiec (w tym związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym) oraz drogi nr 756 Nowa Słupia - Starachowice.

11. Kierunki rozwoju terenów turystyczno-wypoczynkowych

Studium zakłada aktywizację turystyczną terenów położonych w bezpośrednim otoczeniu Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz na terenie miasta Nowa Słupia, a także w otoczeniu Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, z zachowaniem zasad zagospodarowania strefy ochrony jego ekosystemu oraz ukształtowania atrakcyjnego ośrodka prezentacji i kultywowania tradycji dawnego ośrodka hutnictwa żelaza – dymarek w Nowej Słupi. W obszarze otulin obu w/w parków zakłada się:

- adaptację wybranych gospodarstw dla funkcji agroturystycznych z wyszukiwaniem atrakcyjnych form spędzania w nich wolnego czasu przez różne grupy odbiorców (w tym młodzieży, rodzin z małymi dziećmi, rencistów i emerytów) oraz aktywnym zagospodarowaniem najbliższego otoczenia w place zabaw, ścieżki zdrowia, pola campingowe i namiotowe, urządzone punkty widokowe, trasy spacerowe itp.,
- budowę wyspecjalizowanych ośrodków rekreacyjnych w eksponowanych lokalizacjach,
- budowę gminnego systemu ścieżek rowerowych,

- wspieranie działań na rzecz poprawy estetyki oraz rozbudowę terenów zielonych w obszarze wsi preferowanych do rozwoju turystyki i wypoczynku; możliwość wykorzystania dla sportów zimowych części terenów gminy.

12. Kierunki rozwoju produkcji rolnej i leśnej

1. Kierunki rozwoju produkcji rolnej uzależnione są od głębokiej restrukturyzacji całej bazy produkcyjnej rolnictwa indywidualnego, jaką dysponuje gmina w dostosowaniu do nowych wymogów rynkowych. Dogodne dla jego rozwoju warunki glebowe i klimatyczne, bliskość chłonnych rynków sugerują obok utrzymywania dotychczasowych form produkcji także wprowadzenie upraw sadowniczych i produkcji warzyw oraz produkcję mleka, powiązaną z hodowlą bydła. Zakłada się preferencje dla wzrostu produkcji i specjalizacji gospodarstw rolnych oraz kojarzenie tej działalności z rozwojem usług i przetwórstwa rolno-spożywczego, odpowiadających potrzebom gminy w warunkach gospodarki wolnorynkowej. Towarzyszyć temu winny:

- stosowanie ułatwień dla rozwoju istniejących, indywidualnych gospodarstw rolnych rozwijających produkcję towarową oraz organizujących się w dobrowolne związki partnerskie,
- poprawa przetwórstwa i dystrybucji artykułów rolnych.
- stosowanie preferencji dla wprowadzania nowych gospodarstw rozwijających produkcję towarową i podejmujących specjalizację (również poza terenami budowlanymi, przy czym powinno się uwzględniać dogodny dojazd do pól oraz powiązanie z infrastrukturą techniczną wsi),
- wprowadzanie technologii przyjaznych dla środowiska oraz rozwój gospodarstw ekologicznych,
- tworzenie ośrodków wspomagających zarządzanie gospodarstwami,
- racjonalne zagospodarowanie istniejących i nie w pełni wykorzystanych terenów zainwestowania rolniczego w drodze ich restrukturyzacji oraz dostosowania do nowych potrzeb,
- poprawa struktury agrarnej i scalanie gruntów,
- poprawa zaopatrzenia wsi w wodę i odbudowa małej retencji z uwzględnieniem potrzeb produkcji rolnej oraz drobnego przetwórstwa rolnego,
- kompleksowa ochrona gruntów rolnych przed degradacją i nieuzasadnionym zainwestowaniem o nierolniczym charakterze.

2. Rozwojowi produkcji rolnej i związanej z nią sfery usług i przetwórstwa towarzyszyć będzie wprowadzenie w istniejące zespoły zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej odpowiednich obiektów

produkcyjnych i gospodarczych, a także ich realizacja na terenach dopuszczalnego rozwoju osadnictwa. W wyjątkowych przypadkach możliwa jest lokalizacja tych obiektów poza w/w strefą przy bardzo starannym wkomponowaniu w otoczenie z wprowadzeniem zieleni izolacyjnej.

3. Kierunki rozwoju produkcji leśnej określa się w planach urzędniowych gospodarstwa leśnego, zarządzanych przez Nadleśnictwo w Łagowie. Ich wdrażaniu powinny towarzyszyć także m.in.:

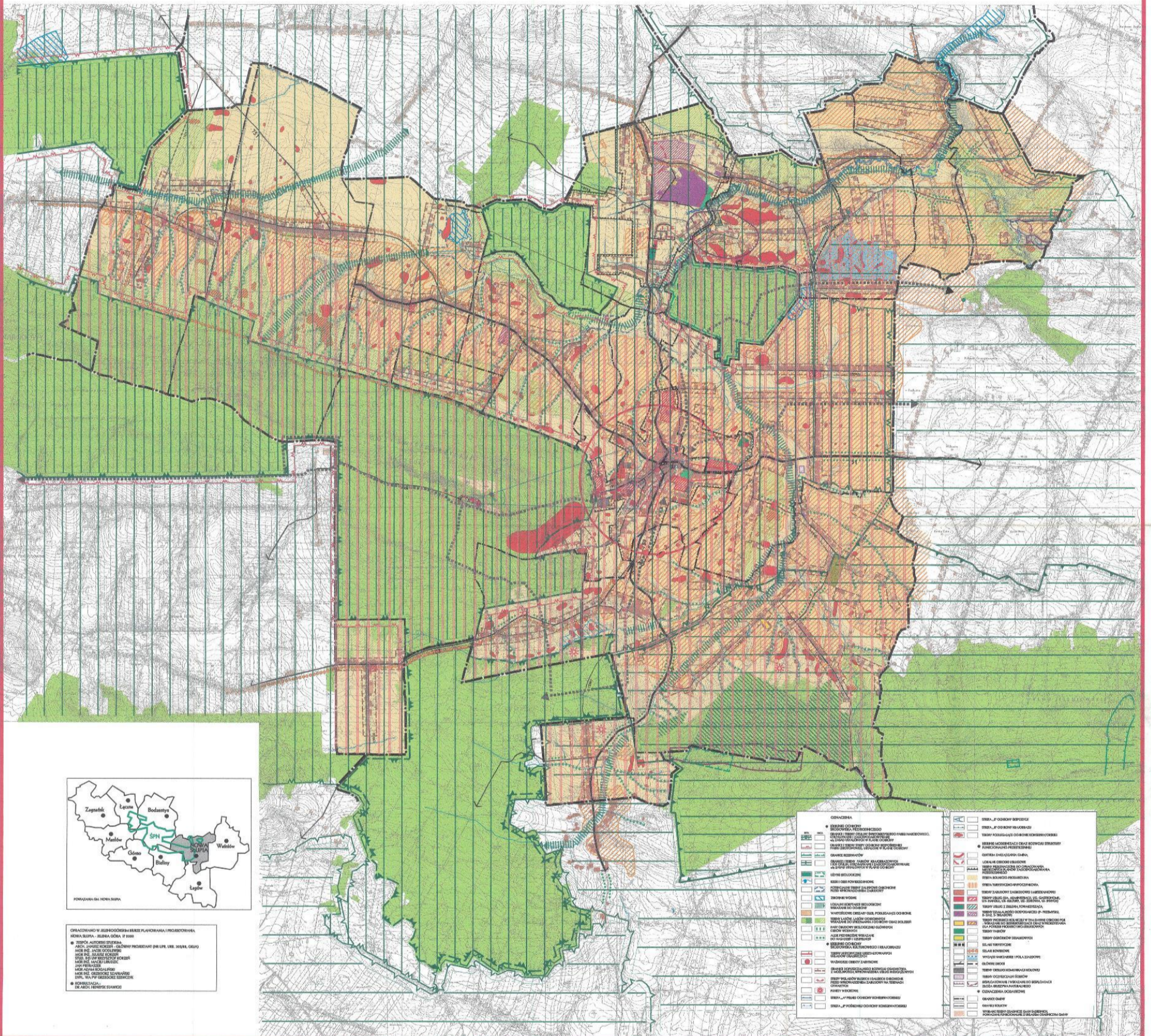
- zalesianie obszarów nie preferowanych dla produkcji rolnej,
- przetwarzanie i dystrybucja produktów leśnych.

Mapa 9. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Słupia

GMINA NOWA SŁUPIA

- STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- RYS. 4 KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO ORAZ OSADNICTWA
- SKALA 1:25 000

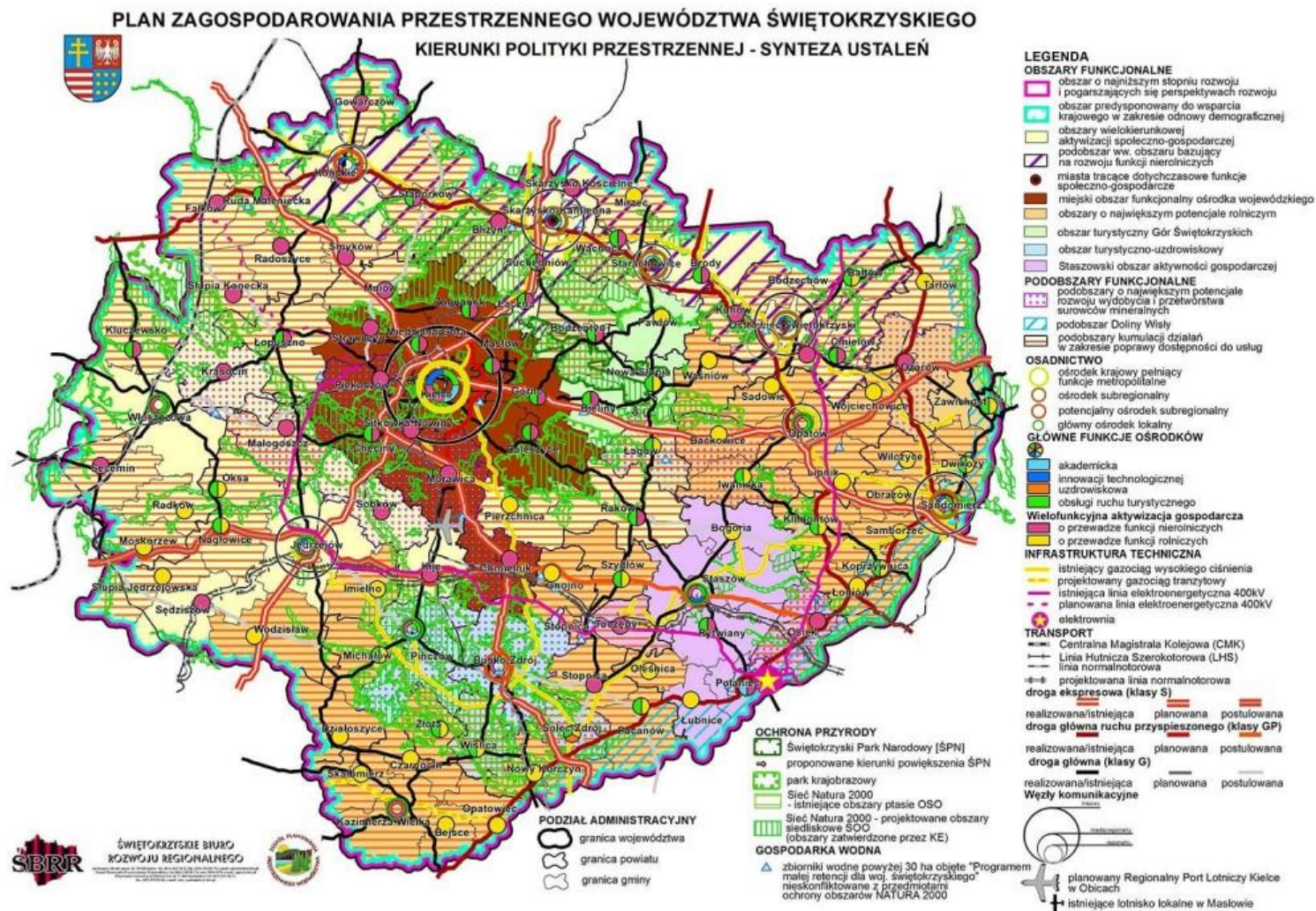
źródło: www.nowaslupia.bip.jur.pl/dokumenty/zal_graficzny_suikzp.jpg

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju Miasta i Gminy. Wynika on z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału samorządu z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy została przedstawiona za pomocą map uwarunkowań oraz modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej (zobacz rozdział IV). Ważne w tym kontekście są także wnioski z analizy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego odnośnie Gminy Nowa Słupia:

1. obszar gminy jest niewodonośny – deficytowy w zakresie dostępu do wody,
2. wiodące funkcje gminy to: turystyka i wypoczynek oraz obsługa rolnictwa,
3. gmina na średnią skalę problemów przestrzennych (4-5),
4. Miasto i Gmina Nowa Słupia stanowią ośrodek predysponowany do rozwoju turystyki i rekreacji; przez teren gminy przebiega główny korytarz turystyczny o zwiększonym standardzie zagospodarowania przestrzeni turystycznej, z Bazyliką Mniejszą na Św. Krzyżu oraz innymi zabytkami architektury i budownictwa,
5. gmina na najlepsze predyspozycje do uprawiania roślin energetycznych o dużych wymaganiach wodnych – wierzba energetyczna oraz stanowi strefę korzystnych warunków dla rozwoju energii wiatrowej oraz utrzymującym największą dynamikę rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarczych,
6. dla obszaru gminy nie jest planowane zalesienie,
7. teren gminy nie ma jakiegoś szczególnego znaczenia w zakresie obronności (szczególnie istotnie w związku ze wzrostem ryzyka konfliktu zbrojnego w naszym regionie po agresji Rosji na Ukrainę).

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Mapa 10. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego – kierunki polityki przestrzennej (synteza ustaleń)

źródło: Załącznik nr 1 do Uchwały nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r.

Mapa 11. Główne obszary funkcjonalne – kierunki rozwoju wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

źródło: Załącznik nr 1 do Uchwały nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Wskazane rekomendacje dla realizacji polityki przestrzennej Gminy Nowa Słupia realizowane będą m.in. poprzez zadania oraz projekty strategiczne wskazane w niniejszym dokumencie *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*.

Najważniejsze ustalenie i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie:

1. w sferze gospodarczej przewiduje się, że w najbliższych latach mogą dominować usługi, w tym coraz większe znaczenia będą odgrywać usługi związane z turystyką (noclegi, gastronomia, lokalne pamiątki) z uwagi na wysoki potencjał turystyczny gminy - największymi atrakcjami turystycznymi w gminie są:
 - Klasztor Świętego Krzyża na Łysej Górze,
 - Centrum Kulturowo – Archeologiczne w Nowej Słupi,
 - Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego im. Mieczysława Radwana w Nowej Słupi,
 - Muzeum Przyrodnicze ŚPN na Św. Krzyżu,
 - Kościół pw. Św. Wawrzyńca w Nowej Słupi,
 - Figura pielgrzyma „Emeryk” w Nowej Słupi,
 - „Droga królewska” prowadząca z Nowej Słupi przez Puszcę Jodłową do Klasztoru Świętego Krzyża na Łysej Górze,
 - Stacje drogi krzyżowej usytuowane poczynając od Kościoła w Nowej Słupi, poprzez ul. Świętokrzyską, las i „Drogę Królewska” na szczyt Łysej Góry,
 - Gołoborze na Łysej Górze,
 - Góra Chełmowa,
 - Dom Opata tzw. „Opatówka”.

Na terenie Gminy Nowa Słupia zlokalizowane są znakowane szlaki i trasy turystyczne.

Kluczowe w tym kontekście jest dokończenie obecnie realizowanych inwestycji w obszarze turystyki oraz rozwój ścieżek rowerowych na terenie Miasta i Gminy – w ramach planowanego projektu Związku Gmin Gór Świętokrzyskich.

2. w sferze infrastruktury technicznej – kluczowe w najbliższych latach projekty będą obejmowały kontynuację rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej w kolejnych miejscowościach: Dębno, Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Mirocice, Baszowice, Paprocice, Stara Słupia, Nowa Słupia wraz z budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice oraz budową indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skały, Włochy.

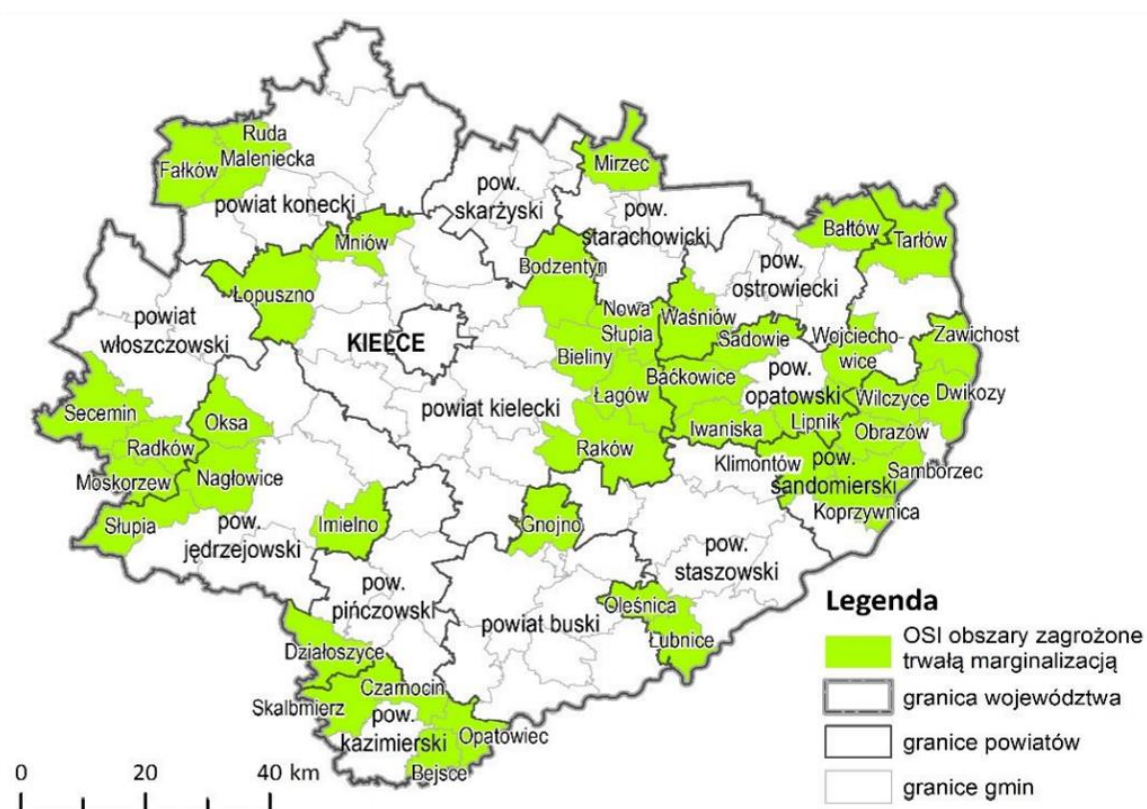
3. jednym z najważniejszych problemów gminy jest deficyt wody – kluczowymi w tym obszarze inwestycjami będą:
 - Budowa ok. 2000 mb wodociągu;
 - Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia oraz odcinek żeliwnego wodociągu od Zamkowej Woli w Gminie Łągów do Milanowskiej Wólki;
 - Remont ujęcia wody w miejscowości Częstków;
 - Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej;
4. w obszarze gospodarki odpadami – rozbudowa i doposażenie istniejącego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rudkach,
5. w obszarze infrastruktury edukacyjnej – dalsza modernizacja bazy obiektów szkolnych, ich doposażenie oraz budowa przedszkola/żłobka gminnego,
6. w obszarze rewitalizacji – kolejny etap rewitalizacji Miasta Nowa Słupia; główne inwestycje w tym obszarze obejmują budowę Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi. Miasto zwiększy swój potencjał także dzięki inwestycjom związanym z modernizacją wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka, dokończeniem renowacji zabytkowego obiektu „Opatówka”, utworzeniem parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów -Bodzentyn-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski.
7. w obszarze infrastruktury zdrowotnej – kluczowa jest rozbudowa i remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi wraz z ich doposażeniem.
8. w obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi – ważnym zadaniem jest współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi m.in. poprzez budowę/przebudowę/ remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. dla OSP Sosnówka.

VI Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 oraz z 2021 r. poz. 1038), wraz z zakresem planowanych działań

Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne. OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian.

W „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+” określono gminę Nowa Słupia jako **obszar zagrożony trwałą marginalizacją**.

Mapa 12. OSI Obszary zagrożone trwałą marginalizacją

źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ s. 60.

Co oznacza, iż na obszarze tym zachodzi szybka depopulacja, niemniej charakteryzuje się on korzystniejszym niż województwo wskaźnikiem obciążenia demograficznego. OSI obszary zagrożone trwałą marginalizacją cechują się szczególnie trudną sytuacją społeczną:

- niemal co 10 jego mieszkańców korzysta z pomocy społecznej,
- OSI cechuje też wysoki poziom bezrobocia,
- niekorzystne są także warunki mieszkaniowe – blisko 30% mieszkań pozbawionych jest łazienek.

Obszar ten ma głównie rolniczy co implikuje niski poziom przedsiębiorczości.

Zakres planowanych działań w ramach OSI Obszaru zagrożonego trwałą marginalizacją

- Rozwój funkcji turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe (w tym obiekt UNESCO i pomniki historii);
- Rozwój inteligentnej specjalizacji regionu tj. nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa spożywczego, ze szczególnym uwzględnieniem sadownictwa i rolnictwa ekologicznego, w tym poprawa jakości produktów rolnych poprzez wspieranie innowacyjności i usług sieciowych w zakresie wykorzystania produktów rolniczych;
- Rozwój OSI jako obszaru srebrnej gospodarki (ang. silver economy) oraz smart villages;
- Rozwój systemów oczyszczania ścieków i odpadów komunalnych;
- Utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i zachowanie bioróżnorodności, w tym siedlisk półnaturalnych;
- Dostosowanie rolnictwa i gospodarki komunalnej do zmian klimatycznych;
- Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych (w tym architektury regionalnej);
- Wspieranie inicjatyw lokalnych poprawiających jakość życia;
- Dywersyfikacja źródeł dochodu mieszkańców, w tym rolników;
- Rozwój podstawowych usług publicznych: społecznych, zdrowotnych oraz w zakresie edukacji, kultury, turystyki sportu i rekreacji;
- Rozwój edukacji kulturalnej i turystycznej opartej na bazie dziedzictwa kulturowego regionu;
- Podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, w tym rozwój sieci telekomunikacyjnych;
- Rozwój systemów transportu publicznego zapobiegających wykluczeniu transportowemu;
- Likwidacja kolizyjnych skrzyżowań kolejowo -drogowych i budowa ścieżek rowerowych;
- Tworzenie i promocja wspólnych marek lokalnych;
- Budowa i rozwój partnerstw lokalnych.

Drugim obszarem OSI w którym ujęta jest Gmina Nowa Słupia są **OSI Góry świętokrzyskie** - Obszar o szczególnym znaczeniu dla rozwoju różnych form turystyki, związanych z walorami przyrodniczo-krajobrazowymi oraz kulturowymi, położony na terenie Gór Świętokrzyskich i obejmujący 11 gmin.

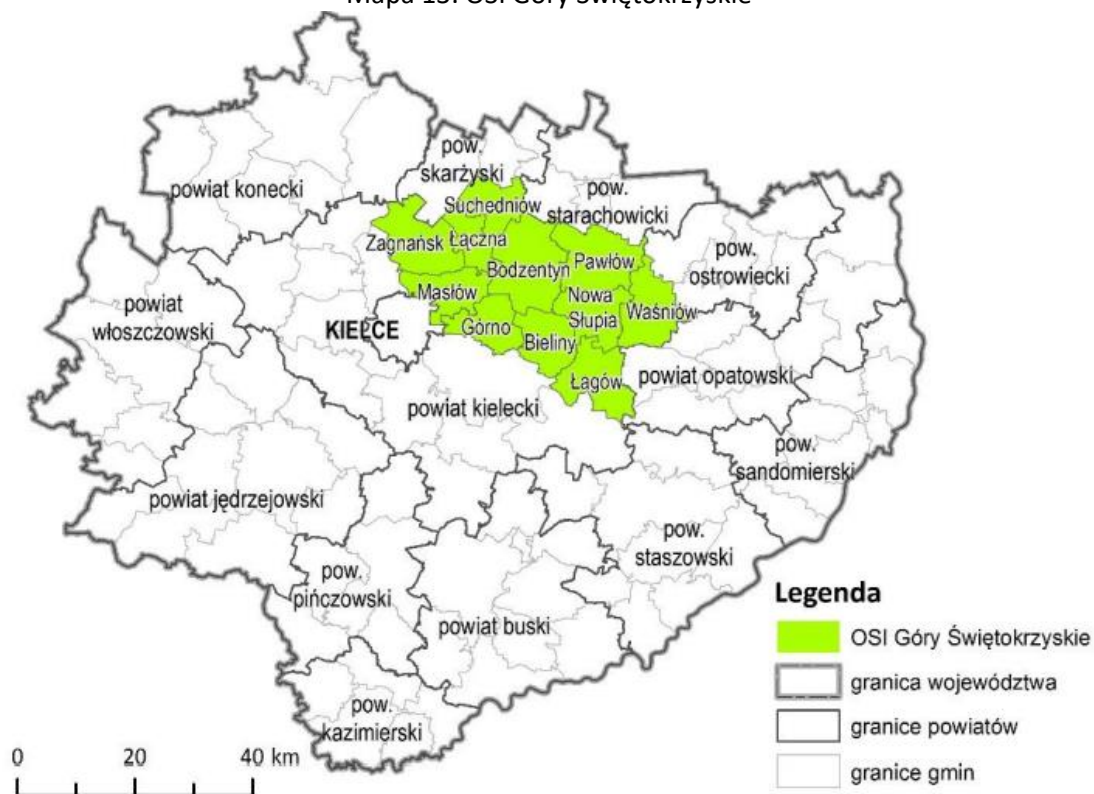
Zakres planowanych działań:

- Intensyfikacja zagospodarowania obiektów turystycznych i miejscowości pełniących funkcje centrów turystycznych oraz miejscowości obsługi ruchu turystycznego w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- Rozwój OSI jako obszaru silver economy oraz smart villages;
- Rozwój przemysłu czasu wolnego;
- Rozwój systemów oczyszczania ścieków i odpadów komunalnych;
- Ochrona i wykorzystanie potencjału cennych walorów, przyrodniczych kulturowych i krajobrazowych, w tym ochrona Świętokrzyskiego Parku Narodowego i terenów Natura 2000;
- Rozwój infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej;
- Zabezpieczenie przed skutkami suszy, w tym dostosowanie rolnictwa do zmian klimatycznych;
- Rozwój mechanizmów ograniczających negatywny wpływ ruchu turystycznego w obszarach chronionych o największej presji i rozwój zróżnicowanych form turystyki przyjaznej środowisku;
- Regulacja spływu wód;
- Rozwój infrastruktury ochrony środowiska, wspieranie termomodernizacji zabudowy i wykorzystania energii odnawialnej w obiektach turystycznych i obiektach użyteczności publicznej;
- Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych (w tym architektury regionalnej);
- Wspieranie inicjatyw lokalnych poprawiających jakość życia;
- Rozwój podstawowych usług publicznych: społecznych, zdrowotnych oraz w zakresie edukacji, kultury, turystyki sportu i rekreacji;
- Rozwój edukacji kulturalnej i turystycznej opartej na bazie dziedzictwa kulturowego regionu;
- Poprawa dostępności transportowej oraz rozwój systemów transportu publicznego zapobiegających wykluczeniu transportowemu (w tym rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego);
- Rozbudowa i dostosowanie infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej w sposób adekwatny do skali i potrzeb ruchu turystycznego;

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- Zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy;
- Koordynacja dokumentów planistycznych, programów ochrony i rozwoju w obszarze Gór Świętokrzyskich, w tym opracowanie kompleksowej strategii rozwoju turystyki oraz planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Gór Świętokrzyskich;
- Tworzenie i promocja wspólnych marek lokalnych w tym wykorzystanie georóżnorodności jako najważniejszej marki OSI.

Mapa 13. OSI Góry Świętokrzyskie

źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ s. 67.

Większość kierunków działań zaproponowanych w Strategii wpisuje się w większość działań zaplanowanych w ramach OSI obszar zagrożony trwałą marginalizacją oraz OSI Góry Świętokrzyskie.

VII Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano wraz z zakresem planowanych działań

Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy podzielono na 7 obszarów:

1. Miasto Nowa Słupia i miejscowości Stara Słupia, Skały;
2. Miejscowości Rudki, Serwis, Cząstków;
3. Miejscowości Dębniak, Jeleniów i Paprocice;
4. Miejscowości Wólka Milanowska, Trzianka i Bartoszowiny;
5. Miejscowości Dębno, Jeziorko;
6. Miejscowości Baszowice, Hucisko i Mirocice;
7. Miejscowości Pokrzywianka, Włochy, Skały.

Obszar strategicznej interwencji	Kluczowe kierunki działań
1. Miasto Nowa Słupia i miejscowości Stara Słupia, Skały	Działania w obszarze ochrony zdrowia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Remont budynku i pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi; 2. Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny; 3. Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi. Działania w obszarze gospodarki wodno-kanalizacyjnej: <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta Nowa Słupia; Działania w obszarze infrastruktury edukacyjno-społecznej: <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi; 2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Zespołu Szkół w Nowej Słupi. Działania w obszarze infrastruktury drogowej i okołodrogowej: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia”; 2. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak; 3. Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

	<p>Rynku w Nowej Słupi;</p> <p>4. Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz przebudowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów -Bodzentyń-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski.</p> <p>Działania w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Remont obiektu zabytkowego „Opatówka”; 2. Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego; 3. Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo; 4. Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum; 5. Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny; 6. Budowa wieży widokowej w miejscowości Skały na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo. <p>Działania w obszarze rewitalizacji Miasta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej –utworzenie deptaka. – zadanie dominujące; 2. Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu Kieleckiego; 3. Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole; 4. Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi; 5. Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi.
<p>2. Miejscowości Rudki, Serwis, Cząstków</p>	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Rudki; 2. Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków; 3. Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skały”; 4. Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis; 5. Modernizacja lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach wraz z jego wyposażeniem; 6. Wyposażenie budynków POZ w Rudkach w nowszy sprzęt medyczny; 7. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.
<p>3. Miejscowości Dębniak, Jeleniów i Paprocice</p>	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Dębniak, Jeleniów, Paprocice; 2. Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice;

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

	3. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak.
4. Miejscowości Wólka Milanowska, Trzcianka i Bartoszowiny	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Wólka Milanowska; 2. Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Bartoszowiny; 3. Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach.
5. Miejscowości Dębno, Jeziorko	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Jeziorko, Dębno; 2. Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej - Szkoły Podstawowej w Jeziorku.
6. Miejscowości Baszowice, Hucisko i Mirocice	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Mirocice, Baszowice; 2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynku OSP w Mirocicach; 3. Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna- Mirocice); 4. Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo.
7. Miejscowości Pokrzywianka, Włochy, Skąty	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skąty, Włochy.

źródło: opracowanie własne

VIII System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia rozwoju jest dokumentem zawierającym podstawowe wytyczne dotyczące kierunków rozwoju gminy ujętych w cele strategiczne i planowane zadania. Zarządzanie realizacją Strategii odbywa się – najpierw - na poziomie celów strategicznych oraz operacyjnych, a następnie kierunków działań służących realizacji celów. Na każdym z tych poziomów ustalono układ instytucjonalny, podmioty zaangażowane w zarządzanie oraz funkcje i zasady pracy poszczególnych zespołów. Zarządzanie *Strategią rozwoju* będzie przebiegać zgodnie ze schematem podzielonym na etapy planowania, realizacji, monitorowania i ewaluacji. Zatem schemat zarządzania strategicznego przedstawia się następująco:

Poziomy realizacji Strategii	Poziomy instytucjonalnego zarządzania	Etapy
<ul style="list-style-type: none"> • cele strategiczne, • cele operacyjne, • kierunki działań • projekty 	<ul style="list-style-type: none"> • Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Słupia, • Komitet zarządzający wdrażaniem Strategii • Koordynator Strategii • opiekunowie projektów 	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie, • realizacja, • monitorowanie, • ewaluacja

źródło: opracowanie własne

System wdrażania i monitorowania Strategii

Cele strategiczne będą realizowane poprzez cele operacyjne, które definiuje się jako zbiór projektów, których realizacja zmierza do osiągnięcia określonego celu strategicznego. Wdrażanie Strategii będzie zatem odbywać się operacyjnie poprzez zarządzanie projektami.

Po przeprowadzonej ogólnej weryfikacji wykonalności projektu pod kątem prawnym, organizacyjnym, środowiskowym i finansowym Koordynator wdrażania Strategii, przedstawia go Burmistrzowi. Zarekomendowany projekt, Burmistrz konsultuje ze Skarbnikiem i Radą Miejską oraz dokonuje ostatecznego zatwierdzenia lub go odrzuca.

Zbiór takich projektów jest podstawą do konstruowania planów inwestycyjnych, które zostaną bezpośrednio przełożone na roczny budżet gminy oraz wieloletnie planowanie wydatków.

Metodyka zarządzania projektami realizowanymi przez Urząd Miasta i Gminy Nowa Słupia oraz przez jednostki organizacyjne, wśród których wyróżnia się także samorządowe instytucje kultury, stała się zatem podstawą systemu zarządzania strategicznego w oparciu o zapisy Strategii rozwoju.

Wdrażanie Strategii

Właściwy proces wdrażania *Strategii* wymaga wspólnych wysiłków pracowników Urzędu Miasta i Gminy i społeczności lokalnej. Konieczne jest również rejestrowanie, analiza i aktualizacja

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

kluczowych uwarunkowań rozwoju, które zapewni możliwości elastycznego reagowania na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne. Mogą one bowiem spowodować konieczność modyfikacji celów przyjętych w Strategii oraz wymuszać zmianę sposobów ich realizacji. Dlatego ważne jest, aby podejmować następujące działania:

- w corocznym *Raporcie o stanie gminy* należy uwzględnić jakie przedsięwzięcia zostały zrealizowane w poprzednim roku oraz jakie są w trakcie realizacji,
- jeśli nie znajdą szczególne okoliczności wymagające wcześniejszej aktualizacji, Strategia powinna być aktualizowana przynajmniej raz w okresie jej obowiązywania,
- w kolejnych latach sprawozdanie z realizacji działań zawartych w Strategii przedstawiane będą na sesji, gdzie prezentowany jest Raport o stanie gminy,
- szczegółowe projektów realizujących strategię, powinny być przygotowywane od marca do września każdego roku na podstawie sugestii kierowników jednostek oraz decyzji Burmistrza i Rady Miejskiej,
- osobą odpowiedzialną za zebranie, opracowanie i przedstawienie informacji na sesji Rady każdego roku będzie powołany przez Burmistrza Koordynator Strategii,
- Rada Miejska będzie oceniać skuteczność wdrażania Strategii raz w roku, podczas sesji, na której prezentowany będzie Raport o stanie gminy.

Szczegółowy plan monitorowania i ewaluacji zapisów Strategii przedstawia się następująco:

Miesiąc	Zadanie	Odpowiedzialność
II	Aktualizacja raportu o stanie gminy	Sekretarz
VI	Informacja na sesji Rady o stanie realizacji Strategii	Sekretarz
III-VIII	Przygotowanie aktualizacji Strategii (o ile będzie tak potrzeba)	Sekretarz i wyznaczona przez Burmistrza osoba
IX	Uchwała Rady w sprawie ewentualnej aktualizacji Strategii.	Rada Miejska
IX-X	Składanie wniosków do projektu budżetu na kolejny rok.	Sołtysi, Radni, Kierownicy jednostek, Skarbnik, mieszkańcy
XI	Przekazanie projektu uchwały budżetowej do Regionalnej Izby Obrachunkowej i Rady Miejskiej	Burmistrz, Skarbnik
XII	Uchwała Rady Miejskiej w sprawie budżetu.	Burmistrz, Skarbnik, Rada Miejska,

Monitorowanie strategii

Przeprowadzenie procesu monitorowania Strategii odbywać się będzie na bieżąco, w cyklach corocznych, a do jego realizacji powinna zostać wyznaczona osoba lub osoby reprezentujące władze samorządowe. Ich główną funkcją będzie w szczególności pozyskiwanie informacji na temat

działań/projektów realizowanych w gminie oraz ocena dotychczasowych rezultatów wdrażania strategii oraz wskazanie konkretnych działań naprawczych.

Efektem procesu monitorowania Strategii powinna być coroczna ewaluacja efektów realizacji Strategii, obejmująca w szczególności zestawienia wartości zdefiniowanych i monitorowanych w danym okresie wskaźników efektywności realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych.

Zaleca się coroczną ewaluację wyników wdrażania Strategii na podstawie uzyskanych efektów z realizacji zadań i projektów, które w danym roku są w trakcie realizacji lub zostały zakończone.

W procesie realizacji Strategii ważna jest jego kontrola oraz ocena uzyskanych efektów społecznych i gospodarczych, a także zmian w środowisku przyrodniczym. Zadanie to, mające charakter stały, nazywa się monitoringiem strategii.

Pomiar i kontrola działań strategicznych w gminie powinny odpowiadać na dwa zasadnicze pytania:

- Czy strategia jest faktycznie realizowana?
- Czy strategia przynosi zamierzone efekty?

Monitoring wdrażania Strategii musi zatem dotyczyć:

- oceny procesu realizacji strategii tj. jej celów, programów i zadań,
- oceny osiągniętych efektów rozwoju społeczno - gospodarczego oraz stanu środowiska.

Taki monitoring realizacji zapisów Strategii ma zatem dwie funkcje: sprawdzającą i korygującą.

Monitoring Strategii umożliwi więc:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągania celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Działania mające na celu monitorowanie Strategii rozwoju opierają się na założeniu, iż uchwalenie planów rozwojowych stanowi etap inicjujący właściwe poczynania strategiczne w aspekcie rozwoju gminy, nie zaś koniec prac.

Decydując się na budowę Strategii władze gminy opowiedziały się za nowym typem zarządzania bazującego na świadomej i perspektywicznej polityce strategicznej. Z tą myślą organizowany nadzór nad realizacją strategii, zakładać powinien trzy kierunki działania:

1 aktualizowanie danych zebranych na etapie diagnozy,

W celu bardziej optymalnego wykorzystania zestawień należy aktualizować istniejące dane. Jest to jeden z zasadniczych etapów monitoringu Strategii, umożliwiający obserwację dynamiki zmian zachodzących w wybranych dziedzinach życia oraz dostrzeganie kształtujących się potrzeb mieszkańców.

Proponowana częstotliwość wspomnianych prac:

Aktualizowanie ilościowych danych statystycznych dla profilu społecznego oraz gospodarczego – raz w połowie realizacji Strategii, w miarę pojawiania się aktualnych danych za minione okresy, uzupełnianie informacji jakościowych dla profilu środowiskowego w miarę zachodzących zmian i potrzeb, monitorowanie opinii i nastrojów społecznych – lub jeśli zachodzi taka potrzeba np. przed podejmowaniem strategicznych dla gminy decyzji w celu rozpoznania stanowiska społeczności lokalnej.

2. nadzór nad realizacją kolejnych celów rozwoju i oceną efektu działań strategicznych

Nadzór nad realizacją kolejnych celów rozwoju powinien być gwarantem wdrażania planów rozwoju ustalonych w Strategii. W czasie realizacji założeń strategicznych należy zwrócić uwagę, aby sformułowana wizja oraz cele szczegółowe miały swe odzwierciedlenie w planowanych konkretnych zadaniach i ich efektywnym wdrażaniu.

3. nadzór nad zasadnością utrzymania lub zmiany wyznaczonych celów rozwojowych.

Kolejny etap monitoringu stanowi nadzór nad zasadnością modyfikacji wyznaczonych celów i działań strategicznych. Decyzja o ewentualnej modyfikacji celów rozwojowych zależy w dużej mierze od tzw. luki efektywności, czyli różnicy między wyznaczonymi celami i zadaniami a wynikami wdrażania zamierzonych celów. Jeśli pojawia się rozbieżność między planami a realizacją wówczas można, a niekiedy wręcz należy skorygować priorytety rozwojowe. Dla każdego przedsięwzięcia wyznaczone zostaną wskaźniki realizacji, które posłużą do oceny stanu wdrażania działań strategicznych. Wskaźniki te będą wykorzystane przy opracowaniu sprawozdań z realizacji rocznych planów.

Nieosiągnięcie założonych parametrów jakościowych i ilościowych (pożądanych zmian i ich wielkości) będzie podstawą do wprowadzenia działań korygujących.

Stopień realizacji przedsięwzięć mierzony wskaźnikami może wpływać na modyfikację przyjmowanych w następnych latach działań i celów.

Wskaźniki realizacji strategii

Dla każdego z celów strategicznych określono zestaw wskaźników (zob. tabela 4 w rozdziale III), za pomocą których możliwe będzie monitorowanie postępu w jego osiągnięciu, a także ocena stopnia satysfakcji władz samorządowych z poziomu i szybkości obserwowanych zmian.

Ocena (ewaluacja) stopnia osiągnięcia celów strategicznych

Istotnym elementem procesu zarządzania strategicznego jest ocena wdrażania strategii, w tym analiza osiągniętych zamierzeń i rezultatów oraz ich wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą Miasta i Gminy Nowa Słupia. W procesie ewaluacji kluczowy jest komentarz i pogłębiona refleksja na temat skuteczności podjętych działań z perspektywy czasu oraz możliwych sugestii i praktyk na przyszłość.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona przez jednostkę niezależną od władz lokalnych i zostanie przeprowadzona:

- w połowie okresu realizacji strategii (mid-term). Jej przedmiotem będzie ocena dotychczas podjętych działań na rzecz osiągania celów strategii;
- na zakończenie okresu obowiązywania strategii (ex-post). Jej przedmiotem będzie ocena długoterminowych efektów wdrażania strategii terytorialnej oraz rekomendacje dla kolejnej edycji dokumentu strategicznego gminy.

Przedmiotem ewaluacji będzie przede wszystkim stopień osiągnięcia celów strategicznych, skuteczność osiągania rezultatów bezpośrednich, wpływ na środowisko społeczno-gospodarcze oraz głębokości zmian (trwałości). W systemie oceny uwzględnia się stosowanie poniższych kryteriów oceny:

Skuteczność - kryterium, które pozwala ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele dokumentu opracowane na etapie planowania,

Efektywność - kryterium, które pozwala ocenić stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych efektów, czyli określić poziom „ekonomiczności” zrealizowanych projektów,

Użyteczność - kryterium, które pozwala ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie strategii odpowiada zdiagnozowanym potrzebom grupy docelowej,

Trafność - kryterium, które pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele określone w strategii odpowiadają potrzebom wskazanym w odniesieniu do obszaru gminy,

Trwałość - kryterium, które pozwala ocenić, w jakim stopniu pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem strategii będą nadal widoczne po zakończeniu jego realizacji.

Za ewaluację strategii odpowiada Koordynator Strategii. Jej wyniki są poddawane omówieniu, m.in. z Komitetem zarządzającym wdrażaniem Strategii, w celu uzyskania uwag i rekomendacji. Niezbędne dane wyjściowe są gromadzone przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy i przekazywane wykonawcy badania ewaluacyjnego.

IX Ramy finansowe i źródła finansowania.

Cele strategiczne i operacyjne, opracowane w ramach niniejszej Strategii, które stanowią podstawę do podejmowania i realizacji konkretnych projektów, mogą być finansowane z dochodów własnych Gminy oraz ze środków zewnętrznych.

Wśród środków zewnętrznych wyróżnić możemy środki m.in.:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2027,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2021-2027),
- Krajowego Planu Odbudowy (KPO),
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Rządowego Funduszu Inicjatyw Lokalnych,
- Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji,
- Wojewody Świętokrzyskiego,
- Marszałka Województwa Świętokrzyskiego,
- Starosty kieleckiego,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- pożyczki i kredyty bankowe.

W rozdziale III przy poszczególnych kierunkach działań przypisano także możliwe źródła finansowania poszczególnych projektów.

Jednocześnie nowy okres programowania środków unijnych stwarza możliwość pozyskania przez Miasto i Gminę Nowa Słupia dotacji na działania służące stricte realizacji celów zawartych w przedmiotowym dokumencie strategicznym. Wykorzystanie tej możliwości w istotnym stopniu uzależniona jest od aktywności władz Gminy i jej udziału w procesie konsultacji założeń do okresu nowej perspektywy finansowej, definiowanej przez dokumenty programowe i operacyjne.

Poniżej prezentuje krótki opis poszczególnych programów mogących stanowić źródło finansowania projektów opisanych w Strategii:

Instrumenty wynikające z polityk rozwojowych UE

Gmina Nowa Słupia będzie mogła korzystać z instrumentów przygotowywanych na nową perspektywę finansową 2021-2027, a w przypadku PROW z dodatkowej puli wynikającej z wydłużenia horyzontu realizacji tego programu.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)

następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet z UE to z ponad 25 mld euro.

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)

program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet UE to ok 7,9 mld euro.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)

jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet z UE dla FERC to ok. 2 mld euro.

Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW)

jako jedyny program ponadregionalny, realizowany będzie w Polsce po raz trzeci. Zakres wsparcia obejmuje wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, rozwój i modernizację systemu dystrybucji energii, adaptację do zmian klimatu i ochronę przyrody, zrównoważoną mobilność miejską, gospodarke

o obiegu zamkniętym, zwiększenie dostępności transportowej (drogowej i kolejowej), miejsca aktywności społecznej oraz produkty turystyczne, wsparcie podmiotów świadczących usługi sanatoryjne/uzdrowiskowe. Wkład UE do programu to 2,5 mld euro.

Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego

Na poziomie regionalnym środki polityki spójności będą dostępne w ramach kontynuacji dotychczasowych Regionalnych Programów Operacyjnych Województwa Świętokrzyskiego. Zaangażowanie środków UE w ten program wyniesie 1,403 mld euro, z czego 829 mln euro ze środków EFRR, a 277 mln euro ze środków EFS+.

Programy dedykowane obszarom wiejskim

W związku z decyzją o ustanowieniu okresu przejściowego dla obecnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich do wykorzystania do końca 2022 pozostają środki w wysokości ok. 4,5 mld euro. Natomiast na nową perspektywę finansową przygotowany jest Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, który zgodnie z założeniami Wspólnej Polityki Rolnej będzie koncentrował się na wspieraniu rozwoju sektora rolno-spożywczego (w szczególności w sektorze owoców i warzyw) oraz działaniom związanym z oddziaływaniem rolnictwa na klimat i środowisko. Proponowane środki dla Polski w ramach WPR na lata 2021-2027 to 30,6 mld euro.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przygotowany na podstawie Europejskiego Planu Odbudowy

przeznaczony na zwiększenie produktywności gospodarki oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w wybranych obszarach.

Inicjatywy zarządzane z poziomu europejskiego (np. **Erasmus+**, **LIFE**, **Cyfrowa Europa**, **Interreg**) lub dostępne na podstawie umów międzynarodowych (**Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego**).

Instrumenty finansowane z budżetu państwa, funduszy celowych i innych krajowych środków publicznych

Poza środkami wsparcia UE Gmina Nowa Słupia będzie mogło ubiegać się o dofinansowanie działań w ramach dostępnych instrumentów krajowych. Do najważniejszych należą:

- **Rządowy Fundusz Polski Ład:** Program Inwestycji Strategicznych, mający na celu bezzwrotne dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce.
- **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,** w ramach którego finansowane będą projekty związane z budową, przebudową, remontem dróg powiatowych lub dróg gminnych oraz przebudową dróg wewnętrznych, które po uzyskaniu właściwych parametrów technicznych będzie można zaliczyć do odpowiedniej kategorii dróg publicznych;

- **Program Rozwoju Elektromobilności**, w ramach którego finansowane będą projekty związane z rozwojem elektromobilności oraz transportem opartym na paliwach alternatywnych;
- **Program Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych** – to instrument wsparcia samorządów, które będą mogły realizować inwestycje w formule społecznego budownictwa czynszowego;
- **Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych**, w ramach którego rządowe środki trafiają do gmin, powiatów i miast w całej Polsce m.in.: na inwestycje ważne dla społeczności lokalnych;
- pozostałe programy finansowane z budżetu państwa, m.in.: w zakresie ochrony środowiska - realizowane przez NFOŚiGW, właściwy WFOŚiGW; w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi – realizowane przez PFRON, a także **Program Senior+**, **Program „Aktywni+” na lata 2021-2025**; w zakresie kultury, itd.

Wskazane powyżej źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, który może ulec zmianom, z uwagi na aktualnie opracowywaną nową perspektywę finansowania 2021-2027. Czas realizacji projektów nastąpi w latach 2022-2030. Tym samym należy zakładać, że w tym okresie pojawią się również inne programy dofinansowujące skierowane na rozwój inwestycji w samorządach.

Identyfikacja i wybór potencjalnych źródeł, z których mogą być finansowane poszczególne przedsięwzięcia w ramach Strategii wymaga właściwej organizacji i koordynacji procesu pozyskiwania tych środków. W związku z powyższym zakłada się bieżące monitorowanie źródeł finansowania przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy, co daje gwarancje ciągłej aktualizacji i dostosowywania najlepszych źródeł finansowych do realizacji zamierzonych inwestycji.

X Zgodność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminie Nowa Słupia. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi, krajowymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami:

- Lokalny Program Rewitalizacji Nowej Słupi 2020+
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Nowa Słupia
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS),
- Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły,
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju,

Lokalny Program Rewitalizacji Nowej Słupi 2020

Lokalny Program Rewitalizacji Nowej Słupi 2020+ precyzuje działania planowane do wykonania na lata 2016-2023. Cel nadrzędny Programu Rewitalizacji jest Wzmocnienie i stymulowanie warunków rozwoju, spójności i ożywienia obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym poprzez realizację działań w obszarze społecznym w powiązaniu z działaniami gospodarczymi i infrastrukturalnymi oddziałujących na intensyfikację i ukierunkowanie ruchu turystycznego. Działania ujęte w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 wpisują się w cele strategiczne ujęte w LPR tj.

- SPOŁECZNY CS1. Wzmocnienie aktywności i integracji społecznych;
- GOSPODARCZY CS2. Wsparcie przedsiębiorczości szczególnie poprzez rozwój turystyki;
- TECHNICZNY I PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNY CS3. Zapewnienie ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych;
- ŚRODOWISKOWY CS4. Poprawa środowiska naturalnego.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Nowa Słupia

Plan gospodarki niskoemisyjnej to dokument o znaczeniu strategicznym. Wskazuje się w nim działania prowadzące do transformacji wszystkich sektorów gospodarki, której efektami będą: redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i redukcja zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Cele PGN przyczyniają się do realizacji działań na rzecz pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, czyli tzw. 3x20. *Celem strategicznym realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Nowa Słupia jest redukcja emisji dwutlenku węgla (CO₂) o 20% do 2020 r., w stosunku do przyjętego roku bazowego (2009) z wyłączeniem emisji z sektora przemysłowego.²² Redukcja emisji dwutlenku węgla będzie wynikiem zmniejszenia zużycia energii finalnej, a także zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie Gminy Nowa Słupia.* W dokumencie

W dokumencie wskazano zadania, które są zgodne z celami i działaniami ujętymi w projekcie SRG dla Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030.

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Nowa Słupia;
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Nowa Słupia.

Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Dokument przyjęty uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. Działania ujęte w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* wpisują się w cele ujęte w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ tj.

Cel strategiczny 1. *Rozwój kapitału społecznego* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+:

1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi, 4. Sprawne zarządzanie regionem;

Cel strategiczny 2. *Konkurencyjna Gmina Nowa Słupia – rozwój lokalnej gospodarki i wzrost znaczenia lokalnych produktów* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: *1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi,*

Cel strategiczny 3. *Gmina Nowa Słupia – perłą turystyczną województwa świętokrzyskiego* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: *1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi,*

Cel strategiczny 4. *Poprawa jakości infrastruktury technicznej* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: *2. Przyjazny dla środowiska i czysty region, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.*

Cel strategiczny 5. *Zielona Gmina Nowa Słupia* jest spójny z Celem strategicznym SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region.*

Ponadto Gmina Nowa Słupia należy do Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*: OSI Góry Świętokrzyskie oraz OSI Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE. Działania ujęte w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 wpisują się w cele ujęte w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

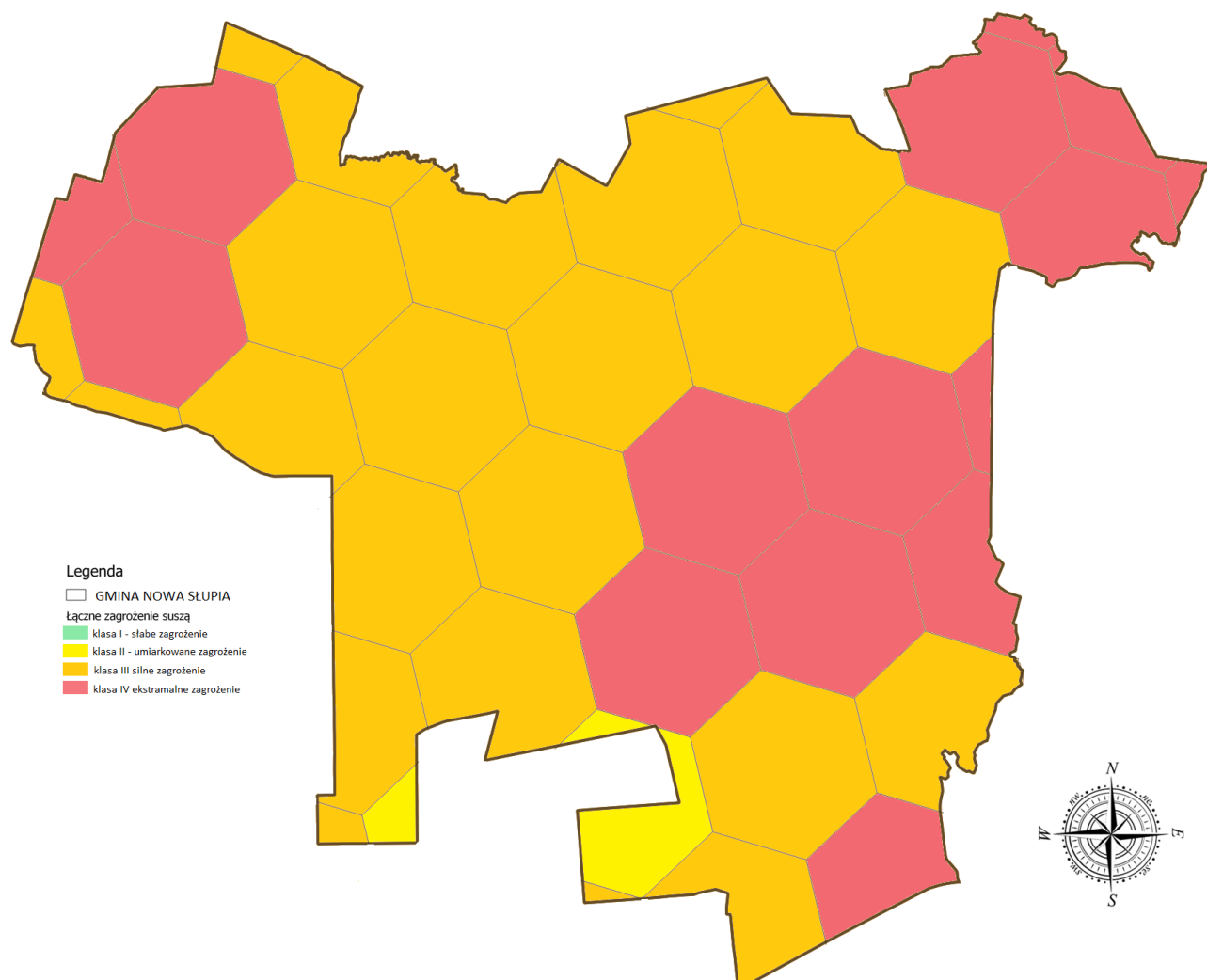
Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027 został przyjęty na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (DZ. U. 2021 r. poz. 1615). Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Przeciwdziałanie skutkom susz zarówno w Polsce, jak i w Europie stanowi coraz poważniejszy problem. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w licznych uregulowaniach prawnych m.in. w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi oraz zarządzania kryzysowego. Pierwszym etapem rozwoju suszy jest susza atmosferyczna. Najprościej rzecz ujmując jest ona konsekwencją względnie długiego okresu bez opadów atmosferycznych lub wspólnie występujących wysokich temperatur i niskich sum opadów (na skutek wysokich temperatur dochodzi do parowania wody co w konsekwencji prowadzi do obniżenia poziomu wód).

Susza rolnicza jest bezpośrednim następstwem długotrwałej suszy atmosferycznej. Długotrwały brak opadów w naturalnej konsekwencji prowadzi do spadku zawartości wody w glebie. Jest to szczególnie poważne zagrożenie dla rolników i ich upraw. Niedostateczna ilość wody może być czynnikiem, który doprowadzi do poważnych strat w uprawach, przekładając się na spadek ogólnej produkcji roślinnej. Skutki takiej sytuacji możemy odczuć wszyscy jako konsumenci produktów rolnych (spadek produkcji przełoży się na wzrost cen).

Susza hydrologiczna jest kolejnym etapem rozwoju suszy. Dochodzi do niej wówczas, gdy poprzednie dwa etapy niebezpiecznie się przedłużają. Charakteryzuje się pogłębieniem stanów uprzednio wskazanych a także obniżeniem stanów wód w rzekach, jeziorach oraz zbiornikach wodnych poniżej przyjętych stanów średnich.

Susza hydrogeologiczna jest ostatnim i w konsekwencji najgroźniejszym etapem rozwoju zjawiska suszy. Charakteryzuje się wyraźnym obniżeniem poziomu wód podziemnych w stosunku do stanu średniego. Zjawisko to można obserwować np. na przykładzie wysychających studni przydomowych. Wystąpienie tego etapu suszy stanowi ogromne zagrożenie dla człowieka oraz dla całego systemu gospodarczo – społecznego państwa.

Mapa 14 Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem programu QGIS

Przedstawione w PPSS informacje wskazują, iż na terenie gminy Nowa Słupia występują obszary charakteryzujące się silnym i ekstremalnym zagrożeniem wystąpienia suszy rolniczej jak również

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

slabym i umiarkowanym zagrożeniem wystąpieniem suszy rolniczej, umiarkowanym i silnym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrologicznej i silnym i ekstremalnym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrogeologicznej. Według klas łączonego zagrożenia suszą na terenie gminy Nowa Słupia występują obszary umiarkowanego zagrożenia suszą (niewielkie obszary) oraz silnego i ekstremalnego zagrożenia suszą.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 zakłada i promuje działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez samorząd, mieszkańców, jak i organy administracji rządowej. Wskazuje na to cel strategiczny 5 Zielona Gmina Nowa Słupia. W ramach ww. celu strategicznego przewidziano szereg działań związanych z ochroną środowiska naturalnego, podnoszeniem świadomości ekologicznej mieszkańców, rozwojem infrastruktury komunalnej, likwidowaniem zbiorników bezodpływowych na rzecz sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków. W tym zakresie „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030” jest spójna z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne PPSS obejmuje:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy

Główny cel dokumentu, czyli przeciwdziałanie skutkom suszy doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;
- 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy

Jednym z elementów Planu jest katalog działań, w którym znajdują się konkretne, mierzalne rozwiązania, które należy wdrożyć, aby ograniczyć skutki suszy. Poprzez wskazany katalog działań realizowany jest cel główny dokumentu. Wśród rekomendowanych działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy znajdują się:

- Działania służące zwiększeniu retencji oraz wspierające przeciwdziałanie skutkom suszy
- Działania związane ze zwiększeniem retencji korytowej w zlewniach na obszarach wiejskich

Przedstawione w dokumencie działania, po ich wdrożeniu przyczynią się do minimalizowania skutków suszy. Wśród proponowanych działań znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne. Wśród działań związanych ze zwiększeniem retencji wskazano działania mające ograniczyć spływ powierzchniowy i zatrzymanie wody w przyrodzie, w glebie – w miejscu, gdzie spadł opad. Ponadto proponuje się m.in. przebudowę urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniającej na nawadniająco – odwadniające, zachowanie mokradła, czy budowę zbiorników wodnych – zarówno zlokalizowanych na ciekach, jak i przykorytowych. Poza działaniami zwiększającymi ilość wody w przyrodzie, wskazano działania formalne, które umożliwią działanie, w trakcie wystąpienia zjawiska suszy, mające na celu łagodzenie jej skutków. Wśród nich należy wymienić m.in. czasowe ograniczenie korzystania z wód.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest zgodny z celami środowiskowymi, w zakresie dobrego stanu wód, o których jest mowa w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Przeciwdziałanie skutkom suszy wpisuje się bezpośrednio w cel operacyjny 5 Zielona Gmina Nowa Słupia, cele operacyjne:

- nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”,
- nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”,
- nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”.

Kluczowe w tym kontekście inwestycje planowane do 2030r. to:

1. Budowa ok. 2000 mb wodociągu;
2. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia oraz odcinek żeliwnego wodociągu od Zamkowej Woli w Gminie Łągów do Milanowskiej Wólki;
3. Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków;
4. Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej;

Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły

Obszar gminy Nowa Słupia położony jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły i Górnej -Zachodniej Wisły, a najważniejszymi ciekami znajdującymi się w granicach gminy są: Słupianka i Pokrzywianka.

Na obszarze dorzecza Wisły wyznaczonych jest obecnie:

- 2251 JCWP
- 94 JCW podziemnych.

Na obszarze dorzecza Wisły ustanowiono również obszary chronione, które w szczególny sposób są traktowane w planie gospodarowania wodami – pełen wykaz obszarów chronionych obejmuje²:

- jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- jednolite części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych,
- obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód,
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie,
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;

Obszar gminy Nowa Słupia znajduje się w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

² Zgodnie z art. 16 ust. 32 ustawy z 20 lipca 2017r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 2233)

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych występujących na obszarze gminy Nowa Słupia

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
RW200006216433	Czarna Nida do Stokowej	NAT ³	zły stan wód	zagrożona	<p>dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieków dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieków według wymagań gatunków chronionych</p> <p>stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry</p>	<p>Działania podstawowe: Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gmin Bieliny i Łągów w ramach uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w otulinie Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. 2. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Bieliny w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0230). 3. Budowa sieci kanalizacyjnej w obrębie aglomeracji Bieliny. <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy). 5. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie,

³ naturalna jednolita część wód

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>prorowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska).</p> <p>6. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Świętokrzyski Park Narodowy). Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.</p> <p>7. Utrzymanie strefy buforowej (działanie fakultatywne). Zachowanie szuwarów na siedlisku [załotka większa] i w kilku dużych kępach wokół niego. Obręb Cisów: 355; 357; 358/1; 358/2; 358/3; 358/4; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 394; 395; 397; 437/1; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Daleszyce: 117-m; 132-a, Obręb Kranów: 4538; 4537; 472; 4539; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Marzysz: 98-h; 98-f; 98-d; 98-c;</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>98-b. (Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie).</p> <p>8. Zachowanie siedliska gatunku stanowiącego przedmiot ochrony (działanie obligatoryjne) [zalotka większa]. Obręb Cisów: 355; 357; 358/1; 358/2; 358/3; 358/4; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 394; 395; 397; 437/1; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Daleszyce: 117-m; 132-a, Obręb Kranów: 4538; 4537; 472; 4539; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Marzysz: 98-h; 98-f; 98-d; 98-c; 98-b. (Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie).</p> <p>9. Utrzymanie strefy bogatej roślinności brzegowej, utrzymanie koryt rzek w stanie zbliżonym do naturalnego (trzepla zielona). rzeki Czarna Staszowska i Belnianka. Działanie coroczne. (Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie).</p> <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. 2. Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb. 3. Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. Świętokrzyskie. 4. Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. 5. Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP
RW2000062178329	Łagowianka	NAT	zły stan wód	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	<p>Działania podstawowe:</p> <p>Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Łągów w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0640N). <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
					<p>stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry</p>	<p>obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy). 3. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Jeleniowski Park Krajobrazowy). 4. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska).</p> <p>5. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>6. Przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody w korycie cieku przy przeprowadzeniu badań monitoringowych JCWP w ramach strategicznego programu PMŚ.</p> <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP 2. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami 3. Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych
RW2000062348529	Pokrzywianka	NAT	zły stan wód	zagrożona	<p>dobry stan ekologiczny</p> <p>stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu</p>	<p>Działania podstawowe:</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
					dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	<p>utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Jeleniowski Park Krajobrazowy).</p> <p>2. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska).</p> <p>3. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Świętokrzyski Park Narodowy).</p> <p>4. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na</p>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Nowa Słupia. 6. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji NOWA SŁUPIA w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0500N). 7. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. 8. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP 2. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 101 (PLGW2000101), 102 (PLGW2000102), 115 (PLGW2000115)

Numer JCWPd	Identyfikator UE	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ogólna ocena stanu JCWPd	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
101	GW2000101	dobry	dobry	dobry	zagrożona ilościowo	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Działania uzupełniające: 1. ograniczenie zużycia wody w rolnictwie 2. ograniczenie zużycia wody w przemyśle 3. opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych 4. weryfikacja zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych ustalonych na podstawie dokumentacji hydrogeologicznych wykonanych przed 2004 r. 5. dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych 6. weryfikacja zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych
102	GW2000102	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.
115	GW2000115	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>

Dwie z trzech jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się w granicach gminy Nowa Słupia oznacza się stanem ogólnym określonym jako dobry, jedna jako zły. Działania wskazane w aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK) dotyczą przede wszystkim budowy nowych zbiorników bezodpływowych oraz remontu istniejących, regularnego wywozu nieczystości płynnych oraz budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, budowy kanalizacji. Na podstawie informacji zawartych w kartach informacyjnych o JCWPd wiadomo, że w przypadku JCWPd nr 101 stan chemiczny określono jako dobry, stan ilościowy oraz ogólny jako słaby, zaś w przypadku JCWPd nr 102 i 115, stan ilościowy oceniono jako dobry; stan chemiczny i ogólny jako słaby.

Analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem udokumentowanego obszaru ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP).

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030” jest zgodna z ustaleniami zawartymi w/w dokumencie, gdyż zostały one uwzględnione m.in. celach i działaniach ujętych w celu strategicznym nr 5 „Zielona Gmina Nowa Słupia” oraz celach operacyjnych:

- nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”,
- nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”,
- nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”.

W/w cele ujęte w Strategii przyczynią się do realizacji celów środowiskowych w gospodarowaniu wodami. Pod pojęciem celów środowiskowych rozumie się osiągnięcie i utrzymanie:

- co najmniej dobrego stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych,
- co najmniej dobrego stanu wód podziemnych,
- norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione,
- a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów od wód zależnych.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju⁴

aPWŚK jest jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych wskazanych w artykule 4 RDW, tj.:

- niepogarszanie stanu części wód,

⁴ Źródło: Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030” jest zgodna z ustaleniami zawartymi w aPWŚK, które zostały uwzględnione m.in. w celach i działaniach ujętych w celu strategicznym nr 5 „Zielona Gmina Nowa Słupia” oraz celach operacyjnych:

- nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”,
- nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”,
- nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”.

Ryzyko powodziowe

Analizując dostępne na stronie Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie mapy przedstawiające obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały zdefiniowane w art. 16 ust. Pkt 34 ustawy Prawo wodne (DZ. U. z 2021r. poz. 2233 z późn. zm. tj.

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie raz na 10 lat
- obszary między linią brzegu w wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wybudowano wał przeciwpowodziowy a także wyspy i przymuliska o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne
- pas techniczny

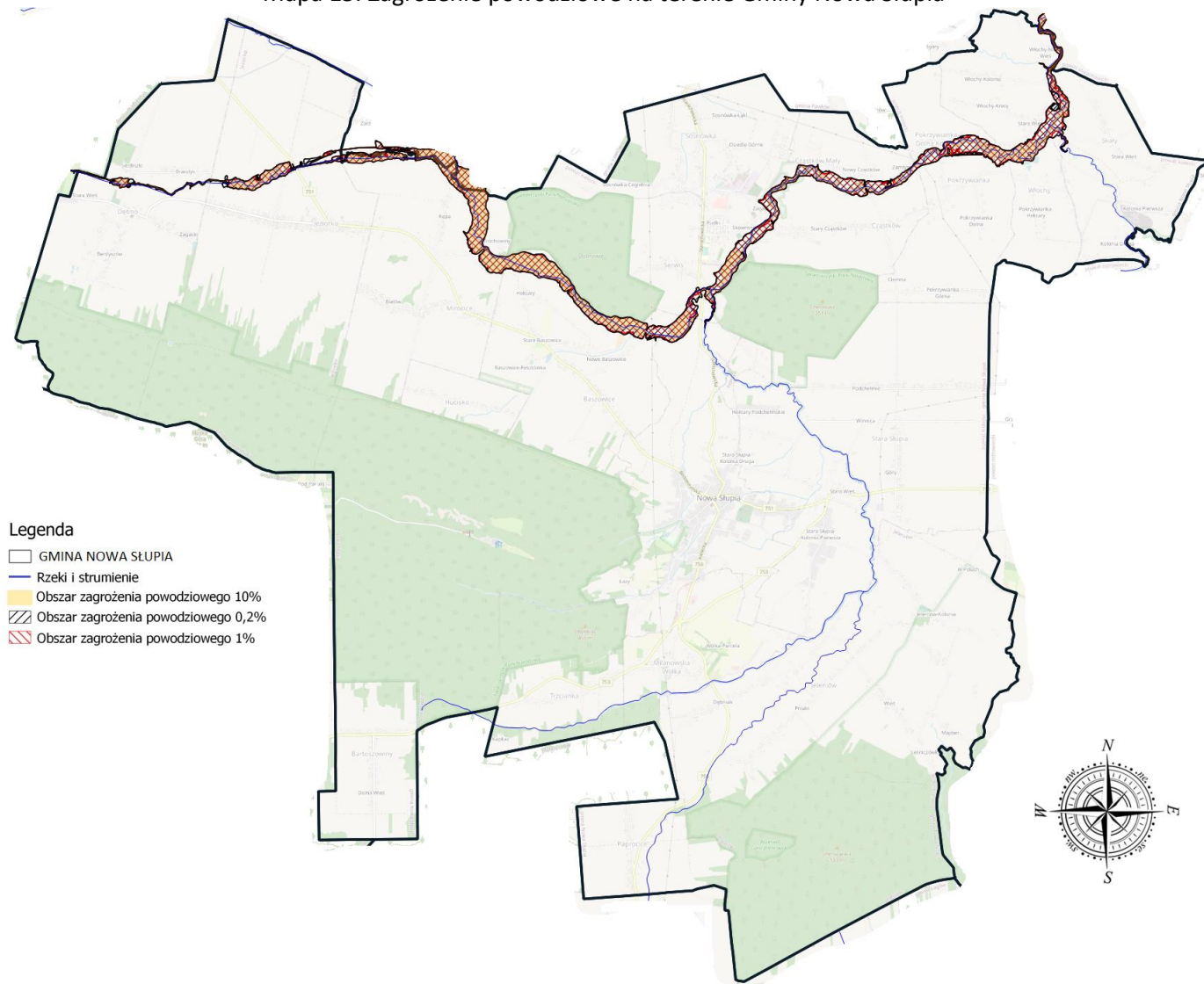
stwierdzono, że teren Miasta i Gminy Nowa Słupia znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą Q1% oraz dla zalewu wodą Q10% od rzeki Pokrzywianka. Zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać planu zarządzania

ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841), którego obowiązywanie zostało wydłużone, zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2368), zostały zidentyfikowane główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym cel główny obejmujący zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, a w jego zakresie cel szczegółowy określony jako wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.) obejmujące: gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie oraz lokalizowanie nowych cmentarzy. W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP: DZ.U. z 2016r. poz 1841) zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne w granicach Gminy Nowa Słupia nie wskazano konieczność realizacji żadnych zadań. Nadmienić jednak należy, że jednym z celów szczegółowych PZRP jest wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Mając na uwadze aktualne przepisy Prawa wodnego, wszystkie działania prowadzone na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wymagają uzyskania odpowiednich zgód i pozwoleń.

Mapa 15. Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie programu QGIS

W ramach realizacji strategii gmina będzie wspierała działania dotyczące gospodarki wodnej na terenie gminy tj. ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki rolniczej, zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych oraz ochrona i odtworzenie oczek wodnych i mokradł.

XI Streszczenie Prognozy o oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele strategii, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym.

W rozdziale 6 Prognozy scharakteryzowano Gminę Nowa Słupia oraz oceniono istniejący stan środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki.

W przypadku omawianego regionu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć

na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej gminy, a często także w granicach jednej miejscowości.

W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę

lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 8. Przeanalizowano: przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko,

obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko opisano potencjalne oddziaływanie transgraniczne oraz zaproponowano sposoby monitorowania realizacji Strategii Rozwoju.

XII Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci kanalizacyjnej, budową i modernizacją obiektów czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gmin.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację.
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną.
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów.
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
- Właściwe postępowanie z odpadami.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych.
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia.
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu.
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej.
- Stosowanie przepisów BHP.
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin.
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.

- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00.
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia.
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych.
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu.
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas.
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni.
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
- Sprawne przeprowadzenie prac.
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją.
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska.

XIII Podsumowanie i wnioski z Prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatów i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Strategia umożliwi identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowana Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na terenie gminy Nowa Słupia oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

Bibliografia

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, Warszawa 2019
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Kielce, 2021
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Kielce 2014
- Europejski Zielony Ład, Komisja Europejska, Bruksela, 2019 r.

Spis tabel

Tabela 1. Analiza SWOT Gminy Nowa Słupia w sytuacji przestrzennej	7
Tabela 2. Analiza SWOT Gminy Nowa Słupia w obszarze społecznym	9
Tabela 3. Analiza SWOT sytuacji gospodarczej	11
Tabela 4. Cele operacyjne, kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty i wskaźniki ich osiągnięcia oraz źródła finansowania	24
Tabela 5. Planowane funkcje poszczególnych miejscowości wg Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowa Słupia	46
Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych występujących na obszarze gminy Nowa Słupia.....	81

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Dokument został opracowany przez zespół specjalistów Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-precyzja w składzie: mgr inż. Adrianna Kumorek oraz mgr Paweł Czupryn.

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA
Adrianna Kumorek
Paweł Czupryn
43-450 Ustroń, ul. Sikorskiego 10
NIP: 548-230-85-02, REGON: 241318208
www.eko-precyzja.eu, 512 110 314, biuro@eko-precyzja.eu

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA
mgr Paweł Czupryn

9 lutego 2023 r.

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania	5
2. Cel i zakres merytoryczny opracowania	6
3. Zakres prognozy	6
4. Metody pracy i materiały źródłowe	8
5. Opis projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia oraz główne cele i kierunki działań	9
5.1. Kluczowe wyzwania	9
5.2. Cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym	9
5.3. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych oraz oczekiwane rezultaty ...	12
5.4. Zgodność z dokumentami strategicznymi	29
6. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	48
6.1. Charakterystyka Gminy	48
6.2. Istniejący stan środowiska	64
1.2.1. Jakość powietrza	64
1.2.2. Możliwości rozwoju OZE	73
1.2.3. Wody	78
1.2.4. Hałas	87
1.2.5. Zasoby przyrodnicze	91
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym ..	103
8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu	110
8.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	145
8.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	148
8.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	159
8.4. Ludzie	168
8.5. Powietrze atmosferyczne	169
8.6. Klimat	172
8.7. Zabytki oraz dobra materialne	174
8.8. Zasoby naturalne	176
8.9. Wody	177
8.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi	182
8.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	185
8.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów	187
8.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	187
9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	188
10. Propozycja działań alternatywnych	193
11. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne	194
12. System monitoringu i oceny skuteczności realizacji strategii	195
13. Podsumowanie i wnioski	198
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	199
15. Zestawienie tabel, rysunków i wykresów	204

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmina, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;

5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach (pismo znak: WOO-III.410.35.2022.KW.2 oraz WOO-III.411.23.2022. KW z dnia 11 sierpnia 2022 r.) oraz z Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym (pismo znak: NZ.9022.5.109.2022 z dnia 3 listopada 2022 r.).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia oraz główne cele i kierunki działań

5.1. Kluczowe wyzwania

Do głównych wyzwań rozwojowych Miasta i Gminy Nowa Słupia należą:

- podniesienie atrakcyjności zamieszkania na terenie gminy, szczególnie dla ludzi młodych (w wymiarze gospodarczym, społecznym i infrastrukturalnym);
- bardziej efektywne wykorzystanie zasobów gminy do generowania opłacalnych działalności gospodarczych;
- zapewnienie dostępu do usług publicznych w warunkach obserwowanych zmian demograficznych (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa);
- zachowanie i poprawa walorów środowiskowych istotnych z punktu widzenia życia mieszkańców, działalności rolniczej oraz rozwoju turystyki;
- budowanie kultury współpracy (zamiast konkurencji) sprzyjającej podnoszeniu efektywności działań (w tym współpracy instytucjonalnej).

5.2. Cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Część projekcyjna strategii została wypracowana w trybie partycypacyjno-eksperyckim. Formułując wizję i cele strategiczne wykorzystano podejście zintegrowane, łączące i grupujące różne wątki i obszary wyzwań zidentyfikowanych w trakcie procesu. Wizja przedstawia pożądany obraz w danym okresie. Powinna być ona motywująca, określając pozytywny obraz uwzględniający lokalne uwarunkowania. Na ostateczny kształt wizji oraz celów wpłynęły:

- wyniki analizy danych społeczno-gospodarczych, które pokazały atuty obszaru, ale i istniejące luki i potrzeby interwencji;
- opinie mieszkańców na temat tego w jakim otoczeniu chcieliby żyć i jakie aspekty wymagają istotnych i pilnych zmian;
- wnioski z dyskusji prowadzonych podczas spotkań z sołtysami, Radnymi.

Wizja

W wyniku przeprowadzonego procesu warsztatowego i podjętych **decyzi strategicznych** określona została wizja Miasta i Gminy Nowa Słupia w 2030 roku

Gmina Nowa Słupia do 2030 roku osiąga pozycję regionalnego lidera w dziedzinie turystyki i rekreacji oraz warunków do życia mieszkańców poprzez szereg inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i gospodarczych realizowanych przy współudziale Partnerów społecznych.

Misja

Misja stanowi syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania. W Strategii tworzonej z udziałem partnerów społecznych, misja określa też wspólne zobowiązania wobec przyszłości.

Określenie misji gminy sprowadza się do sprecyzowania istoty działalności gminy ze względu na jej rolę i zasadnicze funkcje, jakie ma ona spełniać na rzecz społeczności gminnej i otoczenia gminy.

Misją Gminy Nowa Słupia jest optymalne zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców poprzez wykonanie zadań publicznych z poszanowaniem środowiska i racjonalnym wykorzystaniem jego zasobów oraz wspieraniem tworzenia aktywnego ośrodka gospodarczego, kulturowego i turystyczno-rekreacyjnego.

Cele strategiczne

Wizja rozwoju gminy będzie urzeczywistniana dzięki koncentracji na osiągnięciu 5 celów strategicznych. Zostały one sformułowane na podstawie zidentyfikowanych problemów i potencjałów. Zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych celów jest w dużej mierze komplementarny i stanowi jeden z wymiarów zintegrowanego podejścia do kształtowania polityki rozwoju obszaru gminy. Kierunki działań wszystkich celów strategicznych **dotyczą obszaru Miasta i Gminy Nowa Słupia.**

Rysunek 1. Schemat wizji i celów strategicznych

źródło: opracowanie własne

Poniższe cele strategiczne i przypisane do nich cele operacyjne służą osiągnięciu misji Gminy. Cele strategiczne określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie. Przypisane im cele operacyjne wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji rozwoju gminy.

Cele strategiczne i operacyjne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów gminy, w tym również zasobów będących w posiadaniu sektora prywatnego oraz pozarządowego.

Cel strategiczny	Wymiar/y	Cele operacyjne
1 Rozwój kapitału społecznego	społeczny/ gospodarczy	1, 2, 3, 4
2 Konkurencyjna Gmina Nowa Słupia – rozwój lokalnej gospodarki i wzrost znaczenia lokalnych produktów	gospodarczy	4, 9
3 Gmina Nowa Słupia – perłą turystyczną województwa świętokrzyskiego	przestrzenny/gospodarczy	4, 9
4 Poprawa jakości infrastruktury technicznej	przestrzenny	1, 5, 7, 8, 10
5 Zielona Gmina Nowa Słupia	przestrzenny	6

Wymiar społeczny:

Cel operacyjny nr 1: „Zwiększenie jakości służby zdrowia”

Cel operacyjny nr 2: „Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych”

Cel operacyjny nr 3 „Rozwój usług informatycznych na terenie gminy”

Wymiar gospodarczy:

Cel operacyjny nr 4: „Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy”

Wymiar przestrzenny:

Cel operacyjny nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”

Cel operacyjny nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”

Cel operacyjny nr 7: „Poprawa jakości infrastruktury drogowej”

Cel operacyjny nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”

Cel operacyjny nr 9 „Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego”

Cel operacyjny nr 10 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki”

5.3. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych oraz oczekiwane rezultaty

Prace nad wyłonieniem projektów

Proces definiowania projektów pozwolił przejść od fazy diagnostycznej (jakimi potencjałami dysponuje gmina i z jakimi wyzwaniami musi się zmierzyć) po opisanie ogólnych założeń projektów (jaki działania należy podjąć). Proces ten przeprowadzony został w kilku etapach:

- Refleksja na temat problemów, potrzeb i potencjałów prowadzona była głównie w fazie diagnostycznej. Informacje w tym zakresie pozyskiwane były poprzez analizę danych statystycznych, dyskusję podczas spotkań, konsultacje społeczne poprzez publikowanie roboczych wersji Diagnozy oraz Strategii. Powyższe formy interakcji z mieszkańcami pozwoliły na określenie dziedzin wymagających podjęcia szczególnej interwencji oraz zidentyfikowanie konkretnych (choć jeszcze bardzo ogólnych) pomysłów realizacyjnych.

- Zgłaszanie wstępnych propozycji projektowych przez mieszkańców, Radnych, Sołtysów, pracowników Urzędu Miasta i Gminy.
- Analiza i ocena wstępnych propozycji projektowych pod kątem zgodności z zaproponowaną wizją i misją.

Kierunki działań

Cel operacyjny nr 1: „Zwiększenie jakości służby zdrowia”

Planowane kierunki działań:

1. Remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi
2. Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny
3. Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi
4. Rozwój e-usług zdrowotnych
5. Lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla Seniorów.

Cel operacyjny nr 2: „Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych”

Planowane kierunki działań:

1. Remonty i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne
2. Budowa żłobka i przedszkola w Nowej Słupi
3. Projekty edukacyjne szkół obejmujące:
 - zajęcia pozalekcyjne, w tym przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty,
 - wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi,
 - wsparcie w obszarze edukacji włączającej,
 - doradztwo zawodowe,
 - podnoszenie kwalifikacji nauczycieli,
 - rozwijanie kompetencji kluczowych w szczególności cyfrowych (zajęcia z wykorzystaniem TIK)
4. Świetlice środowiskowe jako element pomocy Rodzinom w codziennym funkcjonowaniu
5. Zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i inne wyposażenie
6. Poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej m.in. w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupi i budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach
7. Kształcenie kadr urzędniczych organizacja szkoleń
8. Wsparcie dla seniorów:

- usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym,
 - organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+,
 - posiłki z dowozem do domu,
 - pomoc sąsiedzka,
 - lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii,
 - rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach,
 - wprowadzenia „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką
9. Usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. z powodu: długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osoby bierne zawodowo. W ramach usług społecznych planuje się kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem:
- wsparcie psychologiczne,
 - wsparcie zdrowotne,
 - kursy i doradztwo zawodowe,
 - staże zawodowe,
 - wsparcie w podjęciu zatrudnienia.
10. Działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej:
- wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży,
 - zatrudnienie psychologów dziecięcych,
 - prowadzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów,
 - warsztaty i doradztwo dla rodziców,
 - szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych.
11. Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę/przebudowę/ remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. budowa remizy OSP Sosnówka

Cel operacyjny nr 3: „Rozwój usług informatycznych na terenie gminy”

Planowane kierunki działań:

1. wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu Libra
2. modernizacja serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia
3. rozwój e-administracji (usług świadczonych cyfrowo)

Cel operacyjny nr 4: „Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy”

Planowane kierunki działań:

1. uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki
2. wsparcie działań rolników (m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy)
3. wspólny system promocji produktów lokalnych, promocja gospodarcza

Cel operacyjny nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”

Planowane kierunki działań:

Projekty, które znajdują się w obszarach Aglomeracji Nowa Słupia i Rudki:

1. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia
2. Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków
3. Wsparcie działań dotyczących gospodarki wodnej - ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki rolnej, zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych.
4. Prowadzenie prac przeciwozrywnych oraz ochrona i odtworzenie oczek wodnych i mokradła.
5. Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach.

Projekty, które znajdują się poza Aglomeracjami:

1. Budowa ok. 2000 mb wodociągu;
2. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice;
3. Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice;
4. Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skąty, Włochy;

Inwestycje dotyczące obszarów Aglomeracji jak i poza nimi:

- Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej

W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Cel operacyjny nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”

Planowane kierunki działań:

1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynków OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Mirocicach oraz Zespołu Szkół w Nowej Słupi
2. Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania (ok. 10 km)
3. Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego.
4. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE.
5. Budowa farmy fotowoltaicznej pokrywającej zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo.
6. Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych.
7. Magazyny energii elektrycznej instytucji publicznych na terenie gminy.
8. Wsparcie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkańców. Projekt zakładałby dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych montowanych na prywatnych obiektach mieszkańców.

W związku z planowanymi zadaniami związanymi z pracami termomodernizacyjnymi Gmina/Inwestorzy przed przystąpieniem do ich realizacji dokonają rozpoznania, czy w budynkach występują chronione gatunki zwierząt (ptaki/nietoperze). W przypadku stwierdzenia obecności takich gatunków prace będą prowadzone poza ich okresem lęgowo-rozrodczym. Jeżeli chronione gatunki będą występowały w rejonie prowadzenia prac, przed ich rozpoczęciem, może być konieczne uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142). Po zakończeniu prac w obiektach, w których wcześniej gniazdowały ptaki lub nietoperze, zostanie umożliwione im dalsze bytowanie lub zapewnione siedliska zastępcze. Realizując inwestycje związane z termomodernizacją budynków Gmina/Inwestorzy będą uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Cel operacyjny nr 7: „Poprawa jakości infrastruktury drogowej”

Planowane kierunki działań:

Rozbudowa i/lub modernizacja dróg:

Lp.	Drogi Gminne	Długość odcinka ok.
1.	Poz. 1: Przebudowa dróg gminnych zlokalizowanych na dz. nr ewid. 881, 282, 274, 263, w miejscowości Skąty	831 mb
2.	Budowa drogi gminnej od ul. Kieleckiej na wysokości Agronomówki, przez drogę oznaczoną w ewid. gruntów jako działka 1841/1 do drogi oznaczonej w ewid. gruntów jako działka 1217/6 położonej w obrębie Nowa Słupia.	ok.700m
3.	Przebudowa ulicy Słonecznej w miejscowości Rudki zlokalizowanej na działkach nr ewid. 212/7, 212/10, 212/18, 212/19, 580/2, 212/15, 213/7, 234, 229/2, 239.	383 mb
4.	Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jeziorko, zlokalizowanej na działkach nr ewid. 342, 321 w miejscowości Jeziorko.	689 mb
5.	Przebudowa dróg gminnych nr 352010T (Hucisko) oraz nr 352006 T (Mirocice)	2400 mb
7.	Rozbudowa drogi wewnętrznej w msc. Dębno (dz. nr ewid. 215, 163).	1068 mb
8.	Budowa drogi wewnętrznej w msc. Wólka Milanowska (dz. nr ewid. 167/2)	720 mb
9.	Przebudowa drogi gminnej nr 352008T w msc. Trzianka (dz. nr ewid. 59).	890 mb
10.	Budowa drogi wewnętrznej od drogi powiatowej nr 0599T w kierunku lasu w msc. Dębno.	500 mb
11.	Budowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352044T do pól uprawnych w msc. Wólka Milanowska.	164 mb
12.	Rozbudowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352075T Rudki ul. Spółdzielcza w kierunku drogi wewnętrznej ul. Kościelnej dł.ok.330mb; dz.nr.589/1,591,592,645/4,647/1	296 mb
13.	Rozbudowa drogi gminnej, zlokalizowanej na dz. nr ewid. 99 obręb Stara Słupia w kierunku oczyszczalni.	690 mb
14.	Budowa łącznika drogi gminnej nr 352061T (dz. nr ewid. 429 obręb Sosnówka) z drogą gminną nr 352062T (dz. nr ewid. 476 obręb Sosnówka).	190 mb
15.	Rozbudowa drogi gminnej przy cmentarzu w msc. Nowa Słupia – odcinek od drogi wojewódzkiej DW756 do drogi wojewódzkiej DW751.	450 mb
16.	Budowa drogi gminnej – ul. Kwiatowa w msc. Nowa Słupia.	750 mb
17.	Rozbudowa drogi łącznika drogi gminnej nr 352005 T (dz. nr ewid. 152 obręb Serwis) z drogą gminną nr 352041T (dz. nr ewid. 79 obręb Serwis)	820 mb
18.	Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Łązy od ronda -I Etap	ok 261 mb
19.	Przebudowa drogi wewnętrznej ulicy Ogrodowej w msc. Nowa Słupia.	252 mb
20.	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej niezbędnej do remontu drogi dojazdowej do pól, zlokalizowanej na działce nr ewid. 61, 120/2 obręb Bartoszowiny.	ok.1300 mb
Drogi Powiatowe		
1.	Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia”.	1 km 215 mb
2.	Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skąty”.	3 km 143 mb

Modernizacja dróg wewnętrznych/dróg dojazdowych do pól:

1. podsypywanie dróg kruszywem, poprawa jakości nawierzchni dróg we wszystkich miejscowościach gminy, gdzie jest to niezbędne m.in. Stara Słupia, Cząstków, Rudki ul. Kolejowa, Jeleniów, Pokrzywianka
2. Utwardzenie dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy.

Inne w obszarze infrastruktury drogowej:

- Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis

Cel operacyjny nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”

Planowane kierunki działań:

1. Modernizacja i/lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach
 - budowa w ramach PSZOK centrum napraw i ponownego użycia,
 - budowa wiaty magazynowej nad kontenerami i pojemnikami,
 - budowa części informacyjno-edukacyjnej - stworzenie ścieżki edukacyjnej,
 - przebudowa lub utwardzenie drogi dojazdowej do PSZOK,
2. Doposażenie obecnego PSZOK w Rudkach m.in.
 - zakup wagi najazdowej o dużym tonażu,
 - zakup komputera i oprogramowania do obsługi PSZOK, w tym wprowadzenie tzw. „paszportów odpadowych” – kart magnetycznych dla właścicieli nieruchomości chcących korzystać z PSZOK,
 - zakup pojemników i kontenerów na odpady,
 - zakup myjki do mycia i dezynfekcji pojemników,
 - wymiana monitoringu.
3. Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców (pojemniki 120l, 240l i 1100l, w tym zakup specjalnych pojemników na bioodpady), zakup przydomowych kompostowników,
4. Działalność edukacyjna z zakresu gospodarowania odpadami – kampanie edukacyjne

Cel operacyjny nr 9 „Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego”

Planowane kierunki działań:

1. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak
2. Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna-Mirocice)
3. Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo
4. Promocja gminy w regionie
5. Remont obiektu zabytkowego „Opatówka”
6. Doposażenie świetlic wiejskich
7. Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach
8. Poprawa stanu pomników i miejsc pamięci

9. Organizacja międzygminnych imprez kulturalnych, promocja kultury, organizacja różnego rodzaju imprez typu dożynki.
10. Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego.
11. Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo.
12. Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum.
13. Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny.
14. Budowa wieży widokowej w miejscowości Skały na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo
15. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów infrastruktury kulturalnej na obszarze gmin Gór Świętokrzyskich (w ramach inwestycji zostanie przebudowane m.in. poddasze Domu Kultury w Rudkach).

Cel operacyjny nr 10 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki”

Planowane kierunki działań:

1. Rewitalizacja Miasta Nowej Słupi
 - Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka. – zadanie dominujące,
 - Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”,
 - Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu Kieleckiego
 - Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów -Bodzentyn-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski.
 - Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi,
 - Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi,
 - Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole,
 - Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi,
 - Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi.
2. Rewitalizacja miejscowości Rudki

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Tabela 1 Cele operacyjne, kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty i wskaźniki ich osiągnięcia oraz źródła finansowania

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
1 Zwiększenie jakości służby zdrowia	<p>1 Remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi</p> <p>2 Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny</p> <p>3 Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi</p> <p>4 Rozwój e-usług zdrowotnych</p> <p>5 Lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla Seniorów.</p>	<p>1 Polepszenie jakości usług zdrowotnych świadczonych na terenie gminy, w tym e-usług.</p> <p>2 Zwiększenie liczby świadczonych usług zdrowotnych.</p>	<p>Liczba wyremontowanych budynków POZ - 1</p> <p>Liczba wdrożonych projektów z zakresu e-usług zdrowotnych – 1</p> <p>Liczba POZ wyposażonych w nowoczesny sprzęt medyczny – 2</p> <p>Liczba wykonanych zabiegów rehabilitacji (zwłaszcza dla Seniorów) – ok. 200/rocznie</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych</p>
2 Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych	<p>1 Remonty i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne</p> <p>2 Budowa żłobka i przedszkola w Nowej Słupi</p> <p>3 Projekty edukacyjne szkół obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> zajęcia pozalekcyjne, w tym przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty, wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, wsparcie w obszarze edukacji włączającej, doradztwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, rozwijanie kompetencji kluczowych w szczególności cyfrowych (zajęcia z wykorzystaniem TIK) <p>4 Świetlice środowiskowe jako element pomocy Rodzinom w codziennym funkcjonowaniu</p> <p>5 Zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i inne wyposażenie</p> <p>6 Poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej m.in. w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupi i budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach</p> <p>7 Kształcenie kadr urzędniczych organizacja szkoleń</p> <p>8 Wsparcie dla seniorów:</p> <ul style="list-style-type: none"> usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym, organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, 	<p>1 Szkoły na terenie gminy są wyremontowane oraz doposażone w nowoczesny sprzęt i wyposażenie.</p> <p>2 Powstaje żłobek na terenie gminy.</p> <p>3 Szkoły realizuje projekty podnoszące kompetencje kluczowe uczniów.</p> <p>4 Przy szkołach działają świetlice środowiskowe skierowane do rodzin wykluczonych społecznie i zagrożonych takim wykluczeniem.</p> <p>5 Jednostki OSP są dobrze wyposażone.</p> <p>6 Budynki użyteczności publicznej są dostosowane do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.</p> <p>7 Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy stale podnoszą swoje kompetencje stanowiąc wzór dla innych JST.</p> <p>8 Gmina pomaga Seniorom poprzez m.in. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, wprowadzenie „Karty Seniora”</p> <p>9 MGOPS realizuje przedsięwzięcia skierowane na pomoc osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym pomagając podopiecznym w ich usamodzielnieniu.</p> <p>10 Wybudowanie remizy dla OSP Sosnówka oraz przebudowa/remont innych obiektów OSP, które tego</p>	<p>Liczba wyremontowanych szkół – 5</p> <p>Liczba doposażonych szkół – 8</p> <p>Liczba zrealizowanych projektów w zakresie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych z wykorzystaniem TIK – 5</p> <p>Liczba funkcjonujących świetlic środowiskowych przy szkołach – 5</p> <p>Liczba doposażonych jednostek OSP – 3</p> <p>Liczba budynków, w których nastąpiła poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej – 4</p> <p>Liczba projektów z zakresu kształcenia kadr urzędniczych – 1</p> <p>Liczba projektów zrealizowanych na rzecz wsparcia dla seniorów – 2</p> <p>Liczba działających Klubów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+ - 2</p> <p>Liczba wprowadzonych kart dla seniora – 1</p> <p>Liczba projektów skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym - 2</p> <p>Liczba projektów przeciwdziałających skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej – 1</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 5.1 Infrastruktura edukacyjna oraz priorytet 8 i 9 EFS w ramach RPO WŚ 2021-2027</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych</p> <p>Środki różnych fundacji i stowarzyszeń.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>Dzienny Dom Senior+,</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiłki z dowozem do domu, • pomoc sąsiedzka, • lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii, • rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach, • wprowadzenia „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką <p>9 Usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. z powodu: długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osoby bierne zawodowo. W ramach usług społecznych planuje się kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie psychologiczne, - wsparcie zdrowotne, - kursy i doradztwo zawodowe, - staże zawodowe, - wsparcie w podjęciu zatrudnienia. <p>10 Działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży, • zatrudnienie psychologów dziecięcych, • prowadzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów, • warsztaty i doradztwo dla rodziców, • szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych. <p>11 Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę/</p>	<p>wymagają.</p> <p>11 Realizacja w szkołach projektów pomagającym dzieciom i młodzieży na ograniczenie negatywnych skutków związanych z nauką zdalną.</p>	<p>Liczba wybudowanych/przebudowanych/wyre montowanych budynków OSP – 3 Liczba wybudowanych żłobków – 1, Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami – 10.</p>	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	przebudowę/ remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. budowa remizy OSP Sosnówka			
3 Rozwój usług informatycznych na terenie gminy	Planowane kierunki działań: 1 wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu 2 modernizacja serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia 3 rozwój e-administracji (usług świadczonych cyfrowo)	1 Na terenie całej gminy działa system zdalnego odczytu wodomierzy. 2 UMiG posiada zmodernizowaną sieć i serwerownię. 3 UMiG świadczy większość swoich usług w sposób cyfrowy.	Liczba projektów mających na celu wymianę wodomierzy na system zdalnego odczytu – 1 Liczba zmodernizowanych serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia – 1 Liczba wdrożonych nowych e-usług dla mieszkańców – 10	Krajowy Plan Odbudowy (KPO) Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)
4 Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy	Planowane kierunki działań: 1 uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki 2 wsparcie działań rolników (m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy) 3 wspólny system promocji produktów lokalnych, promocja gospodarcza	1 Na terenach inwestycyjnych Gminy Nowa Słupia prężnie działają firmy zatrudniając m.in. mieszkańców gminy. 2 W gminie funkcjonuje nowoczesne rolnictwo z łańcuch dostaw do Klienta docelowego. 3 Gmina szeroko promuje produkty lokalne.	Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych – 5 ha Liczba opracowanych wspólnych systemów promocji produktów lokalnych – 1 Liczba projektów mających na celu wsparcia dla rolników ((m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy) – 1 Liczba zrealizowanych projektów z zakresu promocji gospodarczej i promocji produktów lokalnych - 1	RPO WŚ 2021-2027 Działanie 1.3 Promocja gospodarcza regionu i doradztwo dla MŚP Krajowy Plan Odbudowy (KPO) Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji PROW 2021-2027
5 Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej	Planowane kierunki działań: Projekty, które znajdują się w obszarach Aglomeracji Nowa Słupia i Rudki: 1 Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia 2 Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków Projekty, które znajdują się poza Aglomeracjami: 1 Budowa ok. 2000 mb wodociągu 2 Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice 3 Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice 4 Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skały, Włochy Inwestycje dotyczące obszarów Aglomeracji jak	1 W pełni skanalizowanie Aglomeracji Nowa Słupia i Rudki. 2 Uporządkowanie gospodarki wod-kan w kolejnych 7 miejscowościach: Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice, Włochy i Skały. 3 Wybudowanie ujęcia i SUW w Bartoszowinach. 4 Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej.	Liczba wybudowanych ujęć wody – 1 Liczba mb wybudowanego wodociągu – 2000 Liczba projektów nakierowanych na modernizację sieci wodociągowej – 3 Liczba wyremontowanych ujęć wody – 1 Liczba miejscowości, w których wybudowano sieć kanalizacyjną – 14 Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków – 3 Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków – 1 Liczba miejscowości, w których wybudowano indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków – 2	RPO WŚ 2021-2027 Działanie 2.4 Infrastruktura wodno-ściekowa (dla aglomeracji) Działanie 2.3 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym Działanie 2.6 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej Krajowy Plan Odbudowy (KPO) dla inwestycji poza aglomeracjami Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji PROW 2021-2027

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	i poza nimi: 1 Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej Pozostałe inwestycje: 1. Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach.		Liczba projektów z zakresu rozbudowy monitoringu sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej – 1 Liczba rozbudowanych/ przebudowanych zbiorników małej retencji - 1	
<p>6 Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, efektywność energetycznej, zielonej energii</p>	Planowane kierunki działań: 1 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynków OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Mirocicach oraz Zespołu Szkół w Nowej Słupi 2 Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania (ok. 10 km) 3 Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego. 4 Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE. 5 Budowa farmy fotowoltaicznej pokrywającej zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo. 6 Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych. 7 Magazyny energii elektrycznej instytucji publicznych na terenie gminy. 8 Wsparcie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkańców. Projekt zakładałby dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych montowanych na prywatnych obiektach mieszkańców.	1/ 6 budynków użyteczności publicznej zostało poddane termomodernizacji. 2/ Gmina posiada optymalną strukturę (ilość i jakość) oświetlenia ulicznego. 3/ Wybudowanie farmy fotowoltaicznej oraz magazynów energii - pokrywających zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej 4/ Zdecydowana większość budynków użyteczności publicznej posiada PV. 5/ Realizacja przez samorząd projektów parasolowych związanych z zakupem i montażem PV i innych elementów OZE na prywatnych budynkach mieszkańców.	Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji: 6 Liczba projektów nakierowanych na rozbudowę oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania – 2 Liczba projektów z zakresu modernizacji istniejącego oświetlenia ulicznego- 2 Liczba projektów z zakresu termomodernizacji budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE – 2 Liczba projektów z zakresu montażu instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych – 3 Liczba wybudowanych magazynów energii elektrycznej – 2 Liczba projektów parasolowych w zakresie OZE na budynkach mieszkalnych – 1.	RPO WŚ 2021-2027 Działanie 2.1 Efektywność energetyczna Działanie 2.2 Zielona energia Krajowy Plan Odbudowy (KPO) Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji PROW 2021-2027
<p>7 Poprawa jakości infrastruktury drogowej</p>	Planowane kierunki działań: Rozbudowa i/lub modernizacja dróg: 1 Przebudowa dróg gminnych zlokalizowanych na dz. nr ewid. 881, 282, 274, 263, w miejscowości Skały - 831 mb 2 Przebudowa drogi gminnej ok.700m od ul. Kieleckiej na wysokości Agronomówki, przez drogę oznaczoną w ewid. gruntów jako działka 1841/1 do	1 Wyremontowanie, przebudowa, rozbudowa 14 454 mb dróg gminnych. 2 Rozbudowa 4358 mb dróg powiatowych. 3 Zdecydowana większość dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy jest utwardzona.	Liczba przebudowanych, rozbudowanych, dróg gminnych: 21 Liczba zmodernizowanych dróg wewnętrznych/dojazdowych do pól – 200 Liczba przebudowanych dróg powiatowych: 2 Liczba przebudowanych przejść dla	Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji PROW 2021-2027 Środki Urzędu Wojewódzkiego Województwa Świętokrzyskiego Fundusz Dróg Samorządowych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>drogi oznaczonej w ewid. gruntów jako działka 1217/6 położonej w obrębie Nowa Słupia.</p> <p>3 Przebudowa ulicy Słonecznej w miejscowości Rudki (383 mb) zlokalizowanej na działkach nr ewid. 212/7, 212/10, 212/18, 212/19, 580/2, 212/15, 213/7, 234, 229/2, 239.</p> <p>4 Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jeziorko o dł. 689 mb zlokalizowanej na działkach nr ewid. 342, 321 w miejscowości Jeziorko.</p> <p>5 Przebudowa dróg gminnych nr 352010T (Hucisko) oraz nr 352006 T (Mirocice) (łączna długość 2400 mb)</p> <p>6 Rozbudowa drogi wewnętrznej w msc. Dębno (dz. nr ewid. 215, 163) o dł. 1068 mb</p> <p>7 Budowa drogi wewnętrznej w msc. Wólka Milanowska (dz. nr ewid. 167/2) o dł. 720 mb</p> <p>8 Przebudowa drogi gminnej nr 352008T w msc. Trzcianka (dz. nr ewid. 59) o dł. 890 mb</p> <p>9 Budowa drogi wewnętrznej od drogi powiatowej nr 0599T w kierunku lasu w msc. Dębno o dł. 500 mb</p> <p>10 Budowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352044T do pól uprawnych w msc. Wólka Milanowska o dł. 164 mb</p> <p>11 Rozbudowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352075T Rudki ul. Spółdzielcza w kierunku drogi wewnętrznej ul. Kościelnej dł.ok.330mb; dz.nr.589/1,591,592,645/4,647/1 o dł. 296 mb</p> <p>12 Rozbudowa drogi gminnej, zlokalizowanej na dz. nr ewid. 99 obręb Stara Słupia w kierunku oczyszczalni o dł. 690 mb</p> <p>13 Budowa łącznika drogi gminnej nr 352061T (dz. nr ewid. 429 obręb Sosnówka) z drogą gminną nr 352062T (dz. nr ewid. 476 obręb Sosnówka (o łącznej dł. 190 mb)</p> <p>14 Rozbudowa drogi gminnej przy cmentarzu w msc. Nowa Słupia – odcinek od drogi wojewódzkiej DW756 do drogi wojewódzkiej DW751 o łącznej dł.</p>	<p>3 Przejście dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis zostało przebudowane.</p>	<p>pieszych przy drogach wojewódzkich – 1</p>	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>450 mb</p> <p>15 Budowa drogi gminnej – ul. Kwiatowa w msc. Nowa Słupia o dł. 750 mb</p> <p>16 Rozbudowa drogi łącznika drogi gminnej nr 352005 T (dz. nr ewid. 152 obręb Serwis) z drogą gminną nr 352041T (dz. nr ewid. 79 obręb Serwis) o łącznej dł. 820 mb</p> <p>17 Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Łazy od ronda -I Etap (dł. ok. 261 mb)</p> <p>18 Przebudowa drogi wewnętrznej ulicy Ogrodowej w msc. Nowa Słupia (dł. 252 mb)</p> <p>19 Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jeziorki, zlokalizowanej na działkach nr. ewid. 342, 321 w miejscowości Jeziorko o dł. 680 mb</p> <p>20 Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej niezbędnej do remontu drogi dojazdowej do pól, zlokalizowanej na działce nr ewid. 61, 120/2 obręb Bartoszowiny (łączna dł. ok. 1300 mb)</p> <p>Rozbudowa dróg powiatowych:</p> <p>1 Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia” o dł. 1215 mb</p> <p>2 Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skały” o dł. 3143 mb</p> <p>Modernizacja dróg wewnętrznych/dróg dojazdowych do pól:</p> <p>1 podsypywanie dróg kruszywem, poprawa jakości nawierzchni dróg we wszystkich miejscowościach gminy, gdzie jest to niezbędne m.in. Stara Słupia, Cząstków, Rudki ul. Kolejowa, Jeleniów, Pokrzywianka</p> <p>2 Utwardzenie dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy.</p> <p>Inne w obszarze infrastruktury drogowej:</p> <p>1 Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi</p>			

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
<p>8 Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami</p>	<p>wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis</p> <p>Planowane kierunki działań:</p> <p>1 Modernizacja lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa w ramach PSZOK centrum napraw i ponownego użycia, • budowa wiaty magazynowej nad kontenerami i pojemnikami, • budowa części informacyjno-edukacyjnej - stworzenie ścieżki edukacyjnej, • przebudowa lub utwardzenie drogi dojazdowej do PSZOK, <p>2 Dopuszczenie obecnego PSZOK w Rudkach m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup wagi najazdowej o dużym tonażu, • zakup komputera i oprogramowania do obsługi PSZOK, w tym wprowadzenie tzw. „paszportów odpadowych” – kart magnetycznych dla właścicieli nieruchomości chcących korzystać z PSZOK, • zakup pojemników i kontenerów na odpady, • zakup myjki do mycia i dezynfekcji pojemników, • wymiana monitoringu. <p>3 Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców (pojemniki 120l, 240l i 1100l, w tym zakup specjalnych pojemników na bioodpady), zakup przydomowych kompostowników,</p> <p>4 Działalność edukacyjna z zakresu gospodarowania odpadami – kampanie edukacyjne</p>	<p>1 PSZOK w Rudkach zostaje zmodernizowany i wyposażony.</p> <p>2 Gmina oraz jej jednostki organizacyjne realizują projekty z zakresu edukacji ekologicznej (zwłaszcza wśród najmłodszych).</p> <p>3 Gmina posiada własne pojemniki na odpady przekazane mieszkańcom.</p>	<p>Liczba zmodernizowanych PSZOK – 1</p> <p>Liczba wyposażonych PSZOK – 1</p> <p>Liczba projektów związanych z zakupem pojemników na odpady dla mieszkańców – 1</p> <p>Liczba projektów z zakresu edukacji ekologicznej - 10</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027</p> <p>Działanie 2.5 Gospodarowanie odpadami</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p>
<p>9 Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego</p>	<p>1 Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak</p> <p>2 Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna- Mirocice)</p> <p>3 Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo</p> <p>4 Promocja gminy w regionie</p>	<p>1 W wyniku realizacji szeregu inwestycji w infrastrukturę turystyczną nastąpił rekordowy wzrost osób odwiedzających Miasto i Gminę Nowa Słupia.</p> <p>2 Teren wokół zbiornika w Baszowicach został zagospodarowany turystycznie.</p> <p>3 „Opatówka” została w pełni wyremontowana i oddana do</p>	<p>Liczba wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych – 2</p> <p>Liczba zagospodarowanych terenów wokół zbiornika wodnego – 1</p> <p>Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych – min. 2</p> <p>Liczba wyposażonych świetlic wiejskich - 7</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027 Działanie 5.4</p> <p>Infrastruktura w turystyce i kulturze</p> <p>Działanie 6.1</p> <p>Rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych (ZIT)</p> <p>Działanie 6.3</p> <p>Wzmacnianie lokalnych potencjałów</p> <p>Działanie 6.4</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>5 Remont obiektu zabytkowego „Opatówka”</p> <p>6 Doposażenie świetlic wiejskich</p> <p>7 Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach</p> <p>8 Poprawa stanu pomników i miejsc pamięci</p> <p>9 Organizacja międzygminnych imprez kulturalnych, promocja kultury, organizacja różnego rodzaju imprez typu dożynki.</p> <p>10. Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego.</p> <p>11. Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo.</p> <p>12. Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum.</p> <p>13. Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny.</p> <p>14. Budowa wieży widokowej w miejscowości Skąły na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo</p> <p>15. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów infrastruktury kulturalnej na obszarze gmin Gór Świętokrzyskich (w ramach inwestycji zostanie przebudowane m.in. poddasze Domu Kultury w Rudkach).</p>	<p>użytku.</p> <p>4 Wybudowano 2 świetlice wiejskie (Baszowice, Dębno).</p> <p>5 Przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” utworzono tereny rekreacyjne.</p> <p>6 Wybudowano wieżę widokową w miejscowości Skąły.</p> <p>7 Zespół Klasztorny na Św. Krzyżu przechodzi kolejne etapy rewitalizacji.</p>	<p>Liczba wybudowanych i doposażonych świetlic wiejskich – 2</p> <p>Liczba wyremontowanych pomników i miejsc pamięci - 5</p> <p>Liczba zorganizowanych międzygminnych imprez kulturalnych – 20</p>	<p>Rozwój Lokalny kierowany przez społeczność (EFRR)</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p>
<p>10 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki</p>	<p>Planowane kierunki działań:</p> <p>1 Rewitalizacja Miasta Nowej Słupi</p> <p>1) Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka. – zadanie dominujące,</p> <p>2) Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”,</p> <p>3) Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w</p>	<p>1 Miasta Nowa Słupia po rewitalizacji stanowi wizytówkę gminy oraz perłę Gór Świętokrzyskich przyciągając do siebie rekordową liczbę turystów.</p> <p>2 Miejscowość Rudki zostaje zrewitalizowana.</p>	<p>Powierzchnia zrewitalizowanych terenów – 10ha</p> <p>Liczba obiektów poddanych rewitalizacji – 3</p> <p>Liczba zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych - 2</p>	<p>RPO WŚ 2021-2027</p> <p>Działanie 6.2 Rewitalizacja miast</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy (KPO)</p> <p>Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych</p> <p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji</p> <p>PROW 2021-2027</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Cele operacyjne:	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki osiągnięcia	Źródła finansowania:
	<p>Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu kieleckiego</p> <p>4) Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów -Bodzentyń-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski.</p> <p>5) Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi,</p> <p>6) Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi.</p> <p>7) Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole,</p> <p>8) Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi,</p> <p>9) Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi.</p> <p>2 Rewitalizacja miejscowości Rudki</p>			

źródło: opracowanie własne

5.4. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminie Nowa Słupia. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi, krajowymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami:

- Lokalny Program Rewitalizacji Nowej Słupi 2020+,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Nowa Słupia,
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS),
- Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły,
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju.

Lokalny Program Rewitalizacji Nowej Słupi 2020

Lokalny Program Rewitalizacji Nowej Słupi 2020+ precyzuje działania planowane do wykonania na lata 2016-2023. Cel nadrzędny Programu Rewitalizacji jest Wzmocnienie i stymulowanie warunków rozwoju, spójności i ożywienia obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym poprzez realizację działań w obszarze społecznym w powiązaniu z działaniami gospodarczymi i infrastrukturalnymi oddziałujących na intensyfikację i ukierunkowanie ruchu turystycznego. Działania ujęte w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 wpisują się w cele strategiczne ujęte w LPR tj.

- SPOŁECZNY CS1. Wzmocnienie aktywności i integracji społecznych
- GOSPODARCZY CS2. Wsparcie przedsiębiorczości szczególnie poprzez rozwój turystyki
- TECHNICZNY I PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNY CS3. Zapewnienie ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych
- ŚRODOWISKOWY CS4. Poprawa środowiska naturalnego

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Nowa Słupia

Plan gospodarki niskoemisyjnej to dokument o znaczeniu strategicznym. Wskazuje się w nim działania prowadzące do transformacji wszystkich sektorów gospodarki, której efektami będą: redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i redukcja zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Cele PGN przyczyniają się do realizacji działań na rzecz pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, czyli tzw. 3x20. *Celem strategicznym realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Nowa Słupia jest redukcja emisji dwutlenku węgla (CO₂) o 20% do 2020 r., w stosunku do przyjętego roku bazowego (2009) z wyłączeniem emisji z sektora przemysłowego.²² Redukcja emisji dwutlenku węgla będzie wynikiem zmniejszenia zużycia energii finalnej, a także zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie Gminy Nowa Słupia. W dokumencie*

W dokumencie wskazano zadania, które są zgodne z celami i działaniami ujętymi w projekcie SRG dla Miasta i Gminy nowa Słupia do roku 2030.

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Nowa Słupia
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Nowa Słupia

Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Dokument przyjęty uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. Działania ujęte w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* wpisują się w cele ujęte w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ tj.

Cel strategiczny 1. *Rozwój kapitału społecznego* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+:

1. *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*,
4. *Sprawne zarządzanie regionem*;

Cel strategiczny 2. *Konkurencyjna Gmina Nowa Słupia – rozwój lokalnej gospodarki i wzrost znaczenia lokalnych produktów* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 1 *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*,

Cel strategiczny 3. *Gmina Nowa Słupia – perłą turystyczną województwa świętokrzyskiego* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 1 *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*,

Cel strategiczny 4. *Poprawa jakości infrastruktury technicznej* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*.

Cel strategiczny 5. *Zielona Gmina Nowa Słupia* jest spójny z Celem strategicznym SRWŚ 2030+:
2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region.*

Ponadto Gmina Nowa Słupia należy do Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*: OSI Góry Świętokrzyskie oraz OSI Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE. Działania ujęte w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 wpisują się w cele ujęte w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

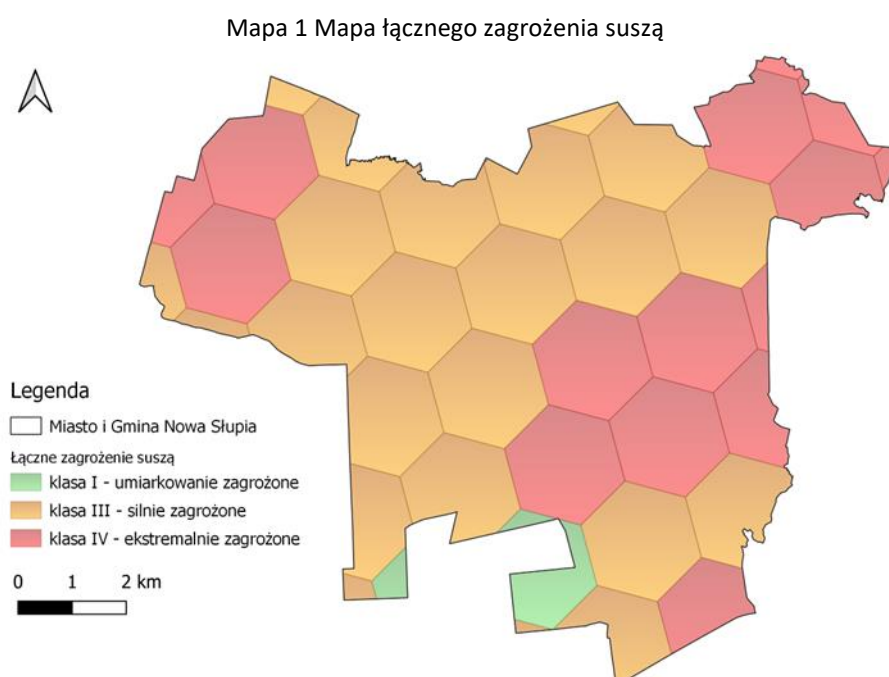
Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027 został przyjęty na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (DZ. U. 2021 r. poz. 1615). Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Przeciwdziałanie skutkom susz zarówno w Polsce, jak i w Europie stanowi coraz poważniejszy problem. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w licznych uregulowaniach prawnych m.in. w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi oraz zarządzania kryzysowego. Pierwszym etapem rozwoju suszy jest susza atmosferyczna. Najprościej rzecz ujmując jest ona konsekwencją względnie długiego okresu bez opadów atmosferycznych lub wspólnie występujących wysokich temperatur i niskich sum opadów (na skutek wysokich temperatur dochodzi do parowania wody co w konsekwencji prowadzi do obniżenia poziomu wód).

Susza rolnicza jest bezpośrednim następstwem długotrwałej suszy atmosferycznej. Długotrwały brak opadów w naturalnej konsekwencji prowadzi do spadku zawartości wody w glebie. Jest to szczególnie poważne zagrożenie dla rolników i ich upraw. Niedostateczna ilość wody może być czynnikiem, który doprowadzi do poważnych strat w uprawach, przekładając się na spadek ogólnej produkcji roślinnej. Skutki takiej sytuacji możemy odczuć wszyscy jako konsumenci produktów rolnych (spadek produkcji przełoży się na wzrost cen).

Susza hydrologiczna jest kolejnym etapem rozwoju suszy. Dochodzi do niej wówczas, gdy poprzednie dwa etapy niebezpiecznie się przedłużają. Charakteryzuje się pogłębieniem stanów uprzednio wskazanych a także obniżeniem stanów wód w rzekach, jeziorach oraz zbiornikach wodnych poniżej przyjętych stanów średnich.

Susza hydrogeologiczna jest ostatnim i w konsekwencji najgroźniejszym etapem rozwoju zjawiska suszy. Charakteryzuje się wyraźnym obniżeniem poziomu wód podziemnych w stosunku do stanu średniego. Zjawisko to można obserwować np. na przykładzie wysychających studni przydomowych. Wystąpienie tego etapu suszy stanowi ogromne zagrożenie dla człowieka oraz dla całego systemu gospodarczo – społecznego państwa.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Przedstawione w PPSS informacje wskazują, iż na terenie gminy Nowa Słupia występują obszary charakteryzujące się silnym i ekstremalnym zagrożeniem wystąpienia suszy rolniczej jak również słabym i umiarkowanym zagrożeniem wystąpieniem suszy rolniczej, umiarkowanym i silnym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrologicznej i silnym i ekstremalnym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrogeologicznej. Według klas łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Nowa Słupia występują obszary umiarkowanego zagrożenia suszą (niewielkie obszary) oraz silnego i ekstremalnego zagrożenia suszą.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 zakłada i promuje działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez samorząd, mieszkańców, jak i organy administracji rządowej. Wskazuje na to cel strategiczny

5 Zielona Gmina Nowa Słupia. W ramach ww. celu strategicznego przewidziano szereg działań związanych z ochroną środowiska naturalnego, podnoszeniem świadomości ekologicznej mieszkańców, rozwojem infrastruktury komunalnej, likwidowaniem zbiorników bezodpływowych na rzecz sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków. W tym zakresie Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest spójna z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne PPSS obejmuje:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy

Główny cel dokumentu, czyli przeciwdziałanie skutkom suszy doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;
- 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy

Jednym z elementów Planu jest katalog działań, w którym znajdują się konkretne, mierzalne rozwiązania, które należy wdrożyć, aby ograniczyć skutki suszy. Poprzez wskazany katalog działań realizowany jest cel główny dokumentu. Wśród rekomendowanych działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy znajdują się:

- Działania służące zwiększeniu retencji oraz wspierające przeciwdziałanie skutkom suszy
- Działania związane ze zwiększeniem retencji korytowej w zlewniach na obszarach wiejskich

Przedstawione w dokumencie działania, po ich wdrożeniu przyczynią się do minimalizowania skutków suszy. Wśród proponowanych działań znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne. Wśród działań związanych ze zwiększeniem retencji wskazano działania mające ograniczyć spływ powierzchniowy i zatrzymanie wody w przyrodzie, w glebie – w miejscu, gdzie spadł opad. Ponadto proponuje się m.in. przebudowę urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniającej na nawadniająco – odwadniające, zachowanie mokradeł, czy budowę zbiorników wodnych – zarówno zlokalizowanych na ciekach, jak i przykorytowych. Poza działaniami zwiększającymi ilość wody w przyrodzie, wskazano działania formalne, które umożliwią działanie, w trakcie wystąpienia zjawiska suszy,

mające na celu łagodzenie jej skutków. Wśród nich należy wymienić m.in. czasowe ograniczenie korzystania z wód.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest zgodny z celami środowiskowymi, w zakresie dobrego stanu wód, o których jest mowa w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Przeciwdziałanie skutkom suszy wpisuje się bezpośrednio w cel operacyjny 5 Zielona Gmina Nowa Słupia, cele operacyjne:

- nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”,
- nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”,
- nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”.

Kluczowe w tym kontekście inwestycje planowane do 2030 r. to:

1. Budowa ok. 2000 mb wodociągu
2. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia oraz odcinek żeliwnego wodociągu od Zamkowej Woli w Gminie Łagów do Milanowskiej Wólki
3. Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków
4. Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej

Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły

Obszar gminy Nowa Słupia położony jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły i Górnej -Zachodniej Wisły, a najważniejszymi ciekami znajdującymi się w granicach gminy są: Słupianka i Pokrzywianka.

Na obszarze dorzecza Wisły wyznaczonych jest obecnie:

- 2251 JCWP;
- 94 JCW podziemnych.

Na obszarze dorzecza Wisły ustanowiono również obszary chronione, które w szczególny sposób są traktowane w planie gospodarowania wodami – pełen wykaz obszarów chronionych obejmuje¹:

- jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- jednolite części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych,
- obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego,

¹ Zgodnie z art. 16 ust. 32 ustawy z 20 lipca 2017r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 2233)

w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód,

- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie,
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;

Obszar gminy Nowa Słupia znajduje się w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

Tabela 2. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych występujących na obszarze gminy Nowa Słupia

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
RW200006216433	Czarna Nida do Stokowej	NAT ²	zły stan wód	zagrożona	<p>dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych</p> <p>stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry</p>	<p>Działania podstawowe: Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gmin Bieliny i Łągów w ramach uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w otulinie Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. 2. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Bieliny w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0230). 3. Budowa sieci kanalizacyjnej w obrębie aglomeracji Bieliny. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. 4. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy). 5. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących:

² naturalna jednolita część wód

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska).</p> <p>6. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Świętokrzyski Park Narodowy). Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.</p> <p>7. Utrzymanie strefy buforowej (działanie fakultatywne). Zachowanie szuwarów na siedlisku [załotka większa] i w kilku dużych kępach wokół niego. Obręb Cisów: 355; 357; 358/1; 358/2; 358/3; 358/4; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 394; 395; 397; 437/1; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Daleszyce: 117-m; 132-a, Obręb Kranów: 4538; 4537; 472; 4539;</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Marzysz: 98-h; 98-f; 98-d; 98-c; 98-b. (Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie).</p> <p>8. Zachowanie siedliska gatunku stanowiącego przedmiot ochrony (działanie obligatoryjne) [załotka większa]. Obręb Cisów: 355; 357; 358/1; 358/2; 358/3; 358/4; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 394; 395; 397; 437/1; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Daleszyce: 117-m; 132-a, Obręb Kranów: 4538; 4537; 472; 4539; Nadleśnictwo Daleszyce, Obręb Marzysz: 98-h; 98-f; 98-d; 98-c; 98-b. (Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie).</p> <p>9. Utrzymanie strefy bogatej roślinności brzegowej, utrzymanie koryt rzek w stanie zbliżonym do naturalnego (trzepla zielona). rzeki Czarna Staszowska i Belnianka. Działanie coroczne. (Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie).</p> <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. 2. Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb. 3. Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. Świętokrzyskie. 4. Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. 5. Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP
RW2000062178329	Łagowianka	NAT	zły stan wód	zagrożona	<p>umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)</p> <p>stan chemiczny: dla</p>	<p>Działania podstawowe:</p> <p>Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Łągów w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0640N).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
					złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	<p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy). 3. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Jeleniowski Park Krajobrazowy). 4. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska).</p> <p>5. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>6. Przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody w korycie cieku przy przeprowadzeniu badań monitoringowych JCWP w ramach strategicznego programu PMŚ.</p> <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania doływu zanieczyszczeń do JCWP 2. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami 3. Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych
RW2000062348529	Pokrzywianka	NAT	zły stan wód	zagrożona	<p>dobry stan ekologiczny</p> <p>stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników -</p>	<p>Działania podstawowe:</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
					stan dobry	<p>prorowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Jeleniowski Park Krajobrazowy).</p> <p>2. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska).</p> <p>3. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Świętokrzyski Park Narodowy).</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						<p>4. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych:</p> <p>5. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Nowa Słupia.</p> <p>6. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji NOWA SŁUPIA w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0500N).</p> <p>7. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.</p> <p>8. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.</p> <p>Działania uzupełniające:</p> <p>1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do JCWP</p> <p>2. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

- oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 101 (PLGW2000101), 102 (PLGW2000102), 115 (PLGW2000115)

Numer JCWPd	Identyfikator UE	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ogólna ocena stanu JCWPd	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
101	GW2000101	dobry	dobry	dobry	zagrożona ilościowo	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Działania uzupełniające: 1. ograniczenie zużycia wody w rolnictwie 2. ograniczenie zużycia wody w przemyśle 3. opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych 4. weryfikacja zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych ustalonych na podstawie dokumentacji hydrogeologicznych wykonanych przed 2004 r. 5. dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych 6. weryfikacja zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych
102	GW2000102	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.
115	GW2000115	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>

Dwie z trzech jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się w granicach gminy Nowa Słupia oznaczają się stanem ogólnym określonym jako dobry, jedna jako zły. Działania wskazane w aktualizacji Programu wodnośrodowiskowego kraju (aPWŚK) dotyczą przede wszystkim budowy nowych zbiorników bezodpływowych oraz remontu istniejących, regularnego wywozu nieczystości płynnych oraz budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, budowy kanalizacji. Na podstawie informacji zawartych w kartach informacyjnych o JCWPd wiadomo, że w przypadku JCWPd nr 101 stan chemiczny określono jako dobry, stan ilościowy oraz ogólny jako słaby, zaś w przypadku JCWPd nr 102 i 115, stan ilościowy oceniono jako dobry; stan chemiczny i ogólny jako słaby.

Analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem udokumentowanego obszaru ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP).

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030” jest zgodna z ustaleniami zawartymi w/w dokumencie, gdyż zostały one uwzględnione m.in. celach i działaniach ujętych w celu strategicznym nr 5 „Zielona Gmina Nowa Słupia” oraz celach operacyjnych:

- nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”,
- nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”,
- nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”.

W/w cele ujęte w Strategii przyczynią się do realizacji celów środowiskowych w gospodarowaniu wodami. Pod pojęciem celów środowiskowych rozumie się osiągnięcie i utrzymanie:

- co najmniej dobrego stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych,
- co najmniej dobrego stanu wód podziemnych,
- norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione,
- a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów od wód zależnych.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju³

aPWŚK jest jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych wskazanych w artykule 4 RDW, tj.:

- niepogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest zgodna z założeniami aPWŚK. Cele i działania ujęte w strategii m.in. Cel strategiczny 5 Zielona Gmina Nowa Słupia, cele operacyjne:

- nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”,
- nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywność energetycznej, zielonej energii”,
- nr 8: „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami” wpisują się w założenia dokument.

³ źródło: Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju

Ryzyko powodziowe

Analizując dostępne na stronie Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie mapy przedstawiające obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały zdefiniowane w art. 16 ust. Pkt 34 ustawy Prawo wodne (DZ. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm. tj.):

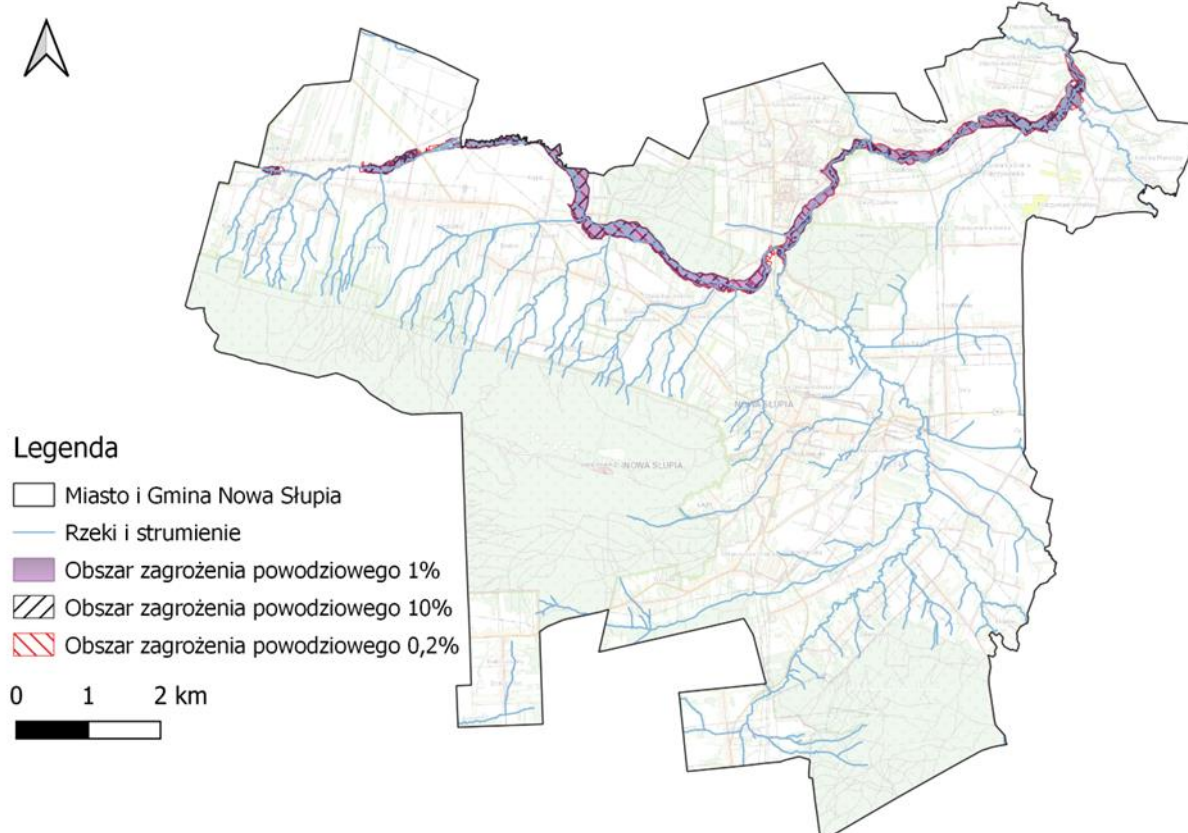
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie raz na 10 lat
- obszary między linią brzegu w wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wybudowano wał przeciwpowodziowy a także wyspy i przymuliska o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne
- pas techniczny.

Stwierdzono, że teren Miasta i Gminy Nowa Słupia znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą Q1% oraz dla zalewu wodą Q10% od rzeki Pokrzywianka. Zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzenie ryzykiem powodziowym.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841), którego obowiązywanie zostało wydłużone, zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2368), zostały zidentyfikowane główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym cel główny obejmujący zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, a w jego zakresie cel szczegółowy określony jako wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.) obejmujące: gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie oraz lokalizowanie nowych cmentarzy. W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP: DZ.U. z 2016 r. poz. 1841) zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w granicach Gminy Nowa Słupia nie wskazano konieczność realizacji żadnych zadań. Nadmienić jednak należy, że jednym z celów szczegółowych PZRP jest wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Mając na uwadze aktualne przepisy Prawa wodnego, wszystkie działania prowadzone na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wymagają uzyskania odpowiednich zgód i pozwoleń.

Mapa 2 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

W ramach realizacji strategii gmina będzie wspierała działania dotyczące gospodarki wodnej na terenie gminy tj. ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki rolnej, zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych oraz ochrona i odtworzenie oczek wodnych i mokradeł.

6. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

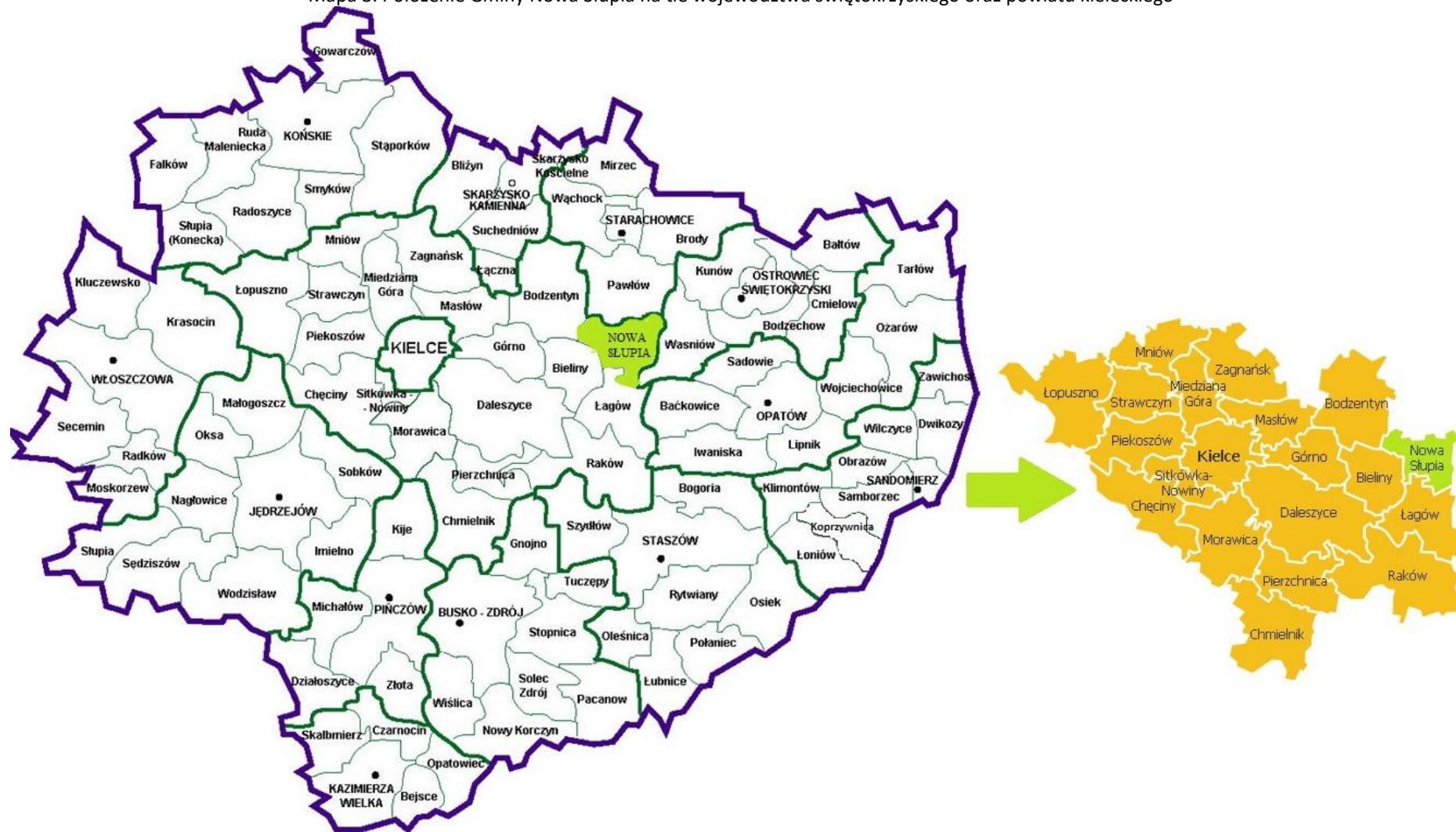
6.1. Charakterystyka Gminy

Gmina Nowa Słupia to gmina o charakterze miejsko-wiejskim. Położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego i we wschodniej części ziemskiego powiatu kieleckiego. Graniczy z gminami: Bieliny, Bodzentyn, Pawłów, Waśniów i Łagów. Gmina administracyjnie wchodzi w skład największego powiatu w Polsce – kieleckiego. Jej obszar położony w Górach Świętokrzyskich obejmuje wschodnią część Pasma Łysogór z kulminacją Łysej Góry oraz fragment zachodniej części Pasma Jeleniewskiego. W północnej części gminy punktem dominującym jest Góra Chełmowa. Znaczna część obszaru Gminy leży w strefie obszarów chronionych Świętokrzyskiego Parku Narodowego i Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Wiodącą funkcją Gminy Nowa Słupia jest rolnictwo, zaś rozwijającą się funkcją jest turystyka. Przez jej teren przebiegają trzy ważne drogi wojewódzkie o znaczeniu regionalnym.

- 751 – Suchedniów – Bodzentyn – Nowa Słupia – Ostrowiec Św.
- 753 – Wola Jachowa – Nowa Słupia.
- 756 – Starachowice – Nowa Słupia – Łagów – Stopnica.

Położenie Gminy w województwie świętokrzyskim przedstawiają mapy poniżej.

Mapa 3. Położenie Gminy Nowa Słupia na tle województwa świętokrzyskiego oraz powiatu kieleckiego

źródło: opracowanie własne

Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 85,94 km². Strukturę terytorialną gminy stanowi 20 sołectw, w tym sołectwo Nowa Słupia – pow. 13,97 km² będące od 2018 roku miastem oraz miejscowości tworzące 19 sołectw:

1. Bartoszowiny – 1,93 km ²	11. Paprocie – 1,69 km ²
2. Baszowice – 3,76 km ²	12. Pokrzywianka – 2,85 km ²
3. Częstków – 2,79 km ²	13. Rudki – 1,38 km ²
4. Dębniak – 2 km ²	14. Serwis – 4,74 km ²
5. Dębno – 5,86 km ²	15. Skały – 2,38 km ²
6. Hucisko – 0,78 km ²	16. Sosnówka – 1,9 km ²
7. Jeleninów – 11,1 km ²	17. Stara Słupia – 8,2 km ²
8. Jeziorko – 9,05 km ²	18. Trzcianka – 2,45 km ²
9. Milanowska Wólka – 1,88 km ²	19. Włochy – 2,82 km ²
10. Mirocice – 4,33 km ²	

Położenie Gminy względem większych ośrodków miejskich:

- Kielce 37,7 km;
- Starachowice 21,3 km;
- Ostrowiec Świętokrzyski 27 km;
- Opatów 28 km.

Mapa 4. Położenie gminy Nowa Słupia względem większych ośrodków miejskich

źródło: www.google.pl/search?q=mapa+nowa+s%C5%82upia&source

Układ komunikacyjny gminy Nowa Słupia tworzą:

Drogi wojewódzkie

- droga Wojewódzka nr 751 Suchedniów - Nowa Słupia - Ostrowiec Św.,
- droga Wojewódzka nr 756 Starachowice - Nowa Słupia - Stopnica,
- droga Wojewódzka nr 753 Nowa Słupia (obwodnica) - Wola Jachowa, które wchodzi w skład tzw. Małej Pętli Świętokrzyskiej.

Drogi powiatowe

Tabela 3 Drogi powiatowe przebiegające przez gmina Nowa Słupia

Lp.	Przebieg drogi	Nr drogi	Długość drogi w mb
1.	Sosnówka - Osiedle Górne - Włochy - Wieloborowice	0632 T	6170,00
2.	Rudki - Cząstków - Pokrzywianka Dolna - Skąły	0633 T	5600,00
3.	Cząstków - Podchełmie - Góry - Stara Słupia	0634 T	3890,00
4.	Serwis - Podchełmie - Grzegorzowice - Sarnia Zwola	0635 T	3950,00
5.	Wałsnów - Jeleniów	0638 T	1815,00
6.	Milanowska Wólka - Jeleniów	0639 T	2520,00
7.	Milanowska Wólka - Paprocice	0640 T	2700,00
8.	Bartoszewiny - Lechów	0641 T	4480,00
9.	Stara Słupia - Jeleniów - Wieś - Majdan - Podłazy - Piórków - Załącze - Komorniki - Wszachów	0707 T	4900,00
10.	Wojciechów - Dębno	0597 T	1690,00
11.	Bodzentyń - Celiny - Wola Szczygiełkowa - Dębno - Jezioro	0599 T	10247,00

źródło: www.powiat.kielce.pl

Drogi gminne

Tabela 4 Drogi gminne

Lp.	Przebieg drogi	Nr drogi	Długość drogi w mb
1.	Baszowice - Hucisko - Łysica	352001 T	1055 mb
2.	Dębniak przez wieś (od drogi gminnej Nr 352046 T, na działce nr 20)	352002 T	2675 mb
3.	Nowa Słupia - Łazy	352003 T	1330 mb
4.	Milanowska Wólka - Szkoła	352004 T	1100 mb
5.	Serwis - Trochowiny	352005 T	2950 mb
6.	Hucisko - Mirocice Kępa	352006 T	2200 mb
7.	Kunin - Jeleniów - Stara Słupia - Dymarki	352007 T	1250 mb
8.	Trzcianka przez wieś (w lewo od drogi wojewódzkiej Nr 753, działka nr 59)	352008 T	875 mb
9.	Stara Słupia - Hektary - Dębniak	352009 T	2200 mb
10.	Hucisko przez wieś (od drogi gminnej Nr 352001 T do drogi gminnej Nr 352006 T)	352010 T	1320 mb
11.	Stara Słupia przez wieś (od drogi gminnej Nr 352009 T, na działce nr	352011 T	750 mb

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Przebieg drogi	Nr drogi	Długość drogi w mb
	765, 766, 767, 768, 769, 646/3)		
12.	Włochy – Pokrzywianka - Hektary	352012 T	1930 mb
13.	Skały przez wieś (od drogi gminnej 352014 T na skrzyżowaniu w prawo)	352013 T	2080 mb
14.	Skały – Włochy - Parcele	352014 T	2525 mb
15.	Włochy – Nieczulice	352015 T	1275 mb
16.	Mirocice przez wieś (w lewo od drogi wojewódzkiej Nr 753 do zabudowań, na działce nr 739, 715)	352016 T	1350 mb
17.	Dębno - Berdyszów	352017 T	1100 mb
18.	Dębno – Zagacki - Jeziorko	352018 T	1100 mb
19.	Siedliszki - Dębno	352019 T	950 mb
20.	Jeziorko – Siedliszki - Wojciechów	352020 T	1325 mb
21.	Jeleniów – Jeleniów Majdan	352021 T	1850 mb
22.	Leśniczówka – Jeleniów Majdan - Skoszyn	352022 T	930 mb
23.	Serwis - Marzeczeki - Baszowice	352023 T	1875 mb
24.	Jeleniów Dwór – Jeleniów Pniaki	352024 T	875 mb
25.	Kępa - Trochowiny	352025 T	1200 mb
26.	Stara Słupia – Milanowska Wólka	352026 T	2200 mb
27.	Stara Słupia – Ślepa Kiszka	352027 T	925 mb
28.	Stara Słupia – Winnica – Poła Grzegorzowskie	352028 T	2200 mb
29.	Nowa Słupia – Hektary Starostupskie – Stara Słupia	352029 T	1250 mb
30.	Milanowska Wólka - Hektary	352030 T	1300 mb
31.	Sosnówka – Serwis - Rudki	352031 T	950 mb
32.	Sosnówka - Cegielnia	352032 T	1050 mb
33.	Pokrzywianka (od drogi powiatowej Nr 0633 T (Rudki – Częstków – Pokrzywianka Dolna – Skały do rzeki Pokrzywianka do km 0+520)	352033 T	520 mb
34.	Częstków (od drogi powiatowej Nr 0633T (Rudki-Częstków-Pokrzywianka Dolna-Skały) w stronę lasu – droga ślepa do km 0+140)	352034 T	140 mb
35.	Nowa Słupia ul. Kielecka (od ul. Kieleckiej w Nowej Słupi (droga wojewódzka Nr 756) do posesji Nr 34a (droga ślepa) do km 0+145)	352035 T	145 mb
36.	Nowa Słupia CPN – Łazy (od ul. Kieleckiej w Nowej Słupi (droga wojewódzka Nr 756) do drogi gminnej 352003 T – (Nowa Słupia – Łazy) do km 0+320	352036 T	320 mb
37.	Jeleniów Dwór – Jeleniów Majdan (od drogi powiatowej Nr 0638T (Wałsnów – Jeleniów) do drogi gminnej 352021 T (Jeleniów – Jeleniów Majdan) do km 1+450	352037 T	1450 mb
38.	Stara Słupia – Hektary (od drogi woj. Nr 751 w km 31+465 droga ślepa bez przejazdu do km 0+370)	352038 T	370 mb
39.	Częstków – Nieczulice (od drogi powiatowej Nr 0632 T w km 2+124 do miejscowości Nieczulice gm. Pawłów do km 1+000)	352039 T	1000 mb
40.	Pokrzywianka Hektary – Pokrzywianka Dolna (od drogi powiatowej Nr 0362 T w km 3+878 do drogi powiatowej Nr 0633 T w km 3+819 przez rzekę Pokrzywianka do km 0+490)	352040 T	490 mb
41.	Serwis – Kolejka (od drogi woj. Nr 756 – masarnia, droga ślepa bez przejazdu do km 0+560)	352041 T	560 mb

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Przebieg drogi	Nr drogi	Długość drogi w mb
42.	Milanowska Wólka (od drogi woj. Nr 756, droga dojazdowa do zabudowań i pól do km 0+850)	352042 T	850 mb
43.	Stara Słupia – Dwór (od drogi woj. Nr 751 w km 31+400 do ul. Hełmowej w Nowej Słupi do km 1+230)	352043 T	1230 mb
44.	Milanowska Wólka I (od drogi woj. Nr 756 droga dojazdowa do zabudowań i pól do km 0+800)	352044 T	800 mb
45.	Dębniak (od drogi woj. nr 756 do drogi gminnej Nr 352002 T w msc. Dębniak do km 1+050)	352045 T	1050 mb
46.	Dębniak I (od drogi woj. Nr 756 do drogi gminnej Nr 352002 T w msc. Dębniak do km 0+550)	352046 T	550 mb
47.	Stara Słupia ul. Chełmowa – Podchełmie (Stara Słupia od ul. Chełmowej droga gminna Nr 352029 T do drogi powiatowej Nr 0635T w km 1+014 w km 0+730)	352047 T	730 mb
48.	Nowa Słupia do cmentarza (od drogi woj. Nr 756 do cmentarza do km 0+570)	352048 T	570 mb
49.	Baszowice przez wieś (od drogi woj. Nr 751 w msc. Baszowice do drogi gminnej Serwis – Marzeczek – Baszowice Nr 352023 T do km 1+725)	352049 T	1725 mb
50.	Baszowice – Mirocice (od drogi woj. Nr 751 droga ślepa bez przejazdu przy granicy z miejscowością Mirocice do km 0+350)	352050 T	350 mb
51.	Jeziorko – Mirocice Bielów (od drogi woj. Nr 751 w msc. Mirocice do drogi gminnej Mirocice przez Wieś Nr 352016 T)	352051 T	740 mb
52.	Jeleniów- Pniaki (od drogi powiatowej Nr 0639 T w stronę lasu przy granicy z msc. Dębniak od km 0+620)	352052 T	620 mb
53.	Jeziorko – Krzyż (od drogi woj. Nr 751 w msc. Jeziorko do drogi powiatowej Nr 0599 T i do lasu do km 2+600)	352053 T	2600 mb
54.	Jeziorko – Łomno (od drogi woj. Nr 751 w msc. Jeziorko do msc. Łomno Zarzeczce gm. Pawłów do km 0+910)	352054 T	910 mb
55.	Skały – Zagaje (od drogi gminnej Nr 352014 T do rzeki Dobruchnianka i msc. Zagaje gm. Waśniów do km 0+950)	352055 T	950 mb
56.	Rudki ul. Górnicza (od drogi powiatowej Nr 0632T do drogi powiatowej Nr 0633 T w msc. Rudki do km 0+620)	352056 T	620 mb
57.	Rudki ul. Staszica (od drogi woj. Nr 756 do drogi gminnej ul. Skowroniec do km 0+415)	352057 T	415 mb
58.	Nowa Słupia – Brzeziny (od drogi woj. Nr 751 ul. Bodzentyńska w Nowej Słupi, Nowa Słupia – Brzeziny do drogi wojewódzkiej Nr 756 do km 1+680)	352058 T	1680 mb
59.	Baszowice (od drogi woj. Nr 751 w stronę mleczarni, droga ślepa do zabudowań do km 0+375)	352059 T	375 mb
60.	Nowa Słupia ul. Ogrodowa (od drogi woj. nr 751, droga ślepa bez przejazdu do km 1+100)	352060 T	1100 mb
61.	Sosnówka – Łąki (od drogi woj. Nr 756 dojazd do zabudowań do km 1+100)	352061 T	1100 mb
62.	Rudki Os. Górne (od drogi powiatowej Nr 0632 T, dojazd do zabudowań i pól do km 0+325)	352062 T	325 mb
63.	Dębno – Parcele (od drogi gminnej w km =150 w msc. Dębno Berdyszów Nr 352017 T do drogi gminnej w msc. Dębno – Berdyszów w km 1+100 i w stronę lasu do km 1+1750)	352063 T	1750 mb
64.	Jeziorko – Grabków (od drogi woj. Nr 751 do msc. Grabków gm. Pawłów do km 1+100)	352064 T	1100 mb
65.	Rudki – Serwis (od drogi woj. Nr 756 do msc. Serwis, droga ślepa bez przejazdu do km 0+120)	352065 T	120 mb

Lp.	Przebieg drogi	Nr drogi	Długość drogi w mb
66.	Rudki Os. Górne – Łąki (od drogi powiatowej Nr 0632 T, dojazd do zabudowań do km 0+350)	352066 T	350 mb
67.	Rudki – Osiedle Górne ul. Krótka (przebieg drogi gminnej Rudki Osiedle Górne – Łąki do zabudowań w km 0+280)	352067 T	280 mb
68.	Sosnówka w stronę m. Bostów gm. Pawłów (od skrzyżowania z drogą gminną Sosnówka – Serwis – Rudki do granicy Gminy Nowa Słupia i Pawłów do km 0+600)	352068 T	600 mb
69.	Baszowice przez wieś (od drogi woj. nr 751 do zabudowań w km 0+650)	352069 T	650 mb
70.	Pokrzywianka przysiółek Pokrzywianka Górna (od drogi powiatowej Nr 0634T -Stara Słupia, Pokrzywianka, Cząstków, Włochy – w km 1+640 stronę Grzegorzowic do km 1+150)	352070 T	1150 mb
71.	Nowa Słupia Dz. Nr 1843 (od drogi woj. Nr 756 w km 20+500 do km 0+415)	352071 T	415 mb
72.	Nowa Słupia ul. Łazy (od drogi gminnej Nr 352003 T (ul. Łazy) do drogi woj. Nr 756 od km 0+430)	352072 T	430 mb
73.	Nowa Słupia ul. Łazy Dz. Nr 1845 (od drogi gminnej Nr 352003 T (ul. Łazy) w lewo w stronę lasu do km 0+420)	352073 T	420 mb
74.	Nowa Słupia ul. Łazy Dz. Nr 1835 (od drogi gminnej Nr 352003 T (ul. Łazy) w prawo w stronę lasu do km 0+420)	352074 T	420 mb
75.	Rudki ul. Spółdzielcza (od drogi gminnej ul. Staszica w km 0+225 w lewo do km 0+530 do ul. Kolejowej)	352075 T	530 mb
76.	Dębniak (od drogi gminnej Dębniak I w km 0+450 w stronę Paprocic do drogi woj. Nr 756 od km 1+100)	352076 T	1100 mb
77.	Jeleniów (od drogi powiatowej Nr 0638T w km 0+900 – od żelaznego krzyża Wałsnów, Jeleniów – do drogi gminnej w miejscowości Stara Słupia do km 1+130)	352077 T	1130 mb
78.	Sosnówka (od drogi woj. Nr 756 w km 14+900 do km 0+250)	352078 T	205 mb
79.	Nowa Słupia – ul. Świętokrzyska od ul. Kieleckiej w Nowej Słupi (Droga Wojewódzka 756 Starachowice – Stopnica) do parkingu przed wejściem na teren ŚPN do km 0+930 (droga ślepa)		930 mb

źródło: dane Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Słupi

Poza drogami gminnymi gmina zarządza również siecią dróg wewnętrznych osiedlowych oraz stanowiących dojazdy mieszkańców do domów jednorodzinnych, a także do gruntów rolnych i leśnych.

Transport zbiorowy

Transport zbiorowy osób realizowany jest przez komunikację PKS, MPK oraz transport prywatny. Na terenie miasta Nowa Słupia krzyżują się najważniejsze szlaki drogowe, czyli drogi wojewódzkie funkcjonuje bardzo dobre połączenie z największymi sąsiednimi miastami: Kielce, Starachowice, Ostrowiec Św., Staszów. Do tych miast jeździ najwięcej mieszkańców gminy – do pracy, szkół, lekarzy itp.

Infrastruktura wod-kan

Stan zwodociągowania gminy wynosi ok. 99%. Pozostały jeden procent to miejsca, gdzie powstają nowe domy. Długość sieci wodociągowej wynosi 131,63 km. Sieć i urządzenia wodociągowe znajdują się w dobrym stanie technicznym i pod względem funkcjonalnym są na dzień dzisiejszy wystarczające dla zaspokajania wszystkich potrzeb mieszkańców oraz przedsiębiorstw.

Zaopatrzenie ludności w wodę odbywa się poprzez wodociągi bazujące na trzech ujęciach wody:

- ujęcie Cząstków – Nowa Słupia tzw. „Brzeziny” o wydajności 415,5m³/d,
- ujęcie Zamkowa Wola (gm. Łągów) o wydajności 786,1m³/d.

Łączna długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi 131,63 km z przyłączami prowadzonymi do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w ilości 2532 szt. Przeciętne zużycie wody w gospodarstwach domowych przyjmuje wartość około 19,6m³ /mieszkańca/rok.

Stan skanalizowania gminy wynosi ok. 55%. Dla miejscowości, w których nie ma jeszcze sieci kanalizacyjnych opracowywane są projekty budowlane. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 79,66 km i obejmuje 982 odbiorców domowych (przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania). Istniejące sieci są w dobrym stanie technicznym i pod względem funkcjonalnym. W 2020r. z sieci kanalizacyjnej korzystało 3.233 osoby, w tym na terenie miasta 842 osoby.

W gminie znajdują się 2 oczyszczalnie ścieków.

Tabela 18 Oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Nowa Słupia

Lp.	Lokalizacja	Wydajność	Uwagi
1.	Oczyszczalnia ścieków w Rudkach	Q _{sr} dobowe - 600 m ³ /d Q _{max} dobowe - 830 m ³ /d	Dobry stan technicznym
2.	Oczyszczalnia ścieków w Starej Słupi	Q _{sr} dobowe - 325m ³ /d Q _{max} dobowe - 358m ³ /d	Aktualnie w trakcie przebudowy

źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Nowa Słupia

Gospodarka odpadami

Głównymi źródłami powstawania odpadów komunalnych na terenie Gminy Nowa Słupia są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi, szkolnictwo, obiekty turystyczne oraz obiekty infrastruktury użytkowej, np.: kosze uliczne.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) wskaźnik wytarzania odpadów na jednego mieszkańca województwa świętokrzyskiego systematycznie rośnie i wynosił w 2013 r. - 0,164 Mg/rok/M; a w 2018r. już 0,201 Mg/rok/M.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzywa sztucznego i szkła przedstawiały się w latach 2013 r. – 2019 r. następująco:

Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2013 r. wyniósł: 8,14%, wymagany poziom w 2013 r. - 12% -poziom nieosiągnięty.

- Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2014 r. wyniósł: 28,46%, wymagany poziom w 2014 r. - 14%.
- Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2015 r. wyniósł: 46,54%, wymagany poziom w 2015 r. - 16%.
- Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2016 r. wyniósł: 34,28%, wymagany poziom w 2016 r. - 18%.
- Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2017 r. wyniósł: 61,75%, wymagany poziom w 2017 r. - 20%;
- Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2018 r. wyniósł: 62,08%, wymagany poziom w 2018 r. - 30%;
- Osiągnięty poziom recyklingu dla wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych w 2019 r. wyniósł: 71,01%, wymagany poziom w 2018 r. - 40%.

Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Nowa Słupia jest firma Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ORDER Tomasz Michta – Jęgrzna 24, 26-140 Łączna. Miejscem zagospodarowania przez podmiot odbierający odpadów zmieszanych, biodegradowalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „PROMNIK” gm. Strawczyn.

Od 2015 r. działa na terenie gminy - Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenie oczyszczalni ścieków w Rudkach.

W ramach działalności GPSZOK przyjmowane są odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych zamieszkałych na terenie gminy Nowa Słupia:

- przeterminowane leki i chemikalia,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- odpady zielone,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- popiół z palenisk domowych,
- odpady budowlano – remontowe, pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie, na wykonanie, których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, lub na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie do administracji budowlano – architektonicznej,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- odpady zbierane „u źródła”: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło opakowaniowe, opakowania wielomateriałowe.

Wszystkie wyżej wymienione odpady są przyjmowane w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Nowa Słupia. Przyjmowanie wymienionych rodzajów odpadów dostarczanych przez mieszkańców odbywa się po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego zamieszkanie na terenie Gminy Nowa Słupia.

Podmiotem odbierającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MB Recycling w Kielcach - Zakład Przetwarzania Odpadów Piekoszów.

Gmina Nowa Słupia prowadzi działania edukacyjno-informacyjne w zakresie funkcjonowania prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi.

Gazownictwo

Gaz do gminy Nowa Słupia płynie z sąsiedniej Gminy Pawłów, gdyż w 2011 r. gmina Nowa Słupia partycypowała w kosztach zwiększenia średnicy gazociągu na terenie Pawłowa tak, aby zapewnić przepływ gazu również dla mieszkańców Gminy Nowa Słupia. W wyniku przeprowadzonej przez Polską Spółkę Gazowniczą analizy wykonalności pierwszego etapu gazyfikacji Gminy Nowa Słupia zaprojektowano i wykonano pierwszy etap gazyfikacji Gminy Nowa Słupia obejmujący miejscowości Sosnówka, Rudki i część miejscowości Serwis.

Rozpoczęto kolejny etap projektowania sieci gazowej obejmujący Nowa Słupię, Baszowice i część miejscowości Mirocice. Obecnie mieszkańcy, którzy są zainteresowani przyłączeniem swoich nieruchomości do sieci gazowniczej składają wnioski o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej. Z informacji uzyskanych od przedstawicieli PSG ten etap gazyfikacji gminy powinien zakończyć się w 2024 r. Kolejne miejscowości gminy Nowa Słupia będzie można podłączyć do sieci gazowej po realizacji II-go etapu gazyfikacji.

Energetyka i telekomunikacja

Na terenie gminy funkcjonuje Główny Punkt Zasilania 110/15 kV (w miejscowości Stara Słupia). Sieć rozdzielcza 15kV na terenie gminy konfigurowana jest w oparciu o w/w GPZ, z którego wyprowadzony jest 8 linii magistralnych. Na terenie gminy istnieje 124,13 km sieci napowietrznych 15 kV oraz 73 stacje trafo SN/nn.

Ludność i procesy demograficzne

Jednym z warunków rozwoju gminy jest stały wzrost potencjału ludzkiego. Gminy rywalizują o niego poprzez pozyskiwanie nowych mieszkańców, głównie młodych i z wysokimi kwalifikacjami, co z jednej strony pozwoli na budowanie lokalnego kapitału społecznego i intelektualnego oraz przyczyni się do „spowolnienia” starzenia się lokalnego społeczeństwa i „odsunięcie” w czasie działań skierowanych w stronę problemów ludzi starszych, z drugiej – stanowi źródło potencjalnych przyszłych dochodów gminy. Dla gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich oddalonych od dużych ośrodków miejskich kolejnym ważnym wyzwaniem jest stworzenie warunków dla życia i rozwoju mieszkańców, aby Ci, zwłaszcza w młodym wieku, zdecydowali się pozostać w gminie a nie migrowali do ośrodków miejskich.

Gmina Nowa Słupia na dzień 31.12.2020r. miała **9 361 mieszkańców**, z czego 50,3% stanowiły kobiety, a 49,7% mężczyźni. Ludność gminy stanowi **4,5% ludności powiatu**.

W latach **2002-2020** liczba mieszkańców **zmałała o 4,7%**. **Średni wiek mieszkańców** wynosi **42,4 lata** i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. **Gęstość zaludnienia wynosi 111 osób/km²**.

Na podstawie danych z lat 2016-2020 zauważa się regularny spadek liczby mieszkańców gminy (poza 2018r., gdy odnotowano wzrost):

- spadek o 43 osoby w roku 2017 względem roku 2016;
- wzrost o 23 osoby w roku 2018 względem roku 2017;
- spadek o 68 osób w roku 2019 względem roku 2018;
- spadek o 110 osób w roku 2020 względem roku 2019.

Tabela 5 Liczba mieszkańców Gminy Nowa Słupia w podziale na płeć

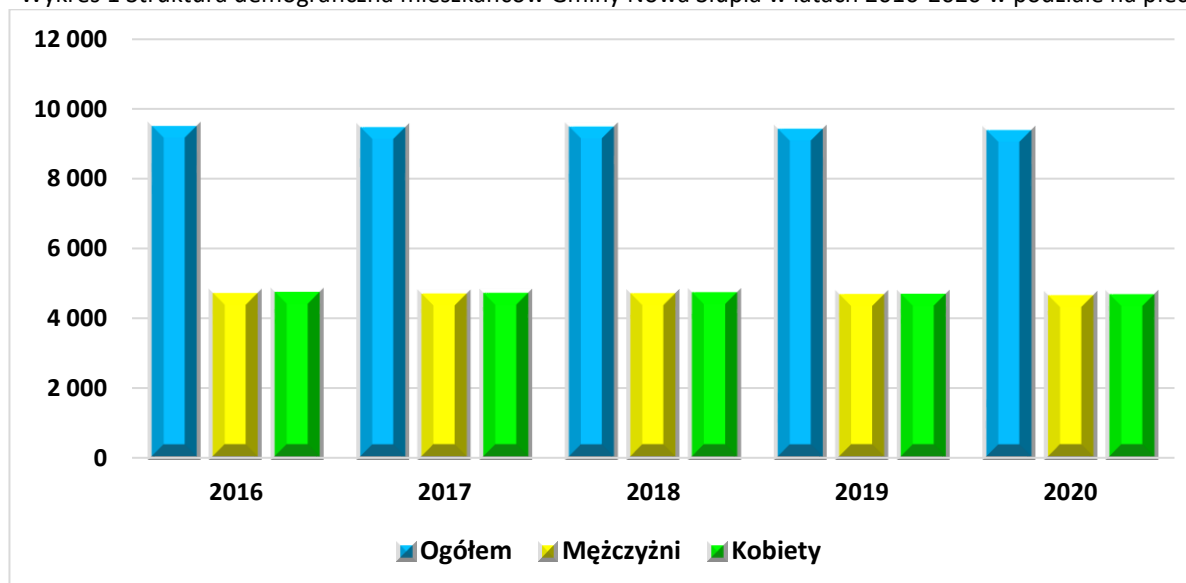
Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	9,559	9,516	9,539	9,471	9,361
Mężczyźni	4,763	4,744	4,751	4,729	4,656
Kobiety	4,796	4,772	4,788	4,742	4,705

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Mieszkańcy gminy Nowa Słupia zawarli w 2019 roku 53 małżeństwa, co odpowiada 5,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,1 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,9% mieszkańców gminy Nowa Słupia jest stanu wolnego, 58,3% żyje w małżeństwie, 2,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,2% to wdowy/wdowcy⁴.

Poniższy wykres przedstawia strukturę demograficzną mieszkańców Gminy Nowa Słupia pod względem płci.

Wykres 1 Struktura demograficzna mieszkańców Gminy Nowa Słupia w latach 2016-2020 w podziale na płeć

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Z powyższego wykresu wynika, iż stosunek kobiet do mężczyzn jest porównywalny.

Gmina Nowa Słupia ma **ujemny przyrost naturalny** wynoszący w 2020r -56. W ub. roku **urodziło się 87 dzieci**, w tym 54% dziewczynek i 46% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 396 gramów. Tabela poniżej przedstawia dynamikę urodzeń i zgonów w latach 2016-2020. W analizowanym okresie można zaobserwować wahania liczby urodzeń i zgonów. Utrzymuje się tendencja przewagi zgonów nad urodzeniami.

⁴ Dane za portalem: Polska w liczbach

Tabela 6 Dynamika urodzeń i zgonów w gminie Nowa Słupia

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Urodzenia	82	107	86	86	87
Mężczyźni	45	65	45	41	40
Kobiety	37	42	41	45	47
Zgony	106	123	104	102	143
Mężczyźni	58	60	55	57	77
Kobiety	48	63	49	45	66
Przyrost naturalny	-24	-16	-18	-16	-56
Mężczyźni	-13	5	-10	-16	-37
Kobiety	-11	-21	-8	0	-19

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Z powyższych danych w analizowanym obszarze wynika, że różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów znacznie wzrosła w roku 2020 co może być spowodowane pandemią COVID-19. W roku 2019 różnica ta wyniosła -16 (02 zgony w stosunku do 86 urodzeń).

W ciągu ostatnich lat zauważa się wahania spadkowo- zwykłe w liczbie urodzeń. W roku 2016 zanotowano 82 urodzenia, w 2017 aż 107 a w roku 2018 znów liczba urodzeń spadła do 86 urodzeń. W 2019 pozostała na takim samym poziomie co w roku 2018.

W 2019 roku 45,6% zgonów w gminie Nowa Słupia spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 21,6% zgonów były nowotwory, a 4,9% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Nowa Słupia przypada 10.75 zgonów. Jest to mniej od wartości średniej dla województwa świętokrzyskiego oraz wartość porównywalna do wartości średniej dla kraju⁵.

Struktura ludności (ekonomiczne grupy wieku)

W związku ze spadkiem ogólnej liczby ludności w gminie odnotowano także spadek liczebności mieszkańców w grupie produkcyjnej (z przewagą mężczyzn) i wzrost grupy poprodukcyjnej (z przewagą kobiet).

Natomiast w grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym odnotowano spadek ogólnej liczby ludności, co jest związane z malejącą liczbą urodzeń.

⁵ www.polskawliczbach

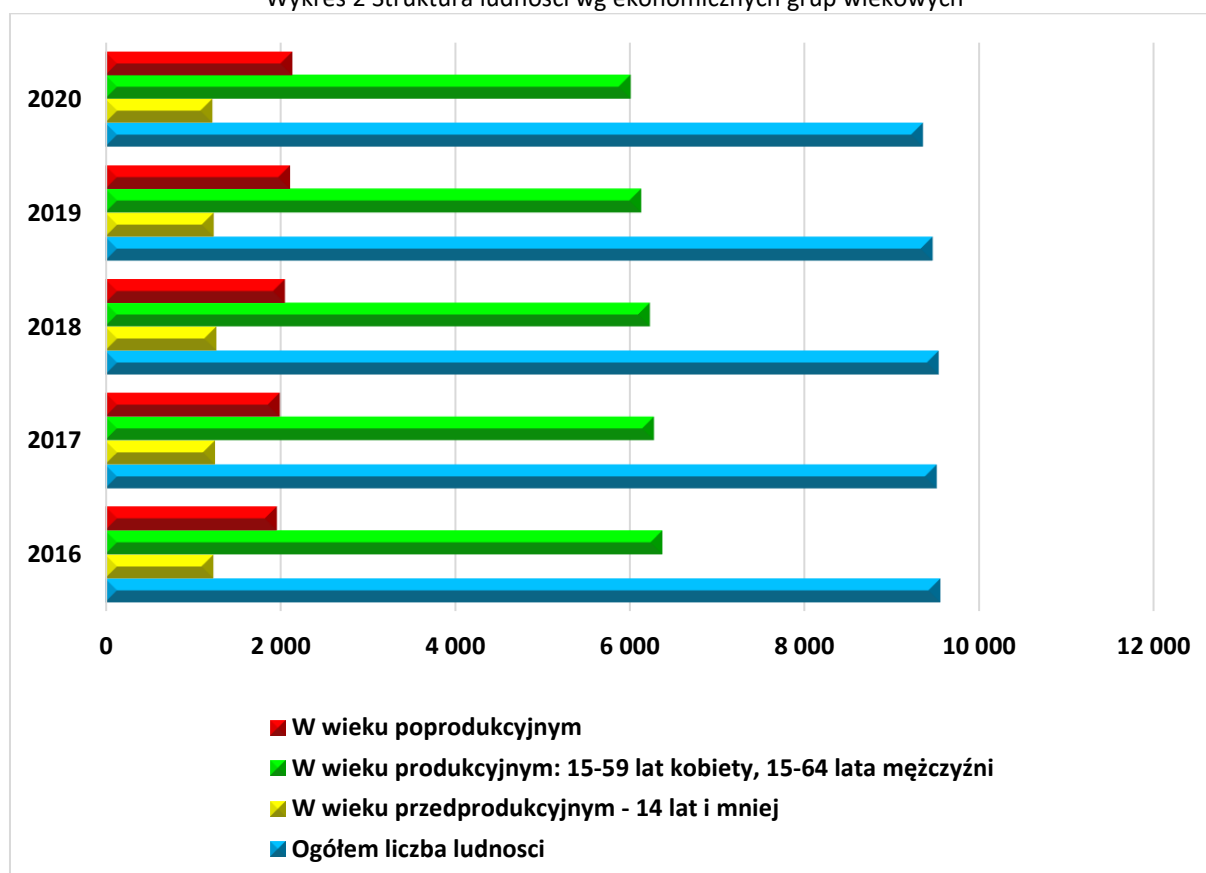
Tabela 7 Struktura ludności Gminy Nowa Słupia w latach 2016-2020 wg ekonomicznych grup wiekowych

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	9,559	9,516	9,539	9,471	9,361
Mężczyźni	4,763	4,744	4,751	4,729	4,656
Kobiety	4,796	4,772	4,788	4,742	4,705
Ogółem w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej	1,227	1,245	1,259	1,229	1,213
Mężczyźni	627	648	660	639	618
Kobiety	600	597	599	590	595
Ogółem w wieku produkcyjnym: 15- 59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	6,374	6,280	6,231	6,134	6,013
Mężczyźni	3,493	3,433	3,398	3,370	3,304
Kobiety	2,881	2,847	2,833	2,764	2,709
ogółem w wieku poprodukcyjnym	1,958	1,991	2,049	2,108	2,135
Mężczyźni	643	663	693	720	734
Kobiety	1,315	1,328	1,356	1,388	1,401

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

13 % ludności gminy jest w wieku przedprodukcyjnym, 64 % w wieku produkcyjnym, natomiast 22% w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 2 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wiekowych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Procesy starzenia się społeczeństwa

Starzenie się społeczeństwa to proces biologiczny związany z konkretnymi zmianami demograficznymi i oznacza, że w danej populacji jest więcej osób starszych niż młodszych. Starzenie się społeczeństwa polskiego, jak i europejskiego zaobserwowano już dość dawno i mimo różnych inicjatyw tego procesu nie udało się na razie zatrzymać. Starzejące się społeczeństwo to poważne zagrożenie dla stabilności państwa.

Przyczyny starzenia się społeczeństwa to m.in.:

- wydłużenie się życia osób starszych związane z rozwojem opieki medycznej, zdolnością hamowania wielu chorób, wcześniejszego ich diagnozowania i leczenia,
- spadek przyrostu naturalnego związany z różnymi czynnikami: coraz późniejszym urodzeniem pierwszego dziecka, innym modelem rodziny (najczęściej 2+1, a nie jak jeszcze kilkanaście lat temu 2+2 czy 2+3).

Na terenie Gminy Nowa Słupia również można zaobserwować proces starzenia się społeczeństwa. Coraz więcej mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. W latach 2016-2020 populacja osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o 177 i w roku 2020 wynosiła 2135 osób, tj. 22,8% ogółu mieszkańców gminy. Wg prognoz do roku 2030 wzroście o kolejne 272 osoby i osiągnie 2407 osób co będzie stanowiło aż 27,12% ogółu ludności.

Na etapie Diagnozy identyfikowano następujące obszary pomocy dla seniorów, które należy rozwijać:

- usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym,
- organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+,
- posiłki z dowozem do domu,
- pomoc sąsiedzka,
- lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii,
- rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach,
- wprowadzenia „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką

6.2. Istniejący stan środowiska

1.2.1. Jakość powietrza

Zgodnie z m.in. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa świętokrzyskiego wyznaczono 2 strefy:

- miasto Kielce – kod strefy PL2601;
- strefa świętokrzyska – kod strefy PL2602 – do której należy Miasto i Gmina Nowa Słupia.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279 z późn. zm.). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/ docelowych/ celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

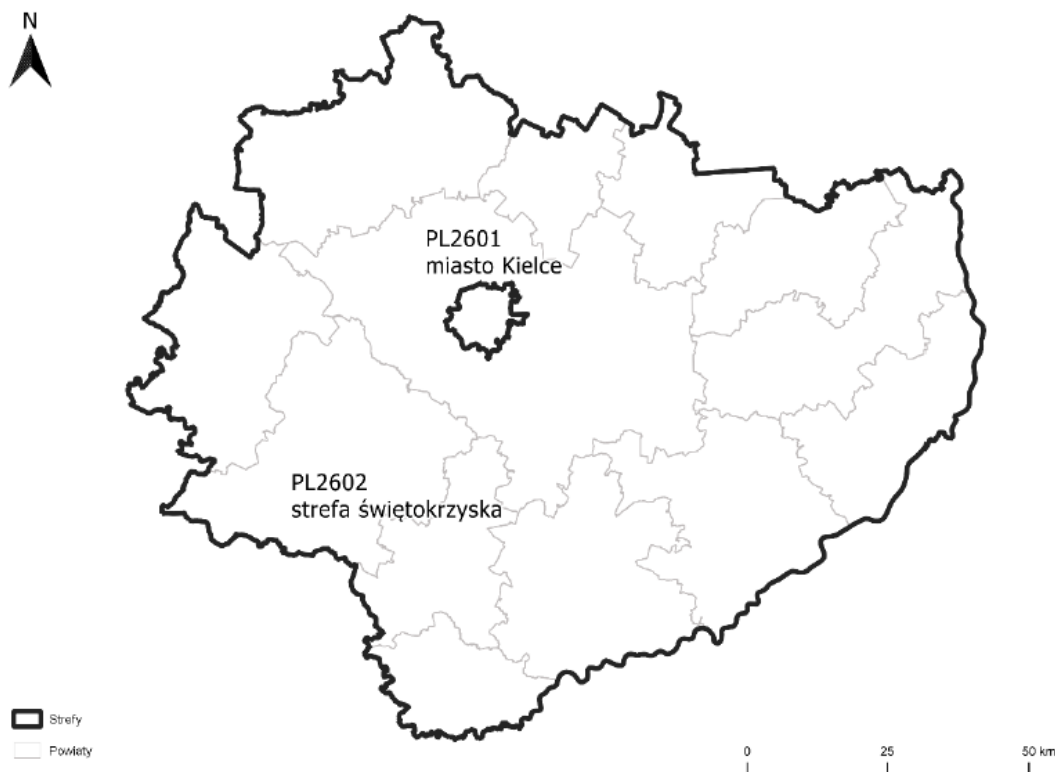
Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM₁₀,
- pył PM_{2.5},
- ołów Pb w PM₁₀,
- arsen As w PM₁₀,
- kadm Cd w PM₁₀,
- nikiel Ni w PM₁₀,
- benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Rysunek 2. Podział województwa świętokrzyskiego na strefy ochrony powietrza

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskiego raport wojewódzki za rok 2021

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 8. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego	ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2021

Program pomiarów jakości powietrza realizowany jest zgodnie „Wieloletnim Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska oraz Wykonawczym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na dany rok. Ogółem w rocznej ocenie wykorzystano dane uzyskane na łącznie 14 stacjach monitoringu, wśród których na 9 pomiary wykonywane były metodami automatycznymi lub automatyczno-manualnymi, a na 5 prowadzono pomiary wyłącznie manualne. Na stacjach tych łącznie 53 stanowisk pomiarowych zapewniło serie wyników dla dokonania niniejszej oceny.

Stanowiska pomiarowe spełniały wymagania kompletności danych określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279).

Tabela 9. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa świętokrzyska	Rok 2019											
	A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	A
	Rok 2020											
	A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1
	Rok 2021											
	A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	C1 ²⁾

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2;

2) Dla pyłu zawieszanego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2019, Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2020, Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2021

Tabela 10. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
strefa świętokrzyska	Rok 2019		
	A	A	C
	Rok 2020		
	A	A	A
	Rok 2021		
	A	A	A

Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2019, Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2020, Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2021

W 2019 oraz 2021 r. w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi strefę świętokrzyską przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 (norma dobową) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

W 2020 r. w strefie świętokrzyskiej w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi strefę świętokrzyską również przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu, natomiast polepszyła się klasa do statusu A dla PM10.

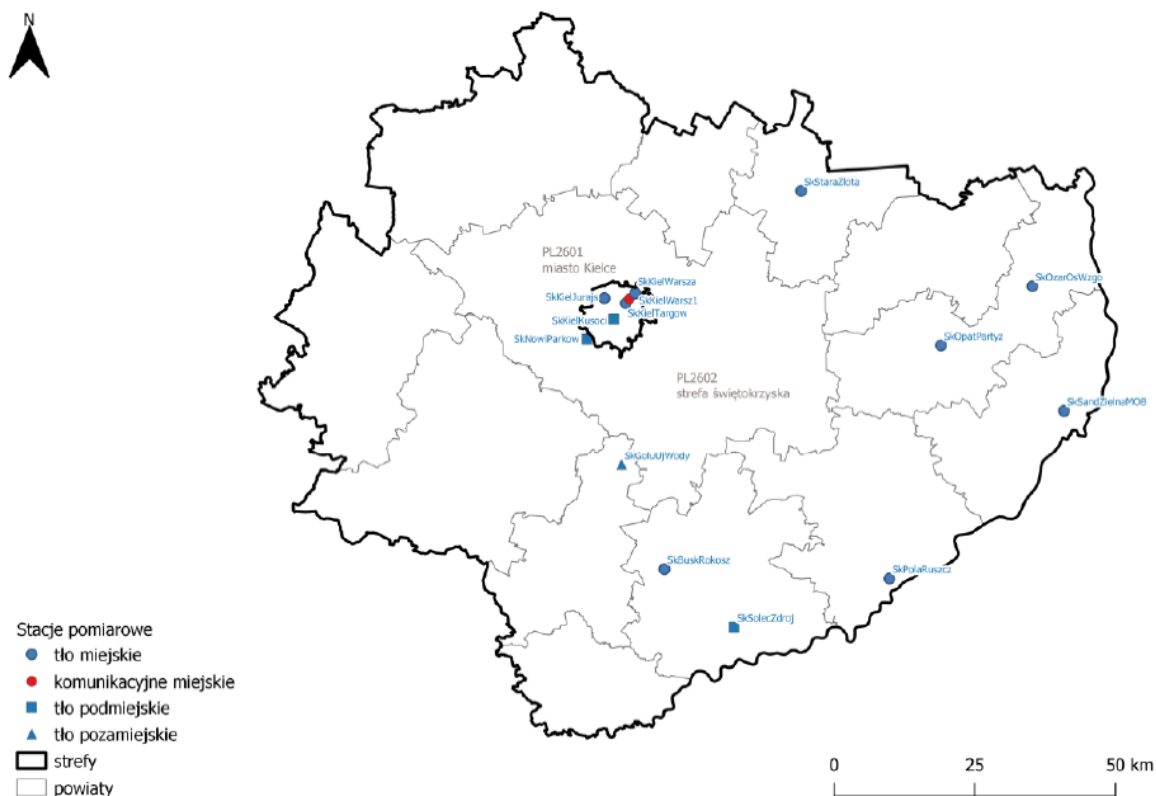
Zarówno w 2019, 2020 oraz 2021 roku klasyfikacja strefy pod względem poziomu celu długoterminowego ozonu skutkowałą nadaniem klasy D2. W pozostałych przypadkach, z racji dotrzymania norm, strefy uzyskały klasę A, oprócz w 2020 r. w przypadku pyłu

zawieszonego PM_{2,5} klasę A1 oraz 2021 r. dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A.

W 2019 r. w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin strefę świętokrzyską zaliczono do klasy A pod kątem SO₂ oraz NO_x. Poziom docelowy i cel długoterminowy O₃ zostały przekroczone, więc strefie przypisano klasę C i D2. W 2020 oraz 2021 roku cel długoterminowy O₃ został przekroczony, więc strefie przypisano klasę D2, w pozostałych przypadkach, z racji dotrzymania norm, strefy uzyskały klasę A.

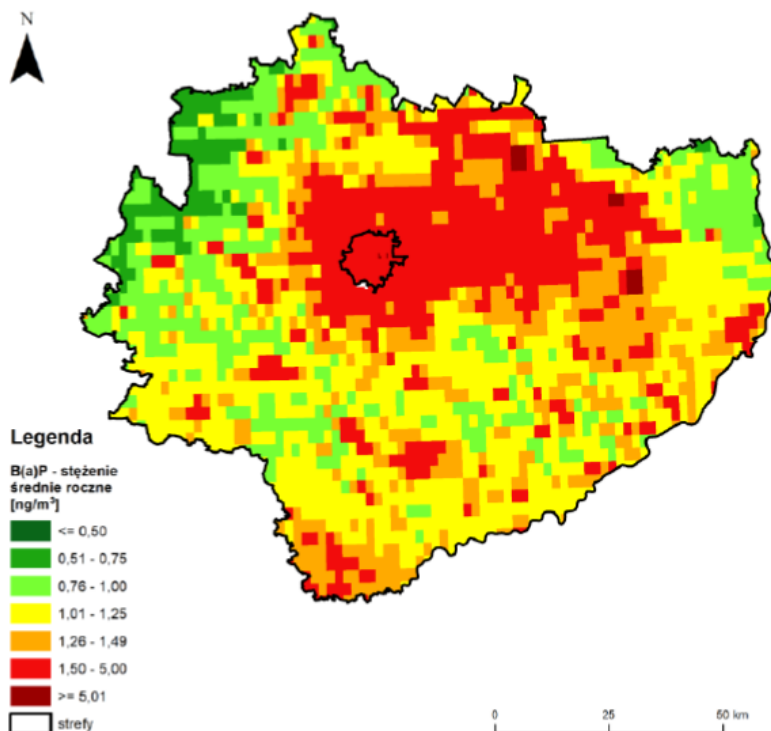
Rok 2020 był rokiem nietypowym w odniesieniu do emisji tlenków azotu z transportu drogowego. Ze względu na pandemię Covid-19 obserwowano zdecydowanie mniejsze natężenie ruchu samochodowego niż w latach poprzednich.

Rysunek 3. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa świętokrzyskiego

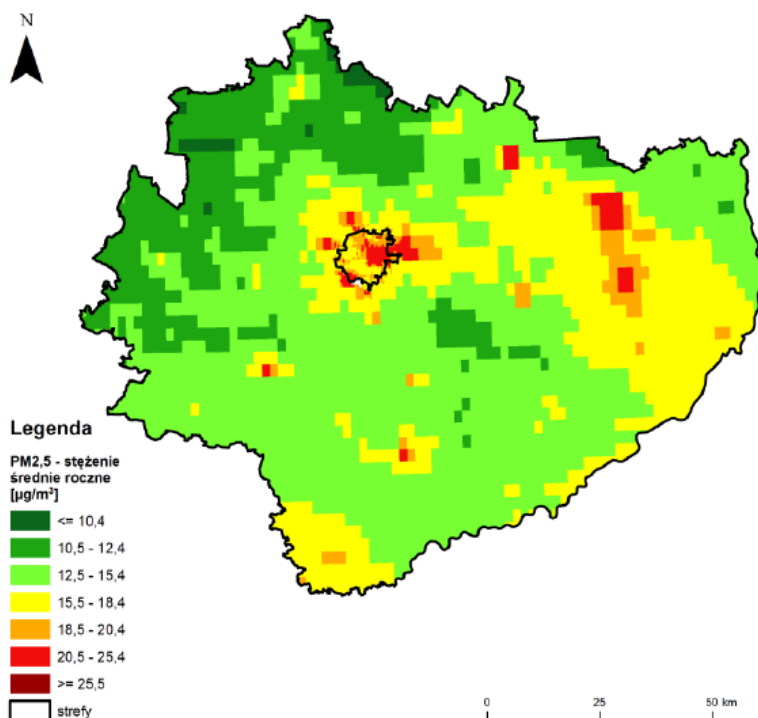
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2021

Rysunek 4. Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie świętokrzyskim w 2020 roku

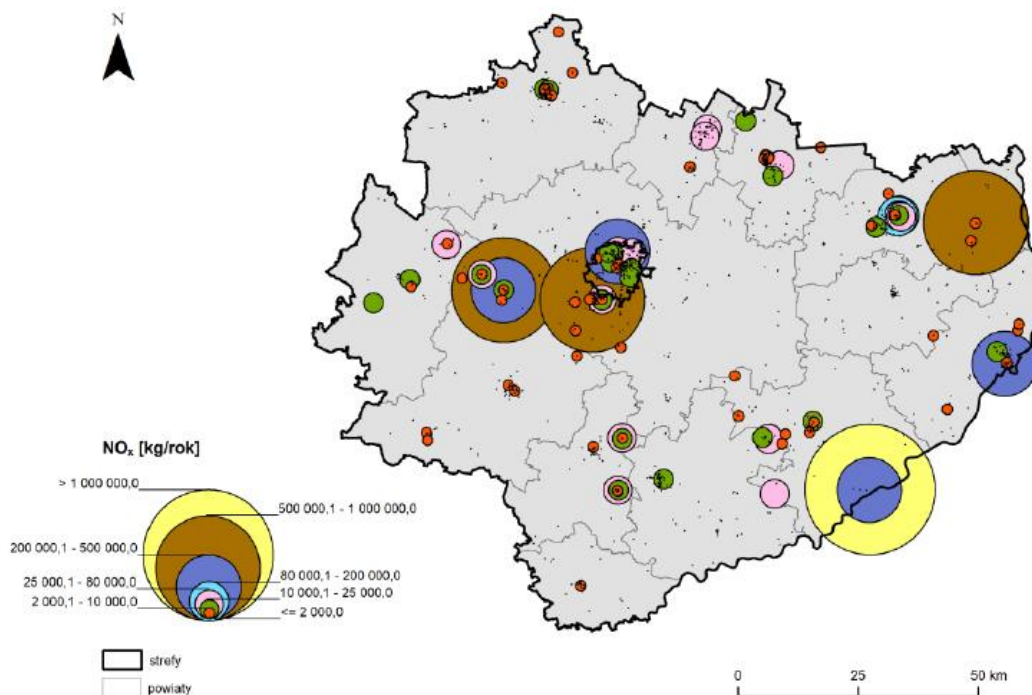
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2020

Rysunek 5. Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniorocznego pyłu PM2,5 w województwie świętokrzyskim w 2020 roku

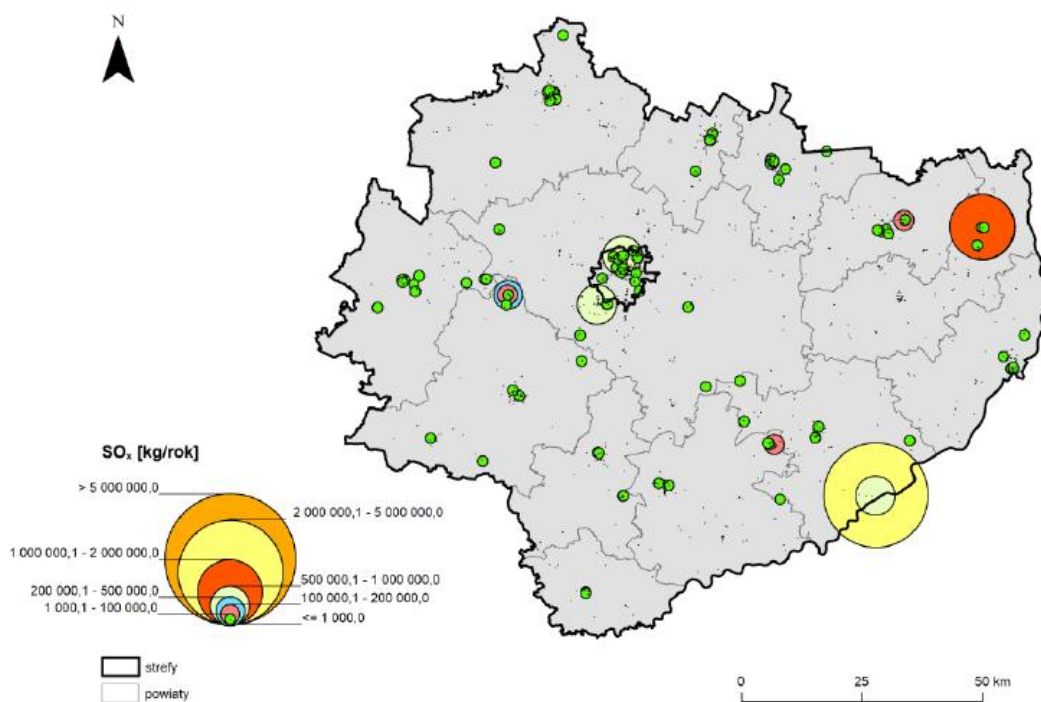
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2020

Rysunek 6. Lokalizacja punktowych źródeł emisji NO_x na obszarze województwa świętokrzyskiego (źródło danych: KOBIZE)

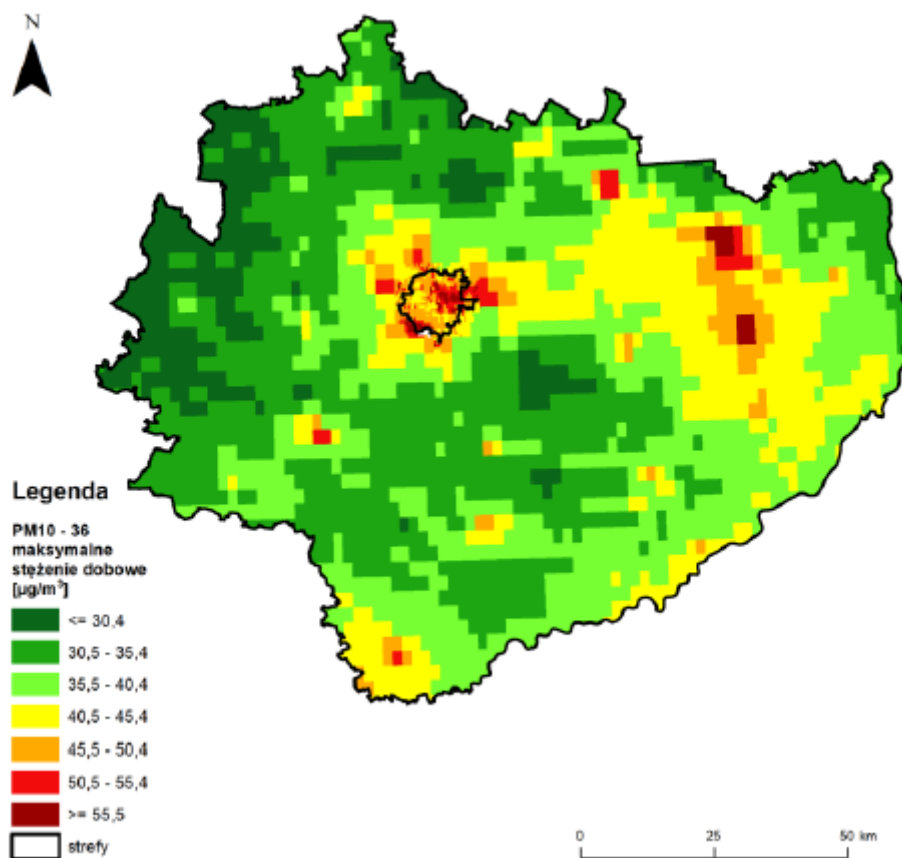
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2021

Rysunek 7. Lokalizacja punktowych źródeł emisji SO_x na obszarze województwa świętokrzyskiego (źródło danych: KOBIZE)

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim raport wojewódzki za rok 2021

Rysunek 8. Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze województwa świętokrzyskiego (źródło danych: KOBIZE)

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskiego raport wojewódzki za rok 2021

Na terenie gminy Nowa Słupia w 2021 roku nie znajdowała się stacja pomiarowa uwzględniona w *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie świętokrzyskiego raport wojewódzki za rok 2021*.

Główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie świętokrzyskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo-komunalna). Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa. Przyczyną przekroczeń poziomu celu długoterminowego O₃ są warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu

Od dnia 24 lipca 2020 r. obowiązuje podjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwała w sprawie wprowadzenia na terenie województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zwana w skrócie „uchwałą antysmogową”. Głównym celem podjęcia uchwały jest wyeliminowanie nieekologicznych kotłów opalanych paliwem stałym, jak również ograniczenie spalania niskiej jakości paliw. Działania te są konieczne do osiągnięcia normatywnych stężeń szkodliwych dla zdrowia pyłów PM10 i PM2,5 oraz kancerogennego benzo(a)pirenu.

Przedmiotowa uchwała wprowadza następujący harmonogram eliminacji nieekologicznych źródeł ciepła:

- od dnia 1 lipca 2021 r. nie wolno spalać najbardziej zanieczyszczających powietrze paliw stałych, tj.: mułów i flotokoncentratów węglowych, węgla brunatnego, węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%,
- od dnia 1 lipca 2023 r. nie wolno użytkować kotłów pozaklasowych tzw. Kopciuchów (według normy PN-EN 303-5:2012),
- od 1 lipca 2024 r. nie wolno użytkować kotłów posiadających 3 i 4 klasę,
- od 1 lipca 2026 r. wolno użytkować kotły spełniające wymagania ekoprojektu zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe,
- od 1 lipca 2026 r. nie wolno użytkować kotłów na paliwo stałe w budynkach, jeśli istnieje możliwość przyłączenia budynku do sieci gazowej lub ciepłowniczej.

Od 1 lipca 2026 r. na terenie województwa świętokrzyskiego, będzie można użytkować tylko odnawialne bądź niskoemisyjne źródła ciepła takie jak: ciepło z sieci miejskiej, kotły na gaz lub olej opalowy, pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne. Jedynie w sytuacji braku możliwości podłączenia budynku do sieci miejskiej bądź sieci gazowej, dopuszczalne będzie spalanie paliw stałych w kotłach spełniających wymagania ekoprojektu, zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

1.2.2. Możliwości rozwoju OZE

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.

Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areału upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślany i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych. Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o nisko-emisyjnym sposobie jej produkcji.

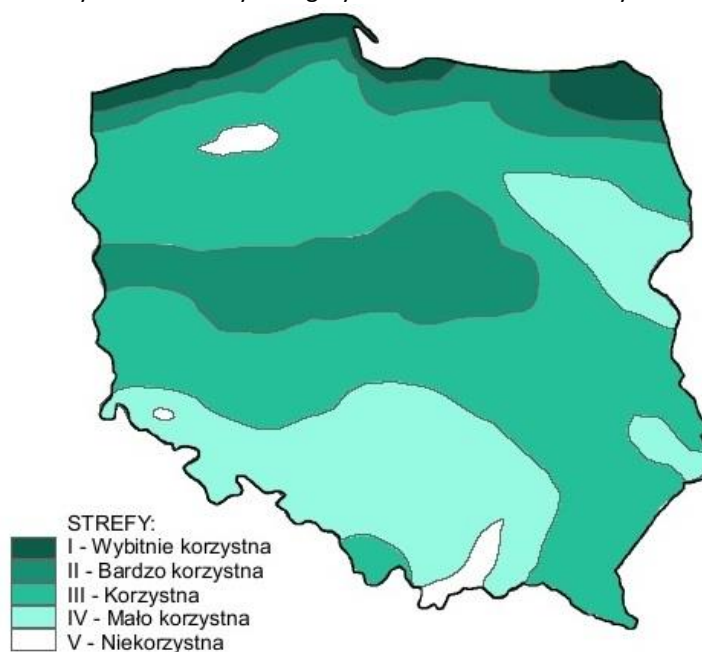
Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, omawiany teren leży w strefie III (korzystnej). Potencjał techniczny energetyki wiatrowej na obszarze powiatu oszacowany został na 2000 kWh/m²/rok. Poniższy rysunek przedstawia podział terytorium Polski na strefy energetyczne wiatru.

Rysunek 9. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

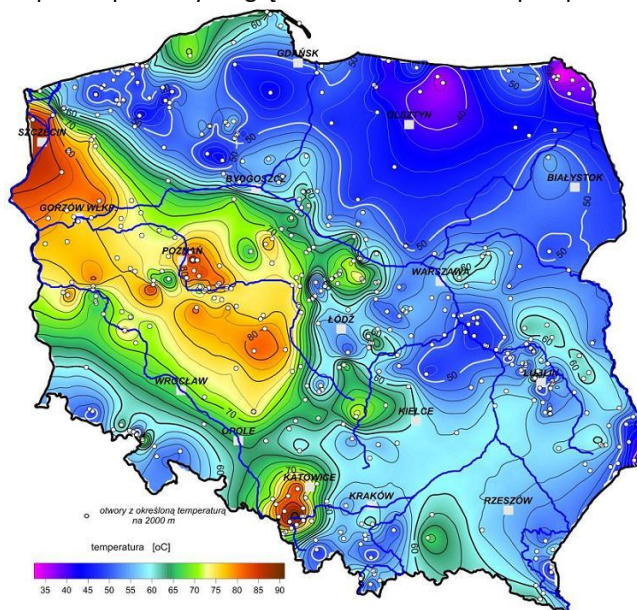
źródło: imgw.pl

Z powyższego rysunku wynika, że omawiany teren leży na obszarze o mało korzystnych warunkach dla budowy siłowni wiatrowej. Potencjał ten określono w zakresie między 150 a 650 kWh/m²/rok.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdadne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane się w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa.

Rysunek 10. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu

źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

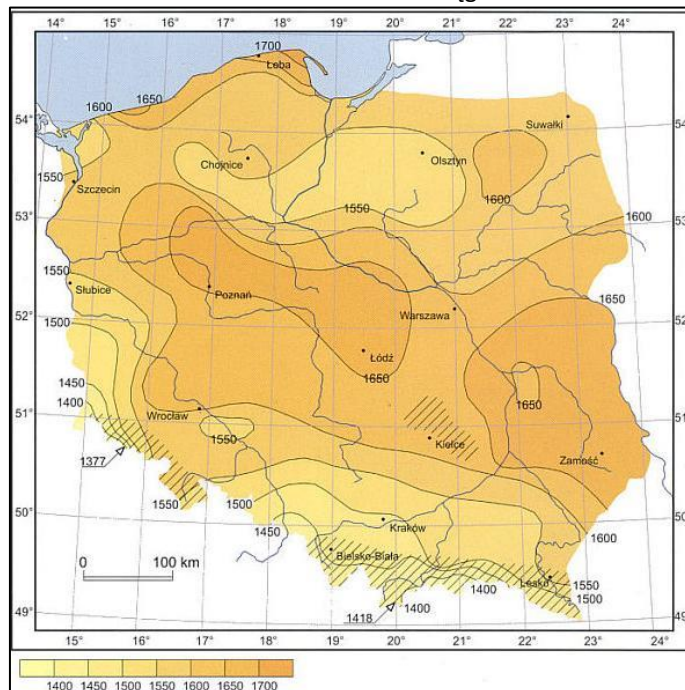
Warunki geotermalne na analizowanym obszarze wykazują stosunkowo dużą równomierność i brak jest rejonów szczególnie korzystnych do budowy instalacji geotermalnych. Biorąc pod uwagę bardzo wysokie koszty instalacji geotermalnych oraz konieczność przeprowadzenia równie kosztownych badań w celu weryfikacji potencjału w danej lokalizacji, analizowany obszar nie kwalifikuje się do uznania za szczególnie korzystny dla geotermii.

Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest też wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

Energia słońca

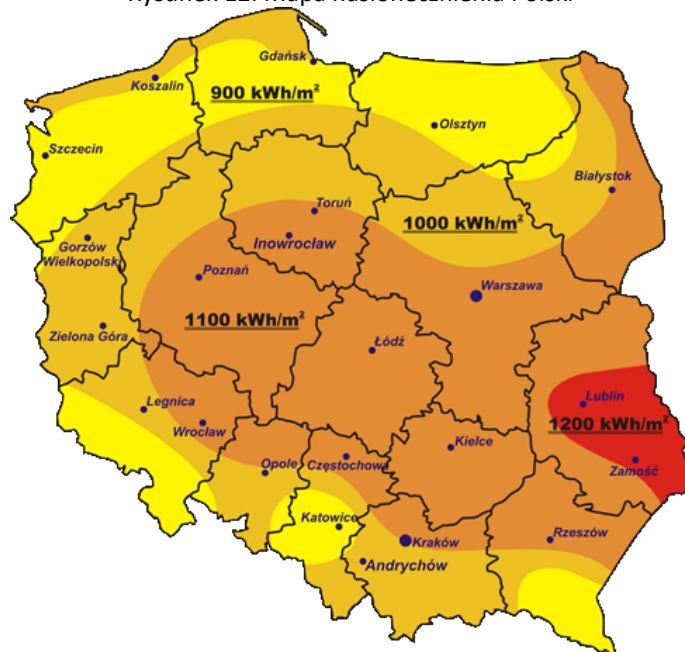
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 11. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski

źródło: imgw.pl

Rysunek 12. Mapa nasłonecznienia Polski

źródło: cire.pl

Omawiany teren zlokalizowane jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1100 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie szacowane jest na 1600 h/rok. Opisane powyżej warunki określane są jako mało korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Obecnie energia słoneczna wykorzystywana jest głównie jako źródło ciepła poprzez instalacje fotowoltaiczne oraz kolektorów słonecznych ogrzewających powietrze lub wodę.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spadk określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

1.2.3. Wody

Omawiany teren w leży w dwóch regionach wodnych: Środkowej Wisły (przeważająca część) oraz Górnej Wisły.

Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP)

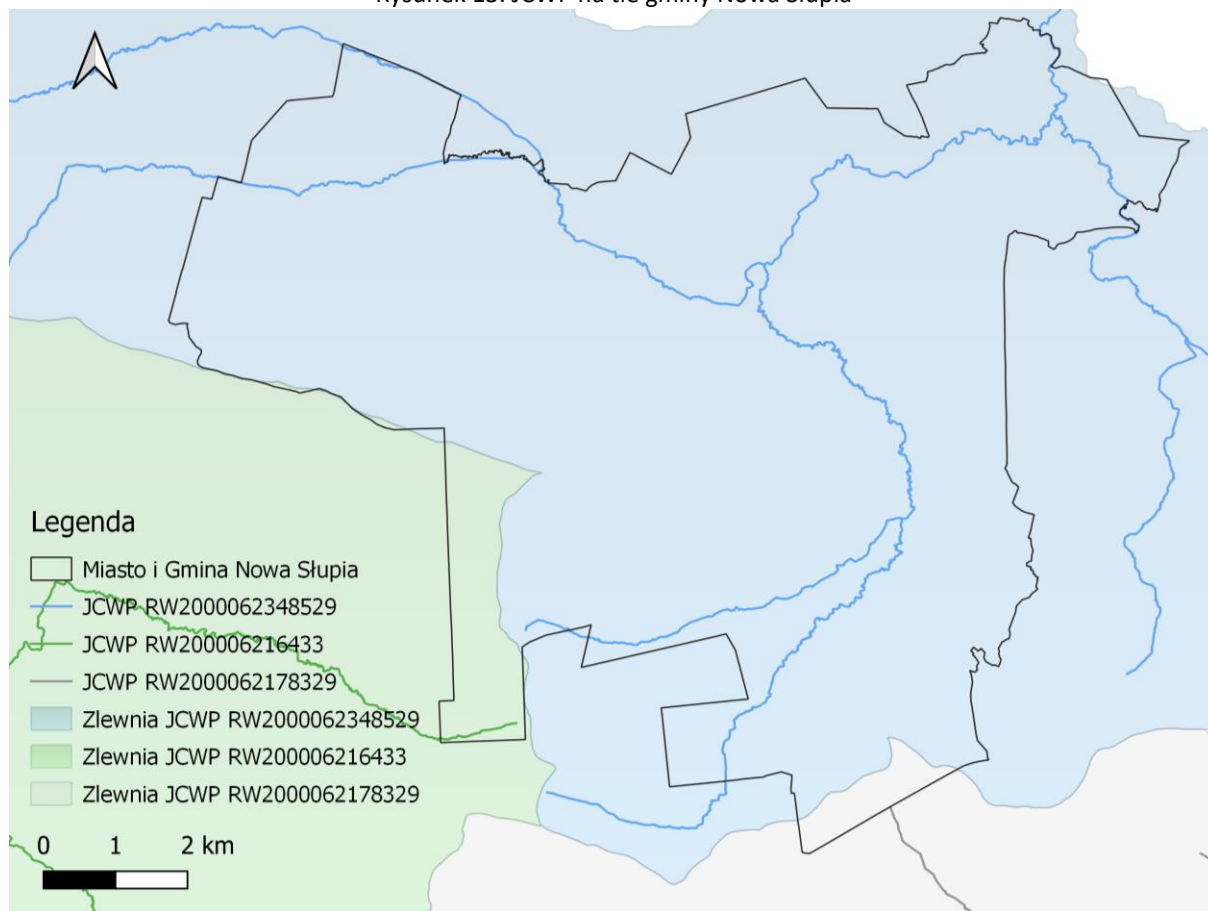
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 r. poz. 300) wprowadzono nowy podział JCWP jako wynik weryfikacji i aktualizacji granic zlewni JCWP oraz weryfikacji i aktualizacji typologii wód wraz z określeniem warunków referencyjnych dla nowych typów wód. Teren gminy Nowa Słupia leży na obszarze 3 jednolitych części wód. Poniższa tabela przedstawia wykaz JCWP leżących w obrębie gminy.

Tabela 11. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu których leży gmina Nowa Słupia

KOD JCWP	Nazwa JCWP
RW200006216433	Czarna Nida do Stokowej
RW2000062178329	Łagowianka
RW2000062348529	Pokrzywianka

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Rysunek 13. JCWP na tle gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd)

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 r. poz. 300) zastosowano nowy podział na 174 JCWPd w skali kraju. Teren gminy Nowa Słupia leży na obszarze 3 jednolitych częściach wód podziemnych. Poniżej przedstawiano JCWPd w obrębie, których znajduje się gmina Nowa Słupia.

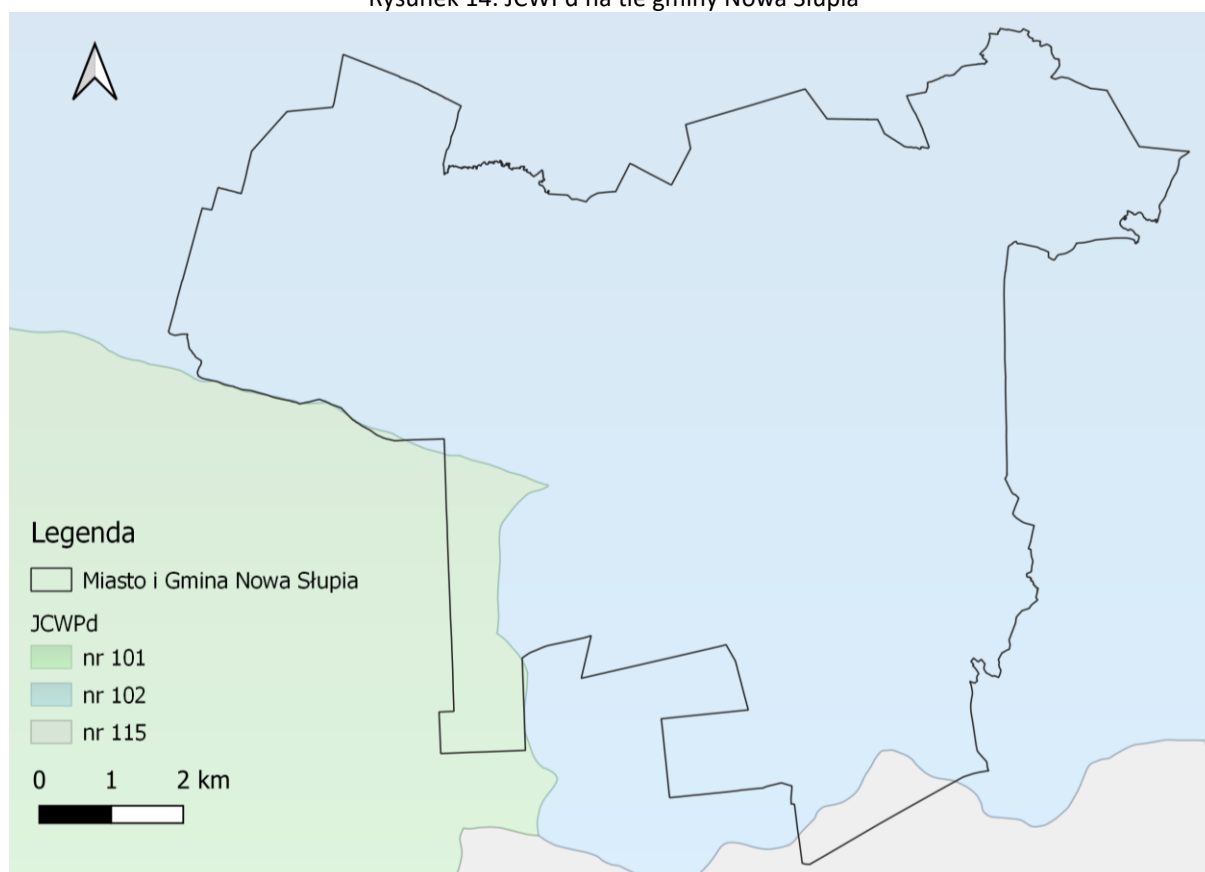
Tabela 12. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Nowa Słupia

Numer JCWPd	101	102	115
Identyfikator UE	PLGW2000101	PLGW2000102	PLGW2000115
Powierzchnia [km ²]	1 616,32	1 512,10	1 767,61
Województwo	świętokrzyskie	mazowieckie, świętokrzyskie	podkarpackie, świętokrzyskie, małopolskie
Gminy	Bieliny, Bliżyn, Bodzentyn, Chmielnik, Chęciny, Daleszyce, Górno, Kielce, Kije, Krasocin, Masłów, Małogoszcz, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia , Nowiny, Piekoszów, Pierzchnica, Radoszyce, Smyków, Sobków, Strawczyn, Zagnańsk, Łągów,	Baćkowice, Bieliny, Bliżyn, Bodzechów, Bodzentyn, Brody, Chlewiska, Ćmielów, Kunów, Łączna, Łągów, Mirzec, Nowa Słupia , Opatów, Ostrowiec Świętokrzyski, Ożarów, Pawłów, Sadowie, Skarżysko-Kamienna, Skarżysko Kościelne, Stąporków, Starachowice,	Baćkowice, Bieliny, Bogoria, Bolesław, Borowa, Busko-Zdrój, Chmielnik, Czermin, Daleszyce, Gawłuszowice, Gnojno, Iwaniska, Kije, Łągów, Łubnice, Mędrzechów, Nowa Słupia , Nowy Korczyn, Oleśnica, Osiek, Pacanów, Pierzchnica, Pińczów, Połaniec, Raków, Rytwiany,

Numer JCWPd	101	102	115
	Łopuszno, Łączna	Suchedniów, Szydłowiec, Wąchock, Waśniów, Wojciechowice, Zagnańsk	Solec-Zdrój, Staszów, Stopnica, Szczucin, Szydłów, Tuczępy, Waśniów
Dorzecze	Wisły	Wisły	Wisły
Region wodny	Górnej-Zachodniej Wisły	Środkowej Wisły	Górnej-Zachodniej Wisły
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018	23 731,95	7 963,25	3 409,16
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018	30 808,43	n.d.	1 291,52
Razem [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	54 540,38	7 963,25	4 700,68
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	97 045,47	51 078,47	55 058,60
Cele środowiskowe	Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
	Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 14. JCWPd na tle gminy Nowa Słupia

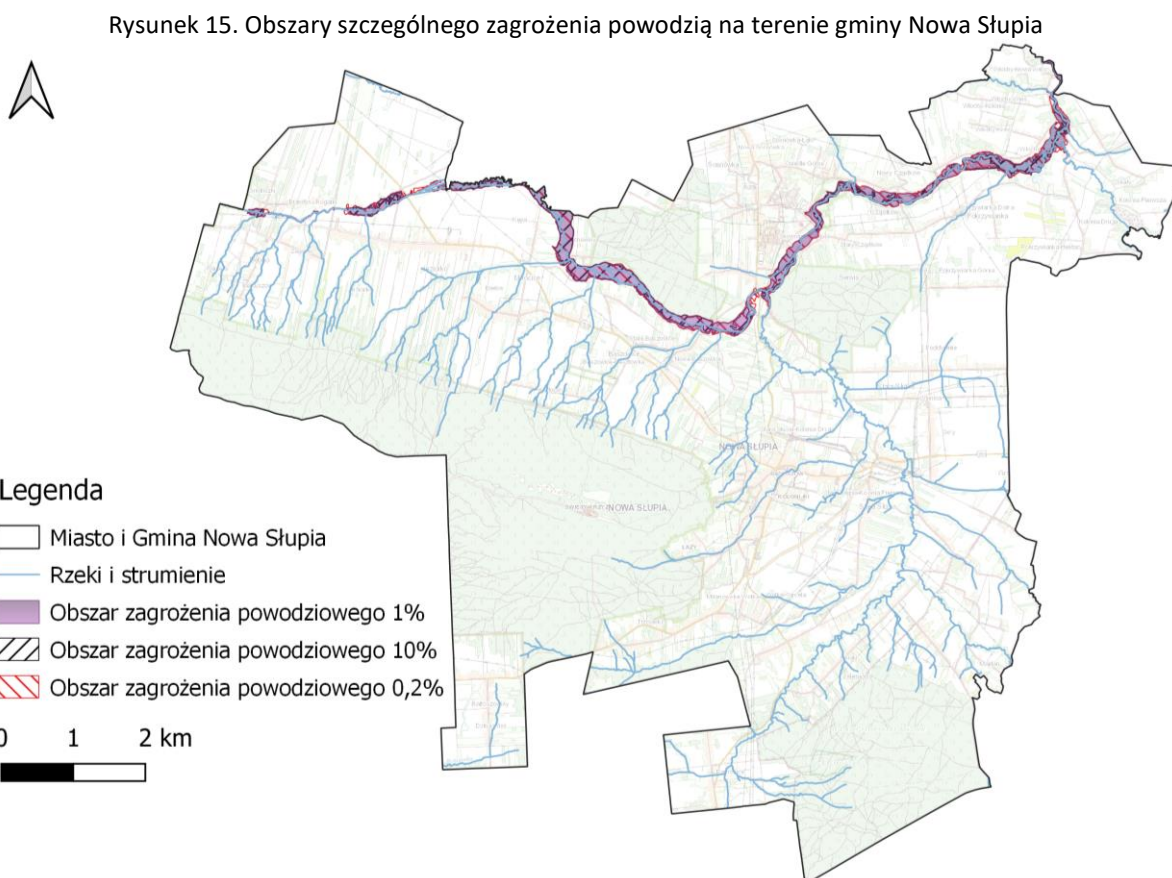
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Zagrożenie powodziowe

W I cyklu planistycznym (2010-2015) mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego zostały opracowane w ramach projektu „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK), finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. W II cyklu planistycznym (2016-2021) dokonano przeglądu MZP i MRP opracowanych w I cyklu oraz w razie potrzeby ich aktualizacji, jak również sporządzone zostały nowe mapy dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego zakończonej w 2018 r. Zostały opracowane dla następujących scenariuszy powodziowych:

- 1) Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%;
- 2) Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- 3) Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%;
- 4) Obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego – scenariusz całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Poniżej przedstawiono mapę zgodnie z II cyklem planistycznym.

źródło: www.wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPDF

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu.

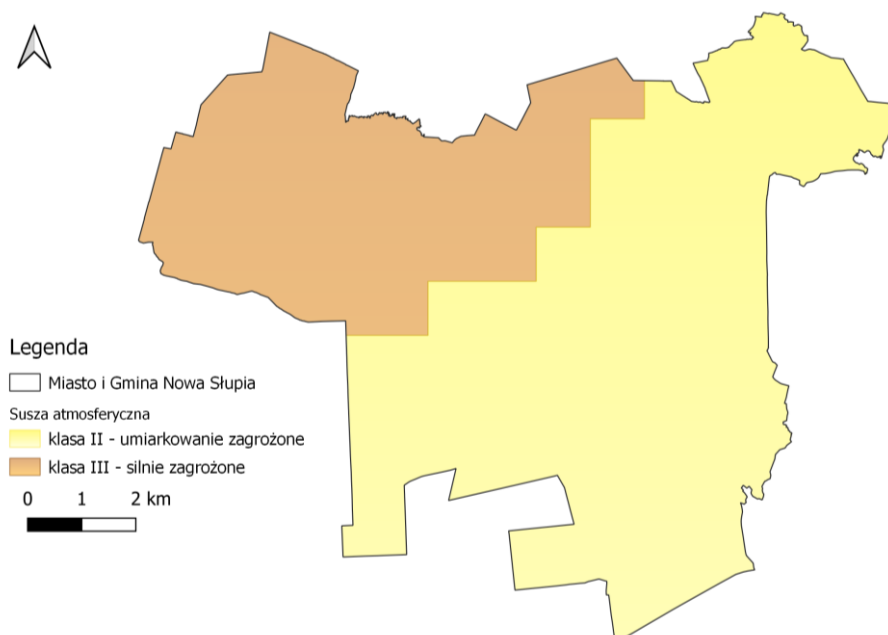
Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna spowodowana deficytem opadów,
- susza rolnicza przejawiająca się niedostateczną wilgotnością gleby do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie,
- susza hydrologiczna spowodowana długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach,
- susza hydrogeologiczna definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest art. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

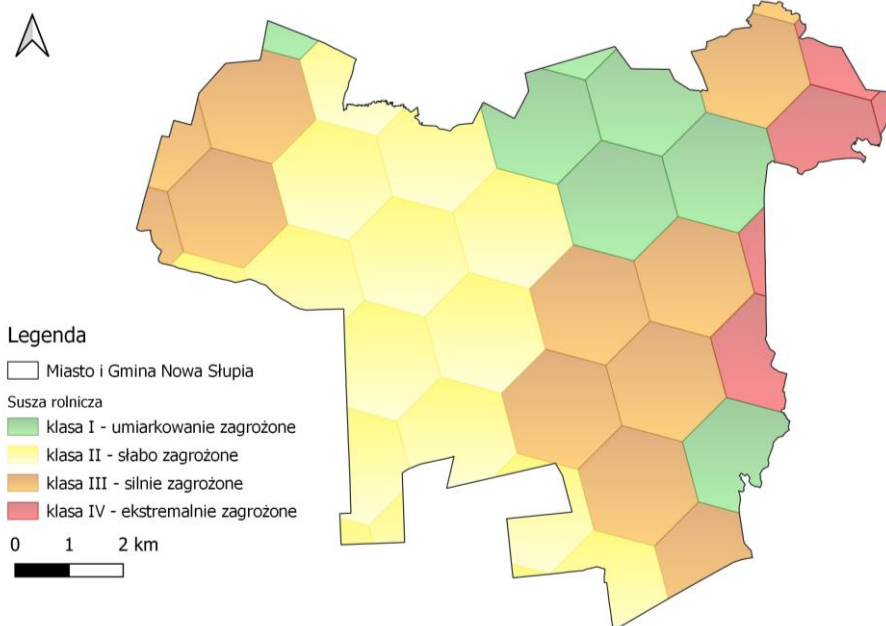
Na poniższych rysunkach przedstawiono poszczególne typy zagrożenia suszą.

Rysunek 16. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia

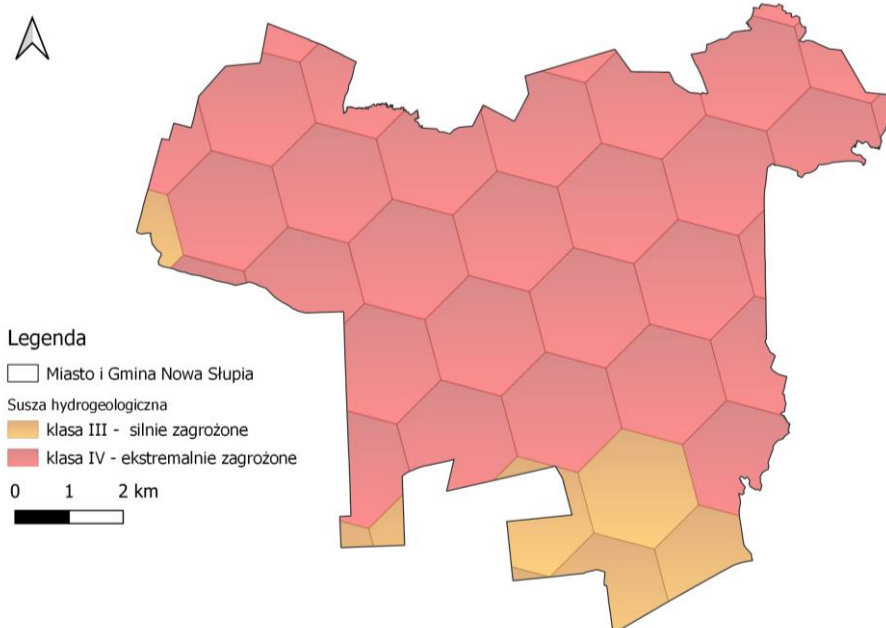
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Rysunek 17. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia

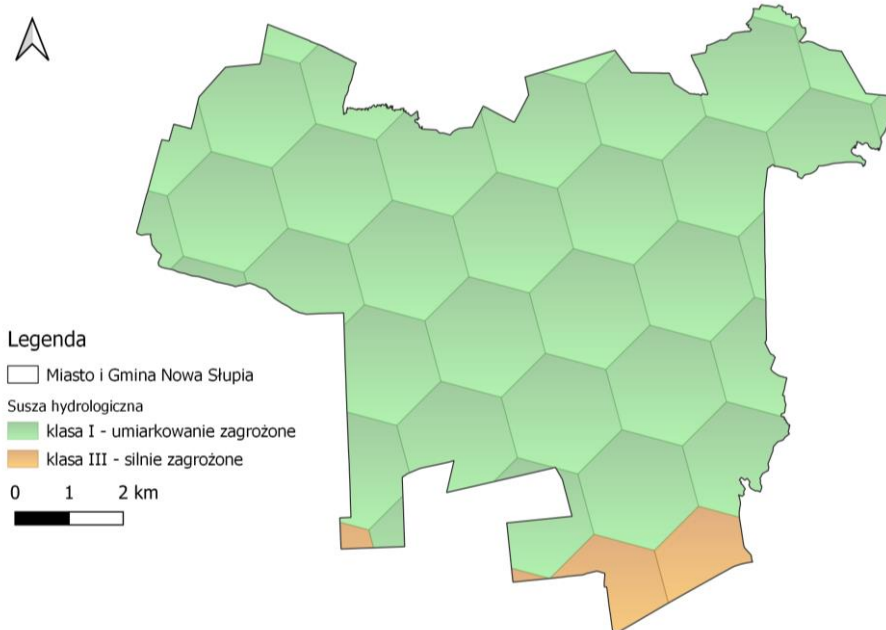
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Rysunek 18. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia

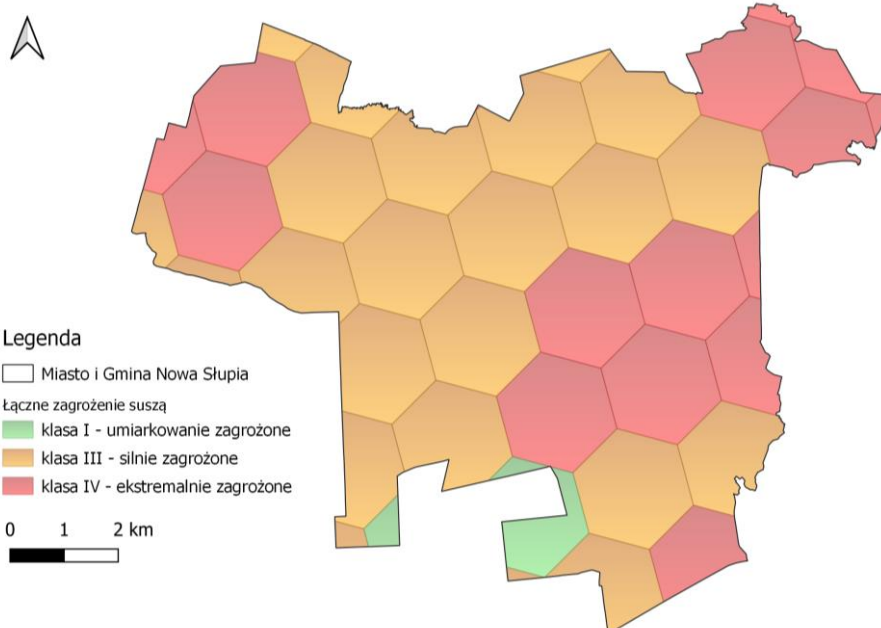
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Rysunek 19. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Rysunek 20. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z m.in. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ustawą Prawo wodne, wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny. Ocena stanu jcwp jest prowadzona na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego. W celu wykonania klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego dokonuje się interpretacji wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz elementów hydromorfologicznych, w odniesieniu do wartości granicznych klas jakości, określonych w odpowiednich przepisach dla poszczególnych wskaźników jakości wód. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne. Klasyfikacja stanu chemicznego polega na określeniu stężeń substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających oznaczanych w wodzie i biocie (rybach i mięczakach) i porównaniu tych stężeń ze środowiskowymi normami jakości ustalonymi w odpowiednich przepisach.

W poniższej tabeli zestawiono informacje na temat JCWP oraz ich stanu wraz z ich wskaźnikami determinującymi. Klasyfikację stanu wód dokonano na podstawie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Tabela 13. Ocena stanu JCWP na terenie Miasta i Gminy Nowa Słupia

Nazwa i kod JCWP	Czarna Nida do Stokowej RW200006216433	Pokrzywianka RW2000062348529	Łągowianka RW2000062178329	
Typ JCWP	RW_wap	RW_wap	RW_wap	
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	168,14	192,15	188,96	
Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	NIE - ocena stanu na podstawie analiz eksperckich.	TAK	TAK	
Kod ppk (2016-2021)	-	PL01S1001_1511	PL01S1001_3375	
Współrzędne geograficzne ppk [2016-2021]	-	21.120528 50.897528	21.082972 50.670738	
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK	TAK	TAK	
Kod ppk (2022-2027)	PL01S1001_0169	PL01S1001_1511	PL01S1301_1674	
Współrzędne geograficzne ppk [2022-2027]	20.813152 50.80101	21.120528 50.897528	21.082972 50.670738	
Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny
	wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	fitobentos, ichtiofauna	przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, ichtiofauna	azot ogólny, azot azotanowy; fitobentos
	stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego
	wskaźniki determinujące stan chemiczny	benzo(a)piren	benzo(a)piren, fluoranten	benzo(a)piren
	stan (ogólny)	zły	zły	zły

RW_wap – Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym

źródło: www.karty.apgw.gov.pl

JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.), celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy (informacje o dostępnych zasobach, poborze, poziomie zwierciadła) i stan chemiczny. Badania na potrzeby oceny stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na trzy lata i obejmuje obszar całego kraju, natomiast w latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego badane są jednolite części, zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

Systematycznie prowadzony jest monitoring wód podziemnych. Oceny wykonywane są co 4 lata.

Tabela 14. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie gminy Nowa Słupia

Nr JCWPd	Stan wód	Rok 2012	Rok 2016	Rok 2019
101	chemiczny	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	Słaby Zniekształcenie stosunków wodnych siedliska typu 91EO na obszarach Natura 2000 Dolina Bobrzy i Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie pod wpływem obniżenia poziomu wód podziemnych w PPW wywołanego intensywną eksploatacją wód podziemnych.	dobry	dobry
102	chemiczny	Słaby Przekroczenia wskaźników K. Na słaby stan chemiczny może mieć wpływ użytkowanie rolnicze tego terenu, nieuregulowania gospodarka wodno-ściekowa i oddziaływanie ze strony przemysłu	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry
115	chemiczny	Słaby Przekroczenie wartości progowych następujących wskaźników: NH ₄ , Fe. obliczony zasięg zanieczyszczenia wynosi 49,84% powierzchni analizowanej jednostki. Zarejestrowane podwyższone stężenia poszczególnych wskaźników w płytkich poziomach wodonośnych (punkty nr 1404 i 2665) mogą wynikać z intensywnego użytkowania rolniczego i nieprawidłowej gospodarki wodno-ściekowej.	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: GIOS

1.2.4. Hałas

➤ Stan wyjściowy i źródła hałasu

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:
 - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6.00 – 18.00, pory wieczoru od godz. 18.00 – 22.00 oraz pory nocy od godz. 22.00 – 6.00;
 - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22.00-6.00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 – 22.00,
 - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 – 6.00.

Tabela 15. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobylem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

gdzie:

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona swą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112)

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia. Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie omawianych gmin, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania.

Hałasem, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, są dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany ludzką działalnością można podzielić na:

- hałas komunikacyjny;
- hałas przemysłowy (instalacyjny).

Sieć komunikacyjna omawianego obszaru współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona m.in. z:

- DW nr 751 Suchedniów - Nowa Słupia - Ostrowiec Św.;
- DW nr 756 Starachowice - Nowa Słupia – Stopnica;

- DW nr 753 Nowa Słupia (obwodnica) - Wola Jachowa, które wchodzi w skład tzw. Małej Pętli Świętokrzyskiej;
- dróg powiatowych;
- dróg gminnych;
- dróg wewnętrznych.

Hałas kolejowy

Brak sieci kolejowej na terenie gminy Nowa Słupia.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach realizuje zadania dotyczące pomiarów i oceny hałasu drogowego i kolejowego emitowanego do środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego, w ramach programu PMŚ. W 2019 r. punkt pomiarowy został wyznaczony na terenie gminy Nowa Słupia (ul. Staszica, DW 756, Nowa Słupia). W trakcie badań nie wystąpiły przekroczenia norm.

1.2.5. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Nowa Słupia występują następujące formy ochrony przyrody:

- Świętokrzyski Park Narodowy;
- Obszary Natura 2000
 - Łysogóry;
 - Ostoja Jeleniowska;
- Jeleniowski Park Krajobrazowy;
- Obszar chronionego krajobrazu
 - Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
 - Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Rezerwaty przyrody – 2 szt.
- Pomnik przyrody.

Park Narodowy

Zgodnie z art. 8 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

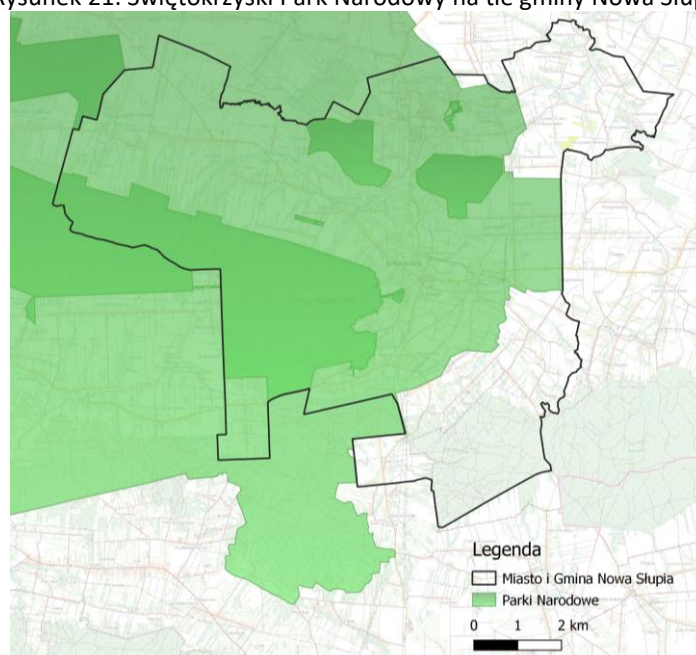
Na terenie gminy Nowa Słupia istnieje Świętokrzyski Park Narodowy, jego charakterystykę zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Charakterystyka Świętokrzyskiego Parku Narodowego

Nazwa	Świętokrzyski Park Narodowy
Data utworzenia	1950-04-02
Powierzchnia [ha]	7626,4500
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie utworzenia Świętokrzyskiego Parku Narodowego.
Powiaty	kielecki, skarżyski
Gminy	Nowa Słupia (miejsko-wiejska), Górno (wiejska), Łączna (wiejska), Mastów (wiejska), Bieliny (wiejska), Bodzentyn (miejsko-wiejska)
Powierzchnia otuliny [ha]	20 786,07
Opis granicy lub położenia	W skład otuliny wchodzi obszary określone linią, która biegnie od północnego zachodu, północną i wschodnią granicą obrębu Zagórze, północną granicą obrębu Klonów (gmina Suchedniów), zachodnią i północną granicą obrębu Hucisko, północną granicą obrębów Psary-Podłazy, Psary-Stara Wieś, Bodzentyn, wschodnią granicą obrębu Bodzentyn i Dąbrowa Górna (gmina Bodzentyn), północną granicą obrębów Grabków, Krajków, Łomno, Modrzewie, Nowy Bostów, wschodnią granicą obrębów Nowy Bo-stów, Stary Bostów (gmina Pawłów), północno-wschodnią granicą obrębów Sosnówka i Cząstków, wschodnią granicą obrębu Cząstków, północną, wschodnią i południową granicą obrębu Stara Słupia, południowo-wschodnią granicą obrębu Wólka Milanowska (gmina Nowa Słupia), wschodnią, południową i zachodnią granicą obrębu Matacentów (gmina tagów), południową granicą obrębu Huta Nowa, Czaplów, Bieliny Kapitulne, Porąbki (gmina Bieliny), południową granicą obrębu Krajno II, wschodnią, południową i zachodnią granicą obrębu Górno-Parcelanci, zachodnią granicą obrębu Krajno-Parcele, Krajno I, Krajno-Zagórze (gmina Górno), południową i zachodnią granicą obrębu Ciekoty (gmina Mastów), zachodnią granicą obrębu Klonów i Zagórze do północnej granicy obrębu Zagórze (gmina Suchedniów).
Zadania ochronne	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego Zarządzenie Ministra Klimatu z dnia 13 stycznia 2020 r. w sprawie zadań ochronnych dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego na lata 2020-2021

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 21. Świętokrzyski Park Narodowy na tle gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).

Poniżej zestawiono Obszary Natura 2000 znajdujące się na omawianym terenie.

Tabela 17. Obszary Natura 2000 na terenie gminy Nowa Słupia

Nazwa	Łysogóry	Ostoja Jeleniowska
Kod obszaru	PLH260002	PLH260028
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa
Gminy	Nowa Słupia (miejsko-wiejska), Górno (wiejska), Łączna (wiejska), Pawłów (wiejska), Mastów (wiejska), Bieliny (wiejska), Bodzentyn (miejsko-wiejska), Waśniów (wiejska)	Nowa Słupia (miejsko-wiejska), Baćkowice (wiejska), Bieliny (wiejska), Waśniów (wiejska), Łągów (miejsko-wiejska), Sadowie (wiejska)
Data wyznaczenia w Polsce / przez KE	2022-02-24 / 2008-01-15	2022-02-25 / 2011-02-08
Powierzchnia [ha]	8 081,27	3 589,24
Akt prawny o wyznaczeniu	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE)	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE)
PZO	Przyjęto tymczasowe cele ochrony, przyjęte w dn. 5.01.23 r. (obwieszczenie znak: WPN-III.6320.1.2017.DB)	-
Dodatkowa charakterystyka obszaru	Odrębność szaty roślinnej Gór Świętokrzyskich w stosunku do całej Wyżyny Małopolskiej uwidacznia się w występowaniu na stosunkowo niedużym terenie zbiorowisk o charakterze górskim oraz zespołów wyżynnych i nizinnych. Obszar obejmuje najwyższą część Gór Świętokrzyskich - starych gór uformowanych przez wypiętrzenie kaledońskie, a potem przez orogenezę hercyńską. Osobliwością tego pasma jest obecność podszczytowych rumowisk piaskowców kwarcytowych z okresu kambryjskiego, nazywanych gołoborzami, nieporośniętych lub słabo porośniętych przez florę naczyniową. Obszar jest w ponad 95% pokryty lasem, w większości są to lasy jodłowo-bukowe. Mniej liczne są bory sosnowe i mieszane, z udziałem dębu. W niższych położeniach spotyka	Obszar obejmuje fragment drugiego co do wysokości pasma Gór świętokrzyskich - pasma Jeleniowskiego, będącego przedłużeniem na wschód pasma Łysogórskiego. Ułożone jest ono równoleżnikowo, zbudowane z odpornych na wietrzenie skał kambryjskich, w całości pokryte lasami. W skład obszaru wchodzi wzniesienia: Góra Jeleniowska (535m n.p.m), Szczytniak (553,7 m n.p.m), i Góra Wesołówka (468,6 m n.p.m). Wierchowiny mają wyrównane powierzchnie z łagodnymi spadkami. Charakterystycznym elementem pasma są występujące na zboczach rumowiska piaskowców kwarcytowych tzw. gołoborza, największe z nich objęte są ochroną rezerwatową. Stoki porożcinane są licznymi dolinkami, w niektórych znajdują się źródła dające początek potokom. Podnóża pokrywa

Nazwa	Łysogóry	Ostoja Jeleniowska
	<p>się grądy, a w miejscach o właściwych warunkach wodnych, bory i lasy bagienne, łęgi a także olsy. Lasy charakteryzują się znacznym stopniem naturalności, czy wręcz pierwotności, choć niektóre fragmenty drzewostanów mają zniekształconą strukturę (głównie niedobór drzew starych, zbliżających się do wieku śmierci fizjologicznej oraz niska zasobność w tzw. martwe drewno), co jest efektem prowadzonej tu wcześniej gospodarki leśnej lub niewłaściwych sposobów ochrony (w takich przypadkach obserwuje się jednak spontaniczne procesy renaturalizacyjne). Na terenie ostoi znajdują się także małe enklawy łąk i pastwisk, bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, murawy i zarośla kserotermiczne, a także nieliczne, w większości drobne, stałe i okresowe cieki i zbiorniki wodne.</p>	<p>materiał zmyty ze stoków i warstwa lessu.</p>

źródło: crfop.gdos.gov.pl

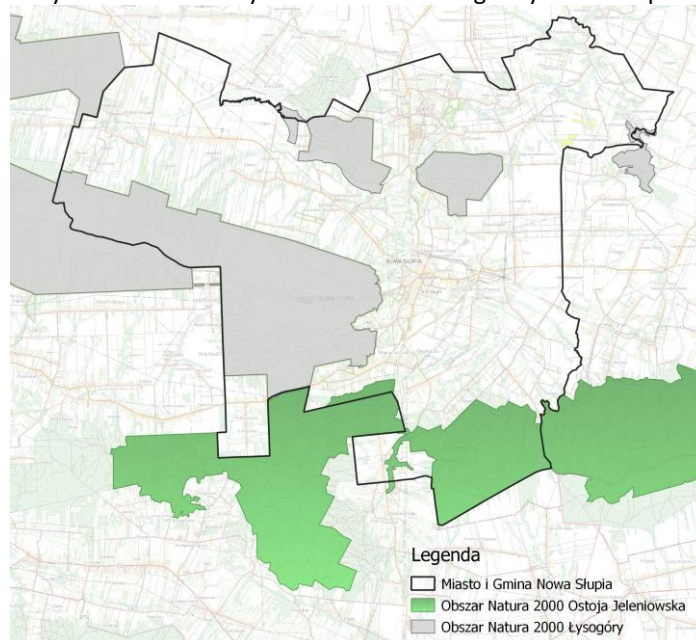
Tabela 18. Typy siedlisk występujących na Obszarze Natura 2000 Łysogóry oraz Ostoja Jeleniowska

	Typy siedlisk	Pokrycie [ha]	Liczba jaskiń
Łysogóry	6210 - murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,9	-
	6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	4,3	-
	6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	28,03	-
	6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	10,86	-
	8150 – środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	19,84	-
	8220 - ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,54	-
	8310 - jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	0,0	6
	9110 - kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	368,71	-
	9130 - żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	2661,74	-
	9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	67,03	-
	9190 - pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	29,9	-
	91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	9,59	-
	91E0 - łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	3,99	-
	91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	2940,56	-
Ostoja Jeleniowska	6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	35,89	-
	8150 – środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	35,89	-
	9110 - kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1083,94	-
	9130 - żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	307,59	-
	9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	35,89	-
	9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	35,89	-
	91E0 - łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-</i>	35,89	-

	Typy siedlisk	Pokrycie [ha]	Liczba jaskiń
Łysogóry	6210 - murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,9	-
	6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	4,3	-
	6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	28,03	-
	6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	10,86	-
	8150 – środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	19,84	-
	8220 - ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,54	-
	8310 - jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	0,0	6
	9110 - kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	368,71	-
	9130 - żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	2661,74	-
	9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	67,03	-
	9190 - pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	29,9	-
	91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	9,59	-
	91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	3,99	-
	91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	2940,56	-
	<i>fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)		
	91F0 - łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	35,89	-
91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	699,54	-	

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 22. Obszary Natura 2000 na tle gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Park Krajobrazowy

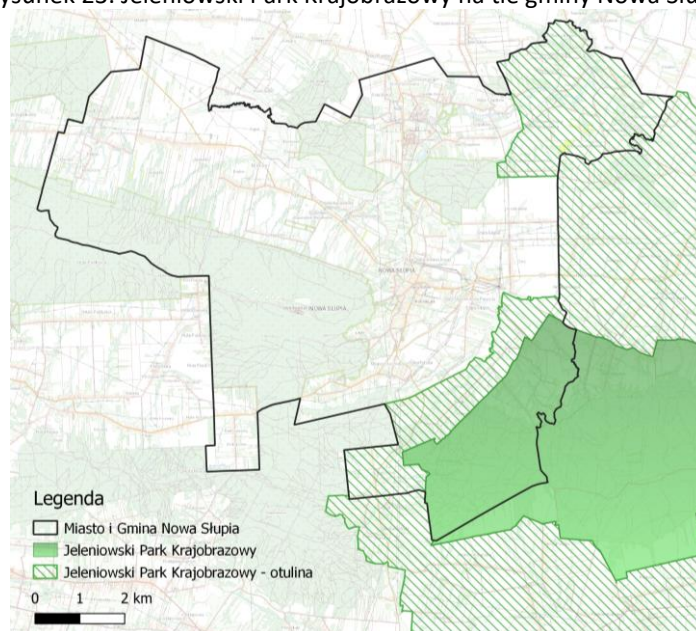
Zgodnie z art. 8 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Tabela 19. Charakterystyka Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego

Nazwa	Jeleniowski Park Krajobrazowy
Data utworzenia	1988-06-10
Powierzchnia [ha]	4218,2000
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Uchwała Nr XXVI/124/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Tarnobrzegu z dnia 30 marca 1988 r. w sprawie ustanowienia Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego
Powiaty	ostrowiecki, opatowski, kielecki
Gminy	Nowa Słupia (miejsko-wiejska), Baćkowice (wiejska), Waśniów (wiejska), Łągów (miejsko-wiejska), Sadowie (wiejska)
Powierzchnia otuliny [ha]	10 638,00
Opis celów ochrony	Ustala się szczególne cele ochrony Parku: 1) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów; 2) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej; 3) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin; 4) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 5) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także licznych miejsc pamięci narodowej; 7) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu; 8) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych; 9) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych; 10) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 23. Jeleniowski Park Krajobrazowy na tle gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Poniżej zestawiono Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się na terenie gminy Nowa Słupia.

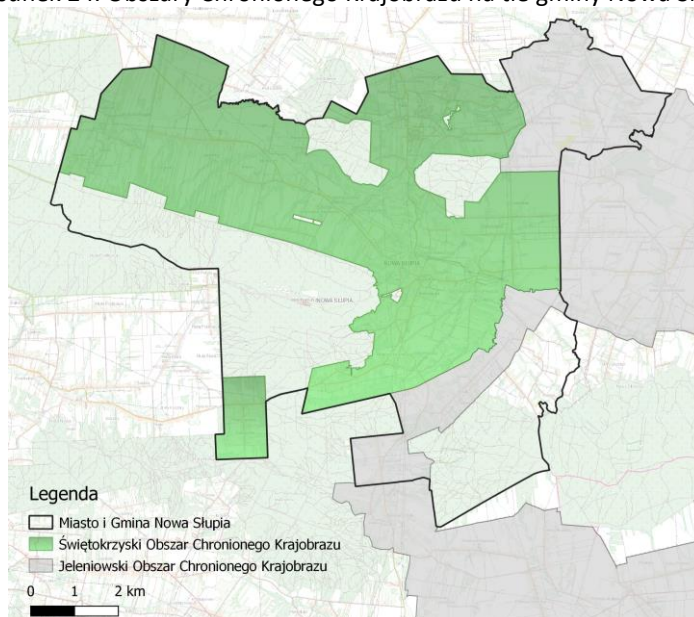
Tabela 20. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Nowa Słupia

Nazwa	Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu
Powiaty	ostrowiecki, opatowski, kielecki	kielecki
Gminy	Nowa Słupia (miejsko-wiejska), Baćkowice (wiejska), Waśniów (wiejska), Łągów (miejsko-wiejska), Sadowie (wiejska)	Nowa Słupia (miejsko-wiejska)
Data wyznaczenia	2001-11-03	2017-05-30
Powierzchnia [ha]	10 638,00	4 509,47
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu	Uchwała Nr XXXIII/469/17 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 maja 2017 w sprawie wyznaczenia Świętokrzyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego w gminie Nowa Słupia
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Obszar Chronionego Krajobrazu stanowiący otulinę parku obejmuje gł. tereny użytkowane rolniczo i obszary zurbanizowane. Użytki rolne zajmują 79% ogólnej powierzchni, lasy tylko 11%. Otulina to obszar charakteryzujący się ogromnymi walorami przyrodniczo krajobrazowymi. Ustanowiono tu piękny krajobrazowo a jednocześnie posiadający wyjątkowa wartość naukową i dydaktyczną (ze względu na przyrodę nieożywioną) rezerwat geologiczny "Wąwóz w Skałach"- występujące tu naturalne murawy i zarośla kserotermiczne porastają zbocza wąwozów z wychodniami skał dewońskich. Podobne zespoły roślinności kserotermicznej występują na obszarach krasowych w okolicach Łągowa i Piotrowa. Na obszarze otuliny spotkać można także pojedyncze obiekty przyrodnicze chronione w formie pomników przyrody. Spośród czterech zarejestrowanych na tym obszarze trzy to pomniki przyrody ożywionej (dęby, topole białe), zachowane na terenie dawnych parków podworskich w Grzegorzowicach i Czajęcicach, a czwarty to obiekt przyrody nieożywionej. Obszar otuliny to teren, na którym znajduje się także wiele obiektów świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego. Najcenniejszym zabytkiem architektury sakralnej jest XIV wieczny kościół w Grzegorzowicach. Do ciekawszych obiektów budownictwa świeckiego należą pozostałości zespołów małych dworów, zwykle wraz z parkami. Są to dworskie układy przestrzenne w: Czajęcicach, Grzegorzowicach, Jeleniowie, Wronowie i Mirogonowicach.	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu (ŚOChK) na terenie Gminy Nowa Słupia jest urozmaicony pod względem ukształtowania terenu. Wysokości bezwzględne maleją w kierunku rzek Pokrzywianki i Słupianki, które płyną Doliną Dębniańską i Słupiańską. Od strony zachodniej i południowej obszar otaczają pasma Łysogórskie i Jeleniowskie. Z tego też powodu, najbardziej rozległe panoramy roztaczają się z południowo-zachodniej części obszaru w kierunku północnym i północno-wschodnim. W północnozachodniej części ŚOChK rozciąga się Pasma Pokrzywiańskie, z którego rozciągają się widoki zarówno w kierunku północnym, jak i w południowym oraz południowo-zachodnim. Urozmaicenie rzeźby terenu zwiększa dodatkowo gęsta sieć mniejszych lub większych cieków wodnych, którą pocięty jest cały obszar. Istotny element krajobrazu ŚOChK stanowi również tzw. „mozaika świętokrzyska”, czyli charakterystyczny dla tego regionu rozdrobniony układ pól, występujących w postaci wąskich, długich pasów. O atrakcyjności geobotanicznej obszaru świadczy przede wszystkim obecność gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych wyginięciem. Do gatunków objętych ochroną ścisłą należy 9 gatunków, są to: goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> , pięciornik skalny <i>Potentilla rupestris</i> , aster gawędka <i>Aster amellus</i> , pełnik europejski <i>Trollius europaeus</i> , goryczka krzyżowa <i>Gentiana cruciata</i> , mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> , rojnik pospolity <i>Jovibarba sobolifera</i> , dzwonek syberyjski <i>Campanula sibirica</i>

Nazwa	Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu
		<p>i lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>. 17 gatunków podlega ochronie częściowej, m.in.: parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>, tojad dziobaty <i>Aconitum variegatum</i>, wawrzynek wilczyłoko <i>Daphne mezereum</i>, kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>, podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>, gruszyczka mniejsza <i>Pyrola minor</i> oraz miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>. We florze występuje 8 gatunków zagrożonych w skali kraju. Wśród nich dominują te, posiadające kategorię narażonych (V) – 6 gatunków - goryczka wąskolistna, pięciornik skalny, lenek stoziarn <i>Radiola linoides</i>, marzanka barwierska <i>Asperula tinctoria</i>, stokłosa żytnia <i>Bromus secalinus</i>. Na szczególną uwagę zasługują doliny rzeczne. Stanowią one miejsca koncentracji siedlisk wielu chronionych gatunków fauny, ponadto pełnią rolę lokalnych korytarzy ekologicznych. Z tego względu istotne są nawet niewielkie, okresowe ciekі, w dolinach których nie wykazano wielu gatunków chronionych. Są one bowiem integralną częścią systemów rzecznych, zapewniając łączność pomiędzy dolinami, a kompleksami leśnymi. W źródłowych odcinkach cieków, w płatach turzycowisk, znajdowano chronionego ślimaka – poczwarówkę zwężoną. Z większych strumieni badanego obszaru bardzo cenne dla fauny są Słupianka i Pokrzywianka, będące siedliskiem rzadkiego, ginącego małża – skójki gruboskorupowej, chronionych ryb – głowacza białopłetwego i śliza oraz skupiające wiele chronionych gatunków ptaków i płazów.</p>

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 24. Obszary Chronionego Krajobrazu na tle gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Rezerваты przyrody

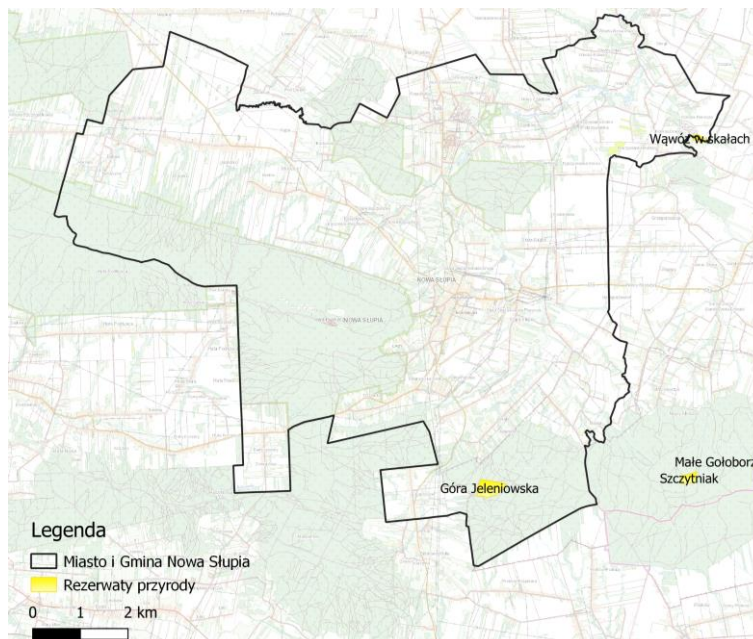
Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

W poniższej tabeli zestawiono rezerваты przyrody znajdujące się na terenie gminy Nowa Słupia.

Tabela 21. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie gminy Nowa Słupia

Nazwa	Wąwóz w skałach	Góra Jeleniowska
Data uznania	1994-11-12	1997-09-23
Powierzchnia [ha]	3,01	15,80
Rodzaj rezerwatu	przyrody nieożywionej	przyrody nieożywionej
Typ rezerwatu	geologiczny i glebowy	geologiczny i glebowy
Podtyp rezerwatu	skał, minerałów, osadów, gleb i wydm	form tektonicznych i erozyjnych
Typ ekosystemu	różnych ekosystemów	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	mozaiki różnych ekosystemów	lasów wyżynnych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 19.10.1994 r.	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Powiaty	ostrowiecki, kielecki	kielecki
Gminy	Nowa Słupia (miejsko-wiejska), Waśniów (wiejska)	Nowa Słupia (miejsko-wiejska)
Opis celów ochrony	Celem ochrony jest zachowanie odśnień dolomitów środkowodewońskich oraz roślinności porastającej wąwóz.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych ostańcowych skałek, rozwalisk skalnych typu gołoborzy oraz naturalnych zbiorowisk leśnych bukowo-jodłowych.
Plan ochrony	nie	Rozporządzenie Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody
Zadania ochronne	Zarządzenie Nr 25/2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Wąwóz w Skałach	nie

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 25. Rezerваты przyrody na tle gminy Nowa Słupia
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

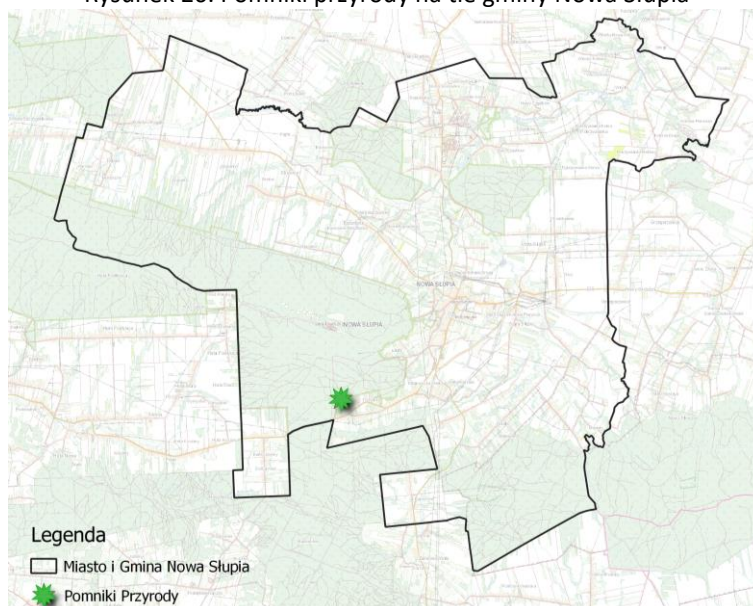
Na terenie gminy Nowa Słupia znajduje się 1 pomnik przyrody. Zestawienie danych na jego temat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22. Charakterystyka pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy Nowa Słupia

Nazwa	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
Data utworzenia	1987-10-02
Typ pomnika	Jednoobiektowy
Opis pomnika	Źródło wypływające z rumoszu kwarcytów kambryjskich, w niewielkiej niszy o średnicy ok. 3 m i tworzące nieduży ciek spływający na południe. W pobliżu źródła występuje szereg wysieków i wycieków wodnych. Typ źródła: szczelinowo-warstwowe, zboczowe.
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dn. 2.10.1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.
Tekstowy opis granic	dok. źródła znajdują się we wsi trzcianka ok. 200 m na płn. Od szosy do Kielc pod lasem (granica ŚPN), za ostatnimi zabudowaniami Trzcianki.

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 26. Pomniki przyrody na tle gminy Nowa Słupia

źródło: crfop.gdos.gov.pl

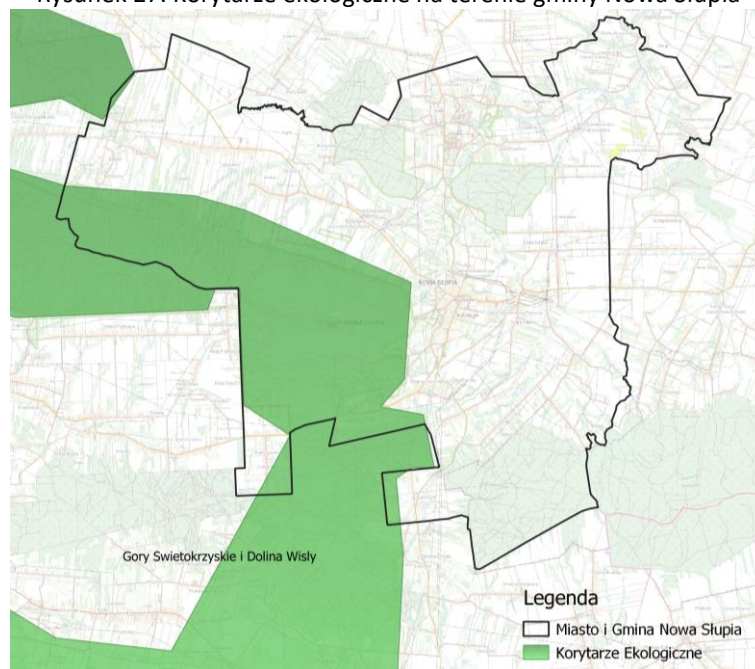
Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Na poniższej mapie przedstawiono korytarze ekologiczne biegnące przez teren gminy Nowa Słupia.

Rysunek 27. Korytarze ekologiczne na terenie gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 wyznaczono 5 celów strategicznych w ramach, których nie wszystkie zaplanowane działania będą oddziaływały na środowisko. Wszystkie zaplanowane inwestycje, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą miały wpływ na środowisko, ostatecznie przyczynią się do poprawy jego jakości.

Strategia uwzględni zapisy i cele sformułowane w dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela 23. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji Europejskiej z 03.03.2010.</p>	<p>Strategia wyznacza trzy ogólne, wzajemnie za sobą powiązane, priorytety:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój inteligentny, tj. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, m.in. poprzez podniesienie jakości edukacji, wspieranie transferu innowacji i wiedzy, pełne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wdrażanie innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych, 2. rozwój zrównoważony, tj. wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej dla przeciwdziałania zmianom klimatu, degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności oraz niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów, a także dla zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, tj. wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, m.in. poprzez wzrost poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, modernizowanie rynków pracy i systemów szkoleń, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia. <p>Ponadto, Strategia zawiera wytyczone przez Komisję nadrzędne, wymierne wzajemnie ze sobą powiązane cele szczegółowe UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, między innymi poprzez wzrost zatrudnienia kobiet i osób starszych oraz lepszą integrację migrantów na rynku pracy, - przeznaczanie 3% PKB Unii na inwestycje w działalność badawczo-rozwojową, w tym poprawę warunków prywatnej działalności badawczo-rozwojowej w UE, - osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., lub nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%, - ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, zdobywanie wyższego wykształcenia przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia, tj. w wieku 30-34 lat, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, tj. o 25%.
<p>„Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 25 września 2015 r.</p>	<p>Rezolucja wyznacza 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań, których założeniem jest przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt. Globalne, współzależne i niepodzielne cele Agendy dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyeliminowania ubóstwa, 2) wyeliminowania głodu, poprawy odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, 3) zdrowego życia i dobrobytu, 4) wysokiej jakości edukacji, w tym uczenia się przez całe życie, 5) równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, 6) zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi, zapewniającymi dostęp do wody i warunków sanitarnych, 7) zrównoważonej, nowoczesnej energii w przystępnej cenie, 8) zrównoważonego, stabilnego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego oraz godnej pracy, 9) stabilnej infrastruktury, zrównoważonego uprzemysłowienia i innowacyjności, 10) zmniejszania nierówności w krajach i między krajami, 11) bezpiecznych i zrównoważonych miast i osiedli sprzyjających włączeniu społecznemu, 12) zrównoważonej konsumpcji i produkcji, 13) przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
	<p>14) ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich, 15) ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, w tym lasów, zwalczania pustynnienia, powstrzymania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, 16) dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu, 17) globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja wyznaczonych celów ma zapewnić równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.</p>
<p>Europejski Zielony Ład „The European Green Deal” Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. COM(2019) 640 final.</p>	<p>Europejski Zielony Ład stanowi nową strategię UE na rzecz wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Jest to plan na trzy nadchodzące dekady, dotyczący zbudowania zrównoważonej gospodarki unijnej poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Dokument ten wyznacza unijny cel uczynienia z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności przemysłu i zapewnieniu sprawiedliwego przejścia dla dotkniętych regionów i pracowników. Kluczowe aspekty dokumentu dotyczą 7 obszarów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. czysta energia – obniżenie emisyjności systemu energetycznego Unii przy założeniu dalszej dekarbonizacji i większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym, aktualizacji w 2023 r. krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich Unii w celu osiągnięcia w 2050 r. zerowej emisji gazów cieplarnianych, 2. zrównoważony przemysł – polityka przemysłowa oparta na gospodarce o obiegu zamkniętym, dotycząca w szczególności zasobochłonnych sektorów, takich jak przemysł odzieżowy, budownictwo, elektronika i tworzywa sztuczne, z założeniem, że do 2030 r. wszystkie opakowania w Unii Europejskiej powinny nadawać się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, w strukturze konsumpcji nastąpi odejście od produktów jednorazowego lub ograniczonego użytku na rzecz wynajmu towarów i usług oraz produktów wielokrotnego użytku, trwałych i naprawialnych, a ponadto nastąpi redukcja marnotrawstwa oraz dalszy rozwój technologii cyfrowych, 3. budowa i renowacja – zapewnienie lepszej charakterystyki energetycznej budynków publicznych i prywatnych, poprzez odpowiednią politykę cen energii zachęcającą do budowy budynków energooszczędnych, projektowanie zgodne z gospodarką o obiegu zamkniętym, zwiększoną cyfryzację, uodparnianie budynków na klimat oraz surowe egzekwowanie przepisów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, 4. zrównoważona mobilność – zwiększenie ograniczeń emisji pochodzących ze wszystkich rodzajów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i wodnego) o 90% do 2050 r., przy założeniu wzrostu znaczenia transportu multimodalnego, zwiększenia transportu ładunków koleją lub drogą wodną, zwiększenia podaży zrównoważonych paliw alternatywnych dla transportu, ograniczenia zanieczyszczeń powodowanych przez transport w miastach, a także wprowadzenia technologii cyfrowych oraz cen za transport odzwierciedlających jego wpływ na środowisko, 5. od pola do stołu – zapewnienie bezpiecznej, bogatej w wartości odżywcze i wysokiej jakości żywności, której produkcja wywiera jak najmniejszy wpływ na środowisko, poprzez wspieranie rolników i rybaków, ograniczenie stosowania i zależności od chemicznych pestycydów, nawozów i antybiotyków, a także gospodarkę o obiegu zamkniętym od produkcji po konsumpcję, 6. ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów – ochrona w obszarach Natura 2000, zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni miejskich, ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów w rolnictwie, poprawa jakości i zwiększenie powierzchni lasów, rozwój niebieskiej gospodarki, 7. eliminowanie zanieczyszczeń, zarówno powietrza, wody, gleby oraz produktów konsumenckich – poprzez lepsze monitorowanie, raportowanie i zapobieganie, w tym ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu oraz chemikaliów, z uwzględnieniem przywrócenia naturalnych funkcji ziemi i wód powierzchniowych.
<p>Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej –</p>	<p>Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawia ramy działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych (powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych i podziemnych) w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego ich wykorzystania, ochronę ekosystemów wodnych oraz od wód zależnych, zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, a także zmniejszenie skutków powodzi i susz. W dokumencie podkreśla się konieczność koordynacji działań w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego. Państwa członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe oraz stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>Ramowa Dyrektywa Wodna, zmieniona dyrektywami 2455/2001/WE, 2008/32/WE, 2008/105/WE, 2009/31/WE, 2013/39/UE, 2013/64/UE, 2014/101/UE.</p>	
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE.</p>	<p>Dyrektywa ma służyć osiągnięciu długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, zgodnego z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, oraz unijnych celów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza, powodujących zakwaszenie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP, a ponadto przyczynia się do osiągnięcia zwiększonych synergii między polityką unijną w zakresie jakości powietrza a innymi politykami, zwłaszcza polityką klimatyczno-energetyczną. W celu zbliżenia się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, dokument ten ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}). Dyrektywa zawiera również wymóg sporządzenia, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji zanieczyszczeń i ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.</p>
<p>Biała Księga. Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, 01.04.2009, KOM(2009) 147 wersja ostateczna.</p>	<p>Dokument przedstawia cel unijnych ram na rzecz adaptacji, tj. osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Unijne ramy będą wdrażane etapowo i obejmują: tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, m.in. poprzez ustanowienie systemu wymiany informacji; włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, tj. polityki zdrowotnej i społecznej, sektora rolnictwa i leśnictwa, różnorodności biologicznej, ekosystemów i wody, obszarów przybrzeżnych i morskich oraz systemów produkcyjnych i infrastruktury fizycznej; stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji; oraz nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.</p>
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.</p>	<p>Dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego, poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej. Dokument ustala hierarchię postępowania z odpadami (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie), która powinna przekładać się na kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce, dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania nimi. Gospodarowanie odpadami ma być prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, a w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt; b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy oraz c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu. <p>W celu poprawy efektywności gospodarki odpadami państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz stworzenia wystarczającej i zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.</p>
Dokumenty krajowe	
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Załącznik</p>	<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawarta w dokumencie wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku opiera się na pięciu oczekiwanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym. W dokumencie przedstawiono 6 celów i obszarów interwencji, spośród których za najważniejsze</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>do Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2011 r.).</p>	<p>ze środowiskowego punktu widzenia należy uznać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, obejmujący m. in. zmniejszenie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, działania mające na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, racjonalizację gospodarowania zasobami wód, kształtowanie naturalnej retencji, dbałość o jakość przestrzeni otaczającej i krajobraz (w tym wzmocnienie spójności przestrzeni przyrodniczej i stopnia ochrony krajobrazu rolniczego, ochronę przestrzeni wyjątkowych; ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych; rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz rekultywację terenów przemysłowych; zmniejszenie obciążeń środowiska emisjami z transportu, zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego, obejmujący m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na nie, ograniczenie emisji CO₂, poprawę efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, minimalizację ryzyka powodziowego oraz zwiększanie dyspozycyjnych zasobów wodnych, - przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego, obejmujący m.in skuteczną ochronę jakości i tożsamości krajobrazu naturalnego i zurbanizowanego oraz oszczędne i racjonalne użytkowanie terenu.
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 lutego 2017 r.</p>	<p>To kluczowy dokument na szczeblu krajowym w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Celem głównym Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Dla jego realizacji sformułowano cele szczegółowe, główne obszary koncentracji działań i kierunki interwencji, spośród których do najistotniejszych celów środowiskowych należy zaliczyć: poprawę stanu zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej, zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (obejmujące wzrost efektywności i atrakcyjności transportu publicznego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza, rozwój elektromobilności, a także promocję ruchu rowerowego), poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym nowe, nisko- i zeroemisyjne moce wytwórcze, także OZE, technologie magazynowania energii), poprawę efektywności energetycznej (w budownictwie, przedsiębiorstwach, ciepłownictwie, transporcie, ograniczenie strat w przesyłce energii), reindustrializację (zmniejszenie energochłonności, zasobo- i materiałochłonności procesów przemysłowych, poprawa efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności) i restrukturyzację sektora górnictwa węglowego oraz zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zapewniające ich dobry stan (woda, powietrze, gleby, różnorodność biologiczna, krajobraz, zasoby geologiczne, odpady).</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 17.09.2019 r.</p>	<p>KSRR2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Położono w nim nacisk na rozwój zrównoważony całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Jako cel główny Strategii wskazano efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dla realizacji polityki regionalnej wyznaczono 3 cele szczegółowe, dotyczące: zwiększenia spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wzmocnienia regionalnych przewag konkurencyjnych oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityki ukierunkowanych terytorialnie. W ramach celów szczegółowych uwzględniono aspekty dotyczące rozwoju kapitału społecznego (aktywizacji, podnoszenia kompetencji i umiejętności oraz wzmocnienia poczucia tożsamości i integracji społeczności lokalnej), wsparcia kultury (w tym dziedzictwa niematerialnego oraz zwiększania dostępu do dóbr i usług kultury), wsparcia placówek edukacyjnych (w tym kształcenia ustawicznego, rozwoju srebrnej gospodarki), kompleksowej poprawy jakości powietrza (ograniczenia zjawiska niskiej emisji na obszarach zurbanizowanych, efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego, wymiany kotłów, termomodernizacji, działań edukacyjnych), racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego (rewitalizacji i rekultywacji, nadania nowych funkcji zdegradowanym obszarom miejskim, dostosowania obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska, ograniczenia suburbanizacji i przeciwdziałania dekoncentracji osadnictwa, rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych), zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego (gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji w zakresie technologii, produktów i usług, dostosowania przedsiębiorstw do standardów środowiskowych), rozwijania i integrowania systemów transportu zbiorowego, rozwoju transportu nisko- i bezemisyjnego (w tym elektromobilności), wykorzystania potencjału OZE, poprawy gospodarowania odpadami i oczyszczania ścieków. W dokumencie Śląsk zaliczony został do jednego z 4 obszarów strategicznej interwencji (OSI), a więc obszarów, które uwzględnione zostaną w krajowych i regionalnych strategiach i będą traktowane preferencyjnie.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, dedykowaną środowiskowym celom i priorytetom kraju. Dokument ten stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), z której zaczerpnięty został główny cel Polityki - rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Dla realizacji tego celu sformułowano 3 cele szczegółowe dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, a także łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych. Zawarte w Polityce kierunki interwencji odnoszą się do wszystkich komponentów środowiska, tj. powietrza, wód, powierzchni ziemi, w tym gleb, a także różnorodności biologicznej, krajobrazu i zasobów geologicznych oraz klimatu. Ponadto, w dokumencie ujęto także kwestie gospodarki leśnej, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej, wraz z kształtowaniem wzorców zrównoważonej konsumpcji.</p>
<p>Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Projekt z dn. 08.11.2019 r.</p>	<p>Polityka energetyczna Polski do 2040 r., dedykowana rozwojowi sektora paliwowo-energetycznego kraju, stanowi kontynuację Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej w 2009 r. i jest kolejną z dziewięciu zintegrowanych strategii systemu zarządzania rozwojem kraju, wynikających z przyjętej w 2017 r. Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Dokument ten wyznacza cel polityki energetycznej państwa, którym jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Dla jego realizacji wyznaczono 8 kierunków i celów szczegółowych, dotyczących: optymalnego wykorzystania własnych surowców energetycznych, tak aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby energetyczne, tj. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową, gaz ziemny i biomasę, rozbudowy infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, w celu pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną (w tym udział 56-60% węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r., energetyka jądrowa o mocy 6-9 GW w 2043 r.), dywersyfikacji dostaw i rozbudowy infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych, rozwoju rynków energii dla zapewnienia ich konkurencyjności, wdrożenia energetyki jądrowej, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu (w tym uruchomienie pierwszego bloku jądrowego o mocy 1-1,5 GW do 2033 r. oraz kolejnych pięciu do 2043 r.), rozwoju odnawialnych źródeł energii, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego i dywersyfikacji struktury wytwarzania energii (w tym 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.), rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji, mających zapewnić powszechny dostęp do ciepła oraz niskoemisyjne wytwarzanie ciepła w całym kraju, a także poprawy efektywności energetycznej gospodarki, w celu zwiększenia konkurencyjności gospodarki (w tym 23% oszczędności energii pierwotnej vs. prognozy na 2030 r. z 2007 r.).</p>
<p>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 18 grudnia 2019 r., przekazany do Komisji Europejskiej 30 grudnia 2019 r.</p>	<p>KPEiK został przygotowany z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument prezentuje zintegrowane podejście do wdrażania pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W odniesieniu do tych obszarów Plan przedstawia krajowe założenia i cele zawarte w obowiązujących krajowych strategiach rozwoju zatwierdzonych na poziomie rządowym oraz projektach dokumentów strategicznych znajdujących się na zaawansowanym etapie przygotowania. W aspekcie środowiskowym szczególne znaczenie mają zapisy w zakresie: ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (CO₂ w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r. w stosunku do 2005 r.) i zanieczyszczeń powietrza, adaptacji do zmian klimatu (w tym zwiększenia małej retencji wodnej i lesistości), zmniejszenia udziału węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (21-23% w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r., 14% w transporcie, roczny wzrost w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie), poprawy efektywności energetycznej (o 23% do 2030 r., rozwoju ekologicznych i efektywnych systemów ciepłowniczych, produkcji ciepła w kogeneracji, inteligentnych sieci, funkcjonowania mechanizmów stymulujących oszczędność końcowego wykorzystania energii oraz zachowań pro oszczędnościowych, poprawy charakterystyki energetycznej budynków), rozwoju elektromobilności i paliw alternatywnych w transporcie, promowania transportu intermodalnego i kolejowego, a także rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie na poziomie lokalnym, wdrożenia energetyki jądrowej, ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego oraz rozwoju innowacji energetycznych.</p>
<p>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady</p>	<p>SPA został opracowany dla uniknięcia kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji oraz z myślą o ograniczeniu gospodarczych i społecznych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem głównym Dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W związku z powyższym wskazano w nim cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej, w zakresie zdrowia oraz różnorodności biologicznej i obszarów prawnie chronionych, na obszarach górskich, w strefie wybrzeża i na obszarach zurbanizowanych. Obejmują one m.in. właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, ochronę przestrzeni rolniczej i zasobów glebowych dużej wartości, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, przywracanie i utrzymanie dobrego</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>Ministrów z dn. 29 października 2013 r.</p>	<p>stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochronę różnorodności biologicznej a w szczególności siedlisk wodno-błotnych, zwiększanie lesistości, zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych, zwiększanie obszarów zieleni w miastach, rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, a także ograniczanie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych.</p>
<p>Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030). Dokument Ministerstwa Środowiska z 2015 r.</p>	<p>Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym element spójnego systemu zarządzania wraz ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą w 2014 r. Celem głównym KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Dla realizacji tego celu określono 2 cele szczegółowe dotyczące osiągnięcia w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w Dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, jak również osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. Działania naprawcze mające skutkować poprawą jakości powietrza w pierwszej kolejności powinny dotyczyć osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz substancji takich jak NO₂ oraz O₃. Cele i kierunki działań, wyznaczone w tym Programie o charakterze strategicznym, powinny zostać uwzględnione przede wszystkim w lokalnych programach ochrony powietrza. Ponadto, wnioski i zalecenia KPOP powinny zostać uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych i wykonawczych, dotyczących tematyki środowiska lub mających na nią wpływ, na wszystkich szczeblach zarządzania.</p>
<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.</p>	<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu należy do zintegrowanych strategii sektorowych, a głównym celem zawartej w strategii polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Realizacja tego celu związana jest z wdrażaniem 6 kierunków interwencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budową zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; 2) poprawą sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; 3) zmianą w indywidualnej i zbiorowej mobilności; 4) poprawą bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; 5) ograniczaniem negatywnego wpływu transportu na środowisko; 6) poprawą efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. <p>W aspekcie środowiskowym istotne są zapisy Strategii dotyczące: wzmocnienia roli transportu kolejowego i transportu wodnego śródlądowego, rozwoju transportu intermodalnego i ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko (promowanie pojazdów ekologicznie czystych i energooszczędnych, optymalizacja przepływu potoków ruchu, ograniczanie kongestii, wydzielenie stref o niskiej emisji), rozwój transportu publicznego, rozwój transportu rowerowego.</p>
<p>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.</p>	<p>Celem głównym Strategii jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dla jego realizacji wskazano trzy cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej; 2) poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; 3) rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. <p>W ramach celów wskazano liczne kierunki interwencji dotyczące zróżnicowanych zagadnień środowiskowych, takich jak: jakości i bezpieczeństwa żywności, rozwoju innowacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, gospodarki odpadami, zwiększenia wykorzystania OZE, rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, zrównoważonemu gospodarowaniu i ochronie zasobów środowiska (ładu przestrzennego, gleb, zasobów wodnych, powietrza, bioróżnorodności) oraz adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu tym zmianom.</p>

8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez samorząd gminy, których realizacja przewidziana jest w perspektywie do roku 2030. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku omawianej Gminy istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić,

iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania Gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji szczególnie z zakresu ekologii społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowisko działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	B	Bezpośrednie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	P	Pośrednie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	S	Stałe
		Ch	Chwilowe
		W	Wtórne
		Sk	Skumulowane

Tabela 24. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
Cel operacyjny nr 1: „Zwiększenie jakości służby zdrowia”														
1.	Remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi		P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	
2.	Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny			B, S										
3.	Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi		P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	
4.	Rozwój e-usług zdrowotnych			B, S										
5.	Lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla Seniorów			B, S										
Cel operacyjny nr 2: „Zwiększenie liczby przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i sportowych”														
6.	Remonty i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne		P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	
7.	Budowa żłobka i przedszkola w Nowej Słupi	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	
8.	Projekty edukacyjne szkół obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia pozalekcyjne, w tym przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty, wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, wsparcie w obszarze edukacji włączającej, doradztwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, rozwijanie kompetencji kluczowych w szczególności cyfrowych (zajęcia z wykorzystaniem TIK) 			B, S										

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
9.	Świetlice środowiskowe jako element pomocy Rodzinom w codziennym funkcjonowaniu			B, S										
10.	Zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i inne wyposażenie	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
11.	Poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej m.in. w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupi i budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach			B, S										
12.	Kształcenie kadr urzędniczych organizacja szkoleń			B, S										
13.	Wsparcie dla seniorów: <ul style="list-style-type: none"> • usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym, • organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+, • posiłki z dowozem do domu, • pomoc sąsiedzka, • lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii, • rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, • w domach lub niewielkich placówkach, • wprowadzenie „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką 			B, S										
14.	Usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. z powodu długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osoby biernie zawodowo. W ramach usług społecznych planuje się			B, S										

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem: <ul style="list-style-type: none"> wsparcie psychologiczne, wsparcie zdrowotne, kursy i doradztwo zawodowe, staże zawodowe, wsparcie w podjęciu zatrudnienia. 													
15.	Działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej: <ul style="list-style-type: none"> wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży, zatrudnienie psychologów dziecięcych, przewodzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów, warsztaty i doradztwo dla rodziców, szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych. 			B, S										
16.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę/przebudowę/remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. budowa remizy OSP Sosnówka.	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S
Cel operacyjny nr 3: „Rozwój usług informatycznych na terenie gminy”														
17.	Wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu Libra			B, S										
18.	Modernizacja serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia			B, S										
19.	Rozwój e-administracji (usług świadczonych cyfrowo)			B, S										
Cel operacyjny nr 4: „Wsparcie przedsiębiorczości, rynku pracy”														

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
20.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	
21.	Wsparcie działań rolników (m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy)	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	
22.	Wspólny system promocji produktów lokalnych, promocja gospodarza			B, S										
Cel operacyjny nr 5: „Poprawa dostępności dla infrastruktury z obszaru gospodarki wodno-ściekowej”														
23.	Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch	
24.	Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch	
25.	Prowadzenie prac przeciwoerozyjnych oraz ochrona i odtworzenie oczek wodnych i mokradeł	P, S			P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
26.	Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach				P, S		Ch		Ch	B, S		B, S	P, S	
27.	Wsparcie działań dotyczących gospodarki wodnej - ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki rolniczej, zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	
28.	Budowa ok. 2000 mb wodociągu	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch			Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
29.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice	P, S	P, S	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
30.	Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch	
31.	Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skąty, Włochy	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	Ch		Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
32.	Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S		P, S	P, S	
Cel operacyjny nr 6: „Zwiększenie liczby działań na rzecz ochrony środowiska, energetyki odnawialnej, efektywności energetycznej, zielonej energii”														
33.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynków OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Mirocicach oraz Zespołu Szkół w Nowej Słupi	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S		P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
34.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania (ok. 10 km)	P, S Ch	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	Ch	P, S			P, S	
35.	Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	Ch	P, S			P, S	
36.	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S		P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
37.	Budowa farmy fotowoltaicznej pokrywającej zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo	P, S Ch		B, S Ch	Ch	Ch			Ch		B, S	B, S	B, S Ch	
38.	Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S			P, S	
39.	Magazyny energii elektrycznej instytucji publicznych na terenie gminy			B, S			P, S	P, S		P, S	S		B, S	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki	
40.	Wsparcie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkańców. Projekt zakładałby dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych montowanych na prywatnych obiektach mieszkańców.	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S		W, S			W, S		
Cel operacyjny nr 7: „Poprawa jakości infrastruktury drogowej”															
41.	<p>Rozbudowa i/lub modernizacja dróg:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przebudowa dróg gminnych zlokalizowanych na dz. nr ewid. 881, 282, 274, 263, w miejscowości Skały Budowa drogi gminnej od ul. Kieleckiej na wysokości Agronomówki, przez drogę oznaczoną w ewid. gruntów jako działka 1841/1 do drogi oznaczonej w ewid. gruntów jako działka 1217/6 położonej w obrębie Nowa Słupia. Przebudowa ulicy Słonecznej w miejscowości Rudki zlokalizowanej na działkach nr ewid. 212/7, 212/10, 212/18, 212/19, 580/2, 212/15, 213/7, 234, 229/2, 239. Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jeziorko, zlokalizowanej na działkach nr ewid. 342, 321 w miejscowości Jeziorko. Przebudowa dróg gminnych nr 352010T (Hucisko) oraz nr 352006 T (Mirocice) Rozbudowa drogi wewnętrznej w msc. Dębno (dz. nr ewid. 215, 163). Budowa drogi wewnętrznej w msc. Wólka Milanowska (dz. nr ewid. 167/2) Przebudowa drogi gminnej nr 352008T w msc. Trzcianka (dz. nr ewid. 59). 	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	<ul style="list-style-type: none"> Budowa drogi wewnętrznej od drogi powiatowej nr 0599T w kierunku lasu w msc. Dębno. Budowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352044T do pól uprawnych w msc. Wólka Milanowska. Rozbudowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352075T Rudki ul. Spółdzielcza w kierunku drogi wewnętrznej ul. Kościelnej dł.ok.330mb; dz.nr.589/1,591,592,645/4,647/1 Rozbudowa drogi gminnej, zlokalizowanej na dz. nr ewid. 99 obręb Stara Słupia w kierunku oczyszczalni. Budowa łącznika drogi gminnej nr 352061T (dz. nr ewid. 429 obręb Sosnówka) z drogą gminną nr 352062T (dz. nr ewid. 476 obręb Sosnówka). Rozbudowa drogi gminnej przy cmentarzu w msc. Nowa Słupia – odcinek od drogi wojewódzkiej DW756 do drogi wojewódzkiej DW751. Budowa drogi gminnej – ul. Kwiatowa w msc. Nowa Słupia. Rozbudowa drogi łącznika drogi gminnej nr 352005 T (dz. nr ewid. 152 obręb Serwis) z drogą gminną nr 352041T (dz. nr ewid. 79 obręb Serwis) Przebudowa drogi wewnętrznej ul.Łazy od ronda -I Etap Przebudowa drogi wewnętrznej ulicy Ogrodowej w msc. Nowa Słupia. Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej niezbędnej do remontu drogi dojazdowej do pól, zlokalizowanej na działce nr ewid. 61, 120/2 obręb Bartoszowiny. 	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia”. Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skały”. 													
42.	Modernizacja dróg wewnętrznych/dróg dojazdowych do pól: <ul style="list-style-type: none"> podsypanie dróg kruszywem, poprawa jakości nawierzchni dróg we wszystkich miejscowościach gminy, gdzie jest to niezbędne m.in. Stara Słupia, Cząstków, Rudki ul. Kolejowa, Jeleniów, Pokrzywianka; utwardzenie dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy. 	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch
43.	Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis			B, S										
Cel operacyjny nr 8 „Rozwój infrastruktury związanej z gospodarką odpadami”														
44.	Modernizacja i/lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach <ul style="list-style-type: none"> budowa w ramach PSZOK centrum napraw i ponownego użycia, budowa wiaty magazynowej nad kontenerami i pojemnikami, budowa części informacyjno-edukacyjnej - stworzenie ścieżki edukacyjnej, przebudowa lub utwardzenie drogi dojazdowej do PSZOK, 	P, S		B, S	P, S	P, S		P, S	P, S					
		Ch	P, S	Ch	Ch	Ch	B, S	Ch	Ch	P, S	B, S	B, S	P, S	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
45.	Doposażenie obecnego PSZOK w Rudkach m.in. <ul style="list-style-type: none"> zakup wagi najazdowej o dużym tonażu, zakup komputera i oprogramowania do obsługi PSZOK, w tym wprowadzenie tzw. „paszportów odpadowych” – kart magnetycznych dla właścicieli nieruchomości chcących korzystać z PSZOK, zakup pojemników i kontenerów na odpady, zakup myjki do mycia i dezynfekcji pojemników, wymiana monitoringu. 	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	P, S	
46.	Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców (pojemniki 120l, 240l i 1100l, w tym zakup specjalnych pojemników na bioodpady), zakup przydomowych kompostowników			B, S	P, S	P, S				B, S	B, S	B, S		
47.	Działalność edukacyjna z zakresu gospodarowania odpadami – kampanie edukacyjne	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S			P, S	P, S	P, S	P, S	
Cel operacyjny nr 9 „Wzrost potencjału Gminy Nowa Słupia w obszarze turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego”														
48.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak	P, S		B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S
		Ch		Ch	Ch	Ch			Ch					
49.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna- Mirocice)	P, S		B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S
		Ch		Ch	Ch	Ch			Ch					
50.	Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S			Ch	B, S	B, S	B, S	B, S	
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
51.	Promocja gminy w regionie			B, S										
52.	Remont obiektu zabytkowego „Opatówka”			B, S			B, S	Ch	Ch			B, S	Ch	B, S
				Ch		Ch	Ch					Ch		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
53.	Doposażenie świetlic wiejskich			B, S										
54.	Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S		P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	
55.	Poprawa stanu pomników i miejsc pamięci											B, S		
56.	Organizacja międzygminnych imprez kulturalnych, promocja kultury, organizacja różnego rodzaju imprez typu dożynki			B, S										
57.	Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S		P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	
58.	Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo			B, S	Ch									
59.	Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	
60.	Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny			B, S		P, S	P, S		P, S					
61.	Budowa wieży widokowej w miejscowości Skały na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo			B, S	P, S Ch	P, S Ch			Ch		B, S	B, S		
62.	Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów infrastruktury kulturalnej na obszarze gmin Gór Świętokrzyskich (w ramach inwestycji zostanie przebudowane m.in. poddasze Domu Kultury w Rudkach)			B, S Ch										B, S Ch
Cel operacyjny nr 10 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta Nowa Słupia i miejscowości Rudki”														

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
63.	<p>Rewitalizacja Miasta Nowej Słupi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka. – zadanie dominujące, • Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”, • Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu Kieleckiego • Poprawa estetyki oraz atrakcyjności poprzez wymianę zdegradowanej nawierzchni • Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów - Bodzentyn-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski. • Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi, • Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi, • Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole, • Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi, • Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi. 	P, S	P, S	P, S		P, S	B, S				P, S	P, S		
					P, S			P, S		P, S			B, S	
		Ch	Ch	Ch		Ch	Ch				Ch	Ch		
64.	Rewitalizacja miejscowości Rudki			B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Tabela 25. Oddziaływanie inwestycji na komponenty środowiska

Działanie	Oddziaływanie
<p>Remont budynku oraz pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku POZ w Nowej Słupi</p> <p>Rozbudowa budynku POZ w Nowej Słupi</p>	<p>Inwestycja przewiduje rozbudowę i remont istniejącego budynku użyteczności publicznej w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Zadania będą realizowane poza obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000, stąd nie będą na nie oddziaływać. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Zadania wpłyną pozytywnie na ludzi poprzez poszerzenie działalności POZ w Nowej. Działanie ma na celu zapewnianie coraz większego standardu pacjentów oraz podniesienie efektywności świadczeń zdrowotnych</p> <p>Zadanie nie będzie wpływało negatywnie na ustanowione cele ochrony form ochrony przyrody.</p>
<p>Wyposażenie budynków POZ w Nowej Słupi i Rudkach w nowszy sprzęt medyczny</p> <p>Rozwój e-usług zdrowotnych</p> <p>Lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla Seniorów</p>	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez poprawę dostępności świadczonych usług zdrowotnych. Cyfryzacja w ochronie zdrowia ma przede wszystkim usprawnić pracę personelu medycznego, jak również cały proces komunikacji między świadczeniodawcami a świadczeniobiorcami.</p>
<p>Remonty i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Obiekty planowane do remontu wpłyną pozytywnie na ludzi poprzez poprawę standardu infrastruktury i usług edukacyjnych. W trakcie remontów mogą wystąpić chwilowe uciążliwości związane z emisją hałasu. Działania te nie będą miały negatywnego wpływu na cele ochrony form ochrony przyrody.</p>
<p>Budowa żłobka i przedszkola w Nowej Słupi</p>	<p>Inwestycja przewiduje wybudowanie nowego budynku użyteczności publicznej w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Zadania będą realizowane poza obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000, stąd nie będą na nie oddziaływać. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>Zadania wpłyną pozytywnie na ludzi poprzez poszerzenie infrastruktury służącej zapewnieniu bezpieczeństwa oraz spędzania wolnego czasu i integracji społecznej.</p> <p>Zadanie nie będzie wpływało negatywnie na ustanowione cele ochrony form ochrony przyrody.</p>
<p>Projekty edukacyjne szkół obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia pozalekcyjne, w tym przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty, • wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, • wsparcie w obszarze edukacji włączającej, • doradztwo zawodowe, • podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, • rozwijanie kompetencji kluczowych w szczególności cyfrowych (zajęcia z wykorzystaniem TIK) <p>Świetlice środowiskowe jako element pomocy Rodzinom w codziennym funkcjonowaniu</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczy sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez możliwość rozwoju osobistego. Działania nie będą mieć wpływu na pozostałe komponenty środowiska.</p>
<p>Zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i inne wyposażenie</p>	<p>Celem zadania jest podniesienie gotowości bojowej lokalnych służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt niezbędny do zapobiegania i likwidacji skutków katastrof naturalnych, ekstremalnych zjawisk atmosferycznych lub awarii technicznych, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu osób, mieniu albo środowisku naturalnemu.</p> <p>Zadania w sposób wtórny, pozytywny wpłyną na wszystkie omawiane komponenty ze względu na zwiększenie bezpieczeństwa.</p>
<p>Poprawa dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej m.in. w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupi i budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Rudkach</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczy sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez zlikwidowanie barier architektonicznych. Podmiot publiczny zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień. usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu. Działania nie będą mieć wpływu na pozostałe komponenty środowiska.</p>
<p>Kształcenie kadr urzędniczych organizacja szkoleń</p> <p>Usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. z powodu: długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osoby biernie zawodowo. W ramach usług społecznych planuje się kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem:</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczy sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez rozwój zawodowy. Działania nie będą mieć wpływu na pozostałe komponenty środowiska.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie psychologiczne, • wsparcie zdrowotne, • kursy i doradztwo zawodowe, • staże zawodowe, • wsparcie w podjęciu zatrudnienia. 	
<p>Wsparcie dla seniorów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym, • organizacja Klubu/ów Seniora, Senior+, Dzienny Dom Senior+, • posiłki z dowozem do domu, • pomoc sąsiedzka, • lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii, • rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach, • wprowadzenie „Karty Seniora” pozwalającej na korzystanie z obiektów i imprez organizowanych przez Gminę Nowa Słupia ze zniżką 	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczy sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez zwiększenie aktywności uczestnictwa w życiu społecznym osób starszych. Działania nie będą mieć wpływu na pozostałe komponenty środowiska.</p>
<p>Działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży, • zatrudnienie psychologów dziecięcych, • prowadzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów, • warsztaty i doradztwo dla rodziców, • szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych. 	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczy sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p> <p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez poprawę kondycji psychicznej a także rozwój pedagogów i psychologów szkolnych. Działania nie będą mieć wpływu na pozostałe komponenty środowiska.</p>
<p>Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę/ przebudowę/ remont budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. budowa remizy OSP Sosnówka.</p>	<p>Inwestycja przewiduje budowę/przebudowę/remont remiz Ochotniczych Straży Pożarnych. Budynek te są zlokalizowane w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Zadania będą realizowane poza obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000, stąd nie będą na nie oddziaływać. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Zadania wpłyną pozytywnie zarówno na ludzi jak i całe środowisko. Rozbudowa budynków OSP poniesie efektywność działań związanych z funkcjonowaniem Straży Pożarnej, w tym działań na rzecz ochrony życia, zdrowia i mienia przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.</p> <p>Zadanie nie będzie wpływało negatywnie na ustanowione cele ochrony form ochrony przyrody, ale przyczyni się do większego bezpieczeństwa przeciwpożarowego. W związku z tym działania te będą mieć pozytywny wpływ na wszystkie omawiane komponenty.</p>
<p>Wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu Libra</p> <p>Modernizacja serwerowni i sieci ETHERNET w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia</p> <p>Rozwój e-administracji (usług świadczonych cyfrowo)</p>	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Zadanie nie będzie wpływało negatywnie na ustanowione cele ochrony form ochrony przyrody, będzie mieć pozytywny wpływ na pozostałe komponenty środowiska.</p> <p>Głównym celem zastosowania systemu zdalnego odczytu jest ułatwienie pracy inkasentowi do wykonywania odczytów w terenie, do bezpośredniej interpretacji uzyskanych wyników.</p> <p>Modernizacja serwerowni i sieci m.in. przyczyni się do zwiększenia niezawodności, zdolności do przyjmowania nowych technologii oraz do łatwości implementacji.</p> <p>Rozwój e-administracji ma na celu usprawnienie działań administracji oraz udostępnienie nowych e-usług dla obywateli.</p>
<p>Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki</p>	<p>Budowa dróg usprawni ruch. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. W przypadku przebiegu przez tereny leśne, gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić się znaki ostrzegawcze. Działanie to nie będzie więc znacząco oddziaływać na zwierzęta. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wskutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni.</p> <p>Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Budowa dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg, nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Wyzwaniem pozostaje także zabezpieczenie środowiska, by wpływ antropopresji był możliwie najmniejszy, a także wprowadzanie działań adaptacyjnych adekwatnych do zmian środowiska. Należy zauważyć, iż inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących (dla obszarów Natura 2000) dla konkretnych projektów.</p> <p>Budowa oświetlenia wpłynie na wzrost bezpieczeństwa zarówno ludzi jak i zwierząt.</p> <p>Budowa sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i deszczowej przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>do wody i gleby oraz dotrzymania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody, ponieważ może dojść do ingerencji w bioróżnorodność danego terenu, na którym planuje się inwestycje. Wzrosnąć może także zanieczyszczenie powietrza i hałas (związane z użytkowaniem maszyn), krajobraz, ludzi oraz różnorodność biologiczną. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p> <p>Budowa sieci teletechnicznej ze względu na niską sieć napięcia nie wpłynie znacząco na środowisko, wręcz umożliwi mieszkańcom zainstalowanie urządzeń technicznych ograniczających niską emisję np. poprzez montaż pompy ciepła.</p> <p>Mając na uwadze charakter zadań oraz zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji w odniesieniu do realizacji zarówno celów środowiskowych wyznaczonych dla wód powierzchniowych i podziemnych jak i celów ochrony form ochrony przyrody. Prace będą wykonywane zgodnie ze sztuką budowlaną, przy jak najmniejszym zajęciu terenu – w pasie modernizowanego oraz przebudowywanego wału. Działania nie będą powodować zmiany stosunków gruntowo-wodnych, należy uznać, że planowane działania, w trakcie realizacji nie będą wykazywać znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz środowisko gruntowo – wodne.</p>
<p>Wsparcie działań rolników (m.in. rolnictwo ekologiczne, skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy)</p> <p>Wspólny system promocji produktów lokalnych, promocja gospodarcza</p>	<p>Rolnictwo ekologiczne stosuje metody uprawy, których celem jest produkcja żywności przy zastosowaniu naturalnych substancji i procesów. Oznacza to, że rolnictwo ekologiczne ma mniejszy wpływ na środowisko, ponieważ sprzyja: odpowiedzialnemu wykorzystaniu energii i zasobów naturalnych a także wyklucza stosowanie przemysłowo wytworzonych środków produkcji, a ściślej – nawozy chemiczne, pestycydy (biobójcze środki ochrony roślin przed chorobami i szkodnikami) i herbicydy zwalczające chwasty.</p> <p>Rolnictwo ekologiczne to prowadzenie produkcji rolniczej w sposób łączący: najkorzystniejsze dla środowiska praktyki, wysoki stopień różnorodności biologicznej, ochronę zasobów naturalnych, stosowanie wysokich standardów dotyczących dobrostanu zwierząt. W związku z powyższym rozwój rolnictwa ekologicznego będzie mieć pozytywny wpływ na wszystkie komponenty środowiskowe.</p> <p>Skracanie łańcuchów dostaw i stworzenie funkcjonalnych połączeń rolnicy-przedsiębiorcy skróci czas transportu a także ograniczy zużycie energii i czasu na transportowanie towarów z odległych krajów. Sprzedając lokalnie, można osiągnąć duże oszczędności i korzyści dla środowiska. To, co można wytworzyć na miejscu, powinno być sprzedawane i zużywane na miejscu, aby ograniczyć transport. Działania te będą mieć pozytywny wpływ przede wszystkim na powietrze, ale także klimat (w dłuższej perspektywie) oraz klimat akustyczny.</p> <p>Promocja gospodarcza przyczyni się do zainteresowania lokalnej ludności do zakupu produktów.</p> <p>Działania te nie będą mieć negatywnego wpływu na środowisko, w tym na cele ochrony obszarów chronionych.</p>
<p>Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki, Nowa Słupia</p>	<p>Modernizacja sieci wodociągowej będzie miała wpływ ekologiczny w sposób pośredni i bezpośredni na środowisko. Oddziaływanie bezpośrednio przeprowadzonej inwestycji będzie miało wpływ w następujący sposób: modernizacja sieci wodociągowej pozwoli na znaczne zmniejszenie produkcji wody, a co się z tym wiąże eksploatację ujęć wody pitnej, zmniejszenie czasu pracy ciągów technologicznych do uzdatniania wody i zestawów hydroforowych. Przez uszczelnienie sieci wodociągowej zmniejszy się ilość produkcji</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>wody uzdatnionej, w związku z powyższym skrócą się czasy pomiędzy regeneracją filtrów do uzdatniania wody (wsteczne płukanie filtrów) dzięki czemu obniżymy ilość zużywanej wody uzdatnionej na eksploatację SUW, zredukujemy obciążenie oczyszczalni ścieków, gdzie popłuczyny trafiają wraz ze ściekami bytowo - gospodarczymi. Ww. czynności w bardzo znaczącym stopniu pozytywnie wpłyną na ilość zużytej energii elektrycznej na stabilne utrzymanie obiektów SUW, sieci kanalizacyjnej, przepompowni ścieków i oczyszczalni.</p> <p>Natomiast w sposób pośredni oddziaływanie przeprowadzonej inwestycji na środowisko będzie polegać na zmniejszeniu ilości zużywanego prądu elektrycznego, co ma znaczny wpływ na zmniejszenie ilości zużycia konwencjonalnych źródeł energii (wyczerpywalnych - węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny). Dzięki czemu zmniejszy się ilości gazów cieplarnianych (emisja CO₂ i SO₂) powstających podczas produkcji energii elektrycznej, a co się z tym wiąże wydłużenie czasu eksploatacji dóbr geologicznych Kraju. Dodatkowo zmniejszy się obciążenie środowiska przez produkcję chemikaliów do dezynfekcji wody pitnej.</p> <p>Ponadto, mieszkańcy Gminy odczują wpływ inwestycji przez zwiększenie ciśnienia w przewodach wodociągowych, wyeliminowanie częstych utrudnień drogowych, spowodowanych prowadzonymi pracami naprawczymi. Zmniejszenie awarii wodociągowych przyczyni się do oszczędności w materiale użytym na usunięcie usterek oraz w wodzie przeznaczonej do płukania sieci po ww. awariach. Dodatkowo przez wyeliminowanie ww. awarii w znacznym stopniu zmniejszy się ilość energii elektrycznej zużytej na utrzymywanie ciśnienia w sieciach wodociągowych oraz płukanie, a co się z tym wiąże wydłuży się żywotność zestawów pompowych, w związku z tym, iż zmniejszy się ich częstotliwość załączania w cykl pracy i skróci ich czas pracy. Wyeliminowanie awarii zmniejszy również w znacznym stopniu ilość zużytych preparatów chemicznych do dezynfekcji wody, które są dodawane podczas procesu uzdatniania wody.</p> <p>Podczas wykonywania robót związanych z modernizowaniem sieci zniszczeniu ulegnie istniejąca szata roślinna. Biorąc jednak pod uwagę lokalizację inwestycji wzdłuż dróg oraz w obrębie działek prywatnych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na wartości przyrodnicze. W czasie realizacji inwestycji będą prowadzone roboty ziemne związane z wykonywaniem wykopów. Usuwanie wierzchniej warstwy gleby poprzedzone będzie zdjęciem humusu, który należy składować oddzielnie i wykorzystać do prac wykończeniowych.</p>
Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków	<p>Inwestycja zlokalizowana będzie w miejscu już przekształconym. Realizacja przedsięwzięcia nie pogorszy stanu środowiska, nie zmieni sposobu wykorzystywania terenu, polepszy natomiast wydajność ujęcia w celu zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Czas remontu będzie wiązał się z chwilowymi i krótkoterminowymi uciążliwościami dla środowiska związanymi z wzmożonym transportem, wibracjami, emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów. Realizacja zadania przyczyni się m.in. do rozwiązań mających na celu minimalizację zużycia energii elektrycznej poprzez zastosowanie energooszczędnych pomp. Działania te przyczynią się do pozytywnie do poprawy jakości powietrza.</p>
Prowadzenie prac przeciwoerozyjnych oraz ochrona i odtworzenie oczek wodnych i mokradeł	<p>Prowadzenie prac przeciwoerozyjnych przyczyni się do ograniczenia występowania i zmniejszenia nasilenia procesów erozyjnych, zachowanie potencjału produkcyjnego gleb i niedopuszczenie do jego niekorzystnych przemian, wydłużenie obiegu wody w krajobrazie i przeciwdziałanie deformacyjnym zmianom hydrografii i hydrologii cieków rzecznych, poprawienie ekotechnicznych warunków użytkowania ziemi.</p> <p>Podstawowymi zabiegami przeciwoerozyjnymi są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie przestrzenne użytków produkcyjnych i ochronnych stosownie do rzeźby terenu, • wprowadzenie układu działek i pól umożliwiającego poprzecznostokową (warstwicową) uprawę roli, • stosowanie agrotechniki przeciwoerozyjnej, • planowanie dróg rolniczych z uwzględnieniem rzeźby terenu i ściśle skoordynowane z układem działek i pól oraz umacnianie erodowanych odcinków dróg, • rekultywacja i zagospodarowanie nieużytków erozyjnych oraz likwidowanie trudnej mikrorzeźby terenu, • stosowanie urządzeń do rozpraszania i odprowadzania powierzchniowych spływów wody. <p>Ww. działania przyczynią się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie obniżaniu się urodzajności gleb i niekorzystnym zmianom właściwości fizykochemicznych i ubytkowi profilu gleby;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie zakłócaniu stosunków wodnych w glebach i niekorzystnym zmianom hydrologii cieków wodnych oraz niszczeniu urządzeń melioracyjnych, a także zabagnianiu lub nadmiernemu osuszaniu gruntów; • niedopuszczanie do rozczłonkowania rzeźby terenu przez wąwozy i inne formy erozyjne; • zmniejszanie erozyjnych strat plonów; • polepszanie warunków dla intensyfikacji produkcji przez uporządkowanie rozłogu gruntów rolnych – struktury użytków, układu pól i dróg, agrotechniki, rekultywacji nieużytków i innych. <p>Za nadrzędny cel melioracji przeciwezyjnych należy uznać ochronę i kształtowanie krajobrazu (pozytywny wpływ) oraz gospodarkę zasobami wodnymi (pozytywny wpływ) – wydłużenie obiegu wody w ekosystemach rolno-leśnych oraz magazynowanie jej nadwyżek podczas spływów powierzchniowych. Dlatego w systemie melioracji przeciwezyjnych priorytet powinny mieć: transformacja użytków – zwiększenie powierzchni lasów, łąk i pastwisk oraz rozmieszczenie użytków rolno-leśnych stosownie do siedliskowej strefowości stoków; stosowanie poprzecznostokowego układu pól i pełnej agrotechniki przeciwezyjnej; korekta sieci dróg gruntowych – polegająca zwłaszcza na właściwym ich lokalizowaniu w rzeźbie terenu i umacnianiu odcinków erodowanych; biologiczno-techniczne utrwalanie form intensywnej erozji – wąwozów, debrzy, wciósów, osuwisk i innych; techniczno-biologiczna zabudowa sieci hydrograficznej wraz z budową zbiorników retencyjnych i rumowiskowych.</p> <p>W związku z powyższym działania te chwilową mogą oddziaływać na takie komponenty jak powietrze,</p>
<p>Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach</p>	<p>Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach zakłada prace związane z jego odmuleniem, a także zagospodarowanie terenów m.in. utworzenie plaży, placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej. Inwestycja ta będzie miała pozytywny wpływ na krajobraz, zamontowane zostaną np. urządzenia małej architektury, które wpiszą się w krajobraz. Zagospodarowanie okolicznych terenów wpłynie na ukierunkowanie i skanalizowanie ruchu oraz pośrednio wpłynie na zmniejszenie potencjalnego zanieczyszczenia, m.in. poprzez montaż pojemników na odpady. W związku z tym, że zadanie nie przewiduje ingerencji w środowisko wodne a jedynie w obszary wykorzystywane już antropogenicznie – nie stoi ono w sprzeczności z wyznaczonymi celami ochrony poszczególnych siedlisk oraz nie klasyfikuje się jako zadanie oddziaływujące znacząco negatywnie na środowisko. Reasumując, realizacja zadania nie wpłynie negatywnie na ekosystemy, siedliska i gatunki wodne zależne od wody.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia nie pogorszy stanu środowiska, nie zmieni sposobu wykorzystywania terenu, polepszy natomiast warunki bytowania i rozrody ryb, owadów, ptaków, ssaków, płazów i gadów, poprawi także warunki wilgotnościowe przyległego terenu.</p> <p>Oddziaływanie na klimat akustyczny wystąpi jedynie na etapie realizacji przedsięwzięcia, związane będzie z emisją hałasu z urządzeń wykorzystanych do prowadzenia prac pogłębiarskich i ustanie po jego zakończeniu. W celu zminimalizowania oddziaływań na środowisko przyrodnicze, w tym w szczególności na siedliska i gatunki chronione, prace prowadzone będą w porze dziennej. Oddziaływania te występowały będą jedynie w najbliższym otoczeniu prowadzonych prac. Wszelkie oddziaływania ustaną w pełni po realizacji prac. Należy je określić jako nieznaczne, tymczasowe i odwracalne.</p>
<p>Wsparcie działań dotyczących gospodarki wodnej - ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych</p>	<p>Działanie będzie miało wpływ na racjonalne wykorzystanie nawozów, a w efekcie zmniejszenie ryzyka nadmiernej emisji azotu z rolnictwa. Wdrożenie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej podniesie poziom podstawowej wiedzy o ochronie wody, jak również jego elementów: gleby, powietrza, krajobrazu oraz o możliwościach przyczyniania się do ich ochrony. Kodeks, informując co jest dozwolone lub zabronione, zapobiega popełnieniu wykroczeń, kształtuje więc społeczną postawę rolników wobec obowiązującego prawa oraz uczy, jak ograniczać ujemne oddziaływanie na środowisko. Szereg działań związanych z wdrożeniem kodeksu będzie miało pozytywny wpływ przede wszystkim na wody, ale także bezpośrednio na gleby oraz pośrednio na powietrze oraz krajobraz. Działania te będą miały pozytywny i trwały wpływ na ludzi.</p> <p>Zwiększenie retencji przyniesie wiele korzyści zarówno środowiskowych jak i gospodarczych, między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie ochrony przed powodzią, • zwiększenie zasobów wód powierzchniowych i gruntowych, prowadzące do przeciwdziałania skutkom suszy, • wzrost ochrony przeciwpożarowej,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost plonów w rolnictwie, • rozwój hodowli ryb i ptactwa wodnego, • zachowanie i odtworzenie naturalnych walorów środowiskowych, • poprawa mikroklimatu i poprawa czystości wód, • rozwój turystyki i rekreacji. <p>Zwiększenie retencji na terenie gminy będzie odbywać się m.in. przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ budowa obiektów małej retencji bazujących na rozwiązaniach NBS (natura-based-solutions) tj. łąki kwietne, ogrody deszczowe, niecki retencyjne, ○ stosowanie powierzchni przepuszczalnych (parkingi, ciągi piesze i rowerowe). <p>W związku z powyższym przewiduje się wpływ pozytywny na wszystkie omawiane komponenty.</p>
Budowa ok. 2000 mb wodociągu	<p>Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie 2000 mb odcinka sieci wodociągowej. Inwestycja położona będzie w pasie drogowym, na terenach zielonych oraz częściowo na terenach prywatnych posesji. Roboty będą prowadzone wyłącznie w porze dziennej z wykorzystaniem sprawnego sprzętu technicznego, zaś po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia odtworzyć pasy zieleni wzdłuż prowadzonych robót budowlanych. W trakcie budowy powstawać będzie nieorganizowana emisja zanieczyszczeń do powietrza, której źródłami będą: praca sprzętu budowlanego i samochodów transportowych oraz pojazdów pracujących na terenie realizacji przedsięwzięcia. W trakcie realizacji przedsięwzięcia należy przestrzegać zapisów ustawy o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 z 2001 r. z późniejszymi zmianami). W trakcie budowy głównie powstawać będą odpady z grupy 17. tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Powstałe odpady w fazie realizacji przedsięwzięcia należy selektywnie gromadzić z uwzględnieniem zasad postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami nadającymi się do powtórnego wykorzystania. W trakcie prac budowlanych należy zwrócić szczególną uwagę na właściwą eksploatację sprzętu budowlanego. W trakcie budowy nie przewiduje się powstawania ścieków, które mogłyby zanieczyścić wody powierzchniowe lub podziemne. W przypadku konieczności odprowadzenia wód z wykopów należy je mechanicznie podczyścić z zawieszin, przed odprowadzeniem do odbiornika. Głównymi źródłami emisji hałasu do środowiska w trakcie realizacji przedsięwzięcia będą sprzęt budowlany oraz samochody ciężarowe i dostawcze. Prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Należy je tak zorganizować, aby uciążliwość hałasową ograniczyć do osiągalnego minimum. W trakcie realizacji przedsięwzięcia nie przewiduje się wycinki drzewostanu. Drzewa rosnące w sąsiedztwie prowadzonych robót budowlanych odpowiednio zabezpieczyć, nie dopuszczając do naruszenia ich koron oraz systemu korzeniowego.</p> <p>Budowa odcinka sieci wodociągowej powinna być prowadzona w sposób niepowodujący pogorszenia stanu środowiska i jakości wód. podczas prowadzenia robót budowlanych należy zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby przed ewentualnym zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu oraz maszyn budowlanych. Teren w obrębie wykonywanych prac, po ich zakończeniu, winien być przywrócony przez Inwestora do stanu nie gorszego niż zastany.</p>
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice	<p>Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie sieci kanalizacyjnej sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej i długości ok. 20 km. W ramach inwestycji planuje się budowę 15 przepompowni ścieków oraz budowę przyłączy kanalizacyjnych. Przepompownie ścieków będą obiektami podziemnymi, szczelnymi, wyposażonymi w pompy. Przebieg sieci kanalizacyjnej sanitarnej zaplanowano głównie w pasach dróg. Przejście pod rzekami Słupianka i Łagowianka oraz drogami będą wykonane metodą przecisku lub przewiertu w technologii bezwykopowej bez naruszenia skarp na warunkach uzgodnionych z zarządcą cieków.</p> <p>Okres realizacji inwestycji będzie wiązał się z chwilowymi i krótkoterminowymi uciążliwościami dla środowiska związanych ze wzmożonym transportem, przemieszczaniem mas zmiennych, wibracjami, emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów. Na przedmiotowym terenie nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt, grzybów. Nie przewiduje się wycinki drzew i krzewów. Drzewa i krzewy nieprzeznaczone do wycinki występujące w sąsiedztwie planowanej trasy sieci trakcie wykonanych prac należy zabezpieczyć np. poprzez odeskowanie, owinięcie pni drzew i przykrycie odkrytych korzeni matami słomianymi.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>Podczas wykonywania robót związanych z układaniem kanału zniszczeniu ulegnie istniejąca szata roślinna. Biorąc jednak pod uwagę lokalizację inwestycji wzdłuż dróg oraz w obrębie działek prywatnych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na wartości przyrodnicze. W czasie realizacji inwestycji będą prowadzone roboty ziemne związane z wykonywaniem wykopów. Usuwanie wierzchniej warstwy gleby poprzedzone będzie zdjęciem humusu, który należy składować oddzielnie i wykorzystać do prac wykończeniowych. Na terenie inwestycji poziom wody gruntowej znajduje się na głębokości od 1,0-3,1 m n.p.m. w związku z czym zajdzie konieczność przeprowadzenia odwodnienia wykopów, które wykonane będzie za pomocą igłofiltrów. Prace związane z realizacją inwestycji powinny być prowadzone w okresach suchych o niskim poziomie wód gruntowych, co pozwoli znacznie ograniczyć konieczność odwadniania wykopów.</p> <p>Odcinki projektowanej sieci kanalizacyjnej zostaną oddane do użytkowania po sprawdzeniu ich szczelności. Przewiduje się wykorzystywanie wody z sieci wodociągowej do prób szczelności.</p> <p>Zaplecze budowy będzie usytuowane na terenie utwardzonym, wyposażonym w sorbenty do neutralizacji ewentualnych wycieków oraz przenośne sanitariaty. Powinno być ono zorganizowane przy uwzględnieniu zasady minimalizacji zajętości terenu. Wykorzystywany sprzęt powinien być sprawny technicznie, a tankowanie maszyn budowlanych odbywać się powinno w wyznaczonych miejscach.</p> <p>Planowane przedsięwzięcie znajduje się poza obszarowymi formami ochrony przyrody. Najbliższy Obszar Natura 2000 Łysogóry PLH260002 znajduje się ok. 40 m w kierunku zachodnim od projektowanej kanalizacji w msc. Trzcianka. Natomiast Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028 znajduje się w odległości ok. 65 m na zachód od projektowanej kanalizacji w msc. Jeleniów- Leśniczówka. Na terenie inwestycyjnych nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 oraz integralność obszaru Natura 2000 i jego powiązania z innymi obszarami.</p>
<p>Budowa oczyszczalni ścieków w msc. Paprocice</p>	<p>Oczyszczalnia w msc. Paprocice usytuowana zostanie na terenie działki o nr ewid. 116 obręb Paprocice. Projektowana oczyszczalnia ścieków zajmie powierzchnię 690 m² a powierzchnia zabudowy każdej z oczyszczalni wynosić będzie 25 m². Odbiornikiem ścieków będzie rzeka Łagowianka. Proces biologicznego oczyszczania ścieków realizowany będzie w warunkach tlenowo-beztlenowych we wspólnym procesie przemian związków węgla, azotu i fosforu. Realizacja zamierzenia inwestycyjnego umożliwi odprowadzanie ścieków szczelnym systemem kanalizacji, z istniejącej i projektowanej zabudowy oraz oczyszczenie ścieków do wymaganych parametrów. W sąsiedztwie kanalizacji występują tereny budowlane, grunty rolne, łąki, sady, pastwiska. Oczyszczalnie ścieków usytuowane zostały na gruncie rolnym, a ich sąsiedztwo stanowi po zachodniej stronie zabudowa zagrodowa, po wschodniej i południowej rzeka Łagowianka, po północnej droga dojazdowa i tereny użytkowane rolniczo. Jak wynika z dokumentacji przyjęta technologia oczyszczania ścieków zapewni stopień oczyszczenia ścieków odprowadzanych do środowiska do wymogów rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311). Budowa inwestycji winna być w koordynacji z innymi planowanymi przedsięwzięciami tak, aby wyeliminować i zminimalizować uciążliwości związane z jej oddziaływaniem na środowisko, poprzez m. in. właściwą organizację robot i rozłożenie w czasie prowadzonych zamierzeń. Oczyszczalnia ścieków w Paprociach zostanie zlokalizowana w obrębie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028. Przedmiotowe przedsięwzięcie usytuowane jest poza przedmiotami ochrony w/w obszarze. Najbliższe siedlisko przyrodnicze o kodzie 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i> znajduje się w odległości ok. 100 m na północ od działki, na której usytuowana będzie oczyszczalnia ścieków. Na terenie inwestycyjnym nie występują chronione gatunki roślin, zwierząt, grzybów. Nie przewiduje się wycinki drzew i krzewów. W ramach realizacji na terenie oczyszczalni wzdłuż ogrodzenia przewiduje się nasadzenia drzew i krzewów zimozielonych.</p> <p>Na etapie realizacji wystąpi zapotrzebowanie na surowce mineralne (piasek), paliwo, energię elektryczną oraz wodę z sieci wodociągowej do przeprowadzenia prób szczelności. Wszystkie użyte do budowy surowce, materiały, wodę, paliwo i energię należy wykorzystywać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami. Na etapie eksploatacji oczyszczalni ścieków przewiduje się wykorzystanie wody do celów technologicznych jak również wykorzystanie energii elektrycznej do utrzymania obiektu i ogrzewania budynku</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>technicznego oczyszczalni. Prace związane z realizacją przedsięwzięcia wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Teren przedsięwzięcia usytuowany jest w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej, zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych. W okresie realizacji przedsięwzięcia będą miały miejsce również uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych. Wody opadowe lub roztopowe z terenu oczyszczalni będą odprowadzane powierzchniowo do gruntu, zagospodarowane w obrębie działek oczyszczalni. Z uwagi na lokalizację oczyszczalni ścieków w Paprociach w sąsiedztwie rzeki Łagowianka, teren oczyszczalni ścieków na etapie realizacji należy szczelnie wyogrodzić ogrodzeniem ochronnym uniemożliwiającym przechodzenie przez nie płazom (w tym młodym osobnikom) i małym zwierzętom. Zaleca się zastosowanie ogrodzenia o wysokości min. 50 cm npt z wywiniętą górną krawędzią tzw. przewieszką. Ponadto wykopy na terenie całego przedsięwzięcia należy regularnie kontrolować, a ewentualne uwięzione w nich zwierzęta odławiać i przenosić poza teren inwestycji w miejsca o podobnych warunkach siedliskowych. Prace ziemne prowadzone będą w terminie od 15 sierpnia do 15 października, jest to okres, w którym większość zwierząt jest już po okresie rozrodczym, a przed przystąpieniem do przygotowań do zimowania lub przynajmniej rozpoczęte we wskazanym terminie i nieprzerwanie kontynuowane, tak aby nie dopuścić do ewentualnego zasiedlenia terenu inwestycji przez zwierzęta. Po zakończeniu prac budowlanych tereny zajęte na czas budowy należy uporządkować. Planowana oczyszczalnia ścieków w Paprociach graniczyć będzie od strony zachodniej z terenem zabudowy zagrodowej. Na obszarze planowanej oczyszczalni źródłami hałasu będą pracujące pompy i dmuchawy napowietrzające oraz pojazdy poruszające się po jej terenie. Wszystkie pompy pracować będą jako zatapialne i znajdować się będą w zbiornikach pod powierzchnią cieczy. Każda z dmuchaw napowietrzających wyposażona będzie w obudowy dźwiękochłonne oraz zainstalowana w zamkniętym pomieszczeniu. Eksploatacji oczyszczalni może towarzyszyć emisja substancji zapachowo-czynnych, zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Powyższe uciążliwości zostaną ograniczone m. in.: poprzez wyposażenie wywiewek kanalizacyjnych z pompowni ścieków w filtry z węgla aktywnego, wykonanie zbiornika magazynowania i stabilizacji osadu jako obiektu zamkniętego. Nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania na stan powietrza poza granicami oczyszczalni.</p>
<p>Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Skąły, Włochy</p>	<p>Przydomowe oczyszczalnie ścieków będą budowane w bezpośrednim sąsiedztwie budynków jednorodzinnych, w miejscach, gdzie nie jest uzasadnione ekonomiczne podłączenie budynków do zbiorowego odprowadzania ścieków. Jedną z największych zalet, jakie posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków, jest ich minimalny wpływ na środowisko. Szczelne komory, w których ścieki są oczyszczane, gwarantują brak przecieków do ziemi i wód gruntowych (co może zdarzyć się w źle skonstruowanym szambie betonowym), a tym samym brak skażenia okolicznych zasobów. Ponadto w oczyszczaniu ścieków biorą tu udział bakterie beztlenowe, a ten proces jest zupełnie obojętny dla środowiska naturalnego. Zasięg oddziaływania inwestycji związanych z budową przydomowych oczyszczalni ścieków jest ograniczony i nie wykracza poza granice działek, na których są realizowane inwestycje. Efektem realizacji oczyszczalni będzie poprawa stanu środowiska (wód podziemnych i powierzchniowych, gleb oraz powietrza). Lokalizacja i budowa oczyszczalni ze względu na niewielki rozmiar inwestycji nie będzie powodowała likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych. Na obecnym etapie rozpoznania nie przewiduje się niszczenia siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Przewiduje się, że wszystkie inwestycje będą zlokalizowane w obrębie zabudowań mieszkańców gmin. W przypadku stwierdzenia obecności chronionych gatunków roślin i zwierząt konieczne jest ich przeniesienie po uprzednim uzyskaniu przez Inwestora odpowiedniego zezwolenia w myśl art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody. W trakcie realizacji inwestycji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie krótkotrwałe i będzie odnosiło się do ewentualnego pylenia w trakcie robót ziemnych. W trakcie eksploatacji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie ograniczone czasowo i następowało będzie w czasie opróżniania zbiorników z osadem (raz lub dwa razy w roku).</p> <p>Regionalnie eksploatacja przydomowych oczyszczalni spowoduje poprawę stanu sanitarnego powietrza (ścieki komunalne nie będą odprowadzane do wód lub do gruntu). Nie przewiduje się znaczącego wpływu eksploatacji przydomowej oczyszczalni ścieków na klimat akustyczny, jedynym źródłem dźwięku, w zależności od typu oczyszczalni może być system napowietrzania ścieków oraz pompy.</p> <p>Efektem realizacji programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków będzie poprawa standardu życia mieszkańców gmin uczestniczących w Programie. Ponadto poprawie ulegnie stan sanitarny powietrza oraz stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych, co ma dodatni wpływ na zdrowie i życie ludzi. Także w trakcie budowy przydomowej</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>oczyszczalni ścieków nie będzie miała wpływu na zdrowie i życie ludzi pod warunkiem przestrzegania zasad BHP podczas budowy oczyszczalni i właściwej eksploatacji oczyszczalni ścieków. Jedynym działaniem zapobiegawczym do zastosowania w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybór technologii oczyszczalni ścieków z wykorzystaniem osadu czynnego lub złożeń biologicznych dla lokalizacji obiektów na obszarach Natura 2000, na terenach zagrożonych powodzią, na terenach ekosystemów zależnych od wód oraz w pobliżu ujęć wód (zakaz stosowania oczyszczalni z drenażem rozsączającym), • minimalne wykorzystanie terenu pod oczyszczalnię, • monitorowanie pracy oczyszczalni w celu oceny prawidłowości jej działania (na terenach w pobliżu siedlisk przyrodniczych oraz na terenach zagrożonych powodzią), • zalecanie wyboru właściwej technologii oczyszczania ścieków - najbardziej sprawnymi technologiami są oczyszczalnie z wykorzystaniem osadu czynnego lub złożeń biologicznych, gdzie (pod warunkiem właściwej eksploatacji) uzyskuje się redukcję zanieczyszczeń na poziomie 90%. <p>Nie przewiduje się rozwiązań kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze względu na brak znaczących negatywnych oddziaływań. W wyniku budowy przydomowych oczyszczalni ścieków stan środowiska ulegnie poprawie, szczególnie w zakresie stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu sanitarnego powietrza oraz stanu gleb. W przypadku stwierdzenia awarii przydomowej oczyszczalni ścieków należy natychmiast podjąć działania naprawcze – zaprzestać produkcji ścieków, opróżnić osadnik gnilny oraz przystąpić do natychmiastowej naprawy elementów oczyszczalni. W przypadku przedłużającej się awarii oczyszczalni, okresowo wywozić ścieki z osadnika gnilnego, nie dopuszczając do przedostawania się nieoczyszczonych ścieków do nieprawidłowo działającej części biologicznej oczyszczalni.</p>
<p>Rozbudowa monitoringu sieci zarówno wodociągowej jak i kanalizacyjnej</p>	<p>Przeprowadzona rozbudowa będą miała za zadanie udoskonalenie systemu kontroli jakości wody oraz umożliwienie ciągłego monitorowania stanu pracy obiektów. Rozszerzony monitoring sprawi, że awarie sieci będą szybciej wykrywane przez co obniżymy ilość zużywanej wody uzdatnionej.</p> <p>Szybkie wykrycie awarii wodociągowych i kanalizacyjnych przyczyni się do oszczędności w materiale użytym na usunięcie usterek oraz w wodzie przeznaczonej do płukania sieci po ww. awariach. Dodatkowo przez wyeliminowanie ww. awarii w znacznym stopniu zmniejszy się ilość energii elektrycznej zużytej na utrzymywanie ciśnienia w sieciach wodno-kanalizacyjnych oraz płukanie, a co się z tym wiąże wydłuży się żywotność zestawów pompowych, w związku z tym, iż zmniejszy się ich częstotliwość załączania w cykl pracy i skróci ich czas pracy. Szybsze wyeliminowanie awarii zmniejszy również w znacznym stopniu ilość zużytych preparatów chemicznych do dezynfekcji wody, które są dodawane podczas procesu uzdatniania wody. Ww. czynności w bardzo znaczącym stopniu pozytywnie wpłyną na ilość zużytej energii elektrycznej na stabilne utrzymanie obiektów SUW, sieci kanalizacyjnej, przepompowni ścieków i oczyszczalni.</p>
<p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej m.in. świetlicy wiejskiej w Baszowicach i budynków OSP w Starej Słupi, Nowej Słupi i Mirocicach oraz Zespołu Szkół w Nowej Słupi</p> <p>Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z modernizacją kotłowni oraz montażem OZE</p>	<p>Realizacja zadań przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Efektem będzie zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Spadek energochłonności budynków oznacza bezpośrednio spadek zapotrzebowania na zużycie paliw. Z kolei minimalizacja energetycznego wykorzystywania substancji wiąże się z ograniczeniem ingerencji w środowisko naturalne (do której dochodzi podczas ich wydobycia, skutkującej m.in. zaburzeniem równowagi środowiska wodnego czy niszczeniem cennych siedlisk flory oraz fauny). Mniejsze zużycie paliw przekłada się wprost proporcjonalnie na mniejsze ilości spalin generowanych przez poszczególne budynki. Ponadto, nowoczesne źródła ogrzewania, spełniające najnowsze restrykcyjne normy, wydzielają spaliny o lepszych parametrach (niższych zawartościach substancji toksycznych czy cieplarnianych). Zatem wymiana i modernizacja źródeł ciepła, czy też zastosowanie paliw wyższej jakości, nie tylko spowoduje ogólne zmniejszenie zużycia paliw kopalnych, ale także zmniejszenie emisji gazów odpowiedzialnych za zmiany klimatu.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych m.in.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.</p> <p>W przypadku działań termomodernizacyjnych na etapie prowadzenia prac może pojawić się również negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze i klimat. Po zaprzestaniu prac remontowych zadanie polegające na termomodernizacji i modernizacji budynków będzie jednak w sposób długoterminowy oddziaływać pozytywnie na powietrze, klimat i krajobraz. Budynki, po przeprowadzonej termomodernizacji będą bardziej efektywne energetycznie, a w związku z tym mniej emisyjne do środowiska.</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.</p>
<p>Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscach niedoświetlonych oraz na odcinkach, gdzie linia oświetleniowa nie istnieje, a powstają nowe zabudowania (ok. 10 km)</p> <p>Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego</p>	<p>Budowa i wymiana oświetlenia na LED będzie zlokalizowana już w miejscu przekształconym antropogenicznie. Prace będą polegać na wymianie przestarzałych technologicznie urządzeń na urządzenia energooszczędne nowej generacji. Rezultatem wymiany oświetlenia jest obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i podniesienie jakości oświetlenia dróg i chodników. Wykonanie powyższych prac pozwoli na obniżenie energochłonności systemu oraz wprowadzi korzyści eksploatacyjno-konserwatorskie. Wynikiem zmniejszenia energochłonności systemu oświetlenia będzie znacząca poprawa efektów ekonomicznych, czyli zmniejszenie opłat za eksploatację systemu oświetlenia i ekologicznych oraz mniejszy pobór energii elektrycznej z sieci, co zmniejszy zapotrzebowanie na wydobycie paliw kopalnych. Ponadto, ulepszenie systemu oświetlenia wzdłuż ciągów komunikacyjnych, wpłynie na wzrost bezpieczeństwa zarówno ludzi jak i zwierząt.</p>
<p>Budowa farmy fotowoltaicznej pokrywającej zużycie energii oświetlenia ulicznego oraz budynków użyteczności publicznej z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo</p>	<p>Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych. W wyniku inwestycji dot. budowy farm fotowoltaicznych nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych; • zwiększenie udziału energii z OZE w bilansie energetycznym gminy; • poprawa jakości powietrza, zmniejszenie jego zapylenia; • zwiększenie świadomości ekologicznej wśród ludności gminy. <p>Określając ewentualną lokalizację farmy fotowoltaicznej nastąpi weryfikacja przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, technologicznych oraz ekologicznych. Pod uwagę będą brane aspekty planistyczne gminy, dostępność terenu o odpowiednim usytuowaniu i klasie gruntu, bliskość zabudowań mieszkalnych, obszarów chronionych oraz infrastruktury energetycznej. Lokalizacja farmy fotowoltaicznej będzie zgodna z aktami prawa miejscowego. Najprawdopodobniej farma ta będzie zlokalizowana na działce 652/5 lub 654/11 w miejscowości Rudki. Teren ten leży w obrębie Świętokrzyskiego Parku Krajobrazowego oraz otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego.</p> <p>Wpływ bezpośredni (lokalizacja farmy na terenach niewykorzystywanych intensywnie przez ptaki), może przyczynić się do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków, które mogą wykorzystywać trawiaste fragmenty oraz elementy montażowe, np. do tworzenia gniazd. W literaturze brak jest naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności ptaków związanych z panelami fotowoltaicznymi. W niektórych opracowaniach, można spotkać odniesienie do badań przeprowadzonych w Stanach Zjednoczonych przez McCrary, których wyniki wskazują na śmierć kilku gatunków ptaków w wyniku kolizji z ekranami paneli słonecznych. Śmierć ptaków, w analizowanych przez McCrary przypadkach była powodowana przez heliostaty – lustra stosowane do koncentracji energii słonecznej – niemające zastosowania w przedmiotowej inwestycji.</p> <p>Wpływ farmy fotowoltaicznej na ptaki zależy przede wszystkim od lokalizacji inwestycji - może być pośredni oraz bezpośredni. W przypadku wpływu pośredniego można zauważyć utratę siedlisk naturalnych (lub fragmentację albo modyfikację), zaburzenia związane ze straszaniem przebywających w okolicy inwestycji gatunków ptaków. Takie sytuacje mogą mieć miejsce jedynie w trakcie prowadzenia prac instalacyjnych na terenie inwestycji.</p> <p>W trakcie budowy, pod rządami paneli fotowoltaicznych i między nimi nie zostanie usunięta warstwa próchnicza z humusem, a na obszarze, gdzie nastąpiło naruszenie struktury gleby z powodu przejazdów maszyn budowlanych i środków transportu, teren zostanie obsiany roślinnością łąkowo pastwiskową. Grunty w części niezagospodarowanej (w</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>większości) będą przeznaczone pod uprawy trwałe – trawy. W trakcie eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej, trawa i inna roślinność zielna i łąkowa będzie rosła pod panelami oraz pomiędzy nimi.</p> <p>Budowa farmy fotowoltaicznej nie wpłynie negatywnie na odbiór krajobrazu. Zasięg zmian będzie ograniczony lokalnie i łatwy do minimalizacji. Nie spowoduje również zmian powodujących spadek walorów turystycznych, a wręcz przeciwnie – inwestycja może stać się lokalną ciekawostką, jako że wciąż w Polsce tego typu obiekty należą do rzadkości. Ponadto planowany teren inwestycji znajduje się pomiędzy oczyszczalnią ścieków a zakładem przemysłowym – teren zurbanizowany.</p> <p>W trakcie prac nie dojdzie do zasypywania rowów melioracyjnych, ingerencji w istniejące ciekły wodne, nie wystąpi więc negatywny wpływ na herpetofaunę, zniszczeniu nie ulegną stanowiska rozrodcze i zimowiska płazów. Na skutek realizacji przedsięwzięcia nie będzie konieczna wycinka zadrzewień i zakrzewień. Pod panelami będą mogły gnieździć się ptaki, jak również teren dostępny będzie dla płazów i gadów.</p>
<p>Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych</p>	<p>Instalacja paneli fotowoltaicznych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, oraz zasoby naturalne. Instalacja na etapie eksploatacji nie emituje żadnych szkodliwych substancji do atmosfery podczas produkcji energii elektrycznej, co oznacza, że nie przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza ani do zmian klimatycznych.</p> <p>Niemniej jednak montaż instalacji fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (m.in. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbla – od lutego/marca do sierpnia, a jerzyków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych.</p>
<p>Magazyny energii elektrycznej instytucji publicznych na terenie gminy</p>	<p>Zadanie będzie miało bezpośredni pozytywny wpływ na ludzi (zapewnienie dostaw prądu) oraz na zasoby naturalne (mniejsze zapotrzebowanie na surowce). Inwestycje związane z instalacją magazynów energii instytucji publicznych przyczynią się w pośredni pozytywny sposób do poprawy powietrza, długofalowo do poprawy klimatu a także na jakość wód.</p> <p>Magazyny zapewnią elastyczność funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, zwiększając możliwości wykorzystania energii ze źródeł OZE oraz poprawiając bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego.</p>
<p>Wsparcie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkańców. Projekt zakładałby dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych montowanych na prywatnych obiektach mieszkańców.</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego. Efektem dofinansowań będzie instalacja OZE na prywatnych posesjach. Zadania w sposób wtórny, pozytywny wpłyną na obszary chronione, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, klimat, wody oraz zasoby naturalne poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.</p>
<p>Rozbudowa i/lub modernizacja dróg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa dróg gminnych zlokalizowanych na dz. nr ewid. 881, 282, 274, 263, w miejscowości Skąły • Budowa drogi gminnej od ul. Kieleckiej na wysokości 	<p>Zadania mają na celu usprawnienie ruchu na terenie gminy. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Przebudowa dróg będzie obejmować istniejące drogi, których remont nie wpłynie znacząco na zwiększenie natężenia ruchu, a więc drogi te nie będą stanowiły bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt. W przypadku przebiegu przez tereny leśne, gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić się znaki ostrzegawcze. Działanie to nie będzie więc znacząco oddziaływać na zwierzęta. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
<p>Agronomówki, przez drogę oznaczoną w ewid. gruntów jako działka 1841/1 do drogi oznaczonej w ewid. gruntów jako działka 1217/6 położonej w obrębie Nowa Słupia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przebudowa ulicy Słonecznej w miejscowości Rudki zlokalizowanej na działkach nr ewid. 212/7, 212/10, 212/18, 212/19, 580/2, 212/15, 213/7, 234, 229/2, 239. Przebudowa drogi gminnej nr 352064T w miejscowości Jezioroko, zlokalizowanej na działkach nr ewid. 342, 321 w miejscowości Jezioroko. Przebudowa dróg gminnych nr 352010T (Hucisko) oraz nr 352006 T (Mirocice) Rozbudowa drogi wewnętrznej w msc. Dębno (dz. nr ewid. 215, 163). Budowa drogi wewnętrznej w msc. Wólka Milanowska (dz. nr ewid. 167/2) Przebudowa drogi gminnej nr 352008T w msc. Trzcianka (dz. nr ewid. 59). Budowa drogi wewnętrznej od drogi powiatowej nr 0599T w kierunku lasu w msc. Dębno. Budowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352044T do pól uprawnych w msc. Wólka Milanowska. Rozbudowa drogi wewnętrznej od drogi gminnej 352075T Rudki ul. Spółdzielcza w kierunku drogi wewnętrznej ul. Kościelnej dł.ok.330mb; dz.nr.589/1,591,592,645/4,647/1 Rozbudowa drogi gminnej, zlokalizowanej na dz. nr ewid. 99 obręb Stara Słupia w kierunku oczyszczalni. Budowa łącznika drogi gminnej nr 352061T (dz. nr ewid. 429 obręb Sosnówka) z drogą gminną nr 352062T (dz. nr ewid. 476 obręb Sosnówka). Rozbudowa drogi gminnej przy cmentarzu w msc. Nowa Słupia – odcinek od drogi wojewódzkiej DW756 do drogi wojewódzkiej DW751. Budowa drogi gminnej – ul. Kwiatowa w msc. Nowa Słupia. Rozbudowa drogi łącznika drogi gminnej nr 352005 T 	<p>Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu.</p> <p>Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wskutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi.</p> <p>Realizacja zadań wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń w środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Przebudowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych których dotyczy zadania i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz.</p> <p>Rozbudowa dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg, nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Wyzwaniem pozostaje takie zabezpieczenie środowiska, by wpływ antropopresji był możliwie najmniejszy, a także wprowadzanie działań adaptacyjnych adekwatnych do zmian środowiska.</p> <p>Należy zauważyć, iż inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących dla konkretnych projektów.</p> <p>Rozbudowa dróg wpłynie na zmniejszenie gęstości samochodów. Rozłożenie w przestrzeni ilości pojazdów skutkować będzie upłynieniem ruchu i minimalizacją ryzyka wystąpienia zatorów drogowych, podczas których samochody nie przemieszczają się, a generują znaczne ilości spalin do powietrza.</p> <p>Modernizacja dróg przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości akustycznych związanych ze złym stanem dróg. Poprawa nawierzchni ograniczy wtórną emisję zanieczyszczeń do powietrza. Zadanie związane z modernizacją dróg nie będzie mieć znaczącego oddziaływania na środowisko, ponieważ będzie przebiegało po już istniejących odcinkach liniowych. Możliwe oddziaływania wystąpią na etapie</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
<p>(dz. nr ewid. 152 obręb Serwis) z drogą gminną nr 352041T (dz. nr ewid. 79 obręb Serwis)</p> <ul style="list-style-type: none"> Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Łązy od ronda -I Etap Przebudowa drogi wewnętrznej ulicy Ogrodowej w msc. Nowa Słupia. Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej niezbędnej do remontu drogi dojazdowej do pól, zlokalizowanej na działce nr ewid. 61, 120/2 obręb Bartoszowiny. Rozbudowa drogi powiatowej DP0634T – od skrzyżowania z DW751 do DP0635T w miejscowości Stara Słupia”. Rozbudowa drogi powiatowej DP 0633 T – od skrzyżowania z DP0634T w miejscowości Cząstków do skrzyżowania z DG352014T w miejscowości Skąły”. <p>Modernizacja dróg wewnętrznych/dróg dojazdowych do pól:</p> <ul style="list-style-type: none"> podsypanie dróg kruszywem, poprawa jakości nawierzchni dróg we wszystkich miejscowościach gminy, gdzie jest to niezbędne m.in. Stara Słupia, Cząstków, Rudki ul. Kolejowa, Jeleniów, Pokrzywianka; <p>Utwardzenie dróg dojazdowych do pól we wszystkich miejscowościach gminy.</p> <p>Budowa południowej drogi dojazdowej do PDGŚ „Łysa Góra”, CK-A i Muzeum</p>	
<p>Przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 756 w miejscowości Serwis</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczy sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez zwiększenie bezpieczeństwa.</p>
<p>Modernizacja i/lub rozbudowa istniejącego budynku PSZOK w Rudkach</p> <ul style="list-style-type: none"> budowa w ramach PSZOK centrum napraw i ponownego użycia, budowa wiaty magazynowej nad kontenerami i pojemnikami, budowa części informacyjno-edukacyjnej - stworzenie ścieżki edukacyjnej, 	<p>Zadania przyczynią się do racjonalnej gospodarki odpadami, w tym przestrzegania właściwego sposobu postępowania z odpadami, prowadzenia selektywnej zbiórki, odzysku surowców, odbioru odpadów niebezpiecznych. Spowoduje to ograniczenie strumienia odpadów, które w sposób niewłaściwy i nielegalny trafiają do środowiska, co przyczyni się do poprawy jakości środowiska oraz ograniczy presję na wszystkie komponenty środowiska. Będzie to oddziaływanie pozytywne, stałe, długotrwałe. Recykling plastiku oraz ponowne używanie szklanych opakowań będzie wpływać na zasoby naturalne, poprzez zmniejszenie produkcji nowych przedmiotów plastikowych czy szklanych, wymagających surowców. Zwiększenie strumienia odpadów kierowanych do recyklingu bądź też ponowne ich wykorzystywanie, gdy tylko to możliwe, zmniejszy konieczność produkcji nowych opakowań, do których wytworzenia konieczne są surowce naturalne. Oddziaływania na klimat akustyczny, powierzchnie ziemi i krajobraz będą związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływania negatywne związane będą wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, są one bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustaną natychmiast po zaprzestaniu prac.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • przebudowa lub utwardzenie drogi dojazdowej do PSZOK, <p>Doposażenie obecnego PSZOK w Rudkach m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup wagi najazdowej o dużym tonażu, • zakup komputera i oprogramowania do obsługi PSZOK, w tym wprowadzenie tzw. „paszportów odpadowych” – kart magnetycznych dla właścicieli nieruchomości chcących korzystać z PSZOK, • zakup pojemników i kontenerów na odpady, • zakup myjki do mycia i dezynfekcji pojemników, • wymiana monitoringu. <p>Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców (pojemniki 120l, 240l i 1100l, w tym zakup specjalnych pojemników na bioodpady), zakup przydomowych kompostowników</p> <p>Działalność edukacyjna z zakresu gospodarowania odpadami – kampanie edukacyjne</p>	
<p>Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu DW 756 na odc. Nowa Słupia – Dębniak</p> <p>Budowa ciągu pieszo-rowerowego jednostronnego w ciągu DW 751 (Dąbrowa Górna- Mirocice)</p>	<p>Zadania mają na celu usprawnienie ruchu oraz podniesienie jakości powietrza na terenie gminy. Budowa ścieżek rowerowych przyczyni się dodatkowo do zmniejszenia zużycia zasobów (przez mniejsze zużycie paliw) oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego. Budowa ścieżek i szlaków rowerowych pozwoli na skumulowanie ruchu turystycznego, do miejsc ku temu wyznaczonych, tym samym zmniejszy się ryzyko „dzikiej” turystyki mogącej zaburzać spokój dzikich gatunków. Realizacja przedsięwzięć polegających na budowie ciągu pieszo-rowerowego nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym). Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Przeprowadzenie prac związanych z robotami budowlanymi w miejscu inwestycji nie wywrze jakiegokolwiek negatywnego wpływu na stan wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Lokalna skala prac budowlanych, ich krótkotrwały charakter oraz specyfika przedsięwzięcia nie będą stanowiły żadnego zagrożenia. Wszystkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Cechować je będzie sprawność i efektywność. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Przewidywana ilość wykorzystania materiałów będzie normatywna dla potrzeb prowadzenia typowych robót drogowych. Realizacja zadania będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, przyczyni się bowiem do wyeksponowania przyrodniczych i krajobrazowych walorów gminy. Ponadto, dzięki uregulowaniu ruchu rowerowego w miejscu inwestycji zahamowana zostanie dewastacja oraz degradacja środowiska naturalnego wynikająca z nieuporządkowanego korzystania przez turystów i mieszkańców z przedmiotowych obszarów.</p>
<p>Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo</p>	<p>Przewidziane zagospodarowanie terenów wokół zbiorników wodnych nie będzie miało wpływu na środowisko wodne i żyjące w nich organizmy, ze względu na charakter zadania – nie planuje się bezpośredniej ani pośredniej ingerencji w zbiorniki wodne, a jedynie w tereny je otaczające. W związku</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>z tym funkcjonowanie organizmów wodnych nie zostanie zakłócone, nawet na etapie realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Zagospodarowanie okolicznych terenów wpłynie na ukierunkowanie i skanalizowanie ruchu oraz pośrednio wpłynie na zmniejszenie potencjalnego zanieczyszczenia, m.in. poprzez montaż pojemników na odpady. W związku z tym, że zadanie nie przewiduje ingerencji w środowisko wodne a jedynie w obszary wykorzystywane już antropogenicznie – nie stoi ono w sprzeczności z wyznaczonymi celami ochrony poszczególnych siedlisk oraz nie klasyfikuje się jako zadanie oddziałujące znacząco negatywnie na środowisko. Reasumując, realizacja zadania nie wpłynie negatywnie na ekosystemy, siedliska i gatunki wodne zależne od wody.</p>
Promocja gminy w regionie	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi poprzez rozwijanie gospodarki, przedsiębiorczości, poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy, wzrost dochodów budżetu gminy.</p>
Remont obiektu zabytkowego „Opatówka”	<p>Zadanie będzie polegać na remoncie obiektu zabytkowego „Opatówka”. W ramach inwestycji nie nastąpi zmiana parametrów użytkowych i technicznych (bez zmiany parametrów charakterystycznych jak powierzchnia zabudowy, kubatura itd.).</p> <p>Podczas prowadzenia robót wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza.</p> <p>Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Lokalna skala prac budowlanych, ich krótkotrwały charakter oraz specyfika przedsięwzięcia nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Wszystkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Cechować je będzie sprawność i efektywność. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna.</p>
Doposażenie świetlic wiejskich	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p>
Budowa i doposażenie świetlicy wiejskiej w Bartoszowinach	<p>Zadania wpłyną pozytywnie na ludzi poprzez poszerzenie infrastruktury służącej zapewnieniu bezpieczeństwa oraz spędzania wolnego czasu i integracji społecznej.</p> <p>Podczas prowadzenia robót wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów.</p> <p>Zadania będą realizowane obszarami Natura 2000, stąd nie będą na nie oddziaływać. Jednakże, miejscowości są położone na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Ze względu na rodzaj inwestycji nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na obszary chronione, a w szczególności na cele ich ochrony. Chwilowe negatywne oddziaływania mogą być spowodowane transportem materiałów budowlanych na budowę – uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń oraz emisją hałasu. Działania te jednak będą chwilowe i ustaną po zakończeniu inwestycji.</p> <p>Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Przeprowadzenie prac związanych z robotami budowlanymi w miejscu inwestycji nie wywrze jakiegokolwiek negatywnego wpływu na stan wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Lokalna skala prac budowlanych, ich krótkotrwały charakter oraz specyfika przedsięwzięcia nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Wszystkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Cechować je będzie sprawność i efektywność. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Przewidywana ilość wykorzystania materiałów będzie normatywna dla potrzeb prowadzenia typowych robót budowlanych.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p>
<p>Poprawa stanu pomników i miejsc pamięci</p> <p>Remont i rozbudowa Centrum Kulturowo-Archeologicznego</p> <p>Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów infrastruktury kulturalnej na obszarze gmin Gór Świętokrzyskich (w ramach inwestycji zostanie przebudowane m.in. poddasze Domu Kultury w Rudkach)</p>	<p>Zadania wpłyną pozytywnie na ludzi i zabytki poprzez identyfikowanie atrakcji turystycznych, budowanie mechanizmów zatrzymujących odwiedzających gminę na dłużej. Wykorzystanie narzędzi promocyjnych i marketingowych będzie budować markę i wizerunek gminy. Stworzenie nowych produktów turystycznych i ich promocja, rozbudowa bazy okołoturystycznej (noclegowej, gastronomicznej), jak również stworzenie cyklu imprez kulturalnych pomoże propagować lokalną historię i kulturę i tym samym zwiększyć atrakcyjność turystyczną gminy.</p> <p>Inwestycje będą wykonywane w celu zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy. Renowacja przyczyni się do poprawy estetyki i stanu technicznego obiektów. Konserwacja i zachowanie tych obiektów, będących miejscami szczególnie ważnymi dla kęckiej społeczności, jest również pewnego rodzaju hołdem dla naszej przeszłości: okoliczności i wydarzeń historycznych, w jakich i dzięki którym powstały.</p> <p>W przypadku działań remontowych oraz związanych z rozbudową i przebudową mogą pojawić się negatywne, chwilowe oddziaływanie na zabytki związane z prowadzonymi pracami remontowymi, które powinny utrzymać zabytkowy charakter obiektów i być zharmonizowane z istniejącymi historycznymi formami.</p> <p>Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Przeprowadzenie prac związanych z robotami budowlanymi w miejscu inwestycji nie wywrze jakiegokolwiek negatywnego wpływu na stan wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Lokalna skala prac budowlanych, ich krótkotrwały charakter oraz specyfika przedsięwzięcia nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Wszystkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Cechować je będzie sprawność i efektywność. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Przewidywana ilość wykorzystania materiałów będzie normatywna dla potrzeb prowadzenia typowych robót budowlanych.</p>
<p>Organizacja międzygminnych imprez kulturalnych, promocja kultury, organizacja różnego rodzaju imprez typu dożynki</p>	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska.</p>
<p>Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo</p>	<p>Działanie będzie zlokalizowane w obszarze już zurbanizowanym. Działania będą miały pozytywny wpływ na krajobraz. Powstanie unikalna historyczna warownia w formie planu zabaw. Nowe elementy będą pełniły funkcję rekreacyjną. Projektowane zagospodarowanie będzie polegać na wykorzystaniu naturalnego otoczenia bez ingerencji nowych materiałów poza wypełnieniem wnętrza warowni, gdzie zastosowana zostanie podsypka piaskowa. W związku z czym wystąpi niewielka ingerencja w grunt rodzimy. W ramach uzupełnianie zagospodarowania przestrzeni obiektu powstanie infrastruktura rekreacyjna dla turystów (wita, grill, stoły, ławki). Miejsce planowanej warowni wraz z elementami towarzyszącymi znajdują się w odległości ok. 0,3 km od specjalnego obszaru ochrony siedlisk – Łysogóry PLH2600002, obejmującego teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Dodatkowo inwestycja znajduje się w strefie C Świętokrzyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego w gminie Nowa Słupia. WW. obiekty nie należą do przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na środowisko. Teren, na którym zlokalizowane zostaną obiekty porośnięte są trawą. W ramach planowanej inwestycji nie będzie wykorzystywana woda, surowce, materiały, paliwa oraz energia.</p> <p>Oddziaływania w fazie realizacji przedsięwzięcia będą miały charakter okresowy o niewielkim nasileniu. Wpływ na środowisko na tym etapie głównie zaznaczał się będzie poprzez okresowe wyłączenie z użytkowaniu określonego fragmentu przestrzeni. Zaburzenia te będą miały zarówno charakter przejściowy tj. do czasu zakończenia prac montażowych, jak i trwałe np. przekształcenia niewielkiej powierzchni ziemi. Nie przewiduje się zmian trwałych w dotychczasowym oddziaływaniu na czynniki ekologiczne i elementy środowiska w okresie funkcjonowania obiektu po realizacji przedsięwzięcia. Oddziaływanie na środowisko przedmiotowej inwestycji będzie ograniczone do terenu</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	jego realizacji.
<p>Utworzenie miejsc parkingowych obsługujących ruch turystyczny</p>	<p>Stworzenie miejsc parkingowych scentralizuje ruch turystyczny, umożliwi skorzystanie z innych środków komunikacji a także ograniczy nieprawidłowe parkowanie. Inwestycja zostanie zlokalizowana w obszarze już zurbanizowanym. Faza realizacji i likwidacji przedsięwzięcia będzie związana z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • emisją spalin i pyłów do powietrza atmosferycznego, powstających w trakcie prac maszyn oraz poruszających się samochodów, • emisją hałasu z pracujących maszyn i sprzętu wykorzystywanego do prowadzonych prac, • wytwarzaniem odpadów. <p>Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały, przejściowy i lokalny zasięg. Po zakończeniu prac budowlanych uciążliwości ustaną. Prace budowlane, montażowe i demontażowe prowadzone będą w porze dziennej, a urządzenia emitujące hałas o dużym natężeniu, w miarę możliwości, nie będą pracować równocześnie. Prace ziemne będą prowadzone w sposób niezagrażający środowisku gruntowo-wodnemu, poprzez zastosowanie sprawnego technicznie sprzętu, maszyn i pojazdów oraz odpowiednią organizację prac i magazynowanie materiałów i surowców niezbędnych do prowadzenia robót w sposób bezpieczny dla środowiska gruntowo-wodnego. Warstwy urodzajnej gleby będą zdejmowane i składowane oddzielnie, a następnie zagospodarowywane przy uporządkowaniu terenu. Powstające podczas realizacji i likwidacji przedsięwzięcia odpady będą gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane uprawnionym podmiotom do odzysku lub unieszkodliwienia. Teren po likwidacji parkingu zostanie uporządkowany i przywrócony do stanu pierwotnego poprzez pokrycie warstwą urodzajnej gleby.</p> <p>W okresie eksploatacji planowane przedsięwzięcie będzie związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego powstałą ze spalania benzyn i oleju w silnikach samochodów poruszających się w obrębie projektowanej inwestycji, • emisją hałasu pochodzącą z ruchu pojazdów samochodowych w obrębie projektowanej inwestycji, • powstawaniem wód opadowych i roztopowych, • powstawaniem odpadów. <p>Planowane przedsięwzięcie może znajdować się na obszarach podlegających ochronie, na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jednak, ze względu na rodzaj działalności i jej niewielką skalę, przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na ww. obszar chroniony. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarach wodno-błotnych, obszarach górskich lub leśnych, obszarach wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarach sieci Natura 2000. Przedsięwzięcie powinno zostać zaprojektowane w taki sposób, by jego realizacja i eksploatacja zminimalizowała negatywne oddziaływanie na środowisko.</p>
<p>Budowa wieży widokowej w miejscowości Skatły na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo</p>	<p>Faza realizacji przedsięwzięcia związana będzie z: emisją niezorganizowaną, źródłem której będzie praca silników urządzeń budowlanych, sprzętu i samochodów transportowych, pojazdów pracujących na terenie realizacji przedsięwzięcia Poruszanie się samochodów na terenie budowy stanowić będzie źródło chwilowe emisji zanieczyszczeń od powietrza atmosferycznego. Wielkość emisji będzie znikoma i przy użyciu maszyn w należytym stanie technicznych nie będzie miała wpływu na stan powietrza w rejonie. W czasie budowy wystąpią zakłócenia akustyczne związane z robotami budowlanymi i ruchem ciężkich pojazdów po budowie i drogach dojazdowych do budowy. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały, przejściowy i lokalny zasięg. Elementy przeznaczone do montażu sprowadzają się do łączenia gotowych modułów. Po zakończeniu prac budowlanych uciążliwości ustaną. Prace budowlane i montażowe prowadzone będą w porze dziennej, a urządzenia emitujące hałas o dużym natężeniu, w miarę możliwości, nie będą pracować równocześnie. Prace ziemne będą prowadzone w sposób niezagrażający środowisku gruntowo - wodnemu, poprzez zastosowanie sprawnego technicznie sprzętu, maszyn i pojazdów oraz odpowiednią organizację prac i magazynowanie materiałów i surowców niezbędnych do prowadzenia robót w sposób bezpieczny dla środowiska gruntowo – wodnego, w wydzielonym miejscu na terenie planowanej inwestycji. Materiał po przywiezieniu na teren inwestycji nie</p>

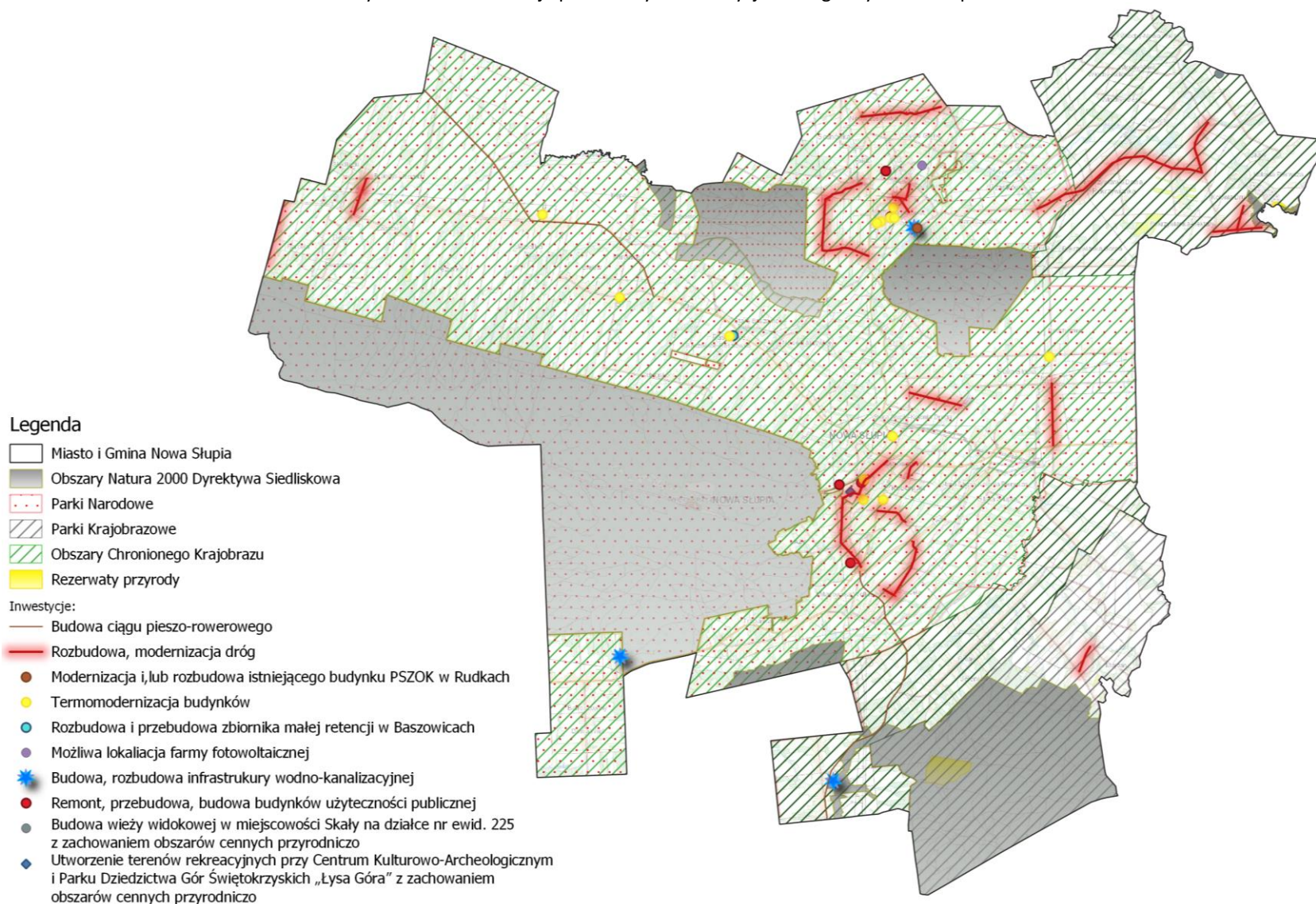
Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
	<p>będzie tam magazynowany – zostanie wykorzystany do prac budowlanych, zaś jego przywóz będzie uwarunkowany aktualnie prowadzonymi pracami montażowymi. Korzystanie z wieży widokowej czy wiaty wypoczynkowej nie będzie przyczyną dodatkowej emisji do środowiska tj. jak hałas czy emisje do powietrza.</p> <p>Głównym odpadem powstającym na etapie realizacji inwestycji będzie ziemia, powstała na etapie przygotowania terenu pod posadowienie fundamentu. Masy ziemne będą zagospodarowana poza terenem inwestycji, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Poza ziemią na etapie realizacji mogą powstawać odpady t.j. obrzynki, ścinki, skrawki pozostałości drewnianych czy niewykorzystana kostka betonowa. Odpady te zostaną wywiezione poza teren inwestycji. Ich zagospodarowanie należy powierzyć firmie wykonującej roboty budowlane. Powstawać będą również odpady komunalne, wynikające z przebywania na terenie inwestycji pracowników budowlanych. Odpady te będą magazynowane w koszu i systematycznie wywożone poza teren inwestycji, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W fazie eksploatacji teren działki zostanie wyposażony w kosz na śmieci, który będzie systematycznie opróżniany przez służby porządkowe gminy.</p> <p>W trakcie realizacji nie przewiduje się powstawania ścieków, które mogłyby zanieczyścić wody powierzchniowe lub podziemne. Teren inwestycji zostanie wyposażony w przenośną toaletę typu TOI – TOI. Wody opadowe z powierzchni dachowej wieży, wiaty i terenów utwardzonych odprowadzane będą w sposób niezorganizowany do gruntu. Reasumując oddziaływanie inwestycji na środowisko na etapie prac budowlanych jak i późniejsze korzystanie z wieży widokowej nie będzie miało wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.</p> <p>Nie przewiduje się usunięcia ani przesadzenia żadnych drzew w obrębie parceli. Teren budowy zostanie zabezpieczony przed zwierzętami - również tymi mniejszymi. Jako pośrednim oddziaływaniem wybudowanej wieży może być zwiększony ruch turystyczny na przedmiotowym terenie - może to spowodować podwyższenie penetracji sąsiednich zbiorowisk przez ludzi. Nawet istotne podwyższenie ruchu turystycznego, nie powinno przekroczyć naturalnej chłonności i pojemności turystycznej ekosystemów sąsiadujących z projektowaną wieżą widokową i spowodować ich degenerację. Podsumowując przedmiotowa inwestycja nie będzie mieć negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt.</p> <p>Realizacja oraz eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie miała znaczenia dla realizacji celów środowiskowych dotyczących stanu ilościowego wód podziemnych. Na etapie eksploatacji inwestycja nie będzie miała znaczącego wpływu na stan środowiska gruntowego przy prawidłowym jej wykorzystaniu. Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji w żaden sposób nie nastąpi ingerencja w koryta cieków wodnych, tym samym brak jakiegokolwiek wpływu planowanej działalności na pogorszenie wskaźników hydromorfologicznych jednolitych części wód powierzchniowych.</p> <p>Planowana inwestycja nie przyczyni się do pogorszenia jakości krajobrazu omawianego terenu. Rodzaj i zakres przedsięwzięcia nie będzie mieć negatywnego wpływu na istniejącą infrastrukturę techniczną. Planowana inwestycja nie zmieni funkcji terenu w zasięgu jej oddziaływania. Tereny są i będą wykorzystywane rolniczo.</p>
<p>Rewitalizacja Miasta Nowej Słupi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej ul. Świętokrzyskiej – utworzenie deptaka – zadanie dominujące, • Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”, • Poprawa estetyki i funkcjonalności oraz zwiększenie potencjału turystycznego Powiatowego Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Chęcinach – Filia nr 4 w Nowej Słupi – poprzez modernizację infrastruktury – projekt powiatu Kieleckiego 	<p>Zadania nie będą znacząco ingerować w różnorodność biologiczną. Należy jednak zaznaczyć, że na etapie realizacji wszystkich projektów istnieje możliwość krótkotrwałego, chwilowego i odwracalnego negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną, związanego z prowadzeniem prac budowlanych. Projekty rewitalizacyjne w gminie realizowane będą głównie na terenach zurbanizowanych, a więc na obszarach już przekształconych przez człowieka, zatem zakłada się brak znaczących oddziaływań na szatę roślinną. Zadania rewitalizacyjne zwykle zakładają uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni wraz z zagospodarowaniem otoczenia, co uchroni teren przed dalszą degradacją środowiska przyrodniczego. Należy zaznaczyć, że na etapie realizacji wszystkich projektów istnieje możliwość krótkotrwałego, chwilowego i odwracalnego negatywnego oddziaływania na szatę roślinną, związanego z prowadzeniem prac budowlanych. Zakłada się brak znaczących oddziaływań na populację gatunków chronionych, zmniejszenie zasięgu ich występowania czy też pogorszenie jakości i funkcjonowania populacji i siedlisk. Niemniej jednak realizacja projektów polegających na rewitalizacji budynków powinna uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach lub dachach tych budynków (zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Niektóre przedsięwzięcia rewitalizacyjne w gminie polegające na zagospodarowaniu terenu mogą wiązać się z pewnymi negatywnymi oddziaływaniami na faunę – emisja substancji szkodliwych dla środowiska, hałas powodowany pracą maszyn budowlanych, wzmożony ruch środków transportu oraz obecność ludzi na budowie. Projekty</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki oraz atrakcyjności poprzez wymianę zdegradowanej nawierzchni • Budowa parkingu przy cmentarzu w Nowej Słupi oraz budowa drogi od DW 756 Starachowice-Nowa Słupia – Łągów-Szydłów-Stopnica do DW 751Suchednów - Bodzentyn-Nowa Słupia-Ostrowiec Świętokrzyski. • Budowa Przedszkola i Żłobka w Nowej Słupi, • Budowa Północnej Obwodnicy przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach wraz z rewitalizacją Rynku w Nowej Słupi, • Budowa chodnika w ciągu ul. Szkolnej w Nowe Słupi wraz z przejściem dla pieszych w pobliżu szkoły wraz z budową dodatkowych miejsc parkingowych przy szkole, • Budowa tężni solankowej w Nowej Słupi, • Budowa skateparku wraz z ogrodami sensorycznymi w Nowej Słupi. <p>Rewitalizacja miejscowości Rudki</p>	<p>podstawowe realizowane w gminie mają na celu nadanie terenom zdegradowanym nowych funkcji, a także podniesienie estetyki i funkcjonalności budynków użyteczności publicznej, co będzie pozytywnie oddziaływać na jakość życia mieszkańców poprzez wykreowanie funkcjonalnych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, integrujących różne grupy społeczne i wiekowe. Przewidywane negatywne oddziaływanie będzie miało charakter bezpośredni, krótkoterminowy, chwilowy i odwracalny, który będzie związany z pojawieniem się czynników negatywnych, takich jak: hałas, drgania, pylenie, a także emisja zanieczyszczeń do wód i gruntu oraz utrudnienia komunikacyjne. Oddziaływanie negatywne będzie wynikiem podejmowanych inwestycji, które wymagają podejmowania prac budowlanych, modernizacyjnych i montażowych. Działania nie wpłyną negatywnie na zdrowie ludzi i jakość życia mieszkańców. Nie planuje się zadań, które przyczynią się do pogorszenia lub znacznego naruszenia zasobów wód (zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych) występujących na terenie obszaru rewitalizacji jak i całej gminy, które mogłyby oddziaływać na tereny sąsiadujące. Podczas realizacji inwestycji mogą wystąpić krótkotrwałe, negatywne oddziaływania na środowisko. Dotyczy to wszystkich prac budowlanych oraz ziemnych, które siłą rzeczy będą ingerować mechanicznie w stan gleb oraz powierzchni ziemi. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, wykonania wykopów, robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. Będą to oddziaływania o ograniczonej powierzchni oraz czasie występowania. Docelowo, w wyniku przeprowadzonych inwestycji prognozuje się jednak poprawę stanu czystości gleb ze względu na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Oddziaływanie pozytywne wynikające z realizacji zamierzeń inwestycyjnych docelowo przełoży się na poprawę stanu czystości gleb. Nie planuje się takich zadań, które wiązałyby się z wytwarzaniem i wprowadzaniem szkodliwych substancji i ścieków do gleby, mogących wpłynąć na ich jakość. W trakcie przygotowania i realizacji inwestycji, konieczne jest oszczędne korzystanie z terenu. Reasumując, prace związane z realizacją działań mogą spowodować lokalne i czasowe zmiany powierzchni ziemi, ograniczone do okresu trwania prac. Należy jednak założyć, iż po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte. Efektem realizacji projektów rewitalizacyjnych możliwe jest znaczne poprawienie jakości krajobrazu. Zaplanowane przedsięwzięcia mają na celu ochronę terenów cennych, zarówno pod względem kulturowym, jak i przyrodniczym. Realizacja projektów z zakresu modernizacji budynków wraz z zagospodarowaniem terenów otaczających przyczyni się do podniesienia walorów krajobrazowych obszarów zdegradowanych. Odremontowane budynki podwyższą walory kulturowe, a tym samym wpłyną na poprawę warunków życia mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności turystycznej nie tylko obszaru rewitalizacji, w którym będzie realizowany dany projekt rewitalizacyjny, ale i całej gminy. Działania rewitalizacyjne przewidziane w ramach Programu Rewitalizacji wpłyną pozytywnie na jakość przestrzeni obszarów zdegradowanych.</p> <p>W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cele ochrony form ochrony na terenie gminy.</p>

Rysunek 28. Lokalizacja planowanych inwestycji na tle gminy Nowa Słupia

źródło: opracowanie własne

8.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).

Inwestycje traktowane jako mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być realizowane w ramach działań:

- 1) budowę i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- 2) przebudowę i budowę oczyszczalni ścieków;
- 3) rozbudowę i/lub modernizację dróg;
- 4) zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo;
- 5) budowę wieży widokowej;
- 6) termomodernizację budynków;
- 7) montaż OZE i instalacji fotowoltaicznych;
- 8) renowację budynków zabytkowych;
- 9) utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo;
- 10) budowę ciągów pieszo-rowerowych.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie analizowanego obszaru. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci wodno-kanalizacyjnej główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy. Oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego

wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności.

W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie gminy;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

Tabela 26. Lokalizacja potencjalnych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko względem form ochrony przyrody

Inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko	Lokalizacja (forma ochrony przyrody)	Czy została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach?
Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudki i Nowa Słupia	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Budowa ok. 2000 mb wodociągu	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	tak Decyzja z dn. 3 stycznia 2018 r.
Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Paprocice	Bartoszewiny: Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy – otulina Paprocice: Jeleniowski Park Krajobrazowy – otulina Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu	nie
Rozbudowa i/lub modernizacja dróg	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy – otulina Jeleniowski Park Krajobrazowy	nie
Remont ujęcia wody w miejscowości Cząstków	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Budowa ujęcia i stacji uzdatniania wody w Bartoszewinach	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowościach Serwis i Rudki	Brak znanej lokalizacji Zgodnie z MPZP	nie
Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Baszowicach z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Budowa wieży widokowej w miejscowości Skały na działce nr ewid. 225 z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo	Jeleniowski Park Krajobrazowy – otulina Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu	nie
Termomodernizacja budynków	Centrum dziedzictwa gór świętokrzyskich w Rudkach Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu	nie odmowa postępowania

Inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko	Lokalizacja (forma ochrony przyrody)	Czy została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach?
	Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	
Klub Sportowy w Rudkach	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie odmowa postępowania
Ośrodek Zdrowia w Rudkach	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie odmowa postępowania
Budynku przedszkola w Rudkach	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie odmowa postępowania
Zespół Szkół w Rudkach	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie odmowa postępowania
Posterunek Policji w Nowej Słupi	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie odmowa postępowania
Montaż OZE i instalacji fotowoltaicznych	Brak znanej lokalizacji Zgodnie z MPZP	nie
Renowacja zabytkowego obiektu „Opatówka”	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Utworzenie terenów rekreacyjnych przy Centrum Kulturowo-Archeologicznym i Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich "Łysa Góra" z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie
Budowa ciągów pieszo rowerowych	Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu Świętokrzyski Park Narodowy - otulina	nie

źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

8.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na omawianym terenie występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park Narodowy;
- Obszary Natura 2000;
- Park Krajobrazowy;
- Obszary chronionego krajobrazu;
- Rezerваты przyrody;
- Pomnik przyrody.

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów zaprojektowanych działań z punktu widzenia wpływu na środowisko w związku z tym w prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące i kompensujące.

Ze względu na 100% pokrycie powierzchni gminy formami przyrody inwestycje będą prowadzone na obszarach objętymi formami ochrony przyrody. Działania będą prowadzone zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego, a także będą wynikały z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Analiza oddziaływań projektów priorytetowych nie wykazała bezpośredniego znaczącego negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (w tym na integralność i spójność sieci Natura 2000).

Wszelkie działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz zmierzające do poprawy jakości powietrza będą zdecydowanie pozytywnie wpływać na stan siedlisk i gatunków w obszarach Natura 2000 objętych projektem Strategii.

Wszelkie działania określone w Strategii Rozwoju mają na celu poprawę środowiska naturalnego.

Zakazy związane z parkiem narodowym oraz rezerwatami przyrody

W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii dyrektora parku narodowego, może zezwolić na obszarze parku narodowego na odstępstwa od zakazów. Natomiast w sprawie rezerwatów przyrody może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zakazy związane z Obszarami Natura 2000

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.), na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Wyjątki, wyłączone z tych zapisów, zebrane zostały w art. 34, ww. ustawy.

Dla Obszaru Natura 2000 Łysogóry przyjęto w dn. 5.01.23 r. tymczasowe cele ochrony (obwieszczenie znak: WPN-III.6320.1.2017.DB), natomiast dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska nie ustanowiono planów zadań ochrony oraz planów ochrony.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach 7 września 2022 r. przyjął tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Łysogóry PLH260002 wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony.

Na pozostałych obszarach objętych ochroną obowiązują zakazy zgodnie z poniższymi aktami prawa miejscowego.

Tabela 27. Dane aktów prawnych na form ochrony przyrody występujących na terenie gminy Nowa Słupia

Forma ochrony wraz z nazwą	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych
Jeleniowski Park Krajobrazowy	Uchwała Nr XXVI/124/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Tarnobrzegu z dnia 30 marca 1988 r. w sprawie ustanowienia Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego	<p>Uchwała Nr XXVIII/279/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 10 czerwca 1988 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich</p> <p>Rozporządzenie Nr 14/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 14 września 1994 r. w sprawie Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponięcia</p> <p>Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 3 kwietnia 1995 r. w sprawie zmiany granic Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego ustanowionego na części obszaru województwa tarnobrzieskiego</p> <p>Rozporządzenie Nr 336/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001r. w sprawie utworzenia Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych</p> <p>Rozporządzenie Nr 74/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego</p> <p>Rozporządzenie Nr 4/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego</p> <p>Uchwała Nr XLIX/871/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego</p> <p>Uchwała nr XLVIII/673/18 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XLIX/871/14 z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego</p>
Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Rozporządzenie Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu	<p>Rozporządzenie Nr 9/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu</p> <p>Rozporządzenie Nr 2/2003 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 stycznia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu</p> <p>Rozporządzenie Nr 14/ 2004 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 21 września 2004 r. w sprawie otulin parków krajobrazowych będących obszarami chronionego krajobrazu</p> <p>Rozporządzenie Nr 82/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</p> <p>Rozporządzenie Nr 12/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</p> <p>Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</p>
Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu	Uchwała Nr XXXIII/469/17 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 maja 2017 w sprawie wyznaczenia Świętokrzyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego w gminie Nowa Słupia	-

źródło: www.crfop.gdos.gov.pl

Dla powyższych aktów istnieje możliwość odstępstwa od zakazów w sytuacji kolizji planowanych w projekcie dokumentu zadań z zakazami.

Zakazy związane z pomnikami przyrody

W stosunku do pomników przyrody wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

Biorąc pod uwagę, że pozostałe zadania wyznaczone w Strategii mają charakter ogólny, nie jest znana ich dokładna lokalizacja ani szczegóły techniczne. Jednak biorąc pod uwagę charakter zadań zakłada się, iż realizacji Strategii nie spowoduje negatywnego wpływu na obszary chronione. Pośrednio zadania będą miały pozytywny wpływ na wszystkie obszary chronione, w tym Natura 2000. Nastąpi poprawa stanu siedlisk pośrednio za sprawą działań związanych z podniesieniem jakości powietrza, wspierających efektywność oczyszczania ścieków, zapobieganiem wystąpienia powodzi oraz zmierzających do zwiększenia recyklingu odpadów. Ponadto pozytywne efekty może przynieść edukacja przyrodnicza, która przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i poszanowania środowiska.

Realizacja założeń projektu Programu może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań, jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas termomodernizacji budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Działania z zakresu termomodernizacji, a także montażu ogniw fotowoltaicznych i kolektorów solarnych na budynkach (działania w zakresie rozwoju energetyki prosumenckiej), mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono

występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 14 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Projekt Strategii nie wskazuje dokładnych lokalizacji działań, w związku z powyższym analizę można przeprowadzić w oparciu o ogólne założenia. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji przedsięwzięć o określonym negatywnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania oraz będą zgodne z aktami prawa miejscowego. Ponadto, zadania będą prowadzone mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Projekt dokumentu zakłada min. realizację inwestycji, które można zakwalifikować do inwestycji celu publicznego. Należą do nich przede wszystkim inwestycje drogowe, wodociągowe i kanalizacyjne, budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków, zagospodarowanie terenów wokół zbiorników wodnych z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo, budowę farm fotowoltaicznych czy budowę budynków użyteczności publicznej.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) można stosować odstępstwo od zakazów dla realizacji wspomnianych inwestycji celu publicznego na terenie parków krajobrazowych. Podobnie w obszarach chronionego krajobrazu art. 24 ust. 2 pkt 3. ww. ustawy przewiduje odstępstwa od ustanowionych w nich zakazów.

Oddziaływanie na Park Narodowy

Na terenie parku narodowego nie przewiduje się realizacji inwestycji, stąd założenia Strategii nie będą w większości oddziaływać na teren parku. Działania zaplanowane w ramach Strategii będą realizowane w otulinie Parku Narodowego. Pośrednie pozytywne oddziaływanie na obszar parku narodowego w gminie będą miały wszystkie zadania z zakresu edukacji ekologicznej, rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej, termomodernizacji budynków, wdrażania OZE. Działania te przyczynią się nie tylko do poprawy powietrza, ale także w sposób pozytywny i długofalowy będą wpływać na klimat.

Oddziaływania na Obszary Natura 2000

W niniejszej prognozie zwrócono uwagę na projekty oraz rodzaje inwestycji, które potencjalnie mogą oddziaływać na zasoby przyrodnicze, w tym także obszary Natura 2000. Jak już wspomniano, dokładna lokalizacja, jak również skala i technologia realizacji inwestycji objętych wsparciem nie są przedmiotem Programu, należy jednak zauważyć, iż część z nich będzie kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem ws. przedsięwzięć. Dla powyższych inwestycji wymagane będzie, zatem przeprowadzenie indywidualnej oceny oddziaływania na środowisko. Dla inwestycji, które będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 lub w ich sąsiedztwie powinno w ramach oceny oddziaływania zostać przeprowadzone szczegółowe rozpoznanie możliwych oddziaływań na integralność i przedmioty ochrony tych obszarów. Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji powinna wykazać oddziaływania ich siłę oraz zaproponować w przypadku identyfikacji negatywnego oddziaływania warianty alternatywne. Jeżeli warianty alternatywne nie istnieją lub jeśli po ich zastosowaniu będą nadal wykazywane negatywne oddziaływania, ocena powinna zaproponować skuteczne rozwiązania minimalizujące lub kompensujące. W tym kontekście istotny jest fakt, iż obowiązujący system prawny nie dopuszcza realizacji inwestycji, które mogłyby znacząco oddziaływać na środowisko – w tym także na obszary Natura 2000 bez uprzedniego wnikliwego przeanalizowania potencjalnego wpływu.

Na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, inwestor będzie zobowiązany do przedstawienia właściwym organom wariantów alternatywnych, a jeśli nie będą one możliwe do realizacji, będzie można zastosować odstępstwo ustawowe, jeżeli zostanie wykazane, iż stanowi ono inwestycję celu publicznego. Zapisy ustawy o ochronie przyrody wskazują na indywidualne oceny oraz organy, które będą wydawać stosowne zezwolenia i decyzje.

Biorąc pod uwagę cele oraz charakter zidentyfikowanych typów projektów można z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, iż część z nich będzie spełniać kryteria określone w powyższych zapisach ustawy (m.in. będą kwalifikowane jako inwestycje celu publicznego).

Ze względu na występowanie Obszarów Natura 2000 na omawianym terenie można stwierdzić, iż w ich zasięgu mogą zostać zrealizowane projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Działania inwestycyjne będą prowadzone na terenach zurbanizowanych - już przekształconych. Na terenach leśnych, łąkowych itp. inwestycje będą ograniczone do wąskiego pasa prowadzenie inwestycji, aby znacząco nie naruszać siedlisk.

W celu zminimalizowania oddziaływania na środowisko należy stosować zabezpieczenia i działania minimalizujące przeznaczone dla populacji ryb (np. przepusty, przepławki, prowadzenie prac poza

terminami tarła). Należy także uwzględnić wariant lokalizacji, tak aby nie zajmować powierzchni siedlisk łąkowych oraz starorzeczy. W przypadku prowadzenia działań w pobliżu siedlisk ptaków należy pamiętać o uwzględnieniu terminów poza okresem ich rozrodu oraz w przypadku projektowania dróg zapewnić odpowiednie przejścia. Prace należy prowadzić poza siedliskami tych gatunków, a także w okresie poza lęgowym. Na etapie planowania prac należy zwrócić także uwagę, aby nie zagrażały one gatunkom migrującym. Istotne będzie także zwrócenie uwagi na prowadzenie działań w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko płoszenia ptaków (należy stosować technologie ograniczające hałas, w terminach, kiedy występują najmniejsze koncentracje ptaków migrujących). Istotne będzie także zachowanie roślinności przybrzeżnej oraz zadrzewień i zakrzaczeń, aby zapewnione były właściwe schronienia i siedliska zapewniające bazę pokarmową. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania. Pozytywne pośrednie oddziaływanie na Obszary Natura 2000 będą miały zadania związane m.in. z termomodernizacją budynków, wdrażaniem OZE, rozwojem infrastruktury technicznej, tworzeniem elementów błękitno-zielonej infrastruktury jak również te związane z edukacją ekologiczną.

Większość działań zaproponowanych w Strategii będzie miało wymierny efekt ekologiczny, będzie pozytywnie wpływać na jakość środowiska w perspektywie długoterminowej. Do tych działań będą należeć te zarówno z zakresu poprawy gospodarki wodno-ściekowej, ale także zadania związane z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń do powietrza tj. termomodernizacja budynków oraz wdrażanie OZE. Ww. działania będą mieć pośredni pozytywny wpływ na obszary chronione. Poprawa stanu środowiska nie będzie dotyczyć tylko poprawy jakości powietrza, ale także powiązanych z tym omawianych komponentów tj. woda, gleby. Zadania zaplanowane w Strategii nie będą miały negatywnego wpływu na wyznaczone cele ochrony.

Należy w planowaniu inwestycji uwzględnić wariantowanie lokalizacji z uwzględnieniem potrzeby zachowania ciągłości ekologicznej Świętokrzyskiego Parku Narodowego z innymi istotnymi dla zwierząt terenami (zachowanie zwartych drzewostanów). Ponadto należy uwzględnić przy rozbudowie i modernizacji dróg występowanie siedlisk łąkowych.

Bezpośrednio na Obszarach Natura 2000 nie będą realizowane żadne inwestycje. W związku z tym nie przewiduje się żadnego bezpośredniego oddziaływania, również na cele ochrony. Działania zaplanowane w ramach Strategii będą miały pośredni pozytywny wpływ na ich funkcjonowanie.

Oddziaływanie na Park Krajobrazowy

W gminie na terenach Parków Krajobrazowych nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego.

Działania z zakresu edukacji ekologicznej powinny przynieść lepsze zrozumienie funkcjonowania tych ekosystemów i ich poszanowania przez mieszkańców i turystów. Działania wyznaczone w ramach Strategii będą miały pośredni pozytywny wpływ na funkcjonowanie Parków Krajobrazowych. Założenia Strategii przewidują poprawę jakości środowiska przyrodniczego na terenie gminy Nowa Słupia m.in. poprzez termomodernizacje budynków, wdrażanie OZE a także rozwój sektora gospodarki wodno-ściekowej.

Realizacja Strategii nie przewiduje łamania zakazów tj.:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;

- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach parków krajobrazowych nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 ze zm.). W projekcie Strategii do inwestycji celu publicznego należą zadania: rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, poprawa stanu technicznego dróg publicznych, wdrażanie OZE. Wobec powyższego dla tych zadań inwestycyjnych, wymienione powyżej zakazy nie obowiązują. Zadania zlokalizowane będą na terenach już zurbanizowanych, realizowane będą miejscowo (konkretne obiekty, centra miejscowości) lub liniowo (inwestycje związane z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej oraz dróg). Inwestycje będą prowadzone, aby nie naruszać zakazów wyznaczonych dla tego obszaru oraz zostaną zastosowane działania minimalizujące ewentualne oddziaływania na środowisko. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji i ustaną po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu.

Oddziaływania na rezerваты przyrody

Należy stwierdzić, że realizacja dokumentu nie przewiduje inwestycji, które miałyby znacząco negatywnie oddziaływać, w tym bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego. Nie będą zatem łamane zakazy ustanowione dla ochrony w/w terenów a także nie przewiduje się wpływu na ich cele ochrony.

Działania wyznaczone w ramach Strategii będą miały pośredni pozytywny wpływ na funkcjonowanie rezerwatów przyrody. Założenia Strategii przewidują poprawę jakości środowiska przyrodniczego na terenie gminy Nowa Słupia m.in. poprzez termomodernizacje budynków, wdrażanie OZE a także rozwój sektora gospodarki wodno-ściekowej. Duże znaczenie mają działania, których założeniem jest zachowanie naturalności ekosystemów i bioróżnorodności, a także wszelkie inne działania sprzyjające ochronie zasobów, jak i poprawie stanu środowiska.

Oddziaływania na Obszary Chronionego Krajobrazu (OChK)

W gminie na terenach OChK nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego.

Działania z zakresu edukacji ekologicznej powinny przynieść lepsze zrozumienie funkcjonowania tych ekosystemów i ich poszanowania przez mieszkańców i turystów. Działania wyznaczone w ramach Strategii będą miały pośredni pozytywny wpływ na funkcjonowanie Obszarów Chronionych. Założenia Strategii przewidują poprawę jakości środowiska przyrodniczego na terenie gminy Nowa Słupia m.in. poprzez termomodernizacje budynków, wdrażanie OZE a także rozwój sektora gospodarki wodno-ściekowej.

Realizacja Strategii nie przewiduje łamania zakazów tj.:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach parków krajobrazowych nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W projekcie Strategii do inwestycji celu publicznego należą zadania: rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, budowa oczyszczalni ścieków, poprawa stanu technicznego dróg publicznych, wdrażanie OZE. Wobec powyższego dla tych zadań inwestycyjnych, wymienione powyżej zakazy nie obowiązują. Zadania zlokalizowane będą na terenach już zurbanizowanych, realizowane będą miejscowo (konkretne obiekty, centra miejscowości) lub liniowo (inwestycje związane z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej oraz dróg). Inwestycje będą prowadzone, aby nie naruszać zakazów wyznaczonych dla tego obszaru oraz zostaną zastosowane działania minimalizujące ewentualne oddziaływania na środowisko. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji i ustaną po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu.

Oddziaływanie na pozostałe formy ochrony przyrody

W związku z realizacją zadań wymienionych w Strategii, na omawianym terenie, nie dojdzie do negatywnego oddziaływania na pozostałe indywidualne formy ochrony przyrody takie jak pomniki przyrody czy strefy ochrony ostoi gatunków.

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Działania inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomników przyrody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych,
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów,
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych,
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej,
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych,
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

8.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów Strategii w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, termomodernizacji budynków może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji, m.in. związanych z modernizacją i rozwojem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawą efektywności energetycznej z uwzględnieniem OZE, rozwojem systemu gospodarowania odpadami oraz rozwiązań infrastrukturalnych np. rozbudowa i/lub modernizacja dróg, budowa tras rowerowych, budowa urzędzeń. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe).

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, ponieważ może dojść do ingerencji danego terenu, na którym planuje się inwestycję. Ponadto, może dojść do tworzenia barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od m.in. dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin;
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami;
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi;
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg);
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową systemów będą miały stały, pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy. Pośrednio stan siedlisk powinien ulec poprawie poprzez działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (np. budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej) oraz poprawy jakości powietrza. W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powiększeniu arealu

powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych. Bardziej złożone ekosystemy pozwalają w znacznym stopniu utrzymać właściwy reżim hydrologiczny, a także są odporniejsze na niekorzystne zmiany klimatu i zjawiska pogodowe.

Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Działania wyznaczone w projekcie Strategii nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzecznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Wpływ farmy fotowoltaicznej na ptaki zależy przede wszystkim od lokalizacji inwestycji - może być pośredni oraz bezpośredni. W przypadku wpływu pośredniego można zauważyć utratę siedlisk naturalnych (lub fragmentację albo modyfikację), zaburzenia związane ze straszeniem przebywających w okolicy inwestycji gatunków ptaków. Takie sytuacje mogą mieć miejsce jedynie w trakcie prowadzenia prac instalacyjnych na terenie inwestycji.

Wpływ bezpośredni (lokalizacja farmy na terenach niewykorzystywanych intensywnie przez ptaki), może przyczynić się do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków, które mogą wykorzystywać trawiaste fragmenty oraz elementy montażowe, np. do tworzenia gniazd. W literaturze brak jest naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności ptaków związanych z panelami fotowoltaicznymi. W niektórych opracowaniach, można spotkać odniesienie do badań przeprowadzonych w Stanach Zjednoczonych przez McCrary, których wyniki wskazują na śmierć kilku gatunków ptaków w wyniku kolizji z ekranami paneli słonecznych. Śmierć ptaków, w analizowanych przez McCrary przypadkach była powodowana przez heliostaty – lustra stosowane do koncentracji energii słonecznej – niemające zastosowania w przedmiotowej inwestycji.

Rozwój inwestycji liniowych takich jak infrastruktura drogowa może przyczynić się do zmniejszenia drożności korytarzy ekologicznych szczególnie w przypadku grodzenia dróg kołowych lub linii kolejowych. W przypadku budowy nowej infrastruktury drogowej oraz kolejowej, a także

w przypadku budowy sieci tras rowerowych poprowadzonych w nowym śladzie należy uwzględnić rozmieszczenie chronionych elementów przyrody tj. siedlisk chronionych, stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Planowane trasy należy poprowadzić poza wskazanymi elementami lub zastosować adekwatne działania minimalizujące wynikające z dokumentacji środowiskowej.

Efekt bariery tworzony przez wygradzenia wzdłuż dróg kołowych lub linii kolejowych należy zminimalizować przez budowę przejść dla zwierząt lub dostosowując istniejące obiekty inżynierskie do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt.

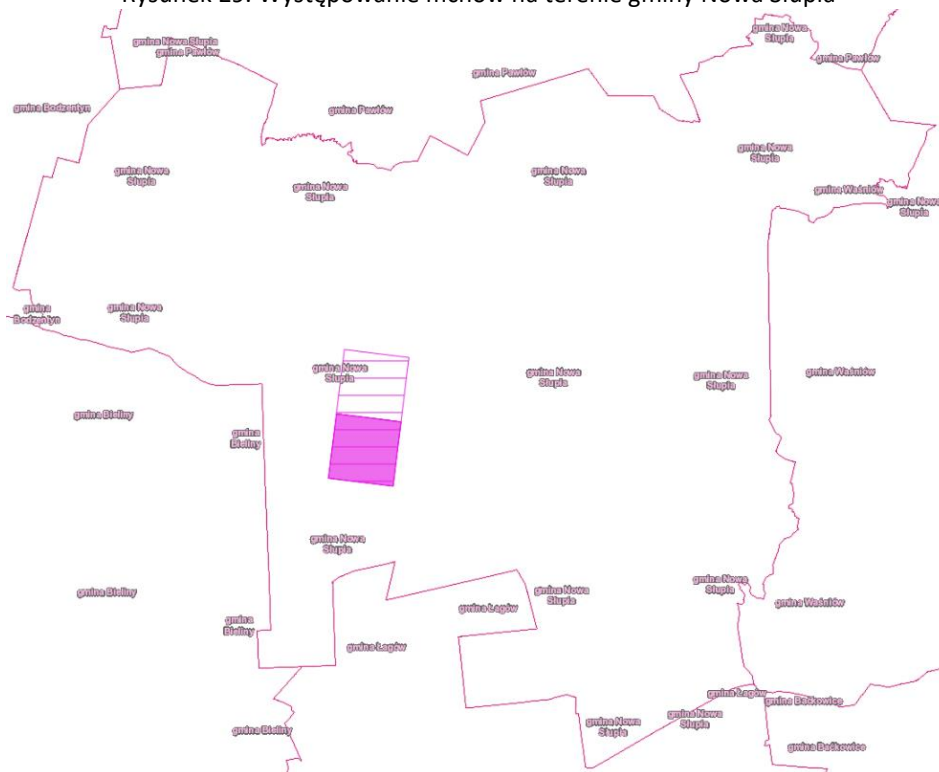
Zgodnie z wydaną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzcianka, Dębniak, Milanowska Wólka, Jeleniów, Paprocice realizacja będzie wiązać się z zajętością terenów biologicznie czynnych pod projektowane przepompownie ścieków oraz studzienki kanalizacyjne. Na terenie przedmiotowej inwestycji nie występują chronione gatunki roślin, zwierząt czy grzybów. Nie przewiduje się również wycinki drzew i krzewów. Drzewa i krzewy nieprzeznaczone do wycinki występujące w sąsiedztwie planowanej trasy sieci w trakcie wykonywanych prac będą zabezpieczane. Podczas wykonywania robót związanych z układaniem kanału zniszczeniu ulegnie istniejąca szata roślinna. Biorąc pod uwagę lokalizację inwestycji wzdłuż dróg oraz w obrębie działek prywatnych przedsięwzięcie nie przewiduje znaczącego negatywnego wpływu na wartości przyrodnicze.

Wpływ na korytarze ekologiczne

Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, np. dróg w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.

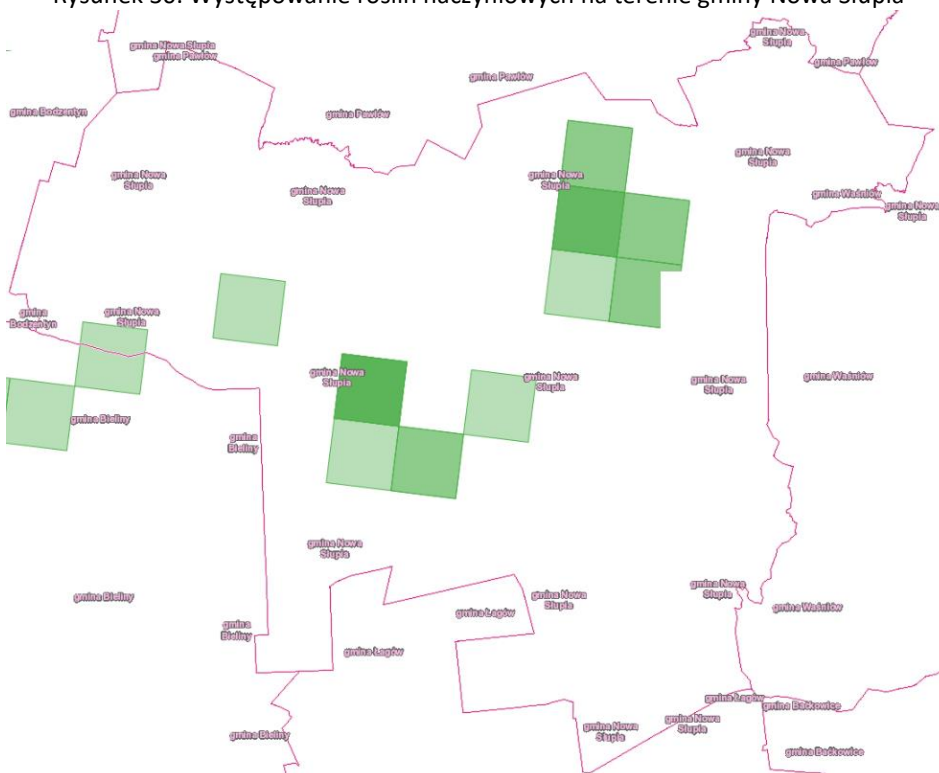
Zgodnie z Geoseriwsem GDOŚ na poniższych rysunkach przedstawiono występowanie zasobów przyrodniczych.

Rysunek 29. Występowanie mchów na terenie gminy Nowa Słupia

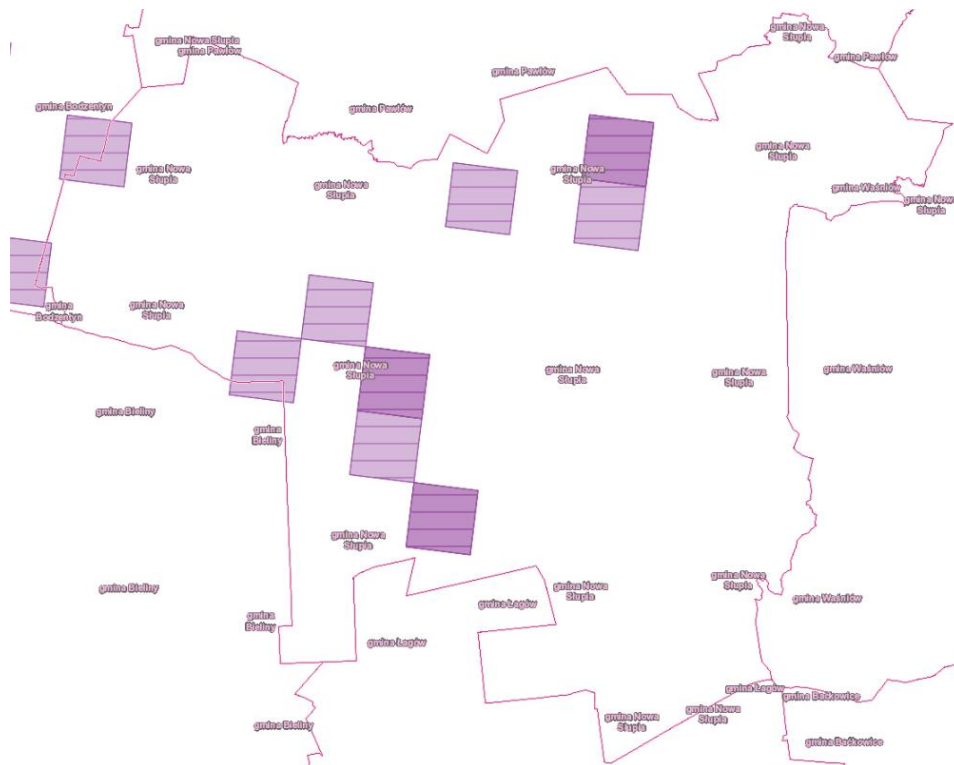
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 30. Występowanie roślin naczyniowych na terenie gminy Nowa Słupia

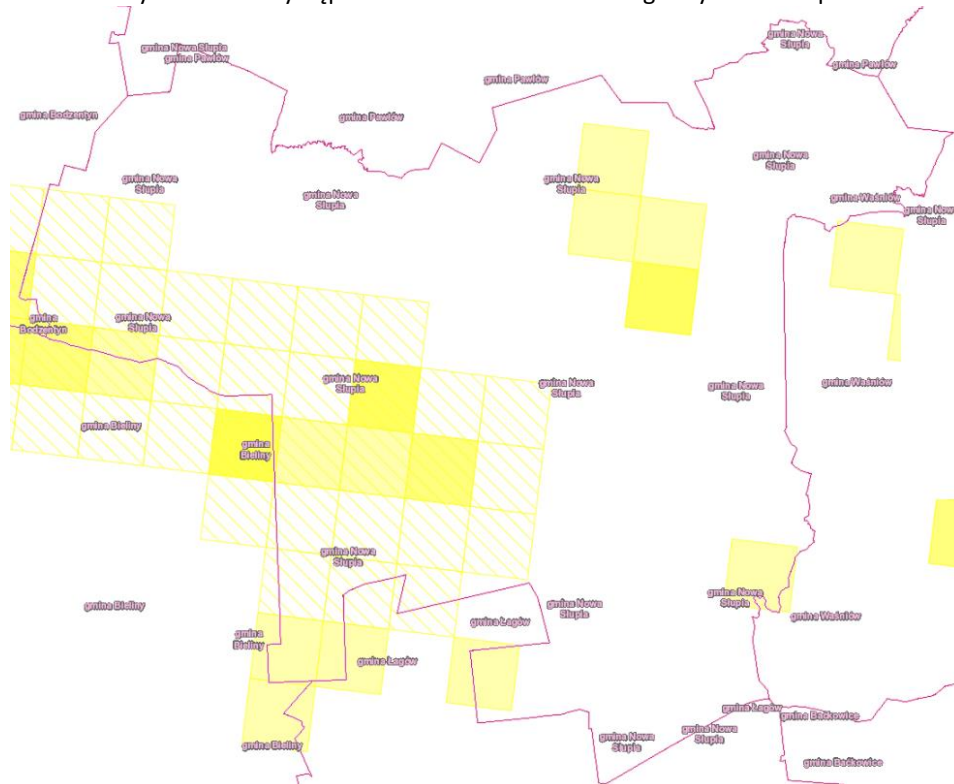
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 31. Występowanie gadów na terenie gminy Nowa Słupia

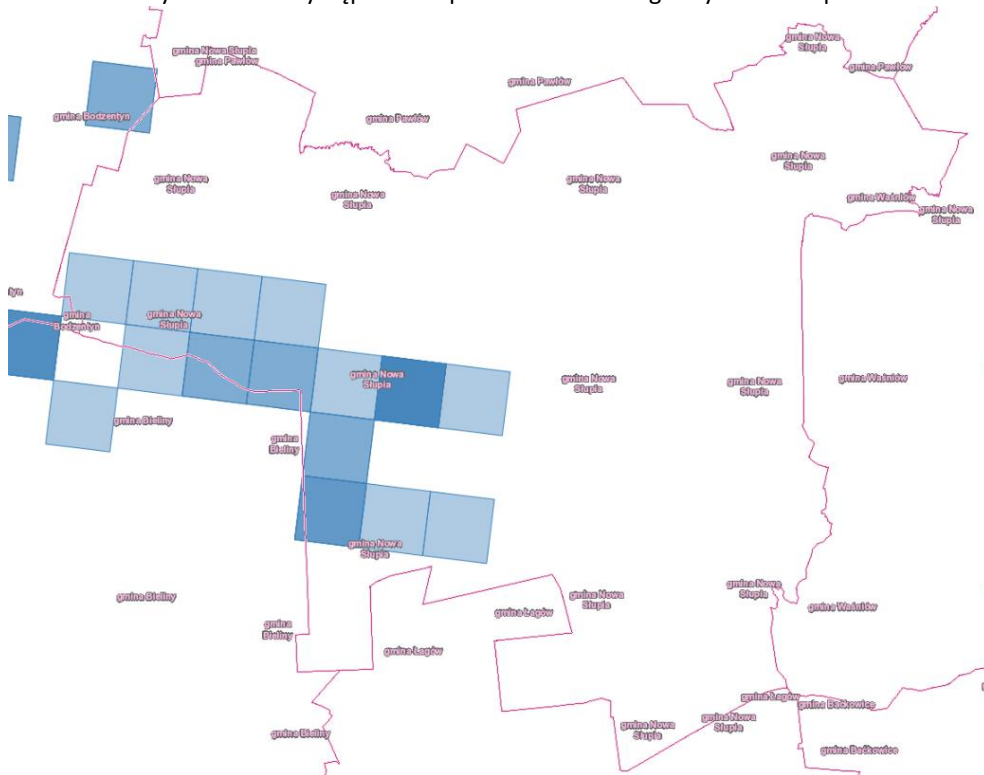
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 32. Występowanie owadów na terenie gminy Nowa Słupia

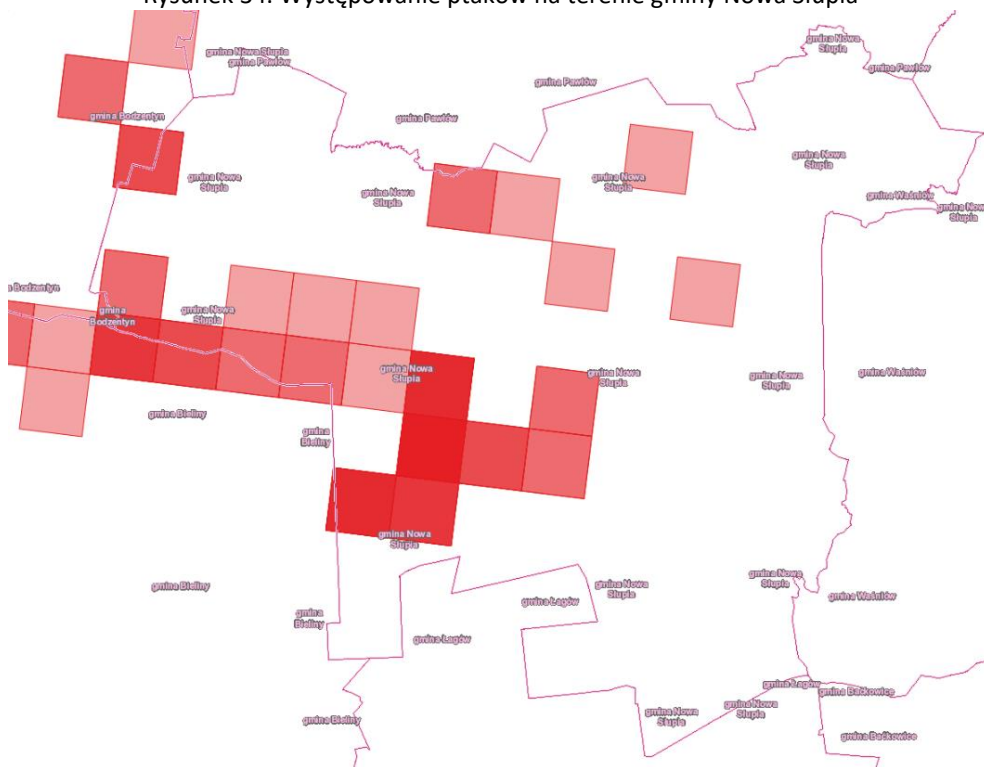
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 33. Występowanie płazów na terenie gminy Nowa Słupia

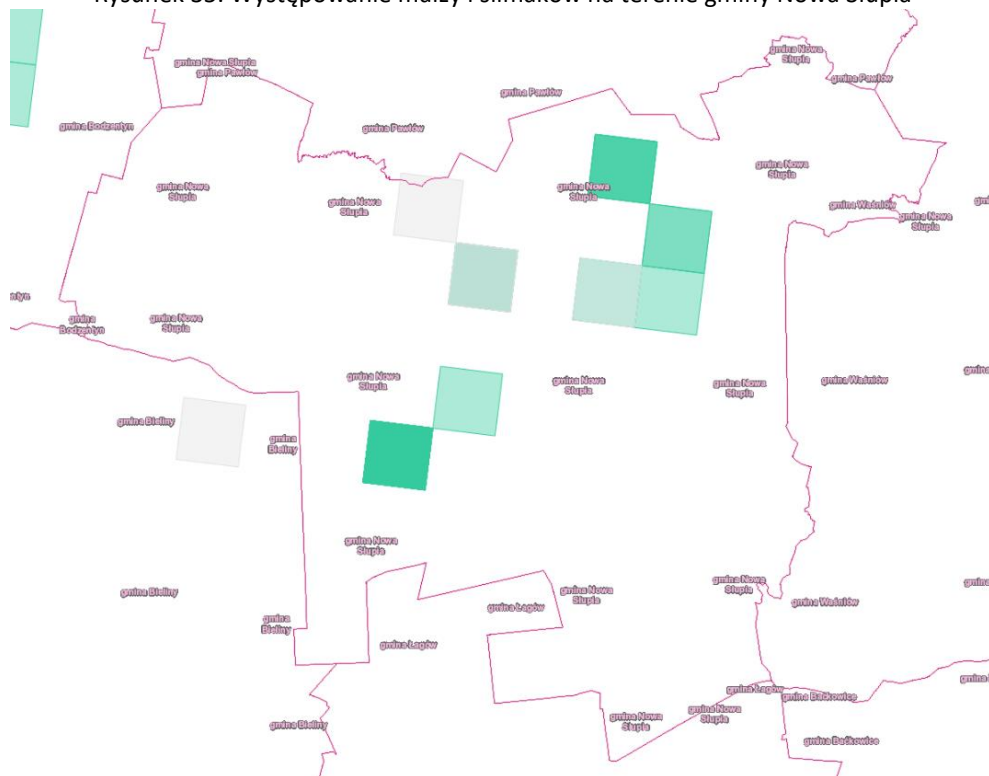
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 34. Występowanie ptaków na terenie gminy Nowa Słupia

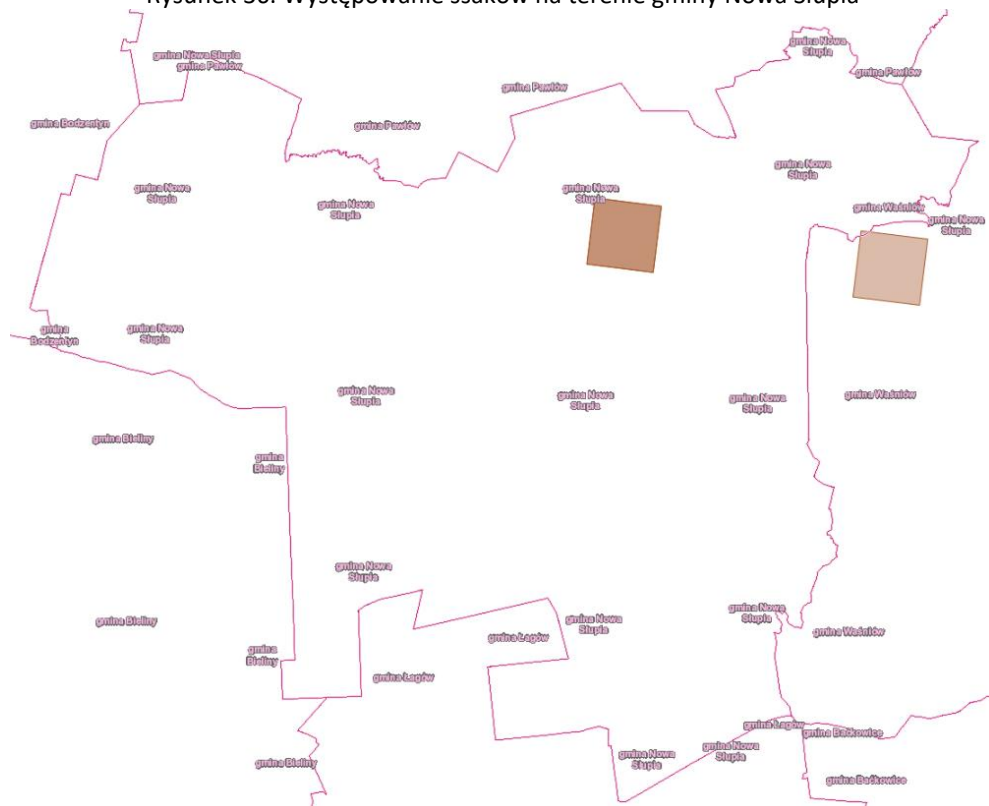
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 35. Występowanie małży i ślimaków na terenie gminy Nowa Słupia

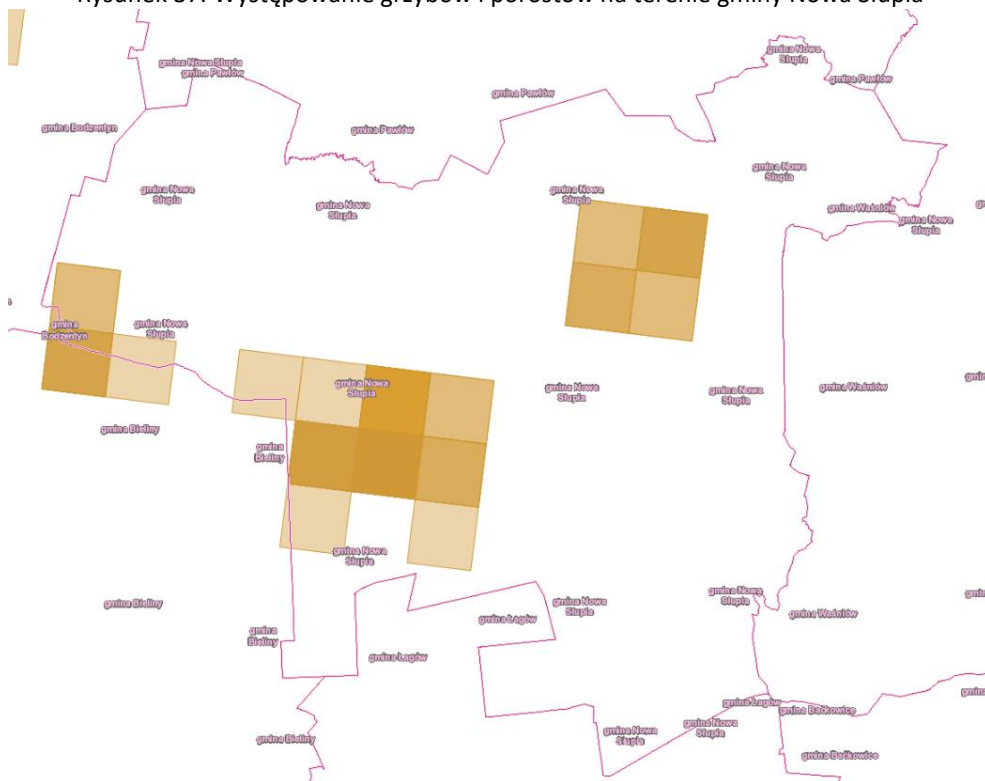
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 36. Występowanie ssaków na terenie gminy Nowa Słupia

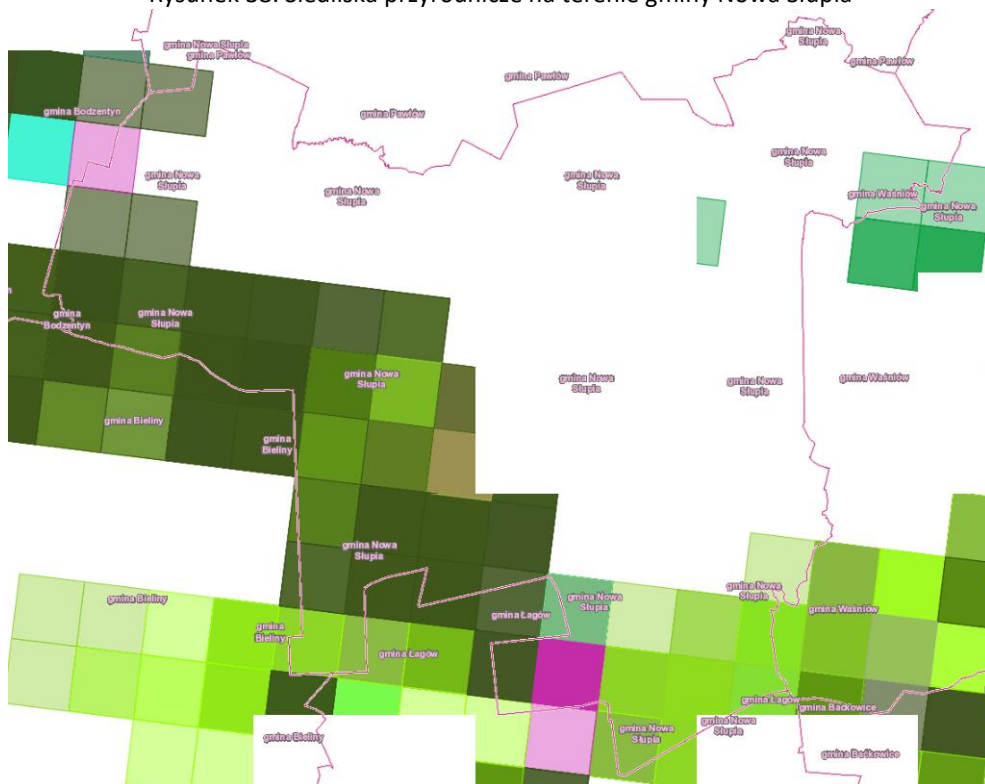
źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 37. Występowanie grzybów i porostów na terenie gminy Nowa Słupia

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

Rysunek 38. Siedliska przyrodnicze na terenie gminy Nowa Słupia

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

8.4. Ludzie

Realizacja Strategii zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego. Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury technicznej (dróg, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, błękitno-zielonej architektury). Pozytywny wpływ na środowisko będą miały także działania związane z gospodarką odpadami oraz edukacją ekologiczną. Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców.

Bezpośrednio na zdrowie ludzi wpływać będą inwestycje w sektorze gospodarki wodno-ściekowej. Modernizacje sieci i ich czyszczenie mogą przełożyć się na poprawę jakości wody przeznaczonej do picia. Na bezpieczeństwo mieszkańców wpłyną również działania sprzyjające ochronie przeciwpowodziowej.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi ich zdrowie i bezpieczeństwo.

8.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, modernizację systemów grzewczych, stosowanie alternatywnych paliw i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Kontynuacja selektywnego zbierania i odbierania odpadów zmniejszy ilość nielegalnego spalania odpadów w domowych paleniskach, co wpłynie na poprawę jakości powietrza. Największy nacisk powinien być położony na działania jednostek wskazanych w programie naprawczym określonym w Programie Ochrony Powietrza.

Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy, a także remonty dróg, które pozwolą na upłynnienie ruchu.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz przebudowa infrastruktury drogowej, w tym systemu ścieżek rowerowych. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie ze ścieżek rowerowych.

Pośredni długoterminowy wpływ na powietrze może mieć upowszechnianie edukacji. Działania głównie w zakresie edukacji ekologicznej mogą mieć pośrednie i wtórne znaczenie w kontekście kształtowania właściwych postaw wobec środowiska oraz powinny z wysokim prawdopodobieństwem przyczynić się do poprawy jakości powietrza w przyszłości. Natomiast

Świadomość szkodliwości stosowania paliw tradycyjnych o niskiej jakości do celów grzewczych oraz spalania odpadów w domowych kotłach bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stosowania ekologicznych źródeł energii, a tym samym redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza. Stopień zanieczyszczenia powietrza ma wpływ na czynniki klimatyczne, szczególnie na terenach miejskich. Dlatego też wraz z poprawą stanu powietrza zmianom ulega klimat, jeśli inne czynniki nie wpływają zbyt negatywnie i dominująco.

Oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.

Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych jak i kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, oraz zasoby naturalne. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych czy kolektorów słonecznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (m.in. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a jeżyków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych. Montaż instalacji fotowoltaicznych w korelacji z elektryfikacją transportu samochodowego, pozwoli na drastyczne ograniczenie emisji spalin wzdłuż ciągów komunikacyjnych, dając tanie źródło napędu oraz pozwalając na stopniową rezygnację

z płynnych paliw kopalnych, których wydobycie może być niebezpieczne dla różnorodności biologicznej, a spalanie powoduje m.in. smog, choroby i pogłębianie się ocieplenia klimatu.

Montaż pomp ciepła może wiązać się z chwilową emisją hałasu, ale będzie ograniczona do powierzchni ziemi. Konieczne jest także wyznaczenie odpowiedniego miejsca, najlepiej w odizolowanym od użytkowej części budynku pomieszczeniu. W miejscu działania pompy nie są emitowane żadne zanieczyszczenia, a emisję spalin w elektrowniach węglowych można obecnie dużo lepiej kontrolować. Obecnie, aby ograniczyć do minimum wpływ pompy ciepła na środowisko, należy stosować rozwiązanie hybrydowe polegające na integracji PC z instalacją fotowoltaiczną (czyli panelami PV), która jako OZE wyprodukuje "zieloną energię" nie tylko do zasilania pomp sprężarkowych, ale także urządzeń i sprzętów wykorzystywanych w domu. Dobrze zaprojektowany i wykonany system oparty na PC i PV eliminuje emisję dwutlenku węgla oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery. Wśród zagrożeń środowiskowych w przypadku powietrznych pomp ciepła wymieniana jest również emisja hałasu, która może mieć wpływ na bezpośrednie otoczenie człowieka. Odpowiednie usytuowanie jednostki zewnętrznej powietrznej pompy ciepła, średnice kanałów powietrznych, czy też zastosowanie odpowiednio długich i elastycznych rur przyłączanych zapewni prawidłowe funkcjonowanie instalacji oraz eliminację hałasu. Najważniejsze jest, aby zastosować się do wytycznych producenta.

Montaż oraz eksploatacja pompy ciepła gruntowej wiąże się z ingerencją w grunt. Pompy z kolektorem pionowym mogą wymagać dopełnienia pewnych formalności wynikających z wymagań ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze. Dotyczy to sytuacji, gdy wykonuje się otwory na obszarach górniczych albo poza nimi o głębokości powyżej 30 m w celu wykorzystania ciepła ziemi. Wtedy - zgodnie z wymaganiami ustawy - konieczne jest sporządzenie projektu robót geologicznych, który podlega zgłoszeniu staroście.

Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.

W wyniku inwestycji dot. budowy farm fotowoltaicznych nastąpi:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
- zwiększenie udziału energii z OZE w bilansie energetycznym gminy;
- poprawa jakości powietrza, zmniejszenie jego zapylenia;
- zwiększenie świadomości ekologicznej wśród ludności gminy.

Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków może wiązać się z emisją zanieczyszczeń do powietrza. Zależać to będzie od m.in.: ilości ścieków, stosowanej technologii, stężenia mikroorganizmów w ściekach czy warunków meteorologicznych.

Zgodnie z wydanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach w okresie realizacji przedsięwzięcia wystąpi emisja do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Emisje te będą miały charakter okresowy, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

8.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Geograficznie problem ten może w większym stopniu dotknąć województwa świętokrzyskiego. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Część działań ujętych w Strategii Rozwoju będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu do zmian klimatu. Działanie obejmujące przebudowę i remonty dróg, obok bezpośredniej i długotrwałej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca

w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym, które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi bezpośrednio wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA⁶, zamieszczonymi w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, na przestrzeni następnych lat warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się ilości dni z temperaturą powyżej 25°C oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozporoszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

8.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Strategii mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe,

⁶ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Strategii Rozwoju przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne.

8.8. Zasoby naturalne

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce.

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z termomodernizacją budynków.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Strategii możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobycia surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

8.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanej Strategii są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. Oceniono, że wyznaczone w projekcie zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukcje zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminacja emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Bezpośrednio największe korzyści przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, jak również infrastruktury towarzyszącej, które są wprost nakierowane na ochronę wód. Podobne oddziaływanie niosą ze sobą działania związane z monitoringiem. Ponadto, działania związane z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej będą mieć pozytywny wpływ na GZWP nr 408 i 409 oraz na ujęcia wód podziemnych i ich stref ochronnych.

Planowane działania w ramach gospodarki wodnej oraz ochrony przeciwpowodziowej będą prowadziły do ograniczenia ryzyka oraz skutków wywołanych ponadnormatywnymi wezbrzeniami

prowadzącymi do powodzi. Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziałało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie S działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

Budowa sieci kanalizacyjnej podlega najczęściej analizie jej opłacalności, jednak dla ochrony środowiska jest ona rozwiązaniem bardziej korzystnym. W przypadku obszarów, na których występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a tym samym także gruntowych, budowa indywidualnych rozwiązań gospodarki ściekowej nie jest korzystnym podejściem do problemu odprowadzania ścieków. Właściciele takich urządzeń nie są w stanie zagwarantować właściwego oczyszczenia ścieków lub prawidłowego eksploataowania urządzenia. Budowa sieci wyeliminuje przedostawanie się zanieczyszczeń z możliwych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do gruntu. W ten sposób zmniejszy się zagrożenie mikrobiologiczne i eutrofizacji. Ograniczy to także rozproszone zanieczyszczanie gleb i wód podziemnych.

Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne ciekie wodne o niewielkich przepływach.

Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez ingerencje w bioróżnorodność danego terenu, na którym planuje się inwestycje. Ponadto do wód podziemnych mogą przedostawać się różnorakie zanieczyszczenia, jednak nie powinny wpłynąć znacząco na ich jakość. Podczas

użytkowania dróg zanieczyszczenia przedostają się do wód w wyniku infiltracji z wodami opadowymi i roztopowymi. Podstawą ochrony przed tego typu zanieczyszczeniami jest zastosowanie systemów odwodnień, które umożliwiają, w normalnych warunkach eksploatacji, absorpcję węglowodorów ropopochodnych. Chemizm wód ulega zmianom głównie za sprawą rozpuszczalnych w wodzie soli, które migrują do ekosystemów wodnych. Oddziaływania te będą pośrednie i długotrwałe. Realizacja działań infrastrukturalnych może pociągać za sobą szereg negatywnych oddziaływań na etapie budowy konkretnych inwestycji, takich jak odwadnianie wykopów, skutkujące obniżeniem zwierciadła wody podziemnej oraz infiltracją zanieczyszczeń z terenu budowy do ziemi i wód gruntowych. Oddziaływania te jednak będą mieć charakter lokalny i krótkotrwały.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Eksploatacja nowych ujęć wód podziemnych odbywać się będzie w oparciu o pozwolenie wodnoprawne, definiujące dokładnie warunki użytkowania i ilości pobieranej wody. Ochrona wód podziemnych będzie realizowana poprzez ustanowienie dla przedmiotowego ujęcia stref ochronnych. Planowane przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Na etapie eksploatacji pobór wody nie będzie wiązać się z wykorzystywaniem surowców, materiałów oraz paliw, natomiast wystąpi zapotrzebowanie na energię elektryczną na potrzeby pracy urządzeń.

Budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków może wiązać się z chwilowym negatywnym wpływem na wody podziemne – może wystąpić konieczność okresowego i lokalnego obniżenia zwierciadła

wody gruntowej, poniżej poziomu posadowienia niektórych obiektów. W trakcie prowadzenia prac nie wystąpią bezpośrednie zagrożenia związane z ochroną wód powierzchniowych. Realizacji inwestycji gwarantuje dotrzymanie dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód powierzchniowych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W związku z powyższym, zarówno wielkość odpływu ścieków jak i ich gwarantowana jakość po oczyszczeniu nie wpłynie negatywnie na stan czystości wód odbiornika. Potencjalne zagrożenia w fazie eksploatacji oczyszczalni mogą wynikać z możliwości migracji ścieków do gruntu z nieszczelności układu technologicznego oraz z nieprawidłowo składowanych odpadów.

Realizacja inwestycji, z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, wpisuje się w cele środowiskowe wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Dokument ten został przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300). Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków oraz likwidację zbiorników na ścieki.

Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych.

Zgodnie z projektem KLIMADA⁷, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są:

- zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu;
- powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych;
- uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;
- rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym;
- tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.

Rozbudowa i przebudowa zbiornika małej retencji w Baszowicach zakłada prace związane z jego odmuleniem, a także zagospodarowanie terenów m.in. utworzenie plaży, placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej.

⁷ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

8.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej przyczynią się działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, powstania elementów błękitno-zielonej infrastruktury a także rewitalizacja obiektów.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- budowa, przebudowa, rozbudowa i/lub modernizacja dróg poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców;
- budowa i/lub modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego m.in. drogi i pasy rowerowe;
- budowę i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej.

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.*⁸

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, rozbudowie infrastruktury wodno-ściekowej, budowie ścieżki rowerowej oraz budowie nowych obiektów użyteczności publicznej powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi

⁸ Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowych charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynierskiego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Zgodnie z danymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na omawianym terenie nie występują obszary potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Określając ewentualną lokalizację farmy fotowoltaicznej nastąpi weryfikacja przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, technologicznych oraz ekologicznych. Pod uwagę będą brane aspekty planistyczne gminy, dostępność terenu o odpowiednim usytuowaniu i klasie gruntu, bliskość zabudowań mieszkalnych, obszarów chronionych oraz infrastruktury energetycznej. Lokalizacja farmy fotowoltaicznej będzie zgodna z aktami prawa miejscowego.

W trakcie budowy, pod rządami paneli fotowoltaicznych i między nimi nie zostanie usunięta warstwa próchnicza z humusem, a na obszarze, gdzie nastąpiło naruszenie struktury gleby z powodu przejazdów maszyn budowlanych i środków transportu, teren zostanie obsiany roślinnością łąkowo pastwiskową. Grunty w części niezagospodarowanej (w większości) będą przeznaczone pod uprawy trwałe – trawy. W trakcie eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej, trawa i inna roślinność zielna i łąkowa będzie rosła pod panelami oraz pomiędzy nimi.

Budowa farm fotowoltaicznych nie wpłynie negatywnie na odbiór krajobrazu. Zasięg zmian będzie ograniczony lokalnie i łatwy do minimalizacji. Nie spowoduje również zmian powodujących spadek walorów turystycznych, a wręcz przeciwnie – inwestycja może stać się lokalną ciekawostką, jako że wciąż w Polsce tego typu obiekty należą do rzadkości.

W trakcie prac nie dojdzie do zasypywania rowów melioracyjnych, ingerencji w istniejące ciekł wodne, nie wystąpi więc negatywny wpływ na herpetofaunę, zniszczeniu nie ulegną stanowiska

rozrodcze i zimowiska płazów. Na skutek realizacji przedsięwzięcia nie będzie konieczna wycinka zadrzewień i zakrzewień. Pod panelami będą mogły gnieździć się ptaki, jak również teren dostępny będzie dla płazów i gadów.

Zadanie związane z zagospodarowaniem terenów wokół zbiorników wodnych z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo będzie miało pozytywny wpływ na krajobraz, zamontowane zostaną np. urządzenia małej architektury.

Budowa oczyszczalni ścieków będzie wiązać się z zajęciem powierzchni ziemi. Prace budowlane należy jednak wykonać z aktualnie obowiązującymi przepisami oraz warunkami technicznymi wykonywania i odbioru robót budowlano-montażowych. Ponadto, prowadzenie robót ziemnych powinno być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami, powinno się również zminimalizować i ograniczyć negatywny wpływ na środowisko. Budowa obiektów kubaturowych wymagać będzie wykonywania wykopów. Ziemię z wykopów należy składować w sposób uporządkowany, a po zakończeniu budowy oczyszczalni wykorzystać do ukształtowania terenu i uzyskania określonej niwelacji. Teren powierzchni prac może być narażony na zagrożenie związane z wyciekami paliwa z pojazdów i maszyn. Aby uniknąć ww. zagrożeń należy opracować i ściśle stosować się do instrukcji postępowania na wypadek zanieczyszczenia gruntu substancjami ropopochodnymi. Ponadto, powstające odpady należy segregować i składować osobno, a następnie wywozić na składowisko przemysłowych lub do zagospodarowania jako surowce wtórne. Po zakończeniu prac powinno się uporządkować teren i nasadzić zieleń.

Adaptacja do zmian klimatu

Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju. Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy również mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.

8.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę i przebudowę dróg, m.in. stosowanie cichej nawierzchni.

Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także inwestycje w zakresie rozwoju i modernizacji transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu ścieżek rowerowych, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań: Wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na omawianym terenie opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że na terenie gminy nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w badanych latach. Uzyskane wyniki były poniżej dopuszczalnych poziomów.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednio i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo

w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

Zwiększenie przepustowości dróg może wiązać się z zwiększeniem poziomu hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie nowych dróg. Zadanie to można zminimalizować stosując rozwiązania techniczne ograniczające poziom hałasu m.in. ciche nawierzchnie.

Budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków wiąże się z koniecznością zastosowaniem maszyn i urządzeń mechanicznych. W trakcie budowy/modernizacji występować będzie oddziaływanie związane z eksploatacją urządzeń. Działalność jednak ograniczy się do pory dziennej i będzie prowadzona z zastosowaniem działań minimalizujących. Faza eksploatacji może wiązać się z hałasem z dmuchaw, pomp, wentylatorów, silników lub innych urządzeń mechanicznych. Natomiast, zasięg oddziaływań hałasu zależeć będzie od rodzaju zastosowanych urządzeń, ale również od ukształtowania terenu, prędkości i kierunku wiatrów czy występowania ekranów naturalnych.

Zgodnie z wydanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach na etapie budowy/przebudowy emitowany hałas będzie się wiązać z użyciem sprzętu budowlanego oraz środków transportu. Zasięg hałasu będzie miał zakres lokalny. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6:00-22:00.

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

8.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów

Realizacja Strategii zakłada powstanie instalacji oraz obiektów związanych z rozwojem systemu ich selektywnej zbiórki. Pozytywny wpływ niewątpliwie będą miały działania przeciwdziałające nielegalnemu pozbywaniu się odpadów – w formie tzw. „dzikich wysypisk”, a także poprzez spalanie ich w domowych kotłowniach. Długofalowy pozytywny trend dotyczący właściwego zagospodarowania odpadów, a także ograniczenia w ich powstawaniu prognozowany jest dzięki wdrażaniu inicjatyw dotyczących edukacji ekologicznej.

Powstawanie dużej ilości odpadów (w szczególności budowlanych) będzie związane z realizacją inwestycji dotyczących budowy nowych obiektów. Wszystkie wytworzone odpady na poszczególnych etapach, zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Odpady będą zbierane selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń.

8.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Planowane do realizacji przedsięwzięcia ujęte w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 nie są zaliczane do obiektów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych wg Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138).

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii podczas realizacji Strategii może być związane z poważną awarią w transporcie drogowym, niekontrolowanym wyciekami przewożonych substancji niebezpiecznych, wyciekami płynów eksploatacyjnych na skutek usterek technicznych. Ze względu na charakter przedsięwzięć, które nie wiążą się z koniecznością użycia niebezpiecznych substancji ani technologii nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla środowiska. Realizacja układu komunikacyjnego gminy nie będzie jednak bezpośrednio wpływała na wystąpienie poważnej awarii, będą to jednak potencjalne lokalizacje wystąpienia tego niekorzystnego zdarzenia.

9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci kanalizacyjnej, budową i modernizacją obiektów czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić

odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gmin.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodoszczędne;
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów niebezpiecznych dla środowiska;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;

- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących). Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;
- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza;
- Ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie

spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;

- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych);
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk do minimum i stosowanie nowych nasadzeń wraz z ich późniejszym utrzymaniem;
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Stosowanie wszelkich możliwych środków technicznych w celu ochrony zwierząt w trakcie inwestycji liniowych (np. montaż siatek i pojemników w celu ochrony płażów i drobnych ssaków) o ile będzie to konieczne;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym ptaków, rozrodem płażów, hibernacji nietoperzy i tarła ryb, jeśli na obszarze inwestycji występują;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;

- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Ochrona krajobrazu

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania poszczególnych kierunków wsparcia na krajobraz konieczne jest odpowiednie planowanie inwestycji, uwzględniające konieczność wkomponowania planowanych obiektów w istniejący krajobraz.

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr materialnych

Wszelkie działania mające na celu ochronę obiektów zabytkowych i utrzymanie ich w należyтым stanie należy planować i realizować zgodnie z wymogami i uzgodnieniami z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania.
- Zmiana technologii realizacji zadania.
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania.
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego.
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstąpienie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gmin, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

11. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

12. System monitoringu i oceny skuteczności realizacji strategii

Monitorowanie strategii

Przeprowadzenie procesu monitorowania Strategii odbywać się będzie na bieżąco, w cyklach corocznych, a do jego realizacji powinna zostać wyznaczona osoba lub osoby reprezentujące władze samorządowe. Ich główną funkcją będzie w szczególności pozyskiwanie informacji na temat działań/projektów realizowanych w gminie oraz ocena dotychczasowych rezultatów wdrażania strategii oraz wskazanie konkretnych działań naprawczych.

Efektom procesu monitorowania Strategii powinna być coroczna ewaluacja efektów realizacji Strategii, obejmująca w szczególności zestawienia wartości zdefiniowanych i monitorowanych w danym okresie wskaźników efektywności realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych.

Zaleca się coroczną ewaluację wyników wdrażania Strategii na podstawie uzyskanych efektów z realizacji zadań i projektów, które w danym roku są w trakcie realizacji lub zostały zakończone.

W procesie realizacji Strategii ważna jest jego kontrola oraz ocena uzyskanych efektów społecznych i gospodarczych, a także zmian w środowisku przyrodniczym. Zadanie to, mające charakter stały, nazywa się monitoringiem strategii.

Pomiar i kontrola działań strategicznych w gminie powinny odpowiadać na dwa zasadnicze pytania:

- Czy strategia jest faktycznie realizowana?
- Czy strategia przynosi zamierzone efekty?

Monitoring wdrażania Strategii musi zatem dotyczyć:

- oceny procesu realizacji strategii tj. jej celów, programów i zadań,
- oceny osiągniętych efektów rozwoju społeczno - gospodarczego oraz stanu środowiska.

Taki monitoring realizacji zapisów Strategii ma zatem dwie funkcje: sprawdzającą i korygującą.

Monitoring Strategii umożliwi więc:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągania celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Działania mające na celu monitorowanie Strategii rozwoju opierają się na założeniu, iż uchwalenie planów rozwojowych stanowi etap inicjujący właściwe poczynania strategiczne w aspekcie rozwoju gminy, nie zaś koniec prac.

Decydując się na budowę Strategii władze gminy opowiedziały się za nowym typem zarządzania bazującego na świadomej i perspektywicznej polityce strategicznej. Z tą myślą organizowany nadzór nad realizacją strategii, zakładać powinien trzy kierunki działania:

1 aktualizowanie danych zebranych na etapie diagnozy.

W celu bardziej optymalnego wykorzystania zestawień należy aktualizować istniejące dane. Jest to jeden z zasadniczych etapów monitoringu Strategii, umożliwiający obserwację dynamiki zmian zachodzących w wybranych dziedzinach życia oraz dostrzeganie kształtujących się potrzeb mieszkańców.

Proponowana częstotliwość wspomnianych prac:

Aktualizowanie ilościowych danych statystycznych dla profilu społecznego oraz gospodarczego – raz w połowie realizacji Strategii, w miarę pojawiania się aktualnych danych za minione okresy, uzupełnianie informacji jakościowych dla profilu środowiskowego w miarę zachodzących zmian i potrzeb, monitorowanie opinii i nastrojów społecznych – lub jeśli zachodzi taka potrzeba np. przed podejmowaniem strategicznych dla gminy decyzji w celu rozpoznania stanowiska społeczności lokalnej.

2. nadzór nad realizacją kolejnych celów rozwoju i oceną efektu działań strategicznych

Nadzór nad realizacją kolejnych celów rozwoju powinien być gwarantem wdrażania planów rozwoju ustalonych w Strategii. W czasie realizacji założeń strategicznych należy zwrócić uwagę, aby sformułowana wizja oraz cele szczegółowe miały swe odzwierciedlenie w planowanych konkretnych zadaniach i ich efektywnym wdrażaniu.

3. nadzór nad zasadnością utrzymania lub zmiany wyznaczonych celów rozwojowych.

Kolejny etap monitoringu stanowi nadzór nad zasadnością modyfikacji wyznaczonych celów i działań strategicznych. Decyzja o ewentualnej modyfikacji celów rozwojowych zależy w dużej mierze od tzw. luki efektywności, czyli różnicy między wyznaczonymi celami i zadaniami a wynikami wdrażania zamierzonych celów. Jeśli pojawia się rozbieżność między planami a realizacją wówczas można, a niekiedy wręcz należy skorygować priorytety rozwojowe. Dla każdego przedsięwzięcia wyznaczone zostaną wskaźniki realizacji, które posłużą do oceny stanu wdrażania działań strategicznych. Wskaźniki te będą wykorzystane przy opracowaniu sprawozdań z realizacji rocznych planów.

Nieosiągnięcie założonych parametrów jakościowych i ilościowych (pożądanych zmian i ich wielkości) będzie podstawą do wprowadzenia działań korygujących.

Stopień realizacji przedsięwzięć mierzony wskaźnikami może wpływać na modyfikację przyjmowanych w następnych latach działań i celów.

Wskaźniki realizacji strategii

Dla każdego z celów strategicznych określono zestaw wskaźników (zob. tabela 1 w rozdziale 5.3.), za pomocą których możliwe będzie monitorowanie postępu w jego osiągnięciu, a także ocena stopnia satysfakcji władz samorządowych z poziomu i szybkości obserwowanych zmian.

Ocena (ewaluacja) stopnia osiągnięcia celów strategicznych

Istotnym elementem procesu zarządzania strategicznego jest ocena wdrażania strategii, w tym analiza osiągniętych zamierzeń i rezultatów oraz ich wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą Miasta i Gminy Nowa Słupia. W procesie ewaluacji kluczowy jest komentarz i pogłębiona refleksja na temat skuteczności podjętych działań z perspektywy czasu oraz możliwych sugestii i praktyk na przyszłość.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona przez jednostkę niezależną od władz lokalnych i zostanie przeprowadzona:

- w połowie okresu realizacji strategii (mid-term). Jej przedmiotem będzie ocena dotychczas podjętych działań na rzecz osiągnięcia celów strategii;
- na zakończenie okresu obowiązywania strategii (ex-post). Jej przedmiotem będzie ocena długoterminowych efektów wdrażania strategii terytorialnej oraz rekomendacje dla kolejnej edycji dokumentu strategicznego gminy.

Przedmiotem ewaluacji będzie przede wszystkim stopień osiągnięcia celów strategicznych, skuteczność osiągania rezultatów bezpośrednich, wpływ na środowisko społeczno-gospodarcze oraz głębokości zmian (trwałości). W systemie oceny uwzględnia się stosowanie poniższych kryteriów oceny:

- **Skuteczność** - kryterium, które pozwala ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele dokumentu opracowane na etapie planowania,
- **Efektywność** - kryterium, które pozwala ocenić stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych efektów, czyli określić poziom „ekonomiczności” zrealizowanych projektów,
- **Użyteczność** - kryterium, które pozwala ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie strategii odpowiada zdiagnozowanym potrzebom grupy docelowej,
- **Trafność** - kryterium, które pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele określone w strategii odpowiadają potrzebom wskazanym w odniesieniu do obszaru gminy,
- **Trwałość** - kryterium, które pozwala ocenić, w jakim stopniu pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem strategii będą nadal widoczne po zakończeniu jego realizacji.

Za ewaluację strategii odpowiada Koordynator Strategii. Jej wyniki są poddawane omówieniu, m.in. z Komitetem zarządzającym wdrażaniem Strategii, w celu uzyskania uwag i rekomendacji. Niezbędne dane wyjściowe są gromadzone przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy i przekazywane wykonawcy badania ewaluacyjnego.

13. Podsumowanie i wnioski

- *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnymi dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatów i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Strategia umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowana Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na terenie gminy Nowa Słupia oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele strategii, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym.

W rozdziale 6 *Prognozy* scharakteryzowano Gminę Nowa Słupia oraz oceniono istniejący stan środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki.

W przypadku omawianego regionu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej gminy, a często także w granicach jednej miejscowości.

W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci

kanalizacji sanitarnej główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030* na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 8. Przeanalizowano: przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko opisano potencjalne oddziaływanie transgraniczne oraz zaproponowano sposoby monitorowania realizacji Strategii Rozwoju.

15. Zestawienie tabel, rysunków i wykresów

Spis tabel

<i>Tabela 1 Cele operacyjne, kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty i wskaźniki ich osiągnięcia oraz źródła finansowania.</i>	20
<i>Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych występujących na obszarze gminy Nowa Słupia</i>	36
<i>Tabela 3 Drogi powiatowe przebiegające przez gmina Nowa Słupia</i>	52
<i>Tabela 4 Drogi gminne</i>	52
<i>Tabela 5 Liczba mieszkańców Gminy Nowa Słupia w podziale na płeć</i>	60
<i>Tabela 6 Dynamika urodzeń i zgonów w gminie Nowa Słupia</i>	61
<i>Tabela 7 Struktura ludności Gminy Nowa Słupia w latach 2016-2020 wg ekonomicznych grup wiekowych</i>	62
<i>Tabela 8. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza</i>	66
<i>Tabela 9. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia</i>	67
<i>Tabela 10. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin</i>	67
<i>Tabela 11. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu których leży gmina Nowa Słupia</i>	78
<i>Tabela 12. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Nowa Słupia</i>	79
<i>Tabela 13. Ocena stanu JCWP na terenie Miasta i Gminy Nowa Słupia</i>	86
<i>Tabela 14. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie gminy Nowa Słupia</i>	87
<i>Tabela 15. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu</i>	89
<i>Tabela 16. Charakterystyka Świętokrzyskiego Parku Narodowego</i>	92
<i>Tabela 17. Obszary Natura 2000 na terenie gminy Nowa Słupia</i>	93
<i>Tabela 18. Typy siedlisk występujących na Obszarze Natura 2000 Łysogóry oraz Ostoja Jeleniowska</i>	94
<i>Tabela 19. Charakterystyka Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego</i>	96
<i>Tabela 20. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Nowa Słupia</i>	97
<i>Tabela 21. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie gminy Nowa Słupia</i>	99
<i>Tabela 22. Charakterystyka pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy Nowa Słupia</i>	100
<i>Tabela 23. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030</i>	104
<i>Tabela 24. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030</i>	112
<i>Tabela 25. Oddziaływanie inwestycji na komponenty środowiska</i>	123
<i>Tabela 26. Lokalizacja potencjalnych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko względem form ochrony przyrody</i>	146
<i>Tabela 27. Dane aktów prawnych na form ochrony przyrody występujących na tereni gminy Nowa Słupia</i>	150

Spis rysunków

Rysunek 1. Schemat wizji i celów strategicznych.....	11
Rysunek 2. Podział województwa świętokrzyskiego na strefy ochrony powietrza	65
Rysunek 3. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa świętokrzyskiego.....	68
Rysunek 4. Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie świętokrzyskim w 2020 roku	69
Rysunek 5. Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniorocznego pyłu PM2,5 w województwie świętokrzyskim w 2020 roku.....	69
Rysunek 6. Lokalizacja punktowych źródeł emisji NO _x na obszarze województwa świętokrzyskiego (źródło danych: KOBIZE) 70	70
Rysunek 7. Lokalizacja punktowych źródeł emisji So _x na obszarze województwa świętokrzyskiego (źródło danych: KOBIZE). 70	70
Rysunek 8. Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze województwa świętokrzyskiego (źródło danych: KOBIZE).....	71
Rysunek 9. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.....	75
Rysunek 10. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.....	76
Rysunek 11. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.....	77
Rysunek 12. Mapa nasłonecznienia Polski.....	77
Rysunek 13. JCWP na tle gminy Nowa Słupia	79
Rysunek 14. JCWPd na tle gminy Nowa Słupia	80
Rysunek 15. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Nowa Słupia	81
Rysunek 11. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia	82
Rysunek 11. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia	83
Rysunek 11. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia	83
Rysunek 11. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia	84
Rysunek 11. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle Miasta i Gminy Nowa Słupia	84
Rysunek 17. Świętokrzyski Park Narodowy na tle gminy Nowa Słupia.....	92
Rysunek 18. Obszary Natura 2000 na tle gminy Nowa Słupia.....	95
Rysunek 19. Jeleniowski Park Krajobrazowy na tle gminy Nowa Słupia	96
Rysunek 20. Obszary Chronionego Krajobrazu na tle gminy Nowa Słupia	98
Rysunek 21. Rezerваты przyrody na tle gminy Nowa Słupia	100
Rysunek 22. Pomniki przyrody na tle gminy Nowa Słupia	101
Rysunek 23. Korytarze ekologiczne na terenie gminy Nowa Słupia.....	102
Rysunek 24. Lokalizacja planowanych inwestycji na tle gminy Nowa Słupia	144
Rysunek 25. Występowanie mchów na terenie gminy Nowa Słupia	163
Rysunek 26. Występowanie roślin naczyniowych na terenie gminy Nowa Słupia	163
Rysunek 27. Występowanie gadów na terenie gminy Nowa Słupia	164
Rysunek 28. Występowanie owadów na terenie gminy Nowa Słupia	164
Rysunek 29. Występowanie płazów na terenie gminy Nowa Słupia.....	165
Rysunek 30. Występowanie ptaków na terenie gminy Nowa Słupia	165
Rysunek 31. Występowanie małży i ślimaków na terenie gminy Nowa Słupia.....	166
Rysunek 32. Występowanie ssaków na terenie gminy Nowa Słupia	166
Rysunek 33. Występowanie grzybów i porostów na terenie gminy Nowa Słupia.....	167
Rysunek 34. Siedliska przyrodnicze na terenie gminy Nowa Słupia.....	167

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2030 jest priorytetowym dokumentem planistycznym, który poprzez swój zakres, a także sposób dochodzenia do ujętych w nim rozwiązań systematyzuje wiedzę o gminie, określa długoletnie kierunki jej rozwoju oraz wskazuje działania, których wykonanie przyczyni się do rozwoju newralgicznych dla gminy Nowa Słupia obszarów.

Strategię Rozwoju Gminy można również określić jako długookresowy proces wytyczania i uzyskania celów wspólnoty samorządowej. Określa ona kierunki działania, dążenia i kluczowe preferencje rozwoju społeczno – gospodarczego gminy oraz ukazuje sposoby i narzędzia wdrożeniowe. Dokument jest również odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o Strategię oraz efektywną próbą adaptacji do standardów europejskich.

Strategia podlegała konsultacjom na podstawie art. 10f. 1 ustawy o samorządzie gminnym określonym w uchwale nr XL/14/21 z 24 lutego 2021r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nowa Słupia do roku 2027, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Projekt strategii rozwoju gminy uzyskał pozytywną opinię Zarządu Województwa Świętokrzyskiego stanowiącą załącznik nr 1 do uchwały nr 5529/22 z 29 czerwca 2022r. dotyczącą sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Słupia wystąpił również - zgodnie z art. 57 pkt. 2 i art. 58 pkt. 2, w związku z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach/ Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Strategii*.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach uzgodnił odstąpienie od wymogu przeprowadzania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Strategii* (znak pisma: NZ.9022.5.140.2022 z 27.12.2022r.)

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wyraził zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla w/w projektu *Strategii* (WOO-III.410.3.37.2022.KW.3 z 27.04.2023r.)

W dniu 08.06.2022r. przekazano projekt *Strategii* do konsultacji Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn, Burmistrzowi Miasta i Gminy Łagów, Wójtowi Gminy Bieliny, Wójtowi Gminy Pawłów, Wójtowi Gminy Waśniów, Zarządowi Powiatu Kieleckiego, Prezesowi Związku Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego, Przewodniczącemu Związku Gmin Gór Świętokrzyskich oraz Dyrektorowi Państwowego Gospodarstwa Wodnego - Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Uwagi, które wpłynęły do *Strategii* – uwzględniono.

Dokument został również poddany konsultacjom z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi:

- Diagnoza strategiczna była opublikowana na www oraz BIP Gminy Nowa Słupia w dniach od 25.11.2021 do 09.12.2021

- projekt *Strategii* był opublikowany na www oraz BIP Gminy Nowa Słupia od 24 maja 2022 do 7 czerwca 2022r. oraz w terminie od 17.05.2023r. do 23.06.2023r.

Uwagi uwzględniono, a Raporty z konsultacji zostały opublikowane na www oraz BIP Gminy Nowa Słupia.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.